

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

**ORTAOKUL
YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ
(ARNAVUTÇA)
ÖĞRETİM PROGRAMI**

**TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ**

2026

İÇİNDEKİLER

1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMLARI VE GENEL AMAÇLARI	4
1.2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	12
1.3. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	22
1.4. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	24
1.5. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	25
2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	27
5. SINIF	26
6. SINIF	76
7. SINIF	130
8. SINIF	184

1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMLARI VE GENEL AMAÇLARI

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Nihai Hedefi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın temel amacı; öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerileri yoluyla Arnavutçayı anlayabilmelerini ve günlük yaşamda temel düzeyde iletişim kurabilmelerini sağlamaktır. Program, öğrencilerin Arnavutça öğretimi sürecinde Arnavut kültürünü, tarihini, değerlerini ve yaşam biçimini tanımlarını desteklemektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin benimsediği Erdem: Değer-Eylem Çerçevesi öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirirken ortak ve kültürel değerleri tanımlarını, içselleştirmelerini ve bu değerleri günlük yaşamlarına yansıtma amaçlamaktadır. Programın nihai hedefi; öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun öğrenme yaşantılarıyla Arnavutçayı doğal ve günlük yaşamla ilişkili ortamlarda kullanabilmelerini, Arnavut kültürüne ilişkin bilgi, beceri, değer ve tutum geliştirmelerini ve kültürel mirasın korunmasına katkı sağlayacak farkındalık kazanmalarını desteklemektir. Bu doğrultuda öğrencilerin kendilerini ifade edebilmeleri, başkalarını anlayabilmeleri, duygu ve düşüncelerini paylaşabilmeleri, kültürel ürünleri tanıyabilmeleri ve farklı sosyal ortamlarda temel düzeyde iletişim kurabilmeleri amaçlanmaktadır. Program ayrıca kültürel çeşitliliğe saygıyı ve Türkiye'nin kültürel zenginliğine yönelik farkındalığı geliştirmeyi desteklemektedir. Böylece Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı; öğrencilerin Arnavutçayı temel düzeyde etkili ve anlamlı biçimde kullanabilen, kültürel mirasın değerini bilen ve bu mirasın yaşatılmasına katkı sağlayan bireyler olarak yetiştirmelerini hedeflemektedir.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Özgün Karakterini Oluşturan Nitelikler

Aşağıda açıklandığı gibi Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'na özgün karakterini veren birkaç özellik vardır.

Öğrenme Odaklı Yaklaşım Vurgu

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı; öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel ve kültürel gelişim özellikleri ile öğrenme ihtiyaçlarını dikkate alan öğrenci merkezli bir anlayışla hazırlanmıştır. Programın tüm boyutlarında öğrenme çıktıları, öğrenme-öğretme yaşantıları, öğrenme kanıtları ve farklılaştırma uygulamaları bu anlayış doğrultusunda planlanmıştır.

Programda öğrencilerin bireysel farklılıkları, hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme gereksinimleri dikkate alınmış; Arnavutça öğretimi sürecine etkin katılımları ve öğrendiklerini günlük yaşamda kullanmaları esas alınmıştır. Program; öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma becerisi, okuma-anlamlandırma becerisi, konuşma-anlatma becerisi, yazma-anlatma becerisi, dil bilgisi seçme-kullanma becerisi, sözcük seçme-kullanma becerisi ve sesletim seçme-kullanma becerisini geliştirerek Arnavutçayı etkili biçimde kullanabilmelerini hedeflemektedir. Bu doğrultuda öğrenme yaşantıları; iletişim kurmayı, kültürel farkındalık geliştirmeyi ve edinilen bilgi ve becerileri günlük yaşamda kullanmayı destekleyecek biçimde düzenlenmiştir.

Programda farklılaştırma uygulamalarına yer verilerek öğrencilerin bireysel öğrenme hızları, ilgi alanları ve ihtiyaçları gözetenilmiştir. Böylece tüm öğrencilerin kendi potansiyelleri doğrultusunda öğrenme sürecine etkin katılım sağlamaları ve Arnavutça öğrenme deneyimlerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) ile Uyumlandırılması

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, dil öğretiminde uluslararası ölçekte kabul gören Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) esas alınarak hazırlanmıştır. Programdaki öğrenme çıktıları, temalar, iletişim işlevleri, söz varlığı unsurları ve beceriler, D-AOBM'de tanımlanan yeterlik düzeyleri doğrultusunda yapılandırılmıştır.

Program hazırlanırken öğrencilerin yaş ve gelişim özellikleri, haftalık ders saati, Arnavutça öğretiminin özellikleri ve Arnavutça dersinin amaçları dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda D-AOBM'de yer alan A1 düzeyi temel alınmış; 5 ve 6. sınıflar A1.1, 7 ve 8. sınıflar ise A1.2 düzeyinde yapılandırılmıştır. Program; öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma, yazma-anlatma, dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma ve sesletim seçme-kullanma becerilerini dengeli biçimde geliştirmeyi hedeflemektedir.

Böylece öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri, kendileriyle ilgili konularda temel düzeyde iletişim kurabilmeleri ve Arnavutça öğretimi sürecinde Arnavut kültürüne ilişkin bilgi ve farkındalık kazanmaları amaçlanmaktadır. D-AOBM ile uyumlu olarak hazırlanan Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, öğrencilerin temel kullanıcı düzeyinde Arnavutça yeterliği kazanmalarını ve Arnavutçayı günlük yaşamda etkili biçimde kullanabilmelerini desteklemektedir.

Yabancı Dil Alan Becerileri ile Yabancı Dil Destek Becerilerine Dayalı Öğretim Programı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı; dört alan becerisi olan dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerileri ile üç destek becerileri olan dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma ve sesletim seçme-kullanma becerileri üzerine yapılandırılmıştır.

Programda dil becerileri birbirinden bağımsız alanlar olarak değil birbiriyle ilişkili ve birbirini destekleyen bütünlük bir yapı içerisinde ele alınmaktadır. Öğrencilerin Arnavutçayı etkili biçimde kullanabilmeleri için öncelikle dili dinleyerek ve okuyarak anlamlandırmaları, ardından konuşma ve yazma yoluyla kendilerini ifade etmeleri amaçlanmaktadır. Bu süreçte dil bilgisi, sözcük ve sesletim unsurları, iletişimsel dil kullanımını destekleyen temel bileşenler olarak değerlendirilmiştir.

Dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma-anlamlandırma becerileri aracılığıyla öğrencilerin Arnavutçaya ilişkin dilsel ve kültürel öğeleri tanımaları, fark etmeleri ve anlamlandırmaları hedeflenmektedir. Konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerileri aracılığıyla ise öğrencilerin edindikleri bilgi ve deneyimleri kullanarak kendilerini uygun, doğru ve anlamlı biçimde ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

Dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma ve sesletim seçme-kullanma becerileri alan becerilerinin gelişimini destekleyen unsurlar olarak programın bütününe yayılmıştır. Bu beceriler ayrı ve bağımsız öğretim alanları olarak değil öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma etkinlikleri sırasında doğal bağlamlar içerisinde geliştirecekleri yabancı dil destek becerileri olarak ele alınmaktadır.

Programda dört alan beceri ile üç destek beceri arasında karşılıklı, bütünlük ve sarmal bir ilişki kurulmuştur. Böylece öğrencilerin Arnavutçayı yalnızca dil bilgisel açıdan değil iletişimsel, kültürel ve işlevsel yönleriyle de kullanabilmeleri hedeflenmektedir.

Dil Becerilerinin Terimsel Kullanımları

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda dil becerileri ifade edilirken alımlayıcı becerilerden dinleme becerisi "dinleme / izleme-anlamlandırma becerisi", okuma becerisi ise "okuma-anlamlandırma becerisi" olarak adlandırılmaktadır. Üretici becerilerden olan konuşma becerisi "konuşma-anlatma becerisi", yazma becerisi ise "yazma-anlatma becerisi" olarak adlandırılmaktadır. Programda yer alan yabancı dil destek becerileri ise dil kullanımının alan becerileriyle bütünlük olarak geliştirilmesini sağlayan unsurlar olarak ele alınmaktadır. Bu kapsamda dil bilgisi becerisi "dil bilgisi seçme-kullanma becerisi", sözcük kullanım becerisi "sözcük seçme-kullanma becerisi" ve sesletim becerisi ise "sesletim seçme-kullanma becerisi" olarak adlandırılmaktadır. Bu adlandırmalar, dil becerilerinin yalnızca bilgi düzeyinde değil anlamlandırma, seçme, kullanma ve iletişim kurma süreçleriyle birlikte ele alındığını vurgulamaktadır. Böylece öğrencilerin Arnavutçayı dinleme, konuşma, okuma ve yazma süreçlerinde etkili, doğru ve bağlama uygun biçimde kullanmaları hedeflenmektedir.

Bilgi Görseli: Yabancı Dil Alan Becerileri ve Destek Becerileri

Tema ve Zaman Uyumu

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı; dersin haftalık bir / iki ders saati olarak uygulanması dikkate alınarak sadeleştirilmiş ve tematik yapı buna uygun şekilde düzenlenmiştir. Programda her sınıf düzeyinde, bir eğitim öğretim yılı boyunca uygulanmak üzere dört tema yer almaktadır. Tema sayısının sınırlı tutulması; öğrencilerin hedef dil becerilerini geliştirebilmeleri, söz varlıklarını zenginleştirebilmeleri ve öğrenilen içerikleri anlamlı bağlamlar içerisinde kullanabilmeleri amacıyla tercih edilmiştir. Program, temaların yüzeysel olarak ele alınmasından ziyade daha derinlemesine işlenmesini sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Böylece öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yeterli zaman ayrılması hedeflenmiştir. Bunun yanı sıra her temada öğrenilenlerin kalıcı hâle getirilmesini destekleyen pekiştirme çalışmaları, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarına cevap veren farklılaştırma uygulamaları ve öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmelerine imkân sağlayan yansıtma etkinliklerine yer verilmiştir. Böylece öğrenme süreçlerinin daha etkili, anlamlı ve sürdürülebilir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'na Özgü Tematik Model

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın tematik yapısı; öğrencilerin gelişim özellikleri, dil düzeyleri, günlük yaşam ihtiyaçları ve Arnavut kültürünün temel unsurları dikkate alınarak oluşturulmuştur. Programda her sınıf düzeyinde dört tema yer almakta ve bu temalar öğrencilerin Arnavutça iletişim becerilerini geliştirecek şekilde yapılandırılmaktadır. Her tema; öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri durumlar, ilgi alanları ve kültürel deneyimleriyle ilişkilendirilen alt tema ve içeriklerden oluşmaktadır. Temalar; öğrencilerin kendilerini, çevrelerini, ailelerini, sosyal yaşamlarını, doğayı, kültürel değerleri ve günlük yaşam pratiklerini Arnavutça aracılığıyla anlayıp ifade etmelerini destekleyecek biçimde düzenlenmiştir.

Tematik yapı, sınıf düzeyleri ilerledikçe sarmal bir anlayışla genişleyip derinleşmektedir. Daha önce öğrenilen söz varlığı, dil yapıları ve iletişimsel işlevler yeni temalar içerisinde tekrar ele alınarak pekiştirilmekte; öğrencilerin dil kullanım alanları kademeli olarak genişletilmektedir. Böylece öğrencilerin Arnavutçayı farklı bağlamlarda anlama, kullanma ve iletişim kurma becerilerinin sürekli olarak geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Programın tematik yapısı aynı zamanda Arnavut kültürünün tanıtılmasına, yaşatılmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlayacak içeriklere yer verilmesine imkân tanımaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin dil öğrenme süreci boyunca hem Arnavutçayı ilişkin dilsel yeterliklerini geliştirmeleri hem de Arnavutça kültürüne yönelik farkındalık kazanmaları hedeflenmektedir.

Sözcük Seçimi, Dizilimi, Dağılımı ve Kullanımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda her tema ve alt tema kapsamında yer alan sözcükler, öğrencilerin gelişim özellikleri, dil düzeyleri, iletişim ihtiyaçları ve günlük yaşamda kullanabilecekleri dil işlevleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Sözcüklerin seçimi ve dağılımı yapılırken öğrencilerin dili anlamlandırma ve kullanma süreçlerini destekleyecek işlevsel ve yüksek kullanım sıklığına sahip sözcüklere öncelik verilmiştir. Program kapsamında yer alan sözcük ögeleri; öğrencilerin kendilerini, ailelerini, yakın çevrelerini, günlük yaşamlarını, kültürel yaşantılarını ve çevrelerindeki dünyayı Arnavutça ifade edebilmelerine imkân sağlayacak şekilde temalara göre düzenlenmiştir. Her tema için belirlenen sözcük dağarcığı, öğrencilerin önceki öğrenmeleriyle ilişkilendirilmiş ve yeni sözcüklerin anlamlı bağlamlar içerisinde edinilmesine olanak sağlayacak biçimde yapılandırılmıştır. Sözcüklerin dizilimi ve dağılımında sarmal bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu doğrultuda belirli sözcükler ile söz öbekleri farklı tema ve sınıf düzeylerinde yeniden kullanılarak pekiştirilmekte, öğrencilerin söz varlıklarının aşamalı olarak genişletilmesi hedeflenmektedir. Böylece öğrencilerin yalnızca sözcükleri tanımaları değil onları farklı bağlamlarda doğru, uygun ve etkili biçimde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır. Programda yer alan sözcük dağarcığı oluşturulurken Arnavutçanın günlük kullanımında yaygın olarak yer alan sözcükler, kültürel yaşamı yansıtan ifadeler, geleneksel ve güncel kullanım örnekleri ile öğrencilerin iletişim ihtiyaçları dikkate alınmıştır. Bu sayede öğrencilerin hem temel iletişim becerilerini geliştirmeleri hem de Arnavutçaya özgü kültürel unsurları tanıyıp kullanmaları desteklenmektedir.

Dil Bilgisi Yaklaşımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda dil bilgisi, ayrı bir öğretim alanı veya ezberlenmesi gereken kurallar bütünü olarak ele alınmamaktadır. Programda dil bilgisi yaklaşımı benimsenmiş olup öğrencilerin dil bilgisel yapıları doğal ve anlamlı iletişim ortamları içerisinde fark etmeleri, anlamlandırmaları ve kullanmaları hedeflenmektedir. Bu yaklaşım doğrultusunda dil bilgisi kuralları doğrudan açıklanmamaktadır. Bunun yerine

dinleme, konuşma, okuma ve yazma etkinlikleri içerisinde tema bağlamlarıyla ilişkilendirilerek sunulmaktadır. Öğrenciler hikâye, şarkı, oyun, diyalog, görsel ve çeşitli iletişim etkinlikleri aracılığıyla Arnavutçanın dil yapılarını doğal kullanım örnekleri içinde deneyimlemektedir. Programın tüm sınıf düzeylerinde bütüncül öğrenme yaklaşımı esas alındığından öğrencilerin dil bilgisel yapıları, kuralları ezberleyerek değil dili kullanarak edinmeleri amaçlanmaktadır. Bu süreçte öğrencilerin dikkatleri öncelikle anlam oluşturmaya ve iletişim kurmaya yönlendirilmektedir. Dil bilgisi yapıları ise anlamlı kullanım bağlamları içerisinde doğal olarak öğrenilmektedir. Dil bilgisi yaklaşımı sayesinde öğrencilerin Arnavutçayı kurallara odaklanarak değil doğal, akıcı ve işlevsel biçimde kullanabilmeleri hedeflenmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda öğrencilerin Arnavutçaya karşı olumlu tutum geliştirmelerini, öğrenme sürecine aktif katılım sağlamalarını ve iletişimsel yeterliklerini geliştirmelerini desteklemektedir. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda günlük yaşamda kullanılan doğal dil yapıları, kalıp ifadeler ve iletişimsel söylemler öğretim sürecinin temel unsurlarından biri olarak ele alınmaktadır. Böylece öğrencilerin sınıf ortamında edindikleri dil becerilerini günlük yaşam durumlarına aktarabilmeleri ve dili doğal bağlamlarda kullanabilmeleri desteklenmektedir. Program kapsamında öğrencilerin selamlaşma, tanışma, teşekkür etme, özür dileme, kutlama, rica etme, duygu ve düşüncelerini ifade etme gibi günlük iletişim durumlarında Arnavutçayı işlevsel biçimde kullanmaları hedeflenmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda öğrencilerin Arnavut kültürüne özgü iletişim biçimlerini, nezaket ifadelerini ve toplumsal değerleri tanımalarına katkı sağlamaktadır.

Günlük Sosyal Dilin Deyimsel İfadelerinin Dâhil Edilmesi

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda günlük yaşamda kullanılan doğal dil yapıları, kalıp ifadeler ve iletişimsel söylemler öğretim sürecinin temel unsurlarından biri olarak ele alınmaktadır. Böylece öğrencilerin sınıf ortamında edindikleri dil becerilerini günlük yaşam durumlarına aktarabilmeleri ve dili doğal bağlamlarda kullanabilmeleri desteklenmektedir. Program kapsamında öğrencilerin selamlaşma, tanışma, teşekkür etme, özür dileme, kutlama, rica etme, duygu ve düşüncelerini ifade etme gibi günlük iletişim durumlarında Arnavutçayı işlevsel biçimde kullanmaları hedeflenmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda öğrencilerin Arnavut kültürüne özgü iletişim biçimlerini, nezaket ifadelerini ve toplumsal değerleri tanımalarına katkı sağlamaktadır.

Farklılaştırma

Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından hazır bulunuşluk düzeyi, öğrenme hızı ve öğrenme profillerine göre gruplandırma yapılarak; içerik, süreç, öğrenme ortamı ve ürün boyutlarında uyarlamalar geliştirilerek; esnek öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak; süreç içinde sürekli, geliştirici (biçimlendirici) değerlendirmelerle izlenip gerekli düzenlemeler yapılarak planlanır ve yürütülür.

Farklılaştırma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel bileşenlerinden biridir. Farklılaştırma; Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda öğrencilerin bireysel özellikleri, hazır bulunuşluk düzeyleri, öğrenme hızları, ilgi alanları, öğrenme ihtiyaçları ve dil yeterlikleri dikkate alınarak planlanmıştır. Bu doğrultuda öğrenme-öğretme yaşantıları içerisinde yer alan etkinlikler, tüm öğrencilerin öğrenme süreçlerine etkin katılım sağlamalarını destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Farklılaştırma uygulamaları, programda zenginleştirme ve destekleme çalışmaları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Zenginleştirme uygulamaları, öğrencilerin ilgi ve potansiyellerini geliştirmelerine yönelik ek öğrenme fırsatları sunarken destekleme uygulamaları, öğrenme sürecinde ek desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin öğrenme çıktılarına ulaşmalarını kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Farklılaştırma uygulamalarının planlanmasında içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamı boyutları dikkate alınmaktadır. Öğrencilerin aynı öğrenme çıktısına farklı yollarla ulaşabilmelerine imkân tanınmakta; öğrenme süreçlerinde çeşitli etkinlik, materyal ve uygulamalardan yararlanılmaktadır. Böylece öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun öğrenme deneyimleri yaşamaları desteklenmektedir. Farklılaşma kapsamında uygulanacak etkinlikler, farklı özellik ve ihtiyaçlara sahip öğrencilerin öğrenme süreçlerine katılımını destekleyecek biçimde planlanıp uygulanmalıdır. Böylece tüm öğrencilerin Arnavutça öğrenme süreçlerinden en üst düzeyde yararlanmaları ve kendi potansiyelleri doğrultusunda gelişim göstermeleri amaçlanmaktadır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'na Teknolojinin Dâhil Edilmesi

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda eğitim teknolojilerinin öğretim sürecine amaçlı, bilinçli ve etkili biçimde entegre edilmesi esas alınmaktadır. Bu kapsamda öğretmenlerin alan bilgisi, pedagojik bilgi ve teknoloji bilgisini bütünleştirerek öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirmeleri teşvik edilmektedir.

Dijital öğrenme ortamları, etkileşimli uygulamalar, çevrim içi içerikler, çoklu ortam materyalleri ve yapay zekâ

destekli eğitim araçları; öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirecek, Arnavutçaya yönelik ilgi ve motivasyonlarını artıracak biçimde kullanılabilir. Teknoloji, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını destekleyen ve öğrenmeyi zenginleştiren bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Kültürel ve Ahlaki Temellerinin Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'na Dâhil Edilmesi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uyumlu olarak Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı da öğrencilerin millî ve manevî değerlere karşı duyarlılık geliştirmelerini, kendi kültürlerini tanımalarını ve yaşadıkları kültürel çevreyi daha yakından tanımalarını sağlamaya önem vermektedir. Tema ve alt temaların içerisinde yer alan bağlamlar tasarlanırken içeriğin öğrencilerin kültürleri, yaşantıları ve temel değerleri ile uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

Bu yaklaşım; öğrencilerin millî, kültürel ve yerel dünyalarıyla bağlarını güçlendirmeyi, Arnavutça öğrenirken kendi kültürel miraslarını tanıyıp ifade etmelerini hedeflemektedir. Program, Arnavutçanın yalnızca bir iletişim aracı değil aynı zamanda kültürel hafıza, yaşam biçimi, gelenek ve değerlerin taşıyıcısı olduğu anlayışından hareket etmektedir.

Bu doğrultuda öğrencilerin Arnavut kültürüne ait sözlü ve yazılı kültür ürünlerini, gelenekleri, sosyal yaşam pratiklerini, sanat ve müzik unsurlarını tanımaları, bunları Türkiye'nin ortak millî ve manevî değerleriyle birlikte değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır. Böylece Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin millî, kültürel ve pedagojik çerçevesi ile tutarlılık göstermektedir.

Bu doğrultuda millî, dinî, geleneksel, kültürel kutlama ve günlere ilişkin örnekler aşağıda sunulmuştur

ULUSAL KUTLAMALAR VE ÖNEMLİ GÜNLER
18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü
30 Ağustos Zafer Bayramı
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı
10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü
24 Kasım Öğretmenler Günü
DİNÎ BAYRAMLAR
Ramazan Bayramı
Kurban Bayramı
TÜRKİYE'DE GELENEKSEL VE ULUSAL SPOR ETKİNLİKLERİ
Okçuluk
Yağlı güreş
Atlı cirit oyunu
Mendil kapmaca
Çuval yarışı
Halat çekme
KÜLTÜREL GÜNLER VE HAFTALAR
Türk Dili Günü (26 Eylül)
Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
Kütüphane Haftası (Mart Ayının Son Haftası)
GELENEK VE GÖRENEKLER
Dinî bayramlarda büyükleri ziyaret etmek
Ramazan iftar sofraları
Misafirperverlik

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Kuramsal ve Yöntemsel Yaklaşımı**Öğrenme ve Öğretme Yaklaşımı**

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda yaklaşım dili yalnızca dil bilgisel yapı, sözcük ve kuralların öğrenciye aktarılması olarak gören bir anlayışa değil öğrencinin bireysel, kültürel ve sosyal gelişimini destekleyen bütüncül bir öğrenme anlayışına dayanmaktadır. Program, öğrencilerin Arnavutçayı anlamlı bağlamlar içerisinde kullanabilmelerini, kültürleriyle bağ kurabilmelerini ve dili bir iletişim aracı olarak deneyimleyebilmelerini hedeflemektedir.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın temelinde dilin yalnızca bir iletişim sistemi değil aynı zamanda kültürel hafıza, toplumsal değer, yaşam biçimi ve ortak deneyimlerin taşıyıcısı olduğu anlayışı bulunmaktadır. Bu nedenle programda dil öğrenimi ile kültürel öğrenme birbirini tamamlayıp destekleyen süreçler olarak ele alınmaktadır.

Programın tasarım, uygulama ve değerlendirme süreçleri; öğrenci merkezli, bütüncül, iletişimsel ve kültür temelli öğrenme anlayışı doğrultusunda şekillendirilmiştir. Bu yaklaşım öğrencilerin dili ezberlemek yerine deneyimleyerek, kuralları öğrenmek yerine dili kullanarak, pasif alıcı olmak yerine aktif katılım sağlayarak öğrenmelerini esas almaktadır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın yaklaşımı iki temel düzlemde değerlendirilebilir:

- Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Amaçları
- Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda Öğrenme-Öğretme Süreci

Bu iki temel unsur, programın bütün bileşenlerinin oluşturulmasında esas alınmış ve öğrenme-öğretme süreçlerinin yapılandırılmasında belirleyici olmuştur.

a) Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nın Amaçları

Bu amaçlar üçe ayrılabilir.

Bireysel oluşum ve gelişim amaçları; Arnavutça öğrenimini bir olgu olarak tanımlayarak yalnızca iletişim için değil aynı zamanda bir düşünme ve algılama aracı olarak öğrencinin bireysel gelişimine katkıda bulunur; zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel, ahlaki ve kültürel gelişimini destekler. Arnavutça öğrenimi öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel, ahlaki ve kültürel gelişimlerini desteklemeyi, farklı bakış açıları kazanmalarını ve çok dillilik farkındalığı geliştirmelerini amaçlar.

Kültürel amaçlar; Arnavutça öğrenimini bir olgu olarak tanımlayarak öğrencilerin kendi kültürlerine yönelik farkındalık ve saygı geliştirmelerine, dünyada başka kültürlerin varlığının bilincine varmalarına ve hem kendi kültürlerinden hem de diğer kültürlerden insanları anlamalarına ve onlara saygı duymalarına katkıda bulunur. Aynı zamanda öğrencilerin Arnavut dili ve kültürünü tanımalarına, kültürlerarası benzerlik ve farklılıkları fark etmelerine ve kültürlerarası iletişim becerileri geliştirmelerine yardımcı olur.

Sosyal amaçlar; Arnavutça öğrenmenin öncelikle bireyin kendisini doğru, etkili ve uygun biçimde ifade etmesini ardından diğer insanları doğru anlamasını ve onlarla okul, aile, arkadaş çevresi, toplum ve uluslararası ortamlar gibi farklı bağlamlarda etkili iletişim kurabilmesini hedeflediğini kabul eder. Bu doğrultuda öğrencilerin günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri iletişim durumlarında Arnavutçayı işlevsel olarak kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

b) Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda Öğrenme-Öğretme Süreci

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda Arnavutça öğrenme süreci, bireysel oluşum, yetiştirme ve gelişim süreci olarak tanımlanmaktadır. Süreç boyutu Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda benimsenen bütüncül yaklaşım, iletişim odaklı dil öğretimi anlayışı ve kültürlerarası öğrenme yaklaşımı aracılığıyla yansıtılmaktadır. Bu kuramsal arka plan, yabancı dil olarak Arnavutça'nın öğretiminde programın tüm tema ve alt temalarında bütünleştirilmiş; bu bütünleşik kuramsal temel, öğretim programının içerik tanımı, öğrenme çıktıları, öğrenme-öğretme yaşantıları ve uygulamaları için gerekli art alanı ve çerçeveyi oluşturmuştur. Arnavutça öğrenme süreci; öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma okuma, konuşma ve yazma becerilerini bütünleşik olarak geliştirmelerini, dil bilgisi, sözcük bilgisi ve sesletim unsurlarını anlamlı iletişim bağlamlarında kullanmalarını ve dili günlük yaşam durumları içerisinde deneyimlemelerini esas almaktadır. Bu süreçte öğrencilerin dili yalnızca öğrenmeleri değil aynı zamanda kullanmaları, anlamlandırmaları ve farklı bağlamlara aktarabilmeleri amaçlanmaktadır. Programda öğrenme süreci öğrencilerin yaş ve gelişim özellikleri, hazır bulunuşluk düzeyleri,

bireysel farklılıkları ve öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Böylece öğrencilerin Arnavutçayı işlevsel, anlamlı ve kalıcı bir şekilde öğrenmeleri desteklenmektedir.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda Yabancı Dil Öğrenme-Öğretme Sürecine Eylem Odaklı Yaklaşım

AOA [(Action-Oriented Approach), (Eylem Odaklı Yaklaşım)] temel ilkelerinden biri, 2020 tarihli D-AOBM "Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde de belirtildiği üzere öğrenenlerin gerçek yaşam sosyokültürel bağlamlarındaki iletişimde başarılı olabilmeleri için performans sergilemelerine imkân tanımaktır. AOA'da öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımı ve dil öğreniminin toplumsal doğasının ve kullanımının farkında olmaları oldukça büyük önem taşır. Öğrencilerin hem kendi bireysel öğrenmelerinin hem de bu öğrenmenin sonuçları ile toplumsal yaşam arasındaki ilişkinin farkında olmaları beklenir. Bu ilkeler, Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın akademik duruşu ile uyumludur çünkü söz konusu program okul içinde ve dışındaki sosyokültürel bağlamlarda özerk, amaçlı, iletişimsel ve iş birliğine dayalı öğrenmeyi temel alır. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın bu özellikleri, D-AOBM'de de ifade edildiği üzere dili öğrenme ve kullanma yollarına odaklanarak dikkati dilin kendisinden "nasıl öğrenileceği ve nasıl kullanılacağı" boyutuna yöneltir. Dilsel unsurlar, Arnavutça dil öğreniminin aracı olup öğrenenlerin bunları sosyokültürel bağlamlarda akranları ve diğer kişilerle özerk ve iş birliği içinde kullanabilmelerini sağlar. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda öğrenenlerin amacı yalnızca başarılı bir şekilde etkileşimde bulunmak ve iletişim kurmak değil aynı zamanda edindikleri bilgi ve becerileri başarılı birer iletişimci olarak kendi gelişimlerine, yaşadıkları topluma ve Arnavutça dilinin bir yabancı dil olarak gerekli olduğu her yerde tüm dünyaya katkıda bulunacak şekilde aktarmaktır. Bu fikirleri hayata geçirmek amacıyla programdaki her bir alt tema, ilgili materyaller aracılığıyla olası tüm gerçek yaşam durumlarıyla ilişkili mikro sosyokültürel bir bağlam oluşturmak ve bu bağlamı sınıfa taşımak için kullanılır. Öğrenciler önce alt temalarda ele alınan bu kavramların ne hakkında olduğunu sözcükler, kalıp ifadeler, cümleler, dil bilgisi öğelerinin kullanımı gibi dil bilim öğeleriyle öğrenirler. Daha sonra bu dil bilimsel unsurların Arnavutçada anlam oluşturmada nasıl işlev gördüğünü anlar ve öğrenirler. Öğrenciler; bilgi, düşünce, fikir ve duygularını ifade ederken ve diğer insanlarla iletişim kurarak başkalarının bakış açılarını Arnavutça olarak anlamaya çalışırken bu unsurları nasıl kullanacaklarını öğrenirler. Nihayetinde programın amacı öğrencilerin iletişimsel yeterliliklerini, kapasitelerini ve yeteneklerini kendi topluluklarında ve farklı (çok dilli) toplumlarda dünyayı daha iyi bir yer hâline getirmek için katkı sağlayan iyi iletişimci bireyler olmalarını sağlamaktır. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda bu dönüşüm tüm temalar boyunca çeşitli iletişimsel etkinlikler, görevler, projeler, performans görevleri ve uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilir. Öğrenciler, etkileşimde bulunmayı ve iletişim kurmayı öğrenmek için pek çok etkinlik ve görev üzerinde çalışır; ardından bu bilgi ve becerileri, Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın her bir temasının gerçek yaşam konularına ve sosyokültürel bağlamlarına hem bireysel hem de iş birliği içinde aktararak yakın ya da uzak çevrelerindeki olgular ve durumlarla ilgili konulara, sorunlara, zorluklara ve bunların çözümlerine ulaşmayı amaçlarlar.

"Yöntem-Sonrası Dönem" Yaklaşımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, tek bir dil öğretim yöntemine bağlı kalmak yerine farklı yaklaşım ve kuramsal altyapılardan yararlanarak yabancı dil öğretimine ilişkin güncel anlayışları bütünleştirmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin dil gelişim özellikleri, hazır bulunuşlukları, öğrenme ihtiyaçları, ilgi alanları ve öğrenme ortamları dikkate alınarak uygun teknik ve uygulamaların seçilmesi esas alınmıştır. Bu bütünleşik yapı, programın tüm sınıf düzeylerinde benimsenen bütüncül yaklaşım doğrultusunda tasarlanmıştır. Amaç öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemek, temel ve destek dil becerilerini geliştirmek, iletişimsel yeterliklerini güçlendirmek ve Arnavutçayı gerçek yaşam bağlamlarında etkili, doğru ve işlevsel biçimde kullanabilmelerini sağlamaktır. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'ndaki bu duruş uygun öğrenci, yer, zaman, bağlam, durum ve amaca göre farklı teknik ve etkinliklerin seçilmesini ve kullanılmasını ifade etmektedir. Bu seçim süreci öğrencilerin yaşları, öğrenme stilleri, motivasyon düzeyleri, bireysel özellikleri ve öğrenme gereksinimleri dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın yöntemsel bakış açısında, "D-AOBM Eylem Odaklı Yöntemi", "İletişimsel Yöntem", "Bütüncül Öğrenme Anlayışı", "Bağlam-Temelli(Durumsal) Öğrenme", "İş Birlikli Öğrenme", "Kültürlerarası Öğrenme", "Drama Yoluyla Öğrenme", "Dijital ve Yapay Zekâ Destekli Öğrenme" ile "Harmanlanmış Öğrenme" yaklaşımlarından yararlanılmıştır. Öğretim programında yer alan alan becerileri, öğrenme çıktıları ve öğrenme-öğretme yaşantıları bu yöntemsel çerçeve doğrultusunda düzenlenmiştir. Programın uygulanması sürecinde öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, fiziksel, ahlaki ve kültürel gelişim özellikleri, öğrenme stilleri ve ilgi alanları dikkate alınarak öğrenme ortamlarının esnek ve öğrenci merkezli biçimde yapılandırılması öngörülmektedir.

Sosyokültürel ve İletişimsel Yaklaşım

Programın tasarım ve oluşumunda temel alınan yaklaşımlardan biri, dilin sosyal ve kültürel bağlamlar içinde anlam kazandığı ve dil öğreniminin bireyin kendi kültürel kimliğini koruyarak farklı kültürlerle etkileşim kurmasını mümkün kılan "Sosyokültürel Yaklaşım"dır. Bu yaklaşım dil ile kültür arasındaki karşılıklı etkileşimi temel alır ve kültürlerarası anlayışı teşvik eder. Bu yaklaşım pek çok uygulamalı dil bilimci tarafından önerilmiş ve geliştirilmiş olup, yabancı dil eğitiminin temel kavramsal ve kuramsal dayanaklarından biri olarak benimsenmiştir. Arnavutça hem bireylerin hem de toplumların kişisel gelişimine, bilgiye erişimine, çeşitli kişisel, akademik, mesleki ve iş fırsatlarına, kültürel farklılıkları anlama ve aktarma yetisine ve evrensel iletişime katılmalarına önemli katkılar sağlayabilir. Bunun yanında Arnavutça; Türkiye ile Arnavutluk, Kosova, Kuzey Makedonya, Karadağ ve diğer Arnavutça konuşulan bölgeler arasındaki tarihî, kültürel, akademik ve sosyal ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir iletişim aracı olarak değerlendirilmektedir. Arnavutça öğrenimi, öğrencilerin yalnızca farklı bir dili öğrenmelerini değil aynı zamanda Arnavut kültürünü, Balkan coğrafyasını ve bu coğrafyada yaşayan toplulukların yaşam biçimlerini, değerlerini ve kültürel miraslarını tanımalarını da desteklemektedir. Bu süreçte öğrenciler hem kendi kültürel kimliklerini koruma ve ifade etme hem de farklı kültürleri anlama ve onlara saygı duyma fırsatı bulmaktadır. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın tema ve ders içeriklerinin oluşturulmasında sosyokültürel yaklaşım, kavramsal ve kuramsal çerçevenin önemli bir parçası olarak kabul edilmiştir. Programda yer alan tema ve alt temalar aracılığıyla öğrencilerin kendi kültürel değerlerini Arnavutça ifade edebilmeleri, farklı kültürleri tanıyabilmeleri ve kültürlerarası iletişim kurabilmeleri amaçlanmaktadır. Böylece Arnavutçanın bireylerin sosyal ve kültürel deneyimlerini paylaşımlarına, farklı topluluklarla etkileşim kurmalarına ve kültürlerarası anlayış geliştirmelerine katkı sağlayan bir araç olduğu vurgulanmaktadır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda Öğrenme ve Öğretme Yaklaşımları

Öğretim programı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne dayanmaktadır. Bu öğretim programında öğrenciler; etkin katılımcılar, etkin gözlemciler, sorumlu öğrenciler, kâşifler, bağlam üyeleri, iletişim kurucular, araştırmacılar, problem çözücüler, öğrenme topluluklarının üyeleri, geri bildirim alıcıları ve sağlayıcıları, düşünce ve duygu yansıtıcıları, yenilikçi uygulayıcılar ve üreticiler, yetkin dil kullanıcıları, öğrenme sürecinin kolaylaştırıcıları ve sosyal aktörler olarak görülmektedir. Bu kapsamda öğrencilere yönelik hedefler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- Öğrencilerden şunları gerçekleştirmeleri beklenmektedir:
 - Hedef dilin yapılarını, sözcük dağarcığını ve sosyal dil kullanımını içeren sözlü (işitsel) ve yazılı (görsel) içerikleri doğru ve etkili bir şekilde tanımaları, algılamaları, ayırt etmeleri, anlamaları ve yorumlamaları,*
 - Bu bilgi ve ilgili becerileri kendi yaşamlarına uygulamaları ve Arnavutça sözlü ya da yazılı iletişimde etkili bir biçimde kullanmaları,*
 - Bu bilgi ve ilgili becerileri, sosyal ve kültürel farklılıkları anlamak ve diğer insanlarla Arnavutça etkili iletişim kurmak amacıyla kullanmaları.*
- Öğrencilerin öğrenmekte oldukları dilin hedef dil yapılarını, sözcüklerin ve sosyal dil kullanımlarının işlevlerini tanıyarak, algılayarak ve anlamlandırarak içerikteki sorun ve problemlere çözüm bulmaları ve bu çözümleri ifade etmeleri beklenmektedir.
- Diğerleriyle iletişim kurarken yaşanabilecek dilsel iletişim problemleri durumunda öğrencilerden hedef dilin yapıları, sözcükleri ve sosyal dilin işlevlerini doğru biçimde kullanarak sağlıklı iletişime katkı sağlayacak çözümler üretmeleri ve bu çözümleri uygun bir içerikle paylaşmaları beklenmektedir.
- Farklı kültürlerle ait kuralları, ilkeleri, durumları, düşünceleri, duyguları ve değerleri kapsayan içerikleri anlamaları ve bunlara saygı göstermeleri beklenmektedir.
- Bilgi aktarımı ve / veya içerik üzerine tartışma gerektiren durumlarda, öğrencilerin hedef dil yapılarını, sözcükleri ve sosyal dil kullanımını yerinde ve doğru biçimde kullanarak bilgiyi açık ve anlaşılır şekilde iletebilmeleri beklenmektedir.
- Arnavutça iletişim ortamlarında fikir ve görüşlerini tartışırken Arnavutçayı anlaşılır, doğru ve uygun bir şekilde kullanmaları; görüşlerini ise tutarlı ve geçerli gerekçelerle desteklemeleri beklenmektedir.
- Öğrencilerin Arnavutça içerikleri okulda ve okul dışındaki kişisel ve sosyal yaşamlarında gerekli ve uygun bağlamlarda otomatik, özgün, doğal ve bağlama uygun olarak kullanabilmeleri beklenmektedir.
- Öğrencilerin içeriği anlama, algılama, sentezleme ve değerlendirme süreçlerinin bir sonucu olarak dil becerileri ile edindikleri bilgi birikimi, düşünceler ve görüşler sayesinde farklı bilgi, duygu, düşünce ve gerekçeleri bütüncül

bir bakış açısıyla kavramaları ve bu bakış açısını başkalarıyla Arnavutça olarak gerçekleştirdikleri iletişimsel etkileşim ve paylaşımlara yansıtmaları beklenmektedir.

9. Öğrencilerin sosyal-duygusal beceriler, okuryazarlık becerileri, üst düzey düşünme becerileri ve değerleri Arnavutça dil öğrenme becerileri ile bütünleştirilerek edinmeleri beklenmektedir.
10. Öğrencilerin kazandıkları tüm dil becerilerini ve Arnavutça dil becerileriyle bütünleştirilmiş diğer becerileri; kendi ve başkalarının yaşam koşullarını iyileştirmek, ülkelerinin gelişimine katkı sağlamak, dünya ve doğadaki yaşam koşullarının geliştirilmesine katkıda bulunmak, yenilikçi ve yaratıcı fikirler geliştirerek geleceğin tasarlanması ve şekillendirilmesinde etkin rol almak amacıyla kullanmaları beklenmektedir.

1.2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni ile uyumlu olarak yapılandırılmıştır. Bu belge, Arnavutça derslerinin planlanmasında; ders materyallerinin tasarlanması ve hazırlanmasında, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanmasında; ölçme ve değerlendirme materyallerinin tasarlanması ve hazırlanmasında, ders kitapları ve diğer destekleyici öğretim materyallerinin içeriklerinin tasarlanması ve hazırlanmasında dikkate alınmalıdır. Tüm eğitim faaliyetleri, öğretim programları ortak metninde yer alan öğrenci profiline ulaşılmasını sağlamak amacıyla planlanmalı ve uygulanmalıdır.
2. Program Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde yer alan yabancı dil alan becerileri ve destek beceriler üzerine yapılandırılmıştır.
3. Öğretim programı temel ve destek alan becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, programlar arası bileşenler (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri), disiplinler arası ilişkiler, beceriler arası ilişkiler, içerik çerçevesi, genellemeler ve anahtar kavramlar, öğrenme kanıtları, öğrenme-öğretme yaşantıları (temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma, öğrenme-öğretme uygulamaları), farklılaştırma (zenginleştirme ve destekleme) ve öğretmen yansıtmaları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu nedenle öğrenme çıktıları temalarda belirtilen ilerleme, sarmallık ve ardışıklık ilkelerine uygun olarak ele alınmalıdır.
4. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı aşamalı olarak uygulanacağından mevcut düzeyle ilgili önceki öğrenme süreçlerindeki eksiklik ve sorunların okullardaki Arnavutça zümresi öğretmenleri tarafından belirlenmesi gerekmektedir. Bu eksiklikleri ve sorunları gidermek amacıyla işlenecek içerikler eğitim öğretim yılının başında zümre toplantılarında belirlenmeli ve eğitim süreci boyunca uygulanmalıdır. Programda öğrencilerin önceki öğrenmelerini hatırlamalarını ve yeni öğrenmelerle ilişkilendirmelerini desteklemek amacıyla tema ve alt temalar arasında sarmal bir yapı benimsenmiştir. Bu doğrultuda önceki seviyelerde öğrenilen dil yapıları, sözcük dağarcığı ve iletişim işlevleri yeni temalar içerisinde yeniden kullanılarak pekiştirilmektedir.
5. Arnavutça alan becerileri programda öğrenme çıktılarının oluşturulmasında temel alınmaktadır. Her alan becerisi ve öğrenme çıktısı için süreç bileşenleri belirlenmiştir. Bu süreç bileşenleri öğrenme çıktılarına erişimi sağlayan temel unsurlardır. Buna göre süreç bileşenlerinin Arnavutça derslerinde öğrenciler tarafından deneyimlenmesi gerekmektedir.
6. Programdaki alımlayıcı becerilerden ilki "dinleme / izleme-anlamlandırma" becerisidir. Bu beceri, bireyin bir konuşmacı veya başka bir kaynak tarafından üretilen sözlü-dilsel içerikleri algılayıp anlamlandırma yeteneğini geliştirir. Bu kaynaklar aksan, vurgu, hız, ritim gibi dilin yapısal özelliklerinin yanı sıra deyimler, terimler, sözcükler, ifadeler, cümlecikler, cümleler ve bağlamdaki sosyal ve kültürel yansımalar gibi tema ile ilgili içerik ve anlamsal özellikleri de kapsar. Öğrenciler Arnavutça öğrenirken tanıma, fark etme, anlamlandırma aşamasında çeşitli görsel destekler yardımıyla bunları algılar ve anlar. "Okuma-anlamlandırma" becerisi ise metin türü, görsel destek, dil bilgisi kullanımı, sözcük dağarcığı, deyimsel dil kullanımı ve içeriğin tüm anlamsal özelliklerinin yardımıyla oluşturulmuş yazılı içeriği (metni) algılayıp anlamlandırma amacıyla geliştirilen bir beceridir. Aynı şekilde öğrencilerin deyimler, terimler, sözcükler, ifadeler, cümlecikler, cümleler, bağlamdaki sosyal ve kültürel yansımalar gibi tema ile ilgili içerik ve anlamsal özellikleri "tanıma, fark etme ve anlamlandırma" aşamasında çok önemlidir. Dilin yapısal ve anlamsal özellikleri anlama süreçlerinde büyük önem taşır.
7. "Okuma-anlamlandırma" becerisi gerçek zamanlı, oldukça akıcı ve hızlı bir süreçtir. Bu nedenle akıcı, anlık algılama ve anlama ile hızlı ve anlamlı tepki ve geri bildirim gerektirir. Öte yandan "okuma-anlamlandırma" becerisi daha statik, kontrollü ve daha yavaş ilerleyen bir süreçtir. Her iki alımlayıcı beceride de öğrenciye

- iletilecek içerik ve öğrencinin mesajın anlamını algılaması, onun kişisel ve sosyal ilişkisinin temeline göre şekillenir. Programda iletişimde alımlama, yorumlama ve anlama sürecini kapsayan "dinleme / izleme-anlamlandırma" ve "okuma-anlamlandırma" becerileri; bu olgular göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Programın ders planlama ve uygulama aşamalarında bu becerilerin kullanıldığı etkinlikler anlamlı bağlamsal tasarımlar çerçevesinde dikkatle planlanmalı, oluşturulmalı ve düzenlenmelidir. Öğrencilerin bu becerileri bağlam içinde başkalarıyla iletişim kurarken doğal, gerçekçi, etkili, verimli ve anlamlı şekilde kullanmaları desteklenmelidir.
8. "Konuşma-anlatma" becerisi, programda tanımlanan ve kullanılan "üretici beceriler"den biridir. "Konuşma-anlatma" becerisi öğrencilerin bir dili öğrenirken geliştirdikleri ve hedef dilin seslerini, dil bilgisi öğelerini, sözcük dağarcığını ve anlamsal ifadelerini ihtiva eden içeriği etkili ve anlamlı bir şekilde kullanarak başkalarıyla iletişim kurma yeterliliğine sahip olmalarını sağlayan sözlü bir beceridir. "Konuşma-anlatma" becerisinin temel öğeleri planlama, etkileşim ve iletişimdir. Konuşmada öğrenci bağlam, durum, yer ve zamana uygun, doğru ve anlamlı içeriği kullanarak; doğru sesleri ve telaffuzu üreterek; bilgiyi, düşünce ve duyguları doğru, anlamlı, uygun, açık ve akıcı şekilde ifade ederek; kültürel içerik ve mesajları doğru ve uygun biçimde aktararak sosyal etkileşim ve iletişimsel yeterlik kazanma becerisini geliştirir.
 9. Üretici becerilerden ikincisi olan "yazma-anlatma" becerisi; öğrencinin hedef dilin dil bilgisi öğeleri, sözcük dağarcığı, çeşitli kendini ifade biçimleri, yazı türleri ve dil kurallarını ihtiva eden içeriği kullanarak bilgi, düşünce, deneyim ve duygularını anlamlı ve yazılı bir şekilde ifade etme ve aktarma yetisi ve becerisidir. "Yazma-anlatma" becerisinin öğrenme çıktısı; programda içerikteki ilgili girdinin tanınması, fark edilmesi ve anlaşılmasıyla başlar. Girdi içerisindeki bilginin transferi ve anlamlandırılması; dinleme, izleme, okuma gibi alımlayıcı beceriler aracılığıyla işlenir. Yazma, ifade etme ve açıklama yetisi ve becerisi; planlama, uygulama ve (verilen geri bildirimler dikkate alınarak) yeniden yazmayı içeren birçok süreci ve yaratıcılığın gelişmesini sağlayan metin geliştirmeyi gerektirir. Bu beceri, farklı yazı türleri üzerinde yapılan çalışmalarla güçlendirilir. Programda üretim becerilerinin kullanıldığı etkinlikler, planlar ve uygulamalar bağlamsal ve anlamlı şekilde dikkatle planlanmalı; tasarlanmalı ve oluşturulmalıdır. Öğrenciler Arnavutça "konuşma-anlatma" ve "yazma-anlatma" becerilerini bağlam içinde doğal, özgün, otomatik, gerçekçi, etkili, verimli ve anlamlı biçimde kullanarak iletişimsel yeterliklerini geliştirmeleri için desteklenmelidir.
 10. Programda tanımlanan ve açıklanan "destek beceriler" diğer tüm dil becerileriyle birlikte bütünleşmiş, birleştirilmiş, uyumlu hâle getirilmiş bir biçimde işlenir. Temel alan becerileri ile destek alan becerileri arasında sarmal, birbirine bağlı etkileşimli ve karşılıklı bir ilişki bulunmaktadır. Bu nedenle tüm beceriler bütünleşik, birleşik, sarmal ve birbirine geçmiş bir şekilde kullanılır. Dilin dil bilgisel, sözcüksel (sözcük dağarcığı) ve sesletimsel unsurları çoğunlukla içerik bilgisi olarak ele alınır. Bunların seçimi ve kullanımı ilgili bilgiler literatürde yer alsa da öğrencilerin "dilsel yeterlikleriyle" bağlantılı olduklarından belirgin olarak konumlandırılıp adlandırılmaz. Dil öğreniminin "tanıma-fark etme-anlamlandırma" aşamasında öğrenciler dil bilgisi öğeleri, sözcükler (sözcük dağarcığı) ve sesletim özellikleri (telaffuz, tonlama vb.) ile karşılaşır. Bunları da algılar, tanır ve anlar. Daha sonra öğrencilerin üretken becerilerle ilişkilendirilecek olan dilsel yeterliklerini kazanmaya başlamaları beklenir. Bu tanıma aşaması, alımlayıcı becerilerin işlenmesi sürecinde yer alır. Bu nedenle dil bilgisi, sözcük dağarcığı ve sesletim öğreniminin "karşılaşma-algılama-tanıma-anlama" ve "seçme ve kullanma" şeklinde iki aşamaya ayrılması gerekebilir. Dil öğreniminde bilgiyle karşılaşma-algılama-tanıma-anlama aşaması "alımlayıcı beceriler"le sağlanırken "seçme ve kullanma" aşaması "konuşma-anlatma" ve "yazma-anlatma" becerileri aracılığıyla "üretici beceriler"in işlenmesi sürecinde gerçekleşir.
 11. Öğretim programında becerilerle ilgili yer alan bu belirleme yeni bir bilgi üretmek için değildir. Kuramda ve uygulamada belirsiz bir şekilde yer alan dil bilgisel, sözcüksel ve fonolojik unsurların seçimini ve kullanımını "destek beceriler" olarak konumlandırmaktır. Bu da öğrencilerin pragmatik, stratejik, iletişimsel ve sosyodilbilimsel yeterliklerini kazanmalarını nasıl güçlendirebilecekleri üzerinde düşünülmesini sağlar.
 12. "Dil bilgisi seçme ve kullanma" becerisi, programdaki üç destekleyici beceriden ilkidir. Bu beceri, uygun yöntemsel teknikler ve bağlam kullanılarak diğer dil becerilerine benzer şekilde ele alınır. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda bu beceriye yönelik olarak 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinin tamamında bütüncül öğrenme yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yeterlik işlevlerini kazanmayı desteklemek amacıyla doğal ve özgün bağlamlarda uygun ve doğru etkinlikler seçilmelidir. Bu etkinlikler, öğrencilerin iletişimsel yeterliklerini geliştirmeye ve kazanmaya katkıda bulunmayı hedeflemeli; Arnavutça dil bilgisini mümkün olduğunca doğal, doğru, özgün ve kendiliğinden kullanmalarını sağlanmalıdır. "Dil bilgisi seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "DBS" desimal koduyla yer almıştır.

13. Dil bilgisi "edinimi", erken yaştaki çocukların dil bilgisi öğelerini ve biçimlerini (ve dilin diğer unsurlarını) bilinçli bir odaklanma olmadan, farkında olmadan doğal ve gerçekçi bir ortam ve bağlamda edinip kullanmaları durumudur. Bu süreç; dil bilgisi ve dilin diğer unsurlarını kapsamakta olup planlı öğrenme yaşantıları, belirli öğrenme hedefleri ve öğretim süreçleri ile desteklenmektedir. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda dil bilgisi öğretiminin amacı; öğrencilerin Arnavutçayı doğru dil bilgisi kullanarak doğal, gerçekçi ve anlamlı bağlamlar içerisinde kullanabilmelerini sağlayacak iletişim ortamları oluşturmaktır. Bu amaç doğrultusunda dil bilgisi, bağımsız bir ders konusu olarak değil iletişimsel yeterliğin gelişimini destekleyen bir unsur olarak ele alınmaktadır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için sınıf ortamında dil bilgisinin öğretmen tarafından doğrudan aktarılması yerine; uygun yöntem, teknik, materyal ve etkinlikler aracılığıyla doğal ve özgün bağlamlar içerisinde kullanılmasına fırsat verilmesi gerekmektedir. Bu nedenle öğrenme süreci; pekiştirme, tekrar, etkileşim, hikâye anlatımı, rol oynama, oyunlar ve iletişim etkinlikleri ile desteklenmelidir. Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nda 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinin tamamında bütüncül öğrenme yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşım doğrultusunda öğrencilerin dil bilgisi yapılarını kural merkezli bir öğretim süreciyle öğrenmeleri değil görseller, ritim, hareket, drama, hikâye anlatımı ve gerçek yaşam bağlamları aracılığıyla fark etmeleri, zenginleştirmeleri, desteklemeleri, anlamlandırmaları ve kullanmaları amaçlanmaktadır. Bu yaklaşımda öğrenciler dil bilgisi yapılarını doğal iletişim süreçleri içerisinde görme, duyma ve kullanma fırsatı bulurlar. Öğrenme sürecinde dil bilgisi öğretmen tarafından bağımsız bir ders konusu olarak sunulmamakta; tema ve alt temalar kapsamında oluşturulan iletişim ortamlarında işlevsel olarak kullanılmaktadır. Öğrenme sürecinde dilin kullanılmasını destekleyen sürekli, doğal, özgün ve gerçekçi ortamların oluşturulması önem taşımaktadır. Böylece öğrenciler, bağlama uygun olarak Arnavutça dil bilgisi yapılarını doğal, gerçekçi, özgün, etkili, verimli ve anlamlı biçimde kullanabilir; bunun sonucunda da iletişimsel yeterliklerini edinebilir ve geliştirebilirler.
14. Öğretim programında üç destekleyici beceriden ikincisi olan "sözcük seçme ve kullanma" becerisi; öğrencinin hedef içerikteki sözcükleri alımlayıcı beceriler aracılığıyla tanınması, algılaması ve anlamasının ardından, bağlam, durum, yer ve zamana uygun şekilde konumlandırması, seçmesi ve kullanmasına dayanır. Öğrenciler ayrıca durum ve bağlama uygun daha önce öğrenilmiş sözcük dağarcığını hatırlar, geri çağırır, bağlama ekler ve doğru, etkili ve anlamlı biçimde kullanırlar. Bu aşamalar programda alan becerilerinin süreç bileşenlerinde tanımlanmış, ortaya konmuş ve uygulanmış, ardından öğrenme çıktılarına ve son olarak temaların "öğrenme-öğretme yaşantıları" bölümlerine aktarılmıştır. "Sözcük seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "SÖS" desimal koduyla yer almıştır.
15. Sözcük edinimi, çocukların sözcükleri farkında olmadan ve analiz etmeden edinmeleri ve benimsemeleri durumudur. Sözcük öğrenimi ise bir dilin (özellikle ikinci dil veya yabancı dil öğretiminde) doğal bağlamları ve ortamları yerine sınıfın yapay ortamında gerçekleşen bir süreçtir. Öğrencilerin etkileşim ve iletişim süreçlerinde sözcükleri doğal, özgün, doğru, anlamlı ve etkili kullanmalarını sağlamak için sözcüklerin anlamlarının bağlama uygun şekilde biçimi, sesletimi ve kullanımlarıyla birlikte bilinçli olarak pratik edilmesi gerekir. Bu becerinin kullanıldığı etkinlikler, programda ders planlama ve uygulama süreçlerinde bağlamsal ve anlamlı şekilde dikkatle planlanmalı; tasarlanmalı ve oluşturulmalıdır. Böylece öğrenciler Arnavutça sözcük dağarcığını bağlam içinde doğal, özgün, kendiliğinden, gerçekçi, etkili, verimli ve anlamlı bir biçimde kullanarak iletişimsel yeterlik kazanırlar.
16. Programda yabancı dil destek becerilerinin üçüncüsü "sesletim seçme ve kullanma" becerisidir. Sesletimsel beceriler öğrencilerin dilin seslerini, vurgu, ritim, tonlamayı doğru kullanmalarına; konuşmanın içeriğini doğru yansıtma ve etkili ve verimli bir şekilde etkileşimde bulunup iletişim kurmalarına yardımcı olur. Bu beceri; dinleme alıştırmaları, tekrar, taklit, telaffuz alıştırmaları, akran kayıtlarını dinleyip bireysel geri bildirim verme, kendi bireysel ses kayıtlarını dinleyip otomatik seçme, kullanma ve yansıtma oturumlarında bireysel olarak değerlendirme yapma gibi etkinliklerle desteklenir. Diğer becerilerde olduğu gibi sesletimin doğru ve uygun kullanımı, içeriğe anlam kazandırarak öğrencilerin dil öğrenme deneyimini kolaylaştırır. Bu içerik, verilen sözlü bilgiyi desteklemeli ve sözlü bilginin içeriğini anlamlı kılmalıdır. Ders planlama ve uygulama aşamalarında bu becerinin kullanıldığı etkinlikler; öğrencilerin Arnavutça sesletimini doğal, gerçekçi, özgün, verimli, kendiliğinden ve anlamlı bir şekilde kullanmalarının beklendiği bağlama uygun ve anlamlı bir biçimde planlanmalı, tasarlanmalı ve oluşturulmalıdır. "Sesletim seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "SES" desimal koduyla yer almıştır.
17. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda etkinlik ve uygulamalar; öğrencilerin

yaşlarına en uygun yaklaşımlar, yöntemler, teknikler ve dil seviyeleri göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Arnavutça öğretiminde belirli ve tek bir öğretim yönteminden çok; yaş ve dil düzeyi göz önünde bulundurularak doğru yer, doğru zaman, doğru bağlam, doğru durum, doğru materyal ve doğru amaç için doğru, uygun ve etkili teknikler ile etkinliklerin seçilmesine vurgu yapılmaktadır. Öğrencilerin yaşı, öğrenme stilleri, motivasyon düzeyleri, edinimsel beceri, yetenek, eğilim ve kapasiteleri, ilgi alanları ve kişilik özellikleri gibi dil edinimi ve öğrenimini etkileyen faktörlere önemli ölçüde dikkat edilmiştir. Bu yaklaşım; ders planlama ve uygulamalarında da doğru, anlamlı ve etkili bir şekilde dikkate alınmalı ve kullanılmalıdır. Öğrencilerin yaşlarına, öğrenme stillerine, edinimsel beceri, yetenek, eğilim ve kapasitelerine, dil seviyelerine, ilgi alanlarına, motivasyon düzeylerine, iletişim ihtiyaçlarına ve ayrıca içinde bulundukları fiziksel koşullara yanıt verebilecek uygun teknikler göz önünde bulundurulmalıdır. Etkinlikler buna göre tasarlanıp uygulanmalıdır. Bu sayede öğrencilerin Arnavutça dil yeterliklerini kazanmaları ve geliştirmeleri desteklenebilir. Farklı yöntemlere ait tekniklere dayanan etkinlikler; öğrencilerin kendi öğrenme amaçlarını, yollarını, durumlarını ve isteklerini keşfetmelerine yardımcı olacak şekilde tasarlanmalıdır. Öğrencilerin öğrenmelerini bu şekilde yansıtabilmeleri ve kendi yansıtma araçlarıyla öğrenmelerini geliştirebilmeleri için fırsatlar sunulmalıdır. Bireysel ve iş birliğine dayalı yansıtma teknikleri programda büyük önem taşımakta ve her alan becerisinin ve öğrenme çıktısının son bileşeni olarak yer almaktadır.

18. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı, öğrencilerin toplumsal ve dil bilimsel ve pragmatik yeterliklerini farklı kültürel içerik ve bağlamlarla ilgili iletişimsel ve iş birlikçi etkinlikler aracılığıyla geliştirmelerini desteklemeyi amaçlar. Tüm temalarda kullanılan "sosyal dil ifadeleri" bunun bir parçasıdır. Çünkü öğrenciler bunları sınıf içinde öğrenerek gerçek dünya diline erişebilir ve hem sınıf içinde hem de kişisel yaşamlarında kullanabilirler. Öğrencilerin Arnavutça düzeylerine uygun şekilde anlamlı sözlü ve yazılı bağlamlarda, sosyal yeterlik kazanmalarını desteklemek için onlara okul içinde ve dışında sosyal iletişimlerinde Arnavutçayı etkili, anlamlı, doğru, doğal, özgün, gerçekçi ve akıcı kullanma fırsatları sağlanmalıdır. Bu gereklilik, tüm ders içeriklerinin tasarımında ve uygulanmasında çok dikkatli bir şekilde göz önünde bulundurulmalıdır.
19. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda açıklandığı üzere, "öğrenme çıktıları" ve "süreç bileşenleri" için yazılmış tüm süreçlerin derslerde dikkate alınması ve uygulanması büyük önem taşımaktadır. Buna ek olarak önerilen uygulamada, ders planlama etkinlikleri başta ilgili temanın "öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri" olmak üzere ilgili ve bütünlük tüm program bileşenleri dikkate alınarak yürütülmelidir. Tüm uygulamalar buna göre farklılaştırılabilir.
20. Arnavutça dil sınıfında, öğrencilerin etkin katılımını teşvik eden bir öğrenme ortamı oluşturulması gerekmektedir. Benzer şekilde kişisel fikirlerin bağımsız olarak paylaşılabileceği ve sosyal-duygusal becerilerinin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi yaratılmalıdır.
21. Sınıftaki öğrencilerin dil düzeyine göre sorgulama, araştırma, gözlem yapma, deney yapma gibi etkinlikler disiplinler arası ve bağlamsal bir yaklaşımla yürütülmelidir. Bu etkinlikler Arnavutça öğretmenleri tarafından titizlikle planlanmalı ve uygulanmalıdır.
22. Programda, "köprü kurma" bölümü, temaların öğrenme-öğretme yaşantıları bölümüne geçilmeden önce önemli bir aşama olarak tanımlanmış ve tasarlanmıştır. Köprü kurmanın ilk aşamasında, öğrencilerin önceki öğrenmelerini harekete geçirecek ve temanın işlenmesini kolaylaştıracak gerekli ön bilgiler ile günlük yaşam bağlantıları sunulmalıdır. İkinci aşamada öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünün işlenmeye hazır hâle gelmesi için yapılması gerekenler özetlenmeli, öğrencilerin temaya yönelik hazır bulunuşluklarını destekleyecek yönlendirmelere yer verilmelidir. Son aşamada ise öğrencilerin tema boyunca geliştirdikleri bilgi, beceri, tutum ve deneyimleri nasıl kullanabilecekleri; bunları hangi disiplinlere aktarabilecekleri ve özellikle günlük yaşamlarında, sosyal çevrelerinde ve gerçek yaşam durumlarında hangi amaçlarla kullanabilecekleri açıklanmalıdır.
23. Temalardaki "öğrenme-öğretme yaşantıları" bölümü, öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandırmak amacıyla kapsamlı bir çerçevede sunulmaktadır. Bu bütüncül bakış açısı, öğrenciler için destekleyici bir unsur olarak görülmektedir. Bu bölümde öğretmen; öğrencilerin kendi öğrenmelerinin farkına varmalarını, kullanabilecekleri bireysel öğrenme stratejilerini geliştirmelerini, sürekli öğrenmeyi sağlamalarını, kendi öğrenme süreçlerini algılamalarını ve öğrenme sürecindeki sarmal akış ile disiplinler arası ilişkilerin farkında olmalarını desteklemek için farklı öğretim yaklaşımlarını, yöntemlerini, tekniklerini ve etkinliklerini kullanmaları konusunda rehberlik eder. Ayrıca bu bütüncül bakış açısı içinde dilin sosyal bağlamlarda kullanımına da vurgu yapılmaktadır.
24. "Yansıtma", Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın önemli bir bileşenidir. Öğrenme-öğretme deneyimleri, alan

becerileri ve destek beceriler ile öğrenme çıktılarının ders akışı içinde birlikte anlam kazanacağı ve öğrenenlerin etkinlikler aracılığıyla öğrenmeleri üzerine düşünmelerini sağlayacağı şekilde düzenlenmiştir. Hem bireysel hem de iş birliğine dayalı yansıtma, alan becerileri ve öğrenme çıktıları bölümlerinde açıklandığı üzere "öğrenme-öğretme" sürecinin akışı içinde gerçekleşir.

25. Öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünün süreç ve akışında, ilgili dil düzeyine göre tüm dil becerileri kolaydan zora, bilinenlerden bilinmeyene, daha kontrollüden daha açık uçlu ve iletişimsel olana doğru takip edilmiştir. Bu süreçler boyunca dallanarak farklılaşan öğrenme yöntemi uygulanmaya çalışılmıştır. Temalar boyunca iş birlikçi, etkileşimli ve iletişimsel etkinlikler sürekli olarak önerilmiştir. Dil öğreniminin temel amacı olan "karşılıklı ve ortak etkileşim, paylaşım ve fikir alışverişi yoluyla bilgi boşluklarını doldurarak iletişim kurma" ifadesi, tüm dil becerileri kullanılarak öğrenme- öğretilme yaşantıları akışına dâhil edilmiştir. Öğrencilerin öğrenme deneyimlerini kolaylaştırmak için bu akış ve yöntemsel duruş sınıfta takip edilmelidir.
26. Programın temel unsurlarından biri; temalar içinde bütüncül, bütünlük sarmal ve tekrar eden bir şekilde izlenen, işlenen ve geliştirilen alan becerileri ve destek becerilerdir. Bunu sağlamak ve sürdürmek amacıyla her tema, dil öğretimi ve öğrenimi için bir bağlam oluşturan bütüncül bir giriş metni, hikâyesi, diyalogu veya görsel-işitsel içerikle başlar. Bu giriş içeriği; temanın öğrenilmesi için gerekli olan hedef dil bilgisi yapıları, sözcük bilgisi, sesletim özellikleri (sesletim, vurgu, tonlama vb.) ve sosyal dil kullanımlarına ilişkin dilsel ve anlamsal öğeleri sunacak şekilde tasarlanır ve ilgili sınıf düzeyinin dil seviyesine uygun olarak hazırlanır. Temanın genel konusu; giriş metni, hikâyesi, diyalogu veya görsel-işitsel içeriğin sunduğu bağlam aracılığıyla algılanır ve anlamlandırılır. İçerikte yer alan hedef dil bilgisi yapıları, sözcükler, sesletim özellikleri ve sosyal dil kullanımları hem görsel hem de sözel yollarla sunulur. Dil becerilerinin doğal akışı içerisinde bu giriş içeriği; öncelikle temanın genel konusunun anlaşılmasını desteklemek amacıyla dil bilgisi, sözcük bilgisi ve sosyal dil kullanımı bakımından çeşitli etkinliklerle tekrar ele alınır. Bu zengin içerik, tema boyunca temel bağlam olarak kullanılmaya devam eder. Bu tekrarlar, alımlayıcı becerilerle başlayan öğrenme sürecini içerir ve süreç içerisinde kademeli olarak üretici becerilere dönüşür. Tüm beceriler bütünlük ve sarmal bir biçimde kullanılarak öğrencilerin temayı gerçek yaşam durumlarına aktarabilmeleri ve Arnavutçayı iletişim amaçlı kullanabilmeleri desteklenir.
27. Öğretim programı; öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, öğrenme stilleri ve stratejileri göz önünde bulundurularak dil seviyelerine uygun şekilde öğrenme çıktılarıyla tutarlı farklı içerikleri kapsar. Bulmacalar, paragraflar, okuma parçaları, kısa hikâyeler, şiirler, çalışma kâğıtları gibi yazılı materyaller; resimler, çizgi filmler, animasyonlar, posterler, resim kartları gibi görsel materyaller; tekerlemeler, şarkılar, diyaloglar, oyunlar, hikâye anlatımları, ses kayıtları, eğitim videoları, kısa videolar, sunum içerikleri gibi sözlü, işitsel ve görsel materyaller öğrenme deneyimleri için kaynak olarak önerilmektedir. Bu tür öğrenme-öğretme materyalleri hazırlanırken bölüm öğretmenleri ve diğer branş öğretmenleri arasında iş birliği ve ortak çalışma sağlanmalıdır.
28. Her temanın girişinden sonra bağlamsal ve tanıtıcı bir giriş içeriği sunulur ve tüm dil becerilerinin akışı bütünlük bir şekilde yer alır. Bu giriş içeriği; kısa hikâye, diyalog, metin, görsel veya görsel-işitsel materyallerden oluşabilir ve temanın işlenmesi için temel bağlamı oluşturur. Temanın bütününde bütün dil becerileri birbirini destekleyen bütünlük bir yapı içerisinde ele alınır. "Dil bilgisi seçme ve kullanma", "sözcük seçme ve kullanma" ve "sesletim seçme ve kullanma" becerileri ise çeşitli etkileşimli etkinlikler ve oyunlaştırma teknikleri aracılığıyla desteklenir; bu becerilerin iletişim ortamlarında doğru, etkili ve anlamlı biçimde kullanılmaları hedeflenir. Bu tür uygulama etkinliklerinin öğrenme üzerindeki olumlu etkisi göz önünde bulundurulmalıdır.
29. Programda "okuma-anlamlandırma" becerisi önemli bir yere sahiptir. Çünkü okuma metinleri, yazılı bir bağlam oluşturarak öğrencilerin bilgi girdisi edinmelerini sağlar ve dilin alımlanmasına katkıda bulunur. Okuma sürecinde öğrencilerin yaş düzeyleri, dil seviyeleri ve öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak farklı okuma tekniklerinden yararlanılabilir. Sesli okuma etkinlikleri, sesletim ve akıcılığın geliştirilmesini desteklerken sessiz okuma etkinlikleri öğrencilerin anlam kurma, yorumlama ve metni anlama becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlar. Bu nedenle okuma etkinlikleri planlanırken okumanın amacı dikkate alınmalı ve uygun teknikler tercih edilmelidir. Programda "okuma-anlamlandırma" becerisi; giriş metinleri, hikâyeler, diyaloglar, bilgilendirici metinler, kısa okuma parçaları ve tema kapsamında kullanılan diğer yazılı içerikler aracılığıyla geliştirilir. Bu metinler; öğrencilerin hedef dildeki sözcükleri, dil bilgisi yapılarını, sesletim özelliklerini ve sosyal dil kullanımlarını anlamlı bağlamlar içerisinde fark etmelerini ve kullanmalarını destekler. Okuma etkinlikleri, diğer temel ve destek becerilerle bütünlük bir yapı içerisinde ele alınır ve öğrencilerin öğrendikleri dilsel unsurları gerçek yaşam durumlarına aktarabilmelerini destekleyecek şekilde planlanır.

30. İçerik ve dil bütünleşik öğrenme (İDBÖ-CLIL), öğretim programının yöntem bilimsel bileşenlerinden biridir. İDBÖ'de Arnavutça, diğer disiplinler aracılığıyla öğretilir. Temel amaç hem içeriği hem dili eş zamanlı olarak birlikte öğretmektir. Kültür de İDBÖ'nün önemli bir parçasıdır. Yerel ve uluslararası kültürler, İDBÖ etkinliklerine entegre edilerek çeşitli içerikler aracılığıyla öğrenilebilir. Programda İDBÖ için tüm dil becerilerinin kullanılması önerilmektedir. İDBÖ çalışmaları sırasında bilgi işleme, problem çözme, araştırma, iş birliği, eleştirel düşünme ve tartışma tekniklerinin kullanılması önemsenmektedir. İDBÖ; kişinin kendi ve diğer insanların kültürleri hakkında bilgi edinmesi, bunlara dair farkındalık geliştirmesi, Arnavutçanın diğer disiplinlerle oluşturduğu yeni bağlamsal kullanımlarını görmesi ve diğer kültür ile disiplinlere ilişkin içerikleri Arnavutça olarak anlayıp açıklaması açısından önemli bir öğrenme aracı olarak görülmelidir.
31. Pekiştirme öğretim programında önemli bir süreçtir. Tüm dil bilgisi öğelerini, hedef sözcük dağarcığını ve sosyal dili kapsayan içerikler, keyifli ve anlamlı etkinlikler aracılığıyla düzenli olarak pekiştirilir. Temalarda yer alan içeriklerin canlı ve anlamlı bağlamlar içerisinde pekiştirilmesi amacıyla hikâyeler, diyaloglar, görseller, posterler, çizgi filmler, animasyonlar, resim kartları ve diğer görsel-işitsel materyallerin kullanılması önerilmektedir. Tüm dil becerileri edinilen ve hatırlanan bilgi, beceri ve deneyimlerin gözden geçirilmesi, içeriklerin pekiştirilmesi ve iletişimin desteklenmesi amacıyla bütünleşik bir biçimde kullanılır.
32. Performans görevleri, Arnavutça Dersi Öğretim Programı'nın önemli bir parçasıdır ve gerçek yaşam ürünleri ile çeşitli sorunların araştırılması, oluşturulması ve sunulmasına dayanır. Eylem odaklı yaklaşım, iletişimsel yaklaşım ve görev temelli öğretim tasarımı yaklaşımı çerçevesinde öğrenen özerkliğini, farklılaştırılmış öğretimi ve iş birlikli öğrenmeyi desteklemek amacıyla programda drama, anlatım, rol yapma, sunum, oyunlaştırma gibi çok yönlü etkinliklerle işlenir. Bu görevler; hedef dilin dil bilgisi, sözcük dağarcığı ve sosyal dil ifadelerini kapsayan içeriği yeniden yapılandırmak için kullanılır. Her temada birçok küçük performans ödevi bulunmakla birlikte, öğrencilerin temada öğrendiklerini yeni bir bağlamda iş birliği içinde uygulayıp geliştirebilecekleri daha büyük ölçekli bir performans görevi de vardır. Böylece üretici ve destekleyici alan becerileri güçlendirilir. Öğrenciler; dil seviyelerine uygun olarak tüm tema içeriklerini hatırlamak, gözden geçirmek, pekiştirmek, kullanmak ve yeni anlamlı bağlamlar üretmek için performans görevleri hazırlarlar. Yazılı, sözlü, görsel ve dijital içerik üretiminde öğretmen rehberliğinde uygun dijital araç ve gerecin kullanılması da önerilmektedir. Bu performans görevlerinin özgün, yaratıcı, çok yönlü, anlamlı ve pekiştirici olması ve aynı zamanda öğrenenlerin öğrenmeye dair bakış açılarını yansıtması çok önemlidir. Öğretmen ve arkadaş geri bildirimleri ile bireysel ve iş birlikli yansıtma programdaki performans görevlerinin çok önemli bir parçasını oluşturur. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profillerindeki farklılıklar doğrultusunda farklı ihtiyaçlara cevap verebilmek amacıyla her tema için alternatifli performans görevleri hazırlanmıştır. Böylece öğretmenlere, sınıfın özellikleri ve öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda uygun görevi seçme ve uygulama esnekliği sağlanmıştır.
33. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretim Programı'nda değerler; temalarda yer alan hedef içerikler, öğrenme çıktıları ve öğrenme-öğretme yaşantıları doğrultusunda ele alınmaktadır. Öğrencilerin bu değerleri tanımları, anlamlandırmaları, içselleştirmeleri ve günlük yaşamlarında davranışlarına yansıtmaları beklenmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin temalarda yer alan etkinlikler aracılığıyla içerikleri incelerken, yorumlarken ve anlamlandırırken fark ettikleri değerleri uygulayabilecekleri ve deneyimleyebilecekleri öğrenme ortamlarıyla desteklenmeleri gerekmektedir. Programda yer alan değerler, bağımsız bir konu olarak değil dil öğrenme sürecinin doğal bir parçası olarak ele alınmakta ve öğrencilerin iletişimsel yeterliklerini geliştirirken aynı zamanda bireysel, sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır.
34. Öğretim programı kapsamında yapılan çalışmalarda veya projeler, portfolyolar, şiirler, şarkılar, makaleler, hikâyeler, incelemeler gibi ürünlerde telif hakları ve kişisel verilerin korunması ile ilgili konulara dikkat edilmelidir. Anayasa ve yasalara uygun, bireylerin veya toplumun hassasiyetlerini gözetken, ulusal ve ahlaki değerleri yansıtan ve bireylerin hak ve özgürlüklerine saygı gösteren içerikler oluşturulmalıdır. Öğrenciler, içerik oluştururken ve paylaşıırken yasal hakları ve sorumlulukları konusunda bilinçlendirilmelidir.
35. Öğretim programında farklılaştırılmış öğretim kapsamında yer alan zenginleştirme ve destekleme içeriklerinin uygulanması için materyal geliştiriciler tarafından bazı elektronik içerikler hazırlanmıştır. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar ve etkinlikler; öğrencilerin ilgi, istek ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanmalı ve uygulanmalıdır.
36. Öğrencilerin ufkunu genişletmek, onlara ilham vermek ve onları cesaretlendirmek amacıyla bugüne kadar elde edilen başarıları, dünyada ses getiren eserleri, ülkemizin görünürlüğünü ve vizyonunu, ayrıca yakın dönemdeki

başarılarını yansıtan; dijital içerikler de dâhil olmak üzere ülkemizin kurumları ve insanların önemli ve özgün çalışmalarını açıklayan metinlerin programa dâhil edilmesi önemlidir. Seçilen okuma metinlerinin ulusal, manevi, kültürel ve ahlaki değerlerle uyumlu olması esastır. Öğrencilerin tarih, kültür ve medeniyet değerlerini doğru şekilde öğrenmelerini sağlayacak içerikte okuma metinleri seçilmelidir.

37. Öğrencilerin ufkunu genişletmek, onlara ilham vermek ve onları cesaretlendirmek amacıyla uluslararası alanlarda, önemli ve özgün katkılar sağlayarak başarı kaydeden kişi, kurum, takım ve gruplarla ilgili başarı hikâyelerinin olduğu metinlerin öğretim programında yer alması önemlidir. Seçilen metinlerin milletimizin değerleriyle uyumlu olması esastır. Okuma materyalleri öğrencilerin tarihimizin, kültürümüzün ve medeniyetimizin değerlerini doğru bir şekilde öğrenmeleri fikrini destekleyecek şekilde seçilmelidir.
38. Öğretim programında öğrencilerin Arnavutça seviyelerine dayalı olarak amaçlar, hedefler, yöntemler, ölçme-değerlendirme kriterleri ve araçları önemli bir bileşen olarak yer almaktadır. Arnavutçaya ilişkin bilgi ve becerilerin yeni ve anlamlı içerikler oluşturma ve bu içerikler aracılığıyla iletişim kurma yeterliği bağlamında ölçülüp değerlendirilmesi amacıyla alternatif ve biçimlendirici bir ölçme-değerlendirme anlayışı benimsenmiştir. Programın tüm bileşenleri öğrenme ve değerlendirme sürecinin anlamlı bir parçası olarak ele alınmaktadır. Değerler, eğilimler, okuryazarlık becerileri ve sosyal-duygusal öğrenme becerileri puan ve notlarla değerlendirilmek yerine performans görevleri, portfolyolar, projeler, öğrenme günlükleri, görüşmeler, drama çalışmaları ve benzeri sınıf içi veya sınıf dışı süreç temelli değerlendirme araçları aracılığıyla izlenmekte ve desteklenmektedir. Bu bileşenler aynı zamanda performans görevleri ve diğer değerlendirme uygulamalarında dikkate alınan ölçütler arasında yer almaktadır. Bu değerlendirme teknikleri; dil becerilerinin, iş birliğine dayalı çalışmaların, yaratıcı ve üretici etkinliklerin ve öğrencilerin iletişimsel yeterliklerinin değerlendirilmesinde kullanılmaktadır. Öğretmenler, öğrenme çıktıları ve temaların gereksinimleri doğrultusunda uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını seçebilir ve kullanabilirler. Okul uygulamalarında ölçme ve değerlendirme süreçleri; öğrencilerin dil seviyeleri, ilgi ve ihtiyaçları, öğrenme özellikleri, bireysel farklılıkları ve öğrenme bağlamları dikkate alınarak çeşitlendirilmelidir. Bilgi ve becerileri kapsayan performans gelişiminin değerlendirilmesi; günlük yaşamla ilişkili, ilgi çekici durumlar, problemler ve çözüm yolları içeren etkinlikler aracılığıyla gerçekleştirilmelidir. Bu etkinlikler aynı zamanda öğrencilerin Arnavutça kullanarak yakın ve uzak çevrelerinde karşılaşabilecekleri iletişim durumlarını, sorunları ve çözüm yollarını kapsamalıdır. Dil kullanımına ilişkin performans ve yeterlikler bu ölçütler doğrultusunda değerlendirilmelidir. Öğrencilere performanslarının dilsel, kültürel ve sosyal gelişimi hakkında yargılayıcı olmayan motive edici, destekleyici ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı geri bildirimler sunulmalıdır. Ölçme ve değerlendirme süreçlerinin daha işlevsel ve etkili bir şekilde yürütülmesini desteklemek amacıyla uygun dijital teknolojilerden yararlanılabilir.
39. Haftalık ders süresinin 1 ders saati olarak belirlendiği durumlarda, öğretim sürecinin yabancı dil alan becerilerine öncelik verilerek planlanması önerilmektedir. Bu kapsamda dinleme / izleme anlamlandırma, okuma anlamlandırma, yazma anlatma ve konuşma anlatma becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğrenme yaşantılarına ağırlık verilmelidir. Dil bilgisi seçme ve kullanma, sözcük seçme ve kullanma ile sesletim seçme ve kullanma becerileri ise ayrı ve bağımsız öğretim konuları olarak ele alınmak yerine, ilgili yabancı dil alan becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler içerisinde ihtiyaç doğrultusunda ve bağlamla ilişkilendirilerek işlenebilir. Böylece yabancı dil destek becerilerinin, öğrencilerin anlamlandırma ve anlatma becerilerinin gelişimini destekleyecek biçimde öğrenme-öğretme sürecine bütünleşik olarak yansıtılması sağlanabilir.

5-8. Sınıflar İçin Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Ortaokul dersleri (5-8. sınıflar) için alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri ile uygulamaları aşağıda sunulmuştur. Her dil becerisi için farklı ölçme ve değerlendirme uygulamaları bulunmaktadır. Öğretmenler her derste tüm maddeleri kullanmak zorunda değildir, ihtiyaçlar ve dersin akışına göre uygun olan maddeler seçilip uygulanabilir. Ayrıca programda ölçme ve değerlendirme araçları kapsamında performans görevlerinin kullanımına önem verilmiştir. Bu doğrultuda her tema için en az bir tane sınıf ortamında yapılabilecek performans görevi verilmiştir.

1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Konuşulan dili, bireylerden veya görsel-işitsel materyallerden etkin bir şekilde dinleyip / izleyerek anlamak ve uygun, anlamlı yanıtlar verebilmek amacıyla taklit etme, tekrar etme, söyleme, eşleştirme, işaretleme, yapma, ana fikri belirleme, tarama, cevaplama, soru sorma, diyalog kurma gibi çeşitli strateji ve teknikleri kullanabilmek

Göstergeler: Konuşulan veya izlenen içeriğin doğru anlaşılması; anlama etkinliklerinde kapalı, yarı açık veya açık uçlu

sorulara uygun yanıtlar verilmesi; dinleme ve izleme etkinliklerine etkin katılım gösterilmesi; iletişim süreçlerinde uygun zamanda söz alınması ve anlamlı geri bildirimlerde bulunulması

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, performans görevleri, çalışma kâğıtları ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Odak Noktası: Değerlendirme; etkin anlama, çıkarım yapabilme, ana fikri belirleme, ayrıntıları fark etme, yorumlama, uygun tepki verme ve iş birliğine dayalı iletişim ortamlarında mesajları doğru ve anlamlı biçimde çözümleyebilme yeterlikleri temel alınarak gerçekleştirilir.

2. Sesletim Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef sesleri, sözcükleri, ifadeleri ve cümleleri bağlama uygun, anlaşılır ve doğru bir şekilde sesletmek; iletişim sürecinde uygun vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini kullanabilmek

Göstergeler: Hedef seslerin, sözcüklerin ve ifadelerin açık ve anlaşılır biçimde sesletilmesi; uygun vurgu ve tonlama örüntülerinin kullanılması; iletişim sırasında sesletim özelliklerinin anlamı destekleyecek şekilde kullanılması; zaman içerisinde sesletim becerisinde gelişim gösterilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, sözlü performans görevleri, konuşma etkinlikleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Odak Noktası: Değerlendirme; sözcüklerin, ifadelerin ve cümlelerin doğru ve anlaşılır biçimde sesletilmesi, iletişim sürecinde uygun vurgu ve tonlama örüntülerinin kullanılması ve hedef dilde etkili iletişim kurulabilmesi temel alınarak gerçekleştirilir. Değerlendirme sürecinde "gelişmiş", "beklenen düzeyde", "geliştirilmeli" gibi tanımlayıcı ifadeler içeren gözlem formları, sözlü geri bildirimler ve öğretmen gözlemleri kullanılabilir.

3. Sözcük Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef sözcükleri bağlama uygun, anlamlı ve iletişimsel açıdan doğru biçimde seçmek ve kullanmak

Göstergeler: Doğru sözcük seçimi; sözcüklerin bağlama uygun ve anlamlı biçimde kullanılması; sözcük bilgisinin konuşma-anlatma ve yazma-anlatma etkinliklerinde etkili bir şekilde kullanılması; öğrencinin hedef sözcük dağarcığını farklı iletişim durumlarına aktarabilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, rubrikler, performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Odak Noktası: Değerlendirme; rol oynama, diyaloglar, sunumlar, tanıtım etkinlikleri ve diğer iş birliğine dayalı iletişimsel uygulamalarda hedef sözcüklerin kullanım performansı üzerinden gerçekleştirilir. Ayrıca öğrencilerin konuşma ve yazma etkinliklerinde sözcükleri, ifadeleri ve cümleleri doğru ve anlamlı biçimde kullanmaları; eşleştirme çalışmaları, sözcük oyunları, bulmacalar ve benzeri etkinliklere katılımları da değerlendirme sürecinde dikkate alınır. Değerlendirme sürecinde öğrencilerin sözcükleri yalnızca hatırlamaları değil uygun bağlamlarda seçmeleri, kullanmaları ve yeni iletişim durumlarına aktarabilmeleri esas alınır.

4. Sözcük Defteri ve Dil Portfolyosunun Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef sözcüklere ilişkin anlamlar, görseller, örnek kullanımlar ve kişisel notlar içeren basılı veya dijital kelime defterleri oluşturmak ve geliştirmek

Göstergeler: Sözcüklerin doğru yazılması ve anlamlarının doğru verilmesi; uygun görseller veya örneklerle desteklenmesi; cümle içinde anlamlı biçimde kullanılması; düzenli ve sürekli kayıt tutulması

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, öğrenci ürün dosyaları (portfolyolar) ve öğretmen geri bildirimleri

Değerlendirme / Odak Noktası: Değerlendirme; kayıtların doğruluğu, içerik zenginliği, düzenliliği, sürekliliği, yaratıcılığı ve öğrencinin sözcükleri anlamlı bağlamlarda kullanabilme düzeyi dikkate alınarak yapılır. Kelime defterleri aynı zamanda öğrencilerin sözcük gelişimini izlemeye yönelik süreç temelli değerlendirme araçlarından biri olarak kullanılabilir.

5. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef dil bilgisi yapılarını bağlam içerisinde tanımak, uygun durumlarda seçmek ve bunları özgün, anlamlı, doğru ve iletişimsel amaçlara uygun biçimde kullanmak

Göstergeler: Konuşma-anlatma ve yazma-anlatma etkinliklerinde doğru ve anlamlı cümleler kurabilme; hedef dil bilgisi yapılarını iletişimsel etkinliklerde uygun biçimde kullanabilme; dil bilgisi yapılarını farklı bağlamlara aktarabilme; dilsel doğruluk ile iletişimsel uygunluk arasında denge kurabilme

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli gözlem ve izleme çalışmaları sırasında düzenli olarak

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), performans görevleri, öğrenci ürün dosyaları (portfolyolar), konuşma ve yazma çalışmaları ile diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Odak Noktası: Değerlendirme; öğrencilerin hedef dil bilgisi yapılarını doğru, tutarlı, anlamlı ve iletişimsel bağlama uygun biçimde kullanabilmeleri temel alınarak gerçekleştirilir. Bu süreçte doğruluk, tutarlılık, uygunluk, yapısal kontrol, iletişimsel işlevsellik gibi ölçütler dikkate alınır. Değerlendirme yalnızca dil bilgisel doğruluğa değil öğrencilerin dil bilgisi yapılarını gerçek iletişim durumlarında anlamlı biçimde kullanabilmelerine de odaklanır.

6. Okuma-Anlamlandırma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Farklı metin türlerini sesli veya sessiz okuma stratejilerini kullanarak anlamlandırmak; metindeki bilgi, düşünce ve iletileri doğru biçimde algılayıp yorumlayabilmek

Göstergeler: Metinlerin ve metin bağlamının doğru anlaşılması; okuma etkinliklerine etkin katılım gösterilmesi; kapalı, yarı açık ve açık uçlu sorulara uygun ve anlamlı yanıtlar verilmesi; tanıma, fark etme, anlamlandırma, yorumlama ve çıkarım yapma becerilerinde gelişim gösterilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), çalışma kâğıtları, okuma etkinlikleri ve kapalı, yarı açık ve açık uçlu soru-cevap uygulamaları

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; okuma akıcılığı, metni anlama, ana fikri belirleme, ayrıntıları fark etme, metinden çıkarım yapabilme, yorumlama ve metindeki düşünce ve iletileri anlamlandırabilme yeterlikleri temel alınarak gerçekleştirilir.

7. Konuşma-Anlatma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Tema kapsamında edinilen bilgi, beceri ve deneyimleri kullanarak anlamlı, uygun ve iletişimsel amaçlara hizmet eden sözlü anlatımlar gerçekleştirmek; kısa konuşmalar, diyaloglar, sunumlar ve etkileşimli iletişim etkinliklerine katılmak

Göstergeler: Hedef sözcük dağarcığının, sesletim özelliklerinin ve dil bilgisi yapılarının uygun ve etkili kullanılması; akıcı ve anlaşılır konuşma; düşüncelerin açık ve düzenli biçimde ifade edilmesi; iletişim sürecine etkin katılım gösterilmesi; dinleyicilerle uygun etkileşim kurulması

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca gerçekleştirilen konuşma etkinlikleri sırasında düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), değerlendirme ölçekleri, gözlem formları, kontrol listeleri, performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; akıcılık, tutarlılık, sözcük seçme ve kullanma becerisi, sesletim özelliklerinin doğru kullanımı, dil bilgisi yapılarının bağlama uygun kullanımı, iletişimsel yeterlik, etkileşime katılım ve düşüncelerin açık, doğru ve anlamlı biçimde ifade edilmesi temel alınarak gerçekleştirilir.

8. Diyaloglara Katılım ve Etkileşimin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef sözcük dağarcığını, dil bilgisi yapılarını ve sosyal dil kullanımlarını bağlam içerisinde kullanarak diyaloglara anlamlı, etkili ve uygun biçimde katılmak; iletişim sürecinde söz alma ve söz verme becerilerini geliştirmek

Göstergeler: Hedef sözcüklerin ve dil bilgisi yapılarının bağlama uygun ve doğru kullanılması; öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimlerinde uygun zamanda söz alınması; sorulara doğru ve anlamlı yanıtlar verilmesi; açık ve anlaşılır açıklamalar yapılması; iletişim sürecine etkin katılım gösterilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca sınıf içi iletişim ve etkileşim etkinlikleri sırasında düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; öğrencilerin ikili ve grup çalışmalarındaki etkileşimleri, iş birliği becerileri, iletişim sürecine katılımları, hedef sözcük dağarcığını ve dil bilgisi yapılarını bağlama uygun kullanmaları, sesletim özelliklerinden yararlanmaları ve düşüncelerini açık, doğru ve anlamlı biçimde ifade edebilmeleri temel alınarak gerçekleştirilir.

9. Grup Çalışmalarına Katılım ve Etkileşimin Değerlendirilmesi

Amaç: Sözcük seçme ve kullanma, sesletim seçme ve kullanma ve dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerinden yararlanarak grup çalışması etkinliklerine anlamlı, etkili ve iş birliğine dayalı biçimde katılmak

Göstergeler: Verilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi; grup çalışmalarına etkin katılım sağlanması; grup ürününe katkıda bulunulması; iş birliği yapılması; iletişim sürecine etkin katılım gösterilmesi; düşüncelerin açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca gerçekleştirilen grup çalışmaları sırasında düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Gözlem kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), değerlendirme ölçekleri, performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; öğrencilerin iş birliği becerileri, grup çalışmalarındaki sorumluluk düzeyleri, iletişim sürecine katılımları, sözcük seçme ve kullanma, sesletim seçme ve kullanma ve dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerini bağlama uygun kullanmaları, ortak ürün oluşturma süreçlerine katkıları ve grup içi etkileşimleri temel alınarak gerçekleştirilir.

10. Drama ve Canlandırma Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Amaç: Sözcük seçme ve kullanma, sesletim seçme ve kullanma ve dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerini kullanarak pandomim, rol oynama, canlandırma, hikâyeleştirme, doğaçlama ve diğer drama etkinliklerine etkin biçimde katılmak; iletişimsel amaçlara uygun ve anlamlı dil kullanımı geliştirmek

Göstergeler: Drama etkinliklerine etkin katılım gösterme; yaratıcılık ve özgünlük ortaya koyma; dinleyici ve grup üyeleriyle etkileşim kurma; sözcükleri, sesletim özelliklerini ve dil bilgisi yapılarını bağlama uygun biçimde kullanma; duygu, düşünce ve mesajları anlaşılır biçimde ifade edebilme

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca gerçekleştirilen drama etkinlikleri sırasında düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), gözlem formları, kontrol listeleri, performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçları

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; öğrencilerin drama etkinliklerine katılım düzeyleri, iş birliği becerileri, yaratıcılıkları, iletişim sürecine katkıları, sözcük seçme ve kullanma, sesletim seçme ve kullanma ve dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerini bağlama uygun kullanmaları ile duygu ve düşüncelerini etkili ve anlamlı biçimde ifade edebilmeleri temel alınarak gerçekleştirilir.

11. Bireysel Ürünleri Değerlendirme

Amaç: Tema kapsamında edinilen bilgi ve becerileri kullanarak posterler, afişler, hikâyeler, günlükler, ses kayıtları, video kayıtları, projeler, portfolyolar, sunumlar ve benzeri bireysel ürünler hazırlamak, geliştirmek ve paylaşmak

Göstergeler: İçeriğin tema ile uyumunun sağlanması; sözcük seçme ve kullanma, dil bilgisi seçme ve kullanma ile ürünün niteliğine göre sesletim seçme ve kullanma becerilerinin uygun biçimde kullanılması; yaratıcılığın, düzenliliğin ve özgünlüğün sağlanması ile görsel ve dijital araçlardan etkili biçimde yararlanılması

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca gerçekleştirilen bireysel ürün çalışmalarında düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), yazılı ve sözlü geri bildirim formları, kontrol listeleri ve portfolyo değerlendirmeleri

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; ürünün amaca uygunluğu, içerik doğruluğu, yaratıcılık düzeyi, düzeni, özgünlüğü, emek ve gelişim göstermesi, sözcük ve dil bilgisi kullanımının uygunluğu, ürünün niteliğine göre sesletim özelliklerinin kullanımı ve öğrencinin kendini etkili biçimde ifade edebilmesi temel alınarak gerçekleştirilir.

12. Yazma-Anlatma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Tema kapsamında edinilen sözcük dağarcığını ve dil bilgisi yapılarını anlamlı, doğru ve iletişimsel amaçlara uygun biçimde kullanarak ifadeler, cümleler, kısa metinler, notlar, paragraflar, bilgi dosyaları, e-postalar, mesajlar, planlar, programlar, projeler, yansıtıcı günlükler, şiirler, akrostişler, posterler ve benzeri yazılı ürünler oluşturmak

Göstergeler: Yazılı çalışmalara etkin katılım gösterilmesi; yaratıcılık ve özgünlük ortaya konulması; içerik ile tema arasında uygun ilişki kurulması; sözcük seçme ve kullanma ile dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerinin doğru ve anlamlı biçimde kullanılması; düşüncelerin açık, anlaşılır ve tutarlı biçimde ifade edilmesi

Sıklık: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla

Değerlendirme / Ölçme Araçları: Dereceli puanlama anahtarları (rubrikler), portfolyo değerlendirmeleri, performans görevleri ve diğer süreç temelli değerlendirme araçlar

Değerlendirme / Ölçme Odak Noktası: Değerlendirme; yazılı ürünlerin organizasyonu, içerik uygunluğu, yaratıcılığı, özgünlüğü, tutarlılığı, emek ve gelişim göstermesi, sözcük seçme ve kullanma ve dil bilgisi seçme ve kullanma becerilerinin doğru ve anlamlı kullanımı ile öğrencinin kendini yazılı olarak etkili biçimde ifade edebilmesi temel alınarak gerçekleştirilir.

1.3. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

Temaların işleniş sırası, içerdiği öğrenme çıktıları sayısı ve temaların süreleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

5. SINIF (A1.1)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. BEN VE SEN	- Kendimi Tanıtıyorum - Harfleri Tanıyorum - Benim Ailem	7	18	25
2. BEN BUYUM	- Yaş ve Sayılar - Vücudum - Kıyafetler	7	18	25
3. OKULUM	- Okul Eşyaları - Sınıf Ortamı - Hayvanlar	7	16	22
4. BENİM ŞEHRİM	- Ülkeler ve Diller - Meslekler - Yiyecekler	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

6. SINIF (A1.1)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. HOBİLERİM	- Günlük Aktivitelerim - Sevdiklerim - Boş Zaman Etkinliklerim	7	18	25
2. EVİM	- Evin Bölümleri - Ev Eşyaları - Yönler (Pusula)	7	18	25
3. MEVSİMLER VE HAVA DURUMU	- Aylar - Mevsimler - Hava Durumu	7	16	22
4. GÜNÜM	- Günlük Yaşam ve Rutinler - Zaman ve Günün Bölümleri - Alışkanlıklar	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

7. SINIF (A1.2)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. ARKADAŞLARIM	- En İyi Arkadaşım - Fiziksel Görünüş - Kişilik Özellikleri	7	18	25
2. SORUMLULUKLARIM	- Evimdeki Kurallar - Ailedeki Sorumluluklarım - Görgü ve Davranış Kuralları	7	18	25
3. SEYAHAT	- Seyahat Hazırlıkları - Turistik Yerler ve Mekânlar - Ulaşım Araçları	7	16	22
4. HAFTA SONUM	- Ailemle Etkinlikler - Arkadaşlarımla Etkinlikler - Hafta Sonu Planlarım	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

8. SINIF (A1.2)

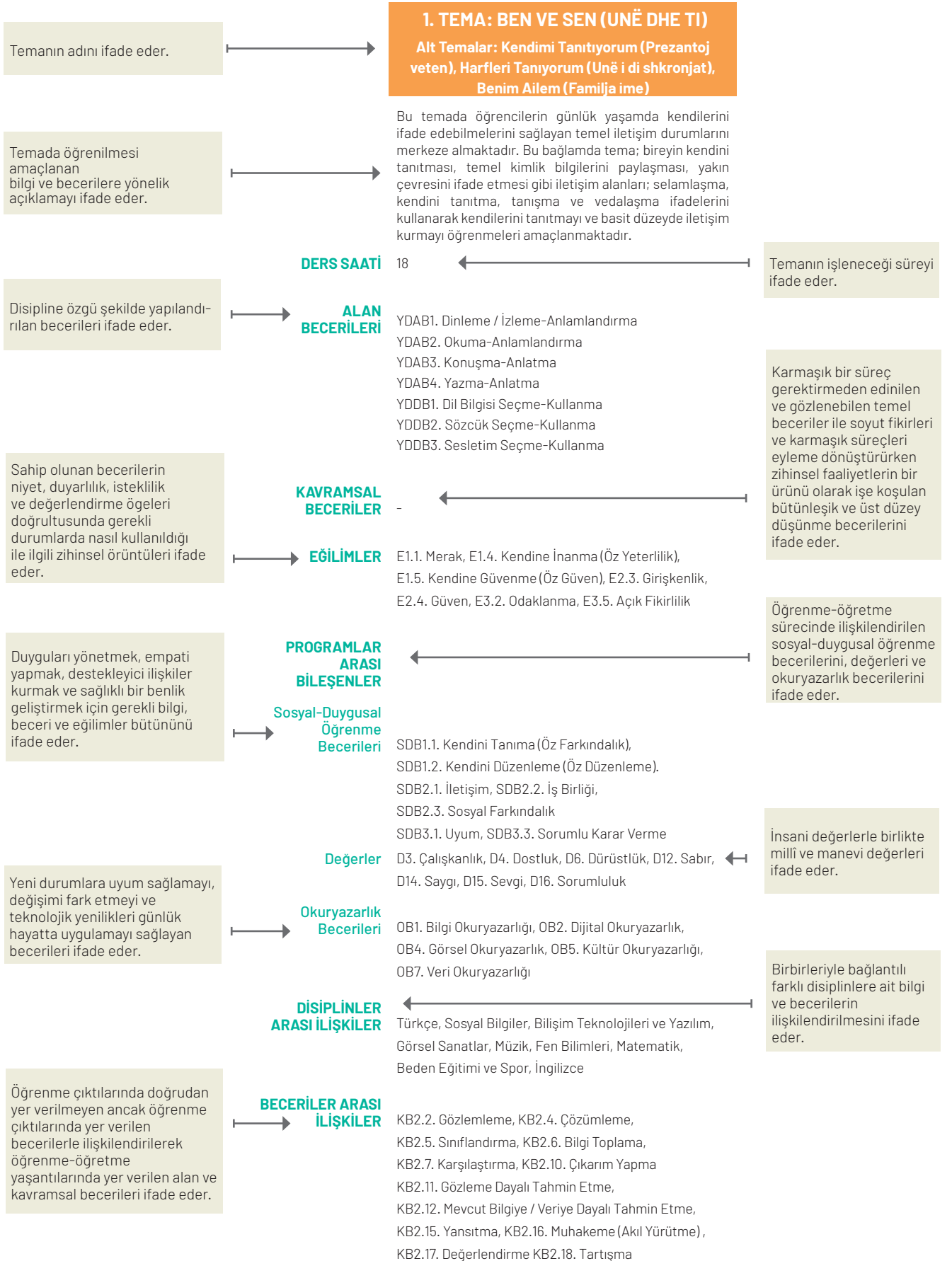
Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. OKULUMDAKİ KURALLAR	- Sınıftaki Davranışlar - Okulumun Kuralları	7	18	25
2. ALIŞVERİŞE GİDİYORUM	- Market Alışverişi - Mutfak Gereci - Yemek Tarifleri	7	18	25
3. MEDYA VE İLETİŞİM	- Medya Araçları - Arkadaşlık - İletişim	7	16	22
4. GELECEK PLANLARIM	- Meslek Hayalim - Geleceğimi Planlıyorum	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma, gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

1.4. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

Ders Kitabı	Forma Sayısı	Kitap Ebadi
Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Ders Kitabı 5, 6, 7, 8. Sınıflar	8-10	19,5 x 27,5 cm
Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Çalışma Kitabı 5, 6, 7, 8. Sınıflar	5-7	19,5 x 27,5 cm
Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Arnavutça) Öğretmen Kılavuz Kitabı 5, 6, 7, 8. Sınıflar	8-10	19,5 x 27,5 cm

1.5. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.5.1.D. "Ben ve Sen" temasındaki basit sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Dinleme / İzlemeye hazırlık yapar.
- b) Bilgileri bir araya getirir.
- c) Anlamlandırır / Anlam çıkarır.
- ç) Bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

Ders kodu
Sınıf düzeyi
Programdaki tema sırası
Alan becerisi sırası

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Disipline ait başlıca ilke ve anahtar kavramları ifade eder.

İlkeler/ Anahtar Kavramlar/

Tema: Ben ve Sen (Unë dhe ti)

Alt Temalar

Kendimi Tanıtıyorum (Prezantoj veten)

İlkeler

Bu temada yer alan dilsel ifadeler, öğrencinin kendi kimliği, ailesi ve yakın çevresiyle doğrudan ilişki esas alınır.

Anahtar Kavramlar

aile, karşılaştırma, kişi, öz ifade, selamlaşma

Öğrenme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (bölüm / konu / alt konuya ilişkin sınırları) ifade eder.

Öğrenme çıktıları, eğilimler, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma-anlamlandırma becerilerine ait öğrenme çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek amacıyla öz bildirim çalışmaları yapılır.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamlarından ve deneyimlerinden hareketle kendilerini ve ailelerini tanıtmaya ilişkin temel durum ve kavramlara aşina oldukları kabul edilmektedir.

Önceki eğitim-öğretim süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Köprü Kurma

Öğrencilerin bu temada öğrenecekleri ile ön öğrenmelerde Türkçe derslerinde edindikleri bilgilerin bağlantısı kurulur.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLIlaştırma

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Çeşitli İçerikleri Takip Etme ve Sunma

Öğrenciler, kendilerini ve ailelerini gösteren görseller (aile ağacı, birey görselleri vb.), poster hazırlar ve bu posterlerini sunar. Sunumlarında yalnızca kendilerini tanıtmakla kalmaz, aynı zamanda aile bireylerini tanıtarak aralarındaki ilişkileri ifade ederler.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren eğitim yaklaşımlarını ifade eder.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere ülkeler, diller, meslekler ve yiyecekler ait kısa ve açık cümleler ile bu cümleleri temsil eden görseller karışık olarak sunulur. Cümleler, öğrencilerin kolayca anlamlandırabileceği doğrudan yapılardan seçilir "Ai është mjek. [O doktordur. [(erkek için)], Në këtë vend flitet shqip (Bu ülkede Arnavutça konuşulur.).

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ARNAVUTÇA) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

5. SINIF (A1.1)

1. TEMA: BEN VE SEN

Alt Temalar: Kendimi Tanıtıyorum, Harfleri Tanıyorum, Benim Ailem

"Ben ve Sen" teması, öğrencilerin günlük yaşamda kendilerini ve yakın çevrelerini tanıtmalarına yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin kendilerini tanıtmaya, selamlaşmaya ve vedalaşmaya, temel kişisel bilgilerini paylaşmaya, aile bireylerini tanıtmaya ve Arnavut alfabesinin ses ve harf özelliklerini tanıyarak hedef dilin temel yapılarını günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin hedef dili kendileri ve yakın çevreleri hakkında temel düzeyde doğru, anlamlı ve işlevsel biçimde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven) E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme) SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D8. Mahremiyet, D12. Sabır, D14. Saygı D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

5. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE

SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.5.1.D. "Ben ve Sen" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.1.O. "Ben ve Sen" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.1.K. "Ben ve Sen" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- d) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.1.Y. "Ben ve Sen" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.1.DBS. "Ben ve Sen" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.1.SÖS. "Ben ve Sen" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.1.SES. "Ben ve Sen" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Ben ve Sen**Alt Temalar**

Kendimi Tanıtıyorum

Harfleri Tanıyorum

Benim Ailem

İşlevsel Cümle Yapıları

- Kendini Tanıtma: "Unë jam... (Ben... yım.), Ti je... (Sen...sın.), Gëzohem. (Memnun oldum.), Më vjen mirë. (Memnun oldum.)"
- Günlük Hayatta Sıklıkla Kullanılan Selamlaşma, Vedalaşma, Özür Dileme, Hâl Hatır Sorma: "Tungjatëjta (Selam / Merhaba), Përshëndetje (Selam / Merhaba), Mirupafshim! (Hoşça kal), Më fal! (Affedersin), Si je? (Naber / Nasılsın?)"
- Kendisi, Ailesi ve Yakın Çevresiyle İlgili Bilgi Sorma, Bilgi Verme: "Si e ke emrin? (Adın ne?), Ku jeton ti? (Nerede yaşıyorsun?) Unë e kam emrin... (Benim adım...dır.), Unë jetoj në lagjen..."
- Günlük Hayatta Sıralama İfade Etme: "Në fillim... (Başlangıçta / öncelikle), pastaj... (sonra / daha sonra), më vonë... (daha sonra), në fund... (sonunda / en sonunda)"
- Betimlemeler Yaparak Sıfatları Kullanma: "i madhë / e madhe (büyük), i (e) vogël (küçük), i (e) lartë (yüksek), i (e) ulët (alçak), i (e) ngushtë (dar), i (e) gjerë (geniş)"
- Aile Bireylerini ve Çevresini Tanıtma: "Emri i babait tim është... (Babamın adı...dır.), Emri i nënës sime është... (Annemin adı...dır.), Unë kam një motër / vëllë. (Benim bir erkek kardeşim / kız kardeşim var.)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "Unë jam... (Ben...ım.), lexoj... (Okurum...), shkoj... (giderim...)"
- Temel Sıfatlar: "i madhë / e madhe [büyük (metindeki biçimiyle; standart yazım çoğunlukla i madh / e madhe)], i (e) vogël (küçük), i (e) lartë (yüksek / uzun), i (e) ulët (alçak / kısa), i (e) ngushtë (dar), i (e) gjerë (geniş)"
- Yardımcı Fiil: "jam (olmak; -im / -sin / -dir karşılığı yardımcı fiil)", "kam (sahip olmak; var anlamı veren yardımcı fiil)"

Sesletim

Günlük Yaşamda Kelime Vurgusu ve Hece Bölmesi: "Në-në, ba-ba, mi-rë-di-ta, ni-pi, te-ze..." Türkçe Alfabe Olmayan Sesler ve Telafuzları: "c, gj, sh, x, xh, dh, th, ll, rr, nj..."

Hedef Sözcükler: "alfabet (alfabe), art (sanat), bukë (ekmek), celular (cep telefonu), djalë (erkek çocuk / oğlan), dhi (keçi), emër (ad / isim), ëmbëlsirë (tatlı), flutur (kelebek), libër (kitap), radio (radyo), rrugë (yol / cadde / sokak), qytet (şehir), qukapik (ağaçkakan), qilim (halı), sqep (gaga), qen (köpek), çaj (çay), cja (teke / erkek keçi), xixë (kıvılcım), cirk (sirk), nxënës (öğrenci), thes (çuval), dhëmb (diş), gjel (horoz), tungjatëjta (merhaba), yll (yıldız), llambë (lamba), përshëndetje (selam / merhaba), mirëmbrema (iyi akşamlar), mirupafshim (hoşça kal / görüşmek üzere), gëzohem (memnun oldum / sevindim), unë (ben), ti (sen), ai [o (erkek)], ajo [o (kadın)], familje [aile (metindeki yazım; standart biçim: familje)], nëna (anne), baba (baba), vëllë (erkek kardeş), motër (kız kardeş), gjyshe (büyükanne), gjysh (büyükbaba), dajo (dayı), teze (teyze), hallë (hala), xhaxha (amca), nip (erkek torun / erkek yeğen), mbesë (kız torun / kız yeğen)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin kendilerini, ailelerini ve yakın çevrelerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin bireysel deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, etkileşim temelli etkinliklerle sözlü ve yazılı ifade becerilerini geliştirmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar aile, karşılaştırma, kişi, öz ifade, selamlaşma, sorumluluk ve planlama, tanışma, görüş ifade etme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Unë jam... (Ben... im / im)

Öğrencilerden kendilerini tanıtan cümleler kurarak kendilerini ifade eden bir dosya hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden kendilerini cümlelerle tanıtmaları ve alfabedeki harfleri kullanarak isimlerini doğru şekilde ifade etmeleri beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Unë jam... (Ben ...'im.), Emri im është... (Benim adım ... / Adım ...), Unë jetoj... (Ben ...'de yaşıyorum.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve örnek tanıtım ifadelerini inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden kendilerini tanıtan kısa bir tanıtım dosyası (kart, poster veya mini profil sayfası) oluşturmaları istenebilir. Bu dosyada isim, yaş, şehir / genel bölge ve kişisel bilgiler yer alabilir. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir ifade oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları bu ürünlerden hareketle sınıf içinde tanışma diyalogu gerçekleştirmeleri istenebilir. Öğrenciler, kendi hazırladıkları bilgileri kullanarak "Si e ke emrin? (Adın nedir?), Ku jeton? (Nerede yaşıyorsun?)" gibi sorular sorabilir ve cevaplar verebilir. Bu performans görevi öğrencilerin kendilerini ifade etme, yazılı ürün oluşturma ve hazırladıkları içerikten hareketle sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Familja ime... (Ailem...)

Öğrencilerden, aile bireylerini tanıtan tanıtım kartları veya posterler hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden aile üyelerini cümlelerle tanıtmaları ve onlar hakkında temel bilgiler vermeleri beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Kjo është familja ime. (Bu benim ailem.), Unë kam një motër... (Bir kız kardeşim var ...), Emri i tij / saj është... (Onun adı ...dır.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve örnek aile tanıtım ifadelerini inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden aile bireylerine ait tanıtım kartları veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu çalışmalarda aile üyelerinin isimleri, yaşları ve temel özellikleri yer alabilir. Öğrencilerden bu bilgileri içeren en az 3-4 cümlelik kısa ve bütünlüklü ifadeler yazmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları kart veya posterlerden hareketle ailelerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde "Kush është ky? (Bu kim?), Sa vjeç është? (Kaç yaşında?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir. Bu performans görevi öğrencilerin aile bireylerini tanıtmaya, yazılı ürün oluşturma ve hazırladıkları içerikten hareketle sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Bu temada öğrencilerin günlük yaşamlarından ve deneyimlerinden hareketle kendilerini ve ailelerini tanıtmaya ilişkin temel durum ve kavramlara aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin kendi yaşam ritimlerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü-yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç Öğrencilerden "Si e ke emrin? (Adın nedir?), Sa vjeç [Kaç yaşındasın? (erkek / genel biçim) / vjeçe je? (Kaç yaşındasın? (kız / kadın için kullanılan biçim)], Ku po shkon? (Nereye gidiyorsun?), Ku jeton? (Nerede yaşıyorsun?), Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?)" gibi yönlendirici sorular yoluyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin temel zaman ifadelerini kullanma düzeyi, kendilerini ve çevrelerini tanımlama becerisi ve bunları düzen içerisinde yapabilmelerine ilişkin hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler "Ben ve Sen" teması kapsamında kendilerini tanıtmaya, alfabe, selamlaşma, ailelerini ve çevrelerini tanıtabilme başlıklarını ele alırken öğretim sürecine öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri ve sosyal etkileşim alışkanlıkları dâhil edilebilir. Öğrencilerin bildikleri selamlaşma kalıpları ve aile ile çevreye ilişkin kavramsal bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle kendilerini, çevrelerini ve ailelerini tanıtmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ARN.5.1.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, KB2.6**). Öğretmen tanışma sahnesini gösteren bir görsel, aile fotoğrafı ve harf kartları sunar, öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**E3.2, SDB1.1, SDB1.2**). Öğrenciler selamlaşma, kendini tanıtmaya ve aile bireyleri ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**OB1**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri selamlaşma ifadelerini, isimleri ve duygu ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar.

Öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**OB2, KB2.2, KB2.5**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Kush është ky? (Bu kim?), Çfarë thotë? (Ne diyor?), A është kjo familje? (Bu bir aile mi?)" gibi sorular sorarak öğrencilerin dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirirler (**E3.2, SDB2.3, OB4, OB7**).

Öğrenciler "Kush është ky? [Bu kim? (erkek / eril nesne için)], Kush është kjo? [Bu kim? (kadın / dişil nesne için)], Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?)" "Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, E3.5, KB2.10**). Öğrenciler örneğin bir metinde kendini tanıtan kişinin kim olabileceğini, bir ismin nasıl telaffuz edileceğini veya bir kişinin nasıl hissettiğini düşünür (**SDB3.3, KB2.11, KB2.12, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır; izledikleri veya dinledikleri konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder (**OB4**,

KB2.2). Öğrenciler içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**E3.5, KB2.11**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır (**E3.2, SDB2.3**). İçeriğin genel konusunu "tanışma ve kendini tanıtma" olarak ifade eden öğrenciler bu süreçte metindeki temel unsurları fark ederler (**OB5, KB2.6, KB2.12**). Öğretmen metindeki kişi, isim ve selamlaşma ifadelerini öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir (**SDB1.2**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırırlar (**E3.5, KB2.10**). Öğrenciler önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**SDB3.3, KB2.7**). Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler (**KB2.17**). Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler kişi, isim ve ifade unsurlarını bu şema içine yerleştirir (**KB2.5**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır (**KB2.16**). Unsurları selamlaşma ifadeleri, kişi bilgileri, aile üyeleri gibi kategorilere ayıran öğrenciler, bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar (**KB2.5, KB2.7**). Öğrenciler resmî ve gayriresmî selamlaşmalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyleyerek metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder (**E3.2, KB2.16**). Öğrenciler kişi ile isim, kişi ile aile ilişkisi arasındaki bağlantıyı ifade eder ve bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**SDB2.1, D6.2**). Öğrenciler "Unë jam ... (Ben ... 'im.)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnek verirler (**SDB1.1, OB1, D3.1, D16.1**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, KB2.15**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (**E1.5, SDB3.1, D12.1, D14.1**). Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine tanışma ifadeleri hakkında geri bildirim verir (**E2.3, SDB2.2, D4.2, D15.1**). Öğrenciler mevcut içerik ile dinleme / izleme ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarır (**E2.4, SDB2.1, KB2.18, OB2**).

ARN.5.1.0

Öğretmen, öğretim sürecinin başından itibaren "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarına yönelik okuma ve anlama sürecine hazırlanmaları için öğrencilere alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar (**E3.2, OB4**). Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder (**SDB1.1, SDB1.2**). Bu süreçte öğrenciler öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak isimler, harfler ve duygulara ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (**E1.1, OB1, KB2.2, KB2.6**).

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (**SDB3.2, KB2.16**). Öğretmen "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Metindeki kişiler kim olabilir?" gibi sorular sorar (**E3.5**). Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar (**KB2.12**). Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (**SDB3.1, KB2.11**). Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (**KB2.11**).

Okuma sürecinde öğrenciler kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (**KB2.10**). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan bir metin sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu kendini tanıtma ve aileyi tanıtma olarak ifade eder (**E3.2, SDB1.2, OB1, KB2.17**).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (isimler, harfler, duygu ifadeleri vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (**KB2.6**). Öğrenciler metinde geçen "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıtıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (isimler, kişiler ve ifadeler) fark eder (**E3.2, KB2.5**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve

hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenirler **(KB2.7)**. Öğrenciler elde ettikleri bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir **(SDB3.3, OB1)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (tanıtım kartları veya selamlaşma diyalogları) anlamını çözümlemeye odaklanır **(E2.3, KB2.4)**. Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur **(E2.4, SDB2.3, KB2.18, D4.2)**.

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşırlar **(E2.3, SDB2.1, KB2.15)**. Metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluştururlar **(SDB2.2, KB2.17)**. Öğrenciler ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır **(KB2.7, D6.2)**. Bu süreçte öğrenciler farklı görüşleri değerlendirerek ortak bir anlayış geliştirir **(D12.1, D14.1)**.

Metin inceleme sürecinde öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve bu ifadeleri isim, köken ve duygu durumu gibi özelliklerine göre sınıflandırır **(KB2.5, KB2.7)**. Alt temalardaki unsurları kategorilere ayırır (isimler / harfler / aile bireyleri), alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar **(KB2.16, OB5)**. Öğrenciler, çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır **(KB2.10, SDB3.3)**. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrarlar **(E3.5)**. Öğrenciler metne dayanarak kendini tanıtmaya ve aile tanıtımına ilgili çıkarımlarda bulunur **(KB2.10)**.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa tanıtım yazıları veya diyaloglar) **(E1.4)**. Bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir **(SDB2.1, D15.1, OB2, KB2.15)**. "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir **(E1.5, SDB3.1, D16.1)**. Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur **(D3.1)**.

ARN.5.1.K

Öğretim sürecinin başlangıcından itibaren öğrencilerin anlamlı sözlü ifadeler üretmelerini desteklemek amacıyla planlı konuşma etkinliklerine yer verilir **(E2.3)**. Bu süreçte "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar **(OB1)**. Öğrenciler kendini tanıtmaya, selamlaşmaya ve ailelerini ifade etmeye ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır **(E2.4, E1.5, SDB3.1, KB2.16)**. Öğrenciler, kendilerini tanıtırken hangi kişisel bilgilerin güvenle paylaşılabilirliğini ve hangi bilgilerin özel kalması gerektiğini ayırt ederek uygun iletişim davranışları geliştirir **(D8.1)**.

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, KB2.2)**. Öğretmen, bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve aşına olmalarını sağlar **(OB4, SDB1.1)**. Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar **(E1.4, KB2.6)**. Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(SDB1.2, SDB2.1, KB2.10)**.

Öğrenme sürecinde öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(E3.5, KB2.11)**. Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yaparlar **(E3.2, KB2.12)**. Öğrenciler alt temalardaki içeriklerindeki doğru biçimini kullanarak uygun biçimde telaffuz eder **(KB2.16)**. Alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(SDB3.3, KB2.17)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri, diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**E1.1, OB2**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; açıklama yapma, soru sorma, çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**KB2.10, KB2.7**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar, mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**SDB3.2, OB5**). Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, SDB2.3**). Performans görevinde öğrencilerden kendilerini tanıtan cümleler kurarak kendilerini ifade eden bir dosya hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden kendilerini cümlelerle tanıtmaları ve alfabedeki harfleri kullanarak isimlerini doğru şekilde ifade etmeleri beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Unë jam... (Ben ...'ım.), Emri im është... (Benim adım ... / Adım ...), Unë jetoj... (Ben ...'de yaşıyorum.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve örnek tanıtım ifadelerini inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden kendilerini tanıtan kısa bir tanıtım dosyası (kart, poster veya mini profil sayfası) oluşturmaları istenebilir. Bu dosyada isim, yaş, şehir / genel bölge ve kişisel bilgiler yer alabilir. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir ifade oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları bu ürünlerden hareketle sınıf içinde tanışma diyalogu gerçekleştirmeleri istenebilir. Öğrenciler, kendi hazırladıkları bilgileri kullanarak "Si e ke emrin? (Adın nedir?), Ku jeton? (Nerede yaşıyorsun?)" gibi sorular sorabilir ve cevaplar verebilir.

ARN.5.1.Y

Öğretim süreci kapsamında öğrencilerin "Ben ve Sen" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir (**E3.2**). Bu süreçte öğretmen öğrencilerin "Ben ve Sen" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmesi amacıyla alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**OB1**). Öğrenciler "Kendimi Tanıtıyorum", "Harfleri Tanıyorum" ve "Benim Ailem" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, SDB1.1, KB2.6**). Öğretmen "Kendini ve aileni tanıtan kısa bir metin yaz." gibi bir yazma görevi verir. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**SDB1.2**).

Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklendiğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, KB2.11**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar (**OB4**). Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**KB2.2, KB2.5**). Ardından kendileri hakkında kısa metinler yazar ve kişisel bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**E1.4, SDB1.2**). Öğrencilerin yazılı anlatımlarında kişisel bilgilerini paylaşırken mahremiyet ilkesini gözetmeleri, yalnızca gerekli bilgileri kullanmaları ve özel bilgilerini korumaya yönelik bilinç geliştirmeleri desteklenir (**D8.1**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**KB2.11**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, SDB2.1**). Öğrenciler kendini tanıtmaya ve aile tanıtımını türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır (**KB2.16**). Uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve kendilerini tanıtan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**KB2.10**).

"Ben ve Sen" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmaya, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.2, KB2.17**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmaya amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır (**E2.3, D16.1**). Ayrıca öğrenciler, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E2.4, SDB2.1**). Öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler (**KB2.18**).

Arkadaşlarıyla paylaşır; bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur **(SDB2.2, D4.2, D14.1)**.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır **(KB2.15)**. Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir **(E3.5, SDB3.2, KB2.17)**. Grup çalışmaları yaparak yazdıkları metinler hakkında birbirlerine geri bildirim verir **(SDB3.3, D6.2, D12.1)**.

Performans görevinde öğrencilerden aile bireylerini tanıtan tanıtım kartları veya posterler hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden aile üyelerini cümlelerle tanıtmaları ve onlar hakkında temel bilgiler vermeleri beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Kjo është familja ime. (Bu benim ailem.), Unë kam një motër... (Bir kız kardeşim var ...), Emri i tij / saj është... (Onun adı ...dır.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve örnek aile tanıtım ifadelerini inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden aile bireylerine ait tanıtım kartları veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu çalışmalarda aile üyelerinin isimleri, yaşları ve temel özellikleri yer alabilir. Öğrencilerden bu bilgileri içeren en az 3-4 cümlelik kısa ve bütünlüklü ifadeler yazmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları kart veya posterlerden hareketle ailelerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde "Kush është ky? (Bu kim?), Sa vjeç është? (Kaç yaşında?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.5.1.DBS

Öğretmen, "Ben ve Sen" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir **(E3.2, E3.5)**. Öğretmen bu içeriklerde yer alan "jam (olmak yardımcı fiili), kam (sahip olmak / var anlamı veren yardımcı fiil)" kişi zamirleri, temel cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek bu yapılara ilişkin aşinalığı pekiştirir **(OB5, KB2.16)**. Aynı zamanda öğretmen, beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşina olur **(SDB1.1)**. Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır **(SDB3.1)**.

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinirler **(E3.2, KB2.6)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir **(E1.1, OB1)**. Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (kendini tanıtmaya veya aile bireylerini gösterme) ve eş zamanlı söyleyerek öğrenmeyi destekler **(SDB1.2)**. Böylece "jam (olmak yardımcı fiili), kam (sahip olmak / var anlamı veren yardımcı fiil)" gibi temel yardımcı fiiller ve temel cümle yapıları, doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır **(KB2.2)**. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden yola çıkarak dil yapılarını keşfederler **(KB2.2)**. İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir **(E1.4, KB2.10)**. Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır **(E1.5, KB2.16)**. Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak temel iletişim durumlarında kendilerini ifade eder **(SDB3.3, KB2.17)**. Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür **(KB2.7)**.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir **(E2.4, KB2.17)**. Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(SDB3.2, KB2.15)**. Alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde

kullanmaya yönelir (**SDB1.2, D16.1**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**D3.1**).

ARN.5.1.SÖS

Öğretmen, "Ben ve Sen" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (**E3.2, SDB1.1, OB5**). Öğrenciler yaş ve sayılar, vücut bölümleri ve kıyafetlere ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, KB2.6, KB2.16**).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, E3.5, KB2.10**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro, grup veya bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2**). Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**OB4, KB2.2**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**OB1, KB2.5**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak kendileri, yaşları, vücut özellikleri ve kıyafetleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.4, E2.4**). Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**KB2.16, KB2.17**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar (**E2.3, SDB2.1, KB2.7**). Bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirmeye devam eder (**SDB3.3**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.5, KB2.17**). Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**SDB3.1, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**SDB1.2, D6.2, D12.1**).

ARN.5.1.SES

Öğrencilere "Ben ve Sen" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, E3.5, SDB1.1**). Bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir (**OB1, KB2.16**).

Model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E1.4, OB4**). Bu süreçte öğrenciler, alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde veya bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2**). Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**KB2.2**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (**E1.5, D12.1**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (**E2.3, KB2.10**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır (**E2.4,**

SDB2.1, KB2.16). Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar (**KB2.7, SDB3.1**). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E3.5, SDB3.2, KB2.15, D14.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Resim Tanımlama

Öğrenciler, kendilerini ve ailelerini gösteren görseller (aile ağacı, birey görselleri vb.), poster hazırlayabilir ve bu posterlerini sunabilir. Sunumlarında yalnızca kendilerini tanıtmakla kalmaz, aynı zamanda aile bireylerini tanıtarak aralarındaki ilişkileri ifade edebilirler. Öğrencilerden "Unë quhem... (Benim adım ... / Ben ... diye adlandırılır.), Kam një motër... (Bir kız kardeşim var ...), Familja ime... (Benim ailem ...) gibi temel ifadelerin yanı sıra aile bireylerini karşılaştırmaları veya nitelik belirtmeleri de beklenebilir. "Familja ime është.... (Benim ailem ...) Unë jetoj me ... (Ben ... ile birlikte yaşıyorum.)". Sunum sürecinde öğrenciler, görsellerden yararlanarak konuşmalarını yapılandırabilir ve 3-4 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturur. Sunumlar kısa bir diyalog veya soru-cevap şeklinde de zenginleştirilebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Röportaj Yapma

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak kendileri ve aileleri hakkında mini röportaj gerçekleştirebilir. Bu süreçte öğrenciler, yalnızca soru-cevap yapmakla kalmaz, aynı zamanda elde ettikleri bilgileri anlamlandırarak yeniden ifade edebilirler. Etkinliğin ilk aşamasında öğretmenin rehberliğinde temel soru kalıplarını gözden geçirebilir ve kendi sorularını oluşturabilirler [Si e ke emrin? (Adın nedir?), Sa vjeç / vjeçe je? (Kaç yaşındasın?), A ke vëlla apo motër? (Erkek kardeşin ya da kız kardeşin var mı?), Si është familja jote? (Ailen nasıldır?)] Ardından röportaj yapabilir, sorular sorabilir ve verilen cevapları dikkatle dinleyerek not alabilir. Daha sonra birbirlerinden edindikleri bilgileri kullanarak kısa bir sözlü anlatım hazırlayabilir. Bu aşamada öğrencilerden yalnızca tekrar etmeleri değil bilgileri düzenleyerek aktarmaları beklenebilir. "Ai [Onun adı... / O...] diye adlandırılır (erkek için). ajo quhet... [Onun adı... / O...] diye adlandırılır (kadın için). është... vjeç / vjeçe (... yaşındadır.), Ai / ajo ka një motër... [Onun bir kız kardeşi var. (kadın için)], Familja e tij [Onun ailesi...dır. (erkek için)], saj është... [Onun ailesi...dır. (kadın için)]. Etkinliğin son aşamasında öğrenciler, röportaj yaptıkları kişiyi sınıfa tanıtabilir. Sunumları kısa bir diyalog, rol yapma veya soru-cevap formatında genişletebilir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere ülkeler, diller, meslekler ve yiyeceklere ait kısa ve açık cümleler ile bu cümleleri temsil eden görseller karışık olarak sunulabilir. Cümleler, öğrencilerin kolayca anlamlandırabileceği doğrudan yapılardan seçilebilir: "Ai është mjek. [O doktordur. (erkek)], Në këtë vend flitet Shqip. (Bu ülkede Arnavutça konuşulur.), Më pëlqen pica. (Pizzayı severim / Pizza hoşuma gider.), Ky është një qytet i madh. (Bu büyük bir şehirdir.)" Öğrencilerden bu cümleleri uygun görsellerle eşleştirmeleri istenebilir. Etkinlik ilerledikçe yalnızca bire bir eşleştirme değil benzer görseller arasından doğru olanı seçme gibi dikkat gerektiren görevler de eklenebilir. Etkinliğin ikinci aşamasında öğrencilerden seçtikleri eşleşmeleri sözlü olarak ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është ... [Bu ... (dişil)], Ai është ... (O ... [erkek]. Böylece etkinlik yalnızca tanıma değil aynı zamanda üretim boyutuna da taşınabilir. Bu süreç, öğrencilerin hem sözcük bilgisini hem de temel cümle yapılarını pekiştirmelerini sağlayabilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere tema ile ilgili yarım bırakılmış cümleler sunulabilir ve bu cümleleri uygun sözcüklerle tamamlamaları istenebilir. Cümleler hedef dil yapılarını doğrudan kullanmaya yönlendirecek şekilde kurgulanabilir. [Unë vij nga ... (Ben ...den geliyorum.), Ai është ... mjek (O doktordur.) / polic (O polistir.) / mësues (O öğretmendir.), Më pëlqen ... (...hoşuma gider. / ... severim.), pica (pizza), supa (çorba), buka (ekmek), Në këtë vend flitet ... (Bu ülkede ... konuşulur.) Kjo është më ... se ajo. (Bu, ondan daha ...dır.)

Başlangıçta öğrencilere seçenekler sunularak kontrollü bir üretim sağlanabilir. İlerleyen aşamada seçenekler kaldırılarak öğrencilerin kendi sözcüklerini seçmeleri teşvik edilebilir. Etkinliğin genişletilmiş aşamasında öğrencilerden tamamladıkları cümleleri birleştirerek kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Böylece öğrenciler yalnızca tekil cümle değil bağlantılı ifade üretimi de gerçekleştirebilir. Bu etkinlik dil bilgisi ve sözcük bilgisinin birlikte işlevsel kullanımını destekleyebilir.

3. Destekleme Etkinliği: Doğru mu-Yanlış mı?

Öğrencilere görsellerle kısa cümleler verilebilir. Bazı cümleler görselle uyumlu, bazı görseller ise bilinçli olarak yanlış hazırlanabilir. [Görsel: doktor; Ai është mjek. (O doktordur.) Ai është mësues. (O öğretmendir.) vb.]. Öğrencilerden cümlelerin doğru olup olmadığını belirlemeleri ve cümlelerden yanlış olanları düzeltmeleri istenebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin yalnızca tanıma değil anlam kontrolü ve düzeltme becerisi geliştirmelerini sağlayabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: BEN BUYUM

Alt Temalar: Yaş ve Sayılar, Vücutum, Kıyafetler

"Ben Buyum" teması, öğrencilerin günlük yaşamda kendilerini yaşları, fiziksel özellikleri ve kıyafetleri üzerinden tanıtmalarına ve betimlemelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Yaş ve Sayılar", "Vücutum" ve "Kıyafetlerim" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin yaşlarını sorma ve söyleme, temel sayıları kullanma, vücut bölümlerini tanıma ve adlandırma, kıyafetleri ve renklerini ifade etme ve kendileri ile başkalarının temel fiziksel özelliklerini betimlemelerine odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin öğrendikleri temel söz varlığı ve dil yapılarını dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileriyle bütüncül biçimde kullanmalarını desteklemektedir. Böylece öğrencilerin hedef dili kendilerini ve başkalarını temel düzeyde tanıtmak ve betimlemek amacıyla doğru, anlamlı ve işlevsel biçimde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

5. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.5.2.D. "Ben Buyum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında yaş, fiziksel özellikler ve kıyafetlere ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmayahazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.5.2.O. "Ben Buyum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.5.2.K. "Ben Buyum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.5.2.Y. "Ben Buyum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.5.2.DBS. "Ben Buyum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.5.2.SÖS. "Ben Buyum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.5.2.SES. "Ben Buyum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Ben Buyum**Alt Temalar**

Yaş ve Sayılar

Vücutum

Kıyafetler

İşlevsel Cümle Yapıları

- Kendi Yaşını İfade Etme: "Unë jam vjeç / vjeçe (Ben yaşımdayım), Ti je vjeç / vjeçe (Sen yaşındasın), Jam fëmijë (Ben çocuğum), Je... i(e) rritur (Sen yetişkinsin) Është moshatar / moshatare (O yaşıtımdır)"
- Günlük Hayatta Kullanılan Yaş Sorma, Kıyafet Bilgisi Sorma: "Sa vjeç / vjeçe je? (Kaç yaşındasın?), Çfarë ke veshur (Ne giydin?), Si vishet? (Nasıl giyindir?)"
- Sayılara Yönelik Kelime Dağarcığını Kullanma: "një (bir), dy (iki), tre (üç), katër (dört), pesë (beş), gjashtë.... (altı)"
- Vücuduna Dair Özellikleri İfade Edebilme: "Kam flokë të gjata (Uzun saçlarım var)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "Unë jam... (Ben...im), lexoj... (okurum), shkoj... (giderim)"
- Temel Sıfatlar: "i gjatë / e gjatë (uzun), i shkurtër / e shkurtër (kısa), i madhë / e madhe (büyük), i(e) vogël (küçük), i(e) lartë (yüksek), i(e) ulët (alçak), i(e) ngushtë (dar), i(e) gjerë (geniş)"
- Yardımcı Fiil: "jam (olmak), kam (sahip olmak)"
- İyelik Zamiri: "im (benim), i(e) saj [onun (dişil)], i(e) tij [onun (eril)]..."

Sesletim

- Sayıların Telaffuzu: "një (bir), dy (iki), tre (üç), kater (dört), pesë (beş), gjashtë (altı), shtatë (yedi), tetë (sekiz)"
- Vücut ve Kıyafet Kelimelerinde Vurgu: "rrobë (giysi / kıyafet), trup (vücut), flokë (saç)"

Hedef Sözcükler

"një (bir), dy (iki), tre (üç), katër (dört), pesë (beş), dhjetë (on), njëzet (yirmi), kokë (baş), sy (göz), dorë (el), këmbë (ayak / bacak), fytyrë (yüz), bluzë (bluz), këpucët (ayakkabılar), dorashkë (eldiven), xhaket (ceket), fustan (elbise), vesh (giymek), heq (çıkarmak), mbath (ayağa giymek), vë (takmak / giymek), pantallona (pantolon), vjeç (yaş), hundë (burun), gojë (ağız), vesh (giymek), kapelë (şapka), çorap (çorap), rrip (kemer)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin yaşlarını, fiziksel özelliklerini ve günlük yaşamda kullandıkları kıyafetleri gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin kendilerini betimleme, tercihlerini ifade etme ve temel iletişim becerilerini geliştirme süreçleri etkileşim temelli etkinliklerle desteklenir.

Anahtar Kavramlar giyimini tanımlama, görüş ifade etme, karşılaştırma, kişi, öz ifade, sorumluluk ve planlama, vücudunu tanımlama, yaş

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Unë jam ... vjeç / vjeçe (Ben ... yaşındayım.)

Öğrencilerden yaşlarını ifade eden cümleler kurarak kendilerini tanıttıkları bir dosya hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yaş bilgilerini doğru biçimde ifade etmeleri [Unë jam ... vjeç / vjeçe. (Ben ... yaşındayım.)], sayıları kullanarak kişisel bilgilerini paylaşmaları ve kendilerini kısa ve anlaşılır cümlelerle tanıtmaları beklenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde akranlarıyla yaş sorma ve söylemeye yönelik kısa diyaloglar gerçekleştirebilir [Sa vjeç / vjeçe je? (Kaç yaşındasın?), Unë jam ... vjeç / vjeçe. (Ben ... yaşındayım.)]. Hazırlanan dosya, öğrencinin adı, yaşı ve temel kişisel bilgilerini içeren yazılı ve / veya görsel unsurlarla desteklenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin yaşlarını ve temel kişisel bilgilerini hedef dilde doğru biçimde ifade etme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Rrobat e mia (Kıyafetlerim)

Öğrencilerden kıyafetlerini tanıtan tanıtım kartları veya posterler hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden günlük yaşamda kullandıkları kıyafetlerin adlarını cümle içinde kullanmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Kjo është bluza ime... (Bu benim bluzum.), Unë vesh... (Ben giyiyorum...), Këto janë pantallonat e mia... (Bunlar benim pantolonlarım.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve kıyafetlere ilişkin örnek ifadeleri inceleyebilir. Ayrıca öğrenciler, "Më pëlqen... (Hoşuma gidiyor.) / Nuk më pëlqen... (Hoşuma gitmiyor.)" yapılarının kullanımını gözlemleyebilir ve bu yapıları kullanmaya hazırlanabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden kendi kıyafetlerini tanıtan kartlar veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu çalışmalarda kıyafet türleri, renkleri ve özellikleri yer alabilir. Öğrencilerden bu bilgileri içeren en az 3-4 cümlelik kısa ve bütünlüklü ifadeler yazmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları kart veya posterlerden hareketle kıyafetlerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde "Çfarë vesh ti? (Sen ne giyiyorsun?), Cila është bluza jote? (Senin bluzun hangisi?), A të pëlqen kjo? (Bunu seviyor musun?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir. Bu performans görevi öğrencilerin kıyafetleri tanıtma, tercihlerini ifade etme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi: Trupi im (Vücudum)

Öğrencilerden fiziksel özelliklerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden vücut bölümlerini adlandırmaları ve cümlelerle fiziksel özelliklerini ifade etmeleri beklenebilir [Unë kam sy... (Benim gözlerim...), flokët e mi janë... (Saçlarım...)]. Ayrıca öğrenciler temel karşılaştırma yapılarını kullanarak kendilerini başkalarıyla kıyaslamaya yönelik ifadeler kurabilir. [Unë jam më i madh se zogu. (Ben kuştan daha büyüğüm.)]. Hazırlanan etkinlik öğrencinin kendini betimlediği kısa yazılı ifadeler, çizimler veya görsellerle desteklenebilir ve sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıf içinde paylaşmaları istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin fiziksel özelliklerini betimleme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri aracılığıyla kendilerini tanıtmaya, vücutlarını tanımlama ve kıyafetlerini ifade etme konularına aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bu bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, düzenli ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Bu temada dil öğrencilerin kendi kimliklerini, fiziksel özelliklerini ve günlük yaşam pratiklerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınmaktadır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, günlük yaşam ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Sa vjeç je? [Kaç yaşındasın (eril)], Sa vjeçe je? [Kaç yaşındasın (dişil)], Çfarë ke në trup? (Vücudunda neler var?), Çfarë vesh sot? (Bugün ne giyiyorsun?), Si dukesh? (Nasıl görünüyorsun?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin sayıları kullanma düzeyleri, vücut özelliklerini ifade etme becerileri ve kıyafetleri tanımlama yetkinlikleri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

"Ben buyum" teması kapsamında öğrencilerin yaşlarını ifade etme, fiziksel özelliklerini tanıma ve günlük yaşamda kullandıkları kıyafetleri belirtme başlıklarını ele alırken öğrencilerin bireysel deneyimleri ve günlük yaşam alışkanlıkları öğretim sürecine dâhil edilebilir. Öğrencilerin yaş, beden özellikleri ve giyim ile ilgili kavramsal bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle fiziksel ve kişisel özelliklerini belirtmeleri ve kendilerini tanıtmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.5.2.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, KB2.6**). Öğretmen yaş, vücut bölümleri ve kıyafetleri gösteren görseller sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler kendi yaşları, vücut özellikleri ve giydikleri kıyafetler ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**SDB1.2**). Bu süreçte öğrenciler yaşlarını ifade etme, sayıları kullanma, vücut bölümlerini adlandırma ve kıyafetlere ilişkin temel ifadeleri hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**E3.8, KB2.16**).

Öğrenciler görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları yaş, vücut ve kıyafet temalarıyla ilişkilendirir (**E3.2, OB2, KB2.2**). Öğretmen "Sa vjeç është ai? (O kaç yaşında?), Çfarë ka veshur? (Ne giymiş?)" gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik öğrencilerin ilk beklentilerini oluşturur (**E3.5, OB4, KB2.7**). Bu süreçte öğrenciler konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirir (**SDB1.1, SDB2.3, OB7, KB2.5**). Öğrenciler "Kush është ky? (Bu kim?), Sa vjeç është? (Kaç yaşında?), Çfarë vesh? (Ne giyiyor?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E3.3, E3.5, KB2.11**). Örneğin metinde bir kişinin kaç yaşında olduğunu, hangi vücut özelliğinden bahsedildiğini ya da hangi kıyafetlerin tanıtıldığını düşünürler (**KB2.10, KB2.12**). Bu süreçte öğrenciler görsel ve işitsel ipuçlarından hareketle çıkarım yapar ve anlam oluşturmaya çalışır (**E1.1, E3.8, SDB3.3, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam

oluşturmaya devam ederler **(E2.2)**. Öğrenciler izlerken / dinlerken sayı ifadelerine, vücut bölümlerine ve kıyafet isimlerine dikkat eder; bu unsurlar hakkında tahminlerini sürdürür **(E2.3)**. Öğretmen dinleme / izleme-anlamlandırma metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışırlar **(E2.4)**. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "kişinin yaşı, vücut özellikleri ve giydiği kıyafetler" olarak ifade eder. Bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder **(KB2.17)**. Öğretmen kişi, yaş, vücut ve kıyafet ifadelerini öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir **(SDB2.1)**. Dinleme sonrasında öğrenciler ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırırlar. Bu karşılaştırma sonucunda tahminlerinin doğru veya yanlış olduğunu belirtirler **(KB2.15)**. Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo oluşturur. Öğrenciler kişi, yaş, vücut ve kıyafet bilgilerini tabloya yerleştirir **(KB2.17)**. Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır. Öğrenciler unsurları yaş ve sayılar, vücut bölümleri, kıyafetler biçiminde kategorilere ayırır **(SDB3.1)**. Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini paylaşır, arkadaşlarını dinler ve arkadaşlarının farklı ifadelerini karşılaştırarak değerlendirme yapar **(SDB3.2)**. Öğrenciler farklı kişilerin yaşları ve kıyafetleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler, kişi ile yaş, kişi ile vücut özelliği ve kıyafet arasındaki ilişkiyi ifade eder. Öğrenciler "Unë jam ... (Ben ...), vjeç dhe vesh ... (... yaşındayım ve ... giyiyorum)" diyerek kendi yaşamlarından örnek verir **(D16.1)**. Son olarak hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirirler **(E1.4)**. Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder **(E1.5)**. Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine yaş, vücut ve kıyafet ifadeleri hakkında geri bildirim verir. Öğrenciler, mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duygularına yönelik arkadaşlarıyla etkileşimli aktarımlar yapar **(SDB2.1)**.

ARN.5.2.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(E3.2, E3.8, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder **(SDB1.1, SDB1.2)**. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak yaş, sayılar, vücut bölümleri ve kıyafetlere ilişkin ön bilgilerini harekete geçirirler **(E1.1, OB1, KB2.2, KB2.6)**.

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluştururlar **(E3.8, SDB3.2, KB2.16)**. Öğretmen "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişi kaç yaşında olabilir?", "Ne giymiş olabilir?" gibi sorular sorar **(E3.3, E3.5)**. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar **(KB2.12)**. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirirler **(SDB3.1, KB2.11)**. Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahmin yapar **(KB2.11)**.

Okuma sürecinde öğrenciler kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(KB2.10)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(E3.2)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu yaş, vücut özellikleri ve kıyafetlerin tanıtılması olarak ifade eder **(SDB1.2, OB1, KB2.17)**.

Bir sonraki aşamada öğrenciler metinlerde belirli bilgileri (yaşlar, sayılar, vücut bölümleri, kıyafetler vb.) bulmak amacıyla tarama yapar **(KB2.16)**. Öğrenciler metinde geçen "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (yaş bilgileri, vücut bölümleri, kıyafetler gibi) belirler **(E3.2, KB2.5)**. Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir **(KB2.7)**. Öğrenciler bu bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir **(SDB3.3, OB1)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler günlük yaşamla ilişkili metinlerin (tanıtım kartları

veya kıyafet tanıtımı içeren diyaloglar) anlamını çözümlemeye odaklanır **(E2.2, SDB2.3, D16.1, KB2.4)**. Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okurlar **(E2.4, SDB2.2, D14.1, KB2.18)**.

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır **(E2.3, SDB2.1, KB2.15)**. Metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur **(SDB2.2, KB2.17)**. Öğrenciler ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır **(KB2.7, D6.2, D12.1, D14.1)**.

Öğrenciler, farklı metinleri karşılaştırır ve ifadeleri yaş, vücut özellikleri, kıyafetler gibi kategorilere ayırır **(KB2.5, KB2.7)**. Alt temalardaki unsurları sayılar, vücut bölümleri, kıyafetler şeklinde kategorilere ayırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar **(E3.8, KB2.16, OB5)**. Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır **(KB2.10, SDB3.3)**. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrarlar **(E3.5)**. Öğrenciler metne dayanarak kendini tanıtmaya, yaş ifade etme ve kıyafet tanıtımı ile ilgili çıkarımlarda bulunur **(E3.3, KB2.10)**.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısaca tanıtım yazıları veya diyaloglar) **(E1.4)**. Bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir **(E3.3, SDB2.1, D15.1, OB2)**. Öğrenciler "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirirler **(E1.5, SDB3.1, D16.1)**. İlgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunurlar **(D3.1)**.

ARN.5.2.K

Öğretim sürecinin başlangıcından itibaren öğrencilerin anlamlı sözlü ifadeler üretmelerini desteklemek amacıyla planlı konuşma etkinliklerine yer verilir **(E2.2)**. Bu süreçte "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temaları merkeze alınır. Öğrenciler, iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanarak yaşlarını ifade etme, fiziksel özelliklerini betimleme ve kıyafet tercihlerini dile getirme gibi deneyimlerini paylaşır **(E2.3, SDB2.1, OB1)**. Bu süreçte iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır **(E1.5, E2.4, SDB3.1, KB2.16)**.

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla yaş, vücut bölümleri ve kıyafetlere ilişkin dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, KB2.2)**. Öğretmen, bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temalarındaki ifadeleri dinletir, öğrencilerine tekrar ettirir ve öğrencilerin bu ifadelerle aşina olmalarını sağlar **(SDB1.1, OB4)**. Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar **(E1.4)**. Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(SDB1.2, SDB2.1, KB2.10)**.

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(E3.3, KB2.11)**. Bu süreçte öğrenciler, yaş sorma ve söyleme [Sa vjeç / vjeçe je? (Kaç yaşındasın?)], fiziksel özellik belirtme [Unë kam... (Benim ... var.)], kıyafet tanıtmaya [Unë vesh... (Ben giyiyorum.)] gibi yapılarla konuşma pratiği yapar **(E3.2, E3.8, KB2.12)**. Alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eden öğrenciler, alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(E3.5, SDB3.3, KB2.16, KB2.17)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar **(E1.1, OB2)**. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler, öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; kendilerini tanıtmaya, fiziksel özelliklerini ifade etme ve kıyafet tercihlerini açıklama gibi becerilerini geliştirir **(E3.8, KB2.10, KB2.16)**. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını

doğal şekilde sunar; soru ve mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**E3.3, SDB3.2, OB5**). Ayrıca öğrencilerin soru sorma, cevap verme ve çıkarımlarda bulunma becerileri desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3, KB2.7**). Performans görevinde öğrencilerden fiziksel özelliklerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden vücut bölümlerini adlandırmaları ve cümlelerle fiziksel özelliklerini ifade etmeleri beklenebilir [Unë kam sy... (Benim gözlerim...), flokët e mi janë... (Saçlarım...)]. Ayrıca öğrenciler, temel karşılaştırma yapılarını kullanarak kendilerini başkalarıyla kıyaslamaya yönelik ifadeler kurabilir [Unë jam më i madh se zogu. (Ben kuştan daha büyüğüm.)]. Hazırlanan etkinlik, öğrencinin kendini betimlediği kısa yazılı ifadeler, çizimler veya görsellerle desteklenebilir ve sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıf içinde paylaşmaları istenebilir.

ARN.5.2.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Ben Buyum" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir (**E3.2, E3.8**). Bu süreçte öğrencilerin "Ben Buyum" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmesi amacıyla öğretmen alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**OB1**). Öğrenciler "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, SDB1.1, KB2.6**). Öğretmen "Yaşını, vücudunu ve giydiğin kıyafetleri tanıtan kısa bir metin yaz." biçiminde yazma görevini açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**SDB1.2, KB2.16**).

Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, E3.3, KB2.11**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar (**OB4**). Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**KB2.2, KB2.5**). Ardından kendileri hakkında kısa metinler yazar ve yaş, vücut özellikleri ile kıyafetlerine ilişkin bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**E1.4, SDB1.2**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluştururlar (**KB2.11**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, SDB2.1**). Öğrenciler yaşlarını, vücut özelliklerini ve kıyafetlerini tanıtmaya uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır (**KB2.16**). Uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve kendilerini tanıtan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**KB2.10**).

"Benim Şehrim" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmaya, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.2, KB2.17**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanırlar (**E2.3, D16.1**). Ayrıca öğrenciler, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E2.4, SDB2.1**). Sonrasında öğrenciler, yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler (**KB2.18**). Arkadaşlarıyla paylaşır; bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, SDB2.3, D4.2, D14.1**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**KB2.15**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**E3.5, SDB3.2, KB2.17**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**SDB3.3, D6.2, D12.1, D16.1**). Performans görevinde öğrencilerden yaşlarını ifade eden cümleler kurarak kendilerini tanıttıkları bir dosya hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yaş bilgilerini doğru biçimde ifade etmeleri [Unë jam ... vjeç / vjeçe. (Ben ... yaşıdayım.)],

sayıları kullanarak kişisel bilgilerini paylaşmaları ve kendilerini kısa ve anlaşılır cümlelerle tanıtmaları beklenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde akranlarıyla yaş sorma ve söylemeye yönelik kısa diyaloglar gerçekleştirebilir [Sa vjeç / vjeçe je? (Kaç yaşındasın?) Unë jam ... vjeç / vjeçe. (Ben ... yaşındayım.)]. Hazırlanan dosya öğrencinin adı, yaşı ve temel kişisel bilgilerini içeren yazılı ve / veya görsel unsurlarla desteklenebilir.

Diğer performans görevinde öğrencilerden kıyafetlerini tanıtan tanıtım kartları veya posterler hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden günlük yaşamda kullandıkları kıyafetlerin adlarını cümle içinde kullanmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Kjo është bluza ime... (Bu benim bluzum.), Unë vesh... (Ben giyiyorum...), Këto janë pantallonat e mia... (Bunlar benim pantolonlarım.)" gibi temel kalıpları tekrar edebilir ve kıyafetlere ilişkin örnek ifadeleri inceleyebilir. Ayrıca öğrenciler, "Më pëlqen... (Hoşuma gidiyor.) / Nuk më pëlqen... (Hoşuma gitmiyor.)" yapılarının kullanımını gözlemleyebilir ve bu yapıları kullanmaya hazırlanabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden kendi kıyafetlerini tanıtan kartlar veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu çalışmalarda kıyafet türleri, renkleri ve özellikleri yer alabilir. Öğrencilerden bu bilgileri içeren en az 3-4 cümlelik kısa ve bütünlüklü ifadeler yazmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları kart veya posterlerden hareketle kıyafetlerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde "Çfarë vesh ti? (Sen ne giyiyorsun?), Cila është bluza jote? (Senin bluzun hangisi?), A të pëlqen kjo? (Bunu seviyor musun?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.5.2.DBS

Öğretmen "Ben Buyum" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, E3.8**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan yaş ifade etme, sayılar, vücut bölümlerini adlandırma ve kıyafetleri tanımlamaya yönelik cümle yapıları ile ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5, OB5, KB2.16**). Aynı zamanda öğretmen, beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur (**SDB1.1**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**SDB3.1**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinirler (**E3.2, E3.3**). Bu süreçte öğrenciler, alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E1.1, SDB1.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (vücut bölümlerini gösterme, yaşıni ifade etme veya kıyafetleri tanıtmak) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi desteklerler (**OB1**). Böylece yaş ifade eden yapılar, sayılar, vücut ve kıyafetlere ilişkin temel ifadeler doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır (**KB2.2**). Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden yola çıkarak dil yapılarını keşfeder (**KB2.2**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, KB2.10**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanırlar (**E1.5, KB2.16**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında kendilerini ifade eder (**E3.3, SDB3.3, KB2.17**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.7**).

Öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.2, KB2.17**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E2.4, SDB3.2, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB1.2, D16.1**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel

yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir **(D3.1)**.

ARN.5.2.SÖS

Öğretmen "Ben Buyum" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar **(E3.2, E3.8, SDB1.1, OB5)**. Öğrenciler yaş ve sayılar, vücut bölümleri ve kıyafetlere ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir **(E1.1, KB2.6, KB2.16)**.

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar **(E3.2, E3.3, KB2.10)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro, grup veya bireysel olarak tekrar eder **(SDB1.2)**. Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar **(OB4, KB2.2)**. Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür **(E3.5, OB1, KB2.5)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak kendileri, yaşları, vücut özellikleri ve kıyafetleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur **(E1.4, E2.2)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir **(KB2.16, KB2.17)**. Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurarlar **(E2.3, SDB2.1, KB2.7)**. Bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirirler **(E2.4, SDB3.3)**.

Öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir **(E1.5, KB2.17)**. Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar **(SDB3.1, KB2.15)**. Alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir **(SDB1.2, D6.2, D12.1)**.

ARN.5.2.SES

Öğrencilere "Ben Buyum" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle sayılar, vücut bölümleri ve kıyafetlere ilişkin sözcüklerde geçen Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler **(E3.2, E3.8, SDB1.1)**. Öğrenciler bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir **(E3.5, OB1, KB2.16)**.

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E1.4, E3.3, OB4)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri (sayılar, vücut bölümleri ve kıyafetler) öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grupla veya bireysel olarak tekrar eder **(SDB1.2)**. Öğretmen farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(KB2.2)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir **(E1.5)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E2.2, E2.4)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri (yaş ifade etme, vücut tanımlama ve kıyafetleri ifade etme) farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır **(E2.3, SDB2.1, SDB3.1, KB2.7)**.

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar **(E3.5, SDB3.2, D12.1)**. Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(D14.1, KB2.15, KB2.17)**.

FARKLIlaştırma

Zenginleştirme 1. Zenginleştirme Etkinliği: "Sahnedeyim"

Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde (3-4 kişi) günlük yaşamdan bir durumu canlandıracak kısa sahneler oluşturabilir. Bu sahnelerde öğrenciler; kendilerini tanıtmak, yaşlarını ifade etmek, fiziksel özelliklerini betimleme, kıyafetlerini tanıtmak gibi iletişimsel işlevleri bütüncül bir şekilde kullanabilir. Etkinlik başlangıcında öğretmen, örnek bir sahne sunarak öğrencilerin kullanabilecekleri temel ifadeleri hatırlatabilir. [Unë quhem... (Benim adım...), Unë jam ... (Ben ...), vjeç / vjeçe (... yaşımdayım), Unë kam... (Benim ... var.), Unë vesh... (Ben giyiyorum.) vb.]. Ardından her grup kendi sahne kurgusunu belirleyebilir. Sahneler; sınıfta tanışma, bir okul etkinliği, arkadaş buluşması veya günlük yaşamdan bir karşılaşma gibi bağlamlarda tasarlanabilir. Gruplar, sahneye başlamadan önce kısa planlama (Kim hangi rolü üstlenecek?, Hangi ifadeler kullanılacak?, Sahnenin başlangıcı, gelişimi ve sonu nasıl olacak? vb.) yapabilir. Öğrenciler, oluşturdukları diyalogları 3-5 cümlelik kısa konuşmalar hâlinde yazabilir ve prova edebilir. Bu süreçte öğrenciler doğru telaffuz, vurgu ve akıcılığa dikkat etmeleri konusunda teşvik edilebilir.

Her grup, sahnesini sınıf önünde sunabilir. Sunumlar doğal ve sade biçimde veya duyu, jest ve mimiklerin daha belirgin olduğu şekilde zenginleştirilebilir. Sunumların ardından öğrenciler, diğer grupları dinleyerek kısa geri bildirimlerde bulunabilir. Hangi ifadelerin doğru ve etkili kullanıldığı, hangi noktaların geliştirilebileceği üzerine sınıfça değerlendirme yapılabilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Kim Bu? (Kush është?)"

Öğrenciler küçük gruplar hâlinde çalışarak bir arkadaşlarını ya da aile bireylerinden birini betimleyen kısa tanıtım kartları hazırlayabilirler. Bu kartlarda karakterin yaşı, vücut özellikleri ve giydiği kıyafetler yer alabilir. Hazırlanan kartlar sınıfla paylaşılır ancak karakterin ismi doğrudan söylenmeyebilir. Diğer gruplar verilen ipuçlarına göre karakterin kim olduğunu tahmin etmeye çalışabilir. Etkinlik sürecinde öğrenciler yaş belirtme, fiziksel özellikleri ifade etme ve kıyafetleri tanımlama becerilerini etkin olarak kullanabilirler. Böylece öğrenciler hem betimleme yapma hem de anlama ve yorumlama becerilerini geliştirebilir. Etkinlik, sınıf ortamında oyunlaştırılarak uygulanabilir, bütün öğrencilerin katılım göstermesi sağlanabilir, her grup gösterdiği çabaya göre ödüllendirilebilir ve süreç sonunda öğrencilerin kullandıkları ifadeler üzerine kısa bir geri bildirim yapılarak etkinlik zenginleştirilebilir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere "Yaş ve Sayılar", "Vücudum" ve "Kıyafetler" temalarına ait kısa cümleler ile bu cümlelere karşılık gelen görseller karışık olarak sunulabilir. Bu cümleler, öğrencilerin yaşlarını ifade etmeleri, fiziksel özelliklerini betimlemeleri, kıyafetlerini tanıtmaları gibi temel iletişim işlevlerini kapsayacak şekilde seçilebilir. Öğrenciler, cümlelerde yer alan anahtar sözcüklerden hareketle uygun görselleri belirleyerek eşleştirme yapabilir ve böylece hedef ifadelerin anlamlarını bağlam içinde kavrayabilir. Eşleştirme sürecinin ardından, aynı görselle ilişkili birden fazla cümle sunularak öğrencilerin bu ifadeleri birlikte değerlendirmeleri ve anlam bakımından ilişkilendirmeleri sağlanabilir.

Bu sayede öğrenciler, benzer içerikleri farklı dilsel yapılarla ifade edebileceklerini fark edebilir. Sürecin devamında öğrencilerden seçtikleri görseller üzerinden kendi cümlelerini oluşturmaları istenebilir; böylece yalnızca tanıma ve eşleştirme düzeyinde kalmayıp üretim sürecine de geçiş yapabilirler. Etkinlik, oluşturdukları cümleleri sınıf ortamında paylaşmaları ve akran geri bildirimini almalarıyla tamamlanabilir. Bu bütüncül süreç, öğrencilerin hedef sözcükleri doğru, anlamlı ve iletişimsel bağlama uygun biçimde kullanmalarını destekleyebilirken aynı zamanda dilsel farkındalıklarını ve ifade becerilerini geliştirmeye katkıda bulunabilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere "Yaş ve Sayılar", "Vücutum" ve "Kıyafetler" temalarına yönelik yarım bırakılmış cümleler sunulabilir. Bu cümleler; öğrencilerin yaşlarını ifade etmeleri, fiziksel özelliklerini betimlemeleri, kıyafetlerini tanıtmaları gibi temel iletişim işlevlerini destekleyecek şekilde yapılandırılabilir. Örneğin "Unë jam ... (Ben ...), vjeç / vjeçe. (... yaşımdayım.), Unë kam ... (Benim ... var.), sy, dorë, flokë... (göz, el, saç), Unë vesh ... (Ben ... giyiyorum.), bluzë, pantallona... (bluz, pantolon), Unë jam ... i gjatë / e gjatë (Ben uzun boyluyum.)" gibi ifadeler kullanılabilir. Gerekli durumlarda sy, dorë, flokë (göz, el, saç) ile bluzë, pantallona (bluz, pantolon) gibi sözcüklerden yararlanılabilir. Öğrenciler, bu yarım cümleleri uygun sözcük ve yapılarla tamamlayarak anlamlı ifadeler oluşturabilir. Bu süreçte öğrenciler, daha önce öğrendikleri kelime dağarcığını ve dil bilgisi yapılarını hatırlayarak doğru ve bağlama uygun seçimler yapmaya yönlendirilebilir. Etkinlik ilerledikçe öğrenciler, tamamladıkları cümleleri bir araya getirerek kendilerini tanıtan kısa ve bütünlüklü ifadeler oluşturabilir. Bu sayede öğrenciler yalnızca boşluk doldurma düzeyinde kalmayıp öğrendikleri dil yapılarını üretim sürecine aktarabilir. Süreç sonunda oluşturdukları cümleleri sınıf içinde paylaşabilir, akranlarının ifadelerini dinleyebilir ve karşılıklı geri bildirimde bulunabilirler. Bu bütüncül yapı, öğrencilerin temel cümle kurma becerilerini geliştirebilirken hedef dil yapılarını doğru, anlamlı ve iletişimsel bağlama uygun biçimde kullanmalarını destekleyebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: OKULUM**Alt Temalar: Okul Eşyaları, Sınıf Ortamı, Hayvanlar**

"Okulum" teması, öğrencilerin okul ortamında karşılaştıkları kişi, nesne ve durumlara ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin okul eşyalarını tanıma, sınıf ortamını betimleme, çevrelerinde karşılaştıkları hayvanları adlandırma ve bu kavramlara ilişkin temel dil yapılarını günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin okul yaşamına ilişkin temel kavramları hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik) E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme) SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D12.Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

5. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.5.3.D. "Okulum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlara ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmayahazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ARN.5.3.O. "Okulum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ARN.5.3.K. "Okulum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.*
- b) *Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.*
- c) *Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.*
- ç) *Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
- d) *Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
- e) *Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ARN.5.3.Y. "Okulum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.*
- b) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.*
- c) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.*
- ç) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
- d) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
- e) *Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ARN.5.3.DBS. "Okulum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve temel ifadeleri kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.3.SÖS. "Okulum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve temel ifadeleri kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.3.SES. "Okulum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi ve temel ifadeleri kullanabilme
Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Okulum

Alt Temalar

Okul Eşyaları

Sınıf Ortamı

Hayvanlar

İşlevsel Cümle Yapıları

- Okul Eşyalarını Tanıtma ve Adlandırma: "Ky është lapsi im (Bu benim kalemim), Kjo është çanta ime (Bu benim çantam), Kam një libër dhe një fletore. (Bir kitabım ve bir defterim var.)"
- Sınıf Ortamını Tanımlama: Kjo është klasa ime. (Bu benim sınıfım.), "Në klasë ka një tabelë. (Sınıfta bir tahta var.), Mësuesja është në klasë. (Öğretmen sınıfta.), Shoku im ulet pranë meje. (Arkadaşım yanımda oturuyor.)"
- Hayvanları Tanıtma ve Temel Özelliklerini İfade Etme: "Kjo është një mace. (Bu bir kedi.), Qeni është i vogël. (Köpek küçüktür.), Zogu është në pemë. (Kuş ağaçtadır.)"
- Günlük Yaşamda Soru Sorma Ve Cevap Verme: "Çfarë është kjo? (Bu nedir?), Ku është libri? (Kitap nerede?), A ke një laps? (Bir kalemin var mı?), Çfarë kafshe është kjo? (Bu hangi hayvandır?)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "kam (sahip olmak), është (olmak), ka (var), ulem (oturuyorum), shoh (görüyorum)"
- Temel Sıfatlar: "i madh [büyük (eril)] / e madhe [büyük (dişil)], i vogël [küçük (eril)] / e vogël [küçük (dişil)], i gjatë [uzun (eril)] / e gjatë [uzun (dişil)], i shpejtë [hızlı (eril)] / e shpejtë [hızlı (dişil)], i bukur [güzel (eril)] / e bukur [güzel (dişil)]"
- İşaret Yapıları: "ky [bu (erkek)], kjo [bu (kadın / nesne)], "këto (bunlar)"
- Varlık-Yokluk Yapıları: "ka / nuk ka (sahibim / sahip değilim)"
- Yer Bildirme Yapıları: "në (içinde / -de), mbi (üzerinde), nën (altında), pranë (yanında)"

Sesletim

- Okul Eşyaları ve Sınıf Kelimelerinde Vurgu: "lapsi (kalem), libri (kitap), fletorja (defter), tabela (tahta), klasa (sınıf)"
- Hayvan Adlarında Vurgu ve Doğru Sesletim: "mace (kedi), qen (köpek), zog (kuş), lepur (tavşan), kalë (at)"
- Arnavutçaya Özgü Seslerin Fark Edilmesi: "ll, rr, nj, gj, q"

Hedef Sözcükler

lapsi (kalem), stilolapsi (tükenmez kalem), fletorja (defter), libri (kitap), çanta (çanta), goma (silgi), vizorja (cetvel), tabela (tahta), banka (sıra), klasa (sınıf), mësuesi (öğretmen), nxënësi (öğrenci), dera (kapı), dritarja (pencere), mace (kedi), qen (köpek), zog (kuş), lepur (tavşan), kalë (at), peshk (balık)...

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin okul ortamını, sınıf içindeki unsurları ve yakın çevrelerindeki canlıları gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin somut deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, nesne ve çevre betimlemeye yönelik dil kullanımları geliştirmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar betimleme, cevap verme, düzen, eşya, gözlem, hayvan, konum, okul, sınıf, soru sorma

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Gjërat e mia të shkollës (Okul eşyalarım)

Öğrencilerden okul eşyalarını tanıtan cümleler kurarak kendi okul çantalarını ya da sınıf materyallerini içeren bir tanıtım dosyası hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden günlük yaşamlarında kullandıkları okul eşyalarını adlandırmaları [libër (kitap), laps (kalem), fletore (defter) vb.] ve bu eşyaları cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është çanta ime. (Bu benim çantam.), Unë kam një laps. (Benim bir kalemim var.)]. Ayrıca öğrenciler, sahiplik bildiren yapıları kullanarak eşyalarını tanıtabilir ve bu eşyaları hangi amaçlarla kullandıklarını ifade edebilir. Hazırlanan dosya, öğrencinin okul çantasında bulunan materyalleri görsellerle destekleyerek tanıttığı kısa yazılı ifadelerden oluşabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden sınıf içinde eşyalarını tanıtan kısa sunumlar yapmaları ve akranlarına "Çfarë ke në çantë? (Çantanda ne var?)" gibi sorular yöneltmeleri istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin okul eşyalarını tanıtmaya, sahiplik bildiren yapıları kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Klasa ime (Sınıfım)

Öğrencilerden sınıf ortamını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden sınıfta bulunan nesneleri, kişileri ve mekâna ait ilişkileri cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Në klasë ka një tavolinë. (Sınıfta bir masa var., "Mësuesi është para klasës. (Öğretmen sınıfın önündedir.)]. Öğrenciler, yer-yön bildiren ifadeleri ve temel tanımlama yapılarını kullanarak sınıf ortamını betimleyebilir. Hazırlanan etkinlik şu biçimlerde sunulabilir: sınıf planı çizimi, poster veya görsel sunum. Öğrencilerden hazırladıkları görseller üzerinden sınıf ortamını tanıtan kısa yazılı açıklamalar eklemeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden sınıf düzenini anlatan kısa sunumlar yapmaları ve arkadaşlarının sunumlarını dinleyerek karşılaştırmalar yapmaları istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin sınıf ortamını betimleme, mekâna ilişkin ifadeleri kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi: Kafshët (Hayvanlar)

Öğrencilerden temel hayvan adlarını ve özelliklerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden hayvan isimlerini öğrenmeleri ve bu hayvanları renk, büyüklük ve temel özellikleriyle ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është një mace. (Bu bir kedidir.), Ajo është e vogël. (O küçüktür.), Elefanti është i madh. (Fil büyüktür.)]. Öğrenciler betimleme yapılarını kullanarak hayvanları tanıtabilir ve hayvanlarla ilgili karşılaştırmalar yapabilir. Hazırlanan etkinlik; hayvan kartları, posterler veya kısa tanıtım sayfaları şeklinde olabilir. Öğrencilerden seçtikleri hayvanları görsellerle destekleyerek tanıtmaları ve sınıf içinde kısa sözlü sunumlar yapmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarının sunduğu hayvanlar hakkında "Çfarë kafshe është kjo? (Bu hangi hayvandır?)" "A është e madhe apo e vogël? (Büyük mü yoksa küçük mü?)" gibi sorular sorarak sunum yapan arkadaşlarıyla etkileşim kurabilirler. Bu performans görevi öğrencilerin hayvanları betimleme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım,

çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda okul ortamına, kullandıkları okul eşyalarına, sınıf içi düzenine ve çevrelerinde gördükleri hayvanlara ilişkin yaşam deneyimlerine ve kavramlara aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bu bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin okul yaşamlarını, sınıf ortamını ve çevrelerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin yeni öğrendikleri bilgileri kendi deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, okul yaşamı ile Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları beklenir ve sözlü ile yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden "Çfarë është kjo? (Bu nedir?)", "A ke një laps? (Bir kalemin var mı?)", "Çfarë ka në klasë? (Sınıfta ne var?)", "Ku është libri? (Kitap nerede?)", "Çfarë kafshe është kjo? (Bu hangi hayvandır?) gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin nesneleri adlandırma, konum bildirme ve hayvanları tanıma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme kapasiteleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Okulum" teması kapsamında okul eşyalarını tanıma, sınıf ortamını betimleme ve hayvan adlarını söyleme başlıklarını ele alırken öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri ve sosyal etkileşim alışkanlıkları öğretim sürecine dâhil edilebilir. Öğrencilerin sahip oldukları kavramsal bilgiler dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle okul eşyalarını, sınıf ortamını ve hayvan adlarını söylemeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.5.3.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (E1.1, OB1, KB2.6). Öğretmen sınıf ortamını gösteren bir görsel, okul eşyalarının yer aldığı bir fotoğraf ve hayvan kartları sunar; öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (E3.2). Öğrenciler sınıf ortamı, okul eşyaları ve hayvanlar ile ilgili deneyimlerini paylaşır (SDB1.1, SDB1.2). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel ifadeleri, nesne adlarını ve hayvan isimlerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (KB2.6).

Öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (E3.2, E3.8, OB2, KB2.2). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?)", "Çfarë është kjo? (Bu nedir?)", "Ku është kjo? (Bu nerede?)", "A është kjo klasë? (Bu sınıf mı?) gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik öğrencilerin ilk beklentilerini oluşturur (E3.5, OB4). Öğrenciler konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirir (SDB1.1, SDB1.2, OB7, KB2.5).

Öğrenciler "Çfarë është kjo? (Bu nedir?)", "Ku ndodhet? (Nerede bulunuyor?)", "Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?) gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (E3.1, E3.5, KB2.11).

Örneğin metinde hangi okul eşyalarının bulunduğunu, sınıf ortamının nasıl olduğunu veya hangi hayvanların tanıtıldığını düşünürler **(KB2.12, KB2.16)**. Bu süreçte öğrenciler görsel ve işitsel ipuçlarından hareketle anlam oluşturmaya çalışır **(E1.1, SDB3.3)**.

Dinleme sırasında öğrenciler, görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek dinledikleri metni anlamlandırmaya çalışırlar **(E1.1, E3.8, KB2.11)**. İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat ederler **(KB2.2)**. İçerik hakkında tahminlerini sürdürürler **(E3.5, KB2.12)**. Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır **(E3.2)**. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "okul ortamı, okul eşyaları ve hayvanlar" olarak ifade eder ve bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder **(SDB1.2, OB5, KB2.6)**. Öğretmen metindeki nesne, sınıf ve hayvan ifadelerini öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanırlar ve gösterir **(SDB2.1, OB4)**.

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir **(E3.5, KB2.15)**. Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler nesne, sınıf ve hayvan unsurlarını bu şema içine yerleştirir; elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır **(OB1, KB2.5, KB2.17)**. Öğrenciler unsurları okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlar gibi kategorilere ayırır **(KB2.16)**. Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yaparlar **(KB2.7)**. Öğrenciler farklı okul eşyaları ya da hayvanlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler **(E3.1, SDB2.2)**. Ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark ederler. Nesne ile nesnenin kullanım amacı, hayvan ile hayvanın bulunduğu ortam arasındaki bağlantıyı ifade ederler **(E1.3, SDB2.1)**. Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendiren öğrenciler "Kjo është ... (Bu ...)” şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnekler verir **(E1.4, SDB1.1, D3.1, D14.1)**.

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir **(E1.2, E1.4)**. Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder **(E1.5, KB2.15)**. Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlara ilişkin ifadeler hakkında geri bildirim verir **(E2.2, E2.3, SDB2.1, SDB3.1)**. Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarırlar **(E2.4, SDB3.2, KB2.17)**.

ARN.5.3.0

Öğrenciler, öğretim sürecinin başından itibaren "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için öğretmenin sunduğu alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeleri inceler **(E3.2, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder **(SDB1.1, SDB1.2)**. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlara ilişkin ön bilgilerini harekete geçirirler **(E1.1, OB1, KB2.2, KB2.6)**.

Öğrenciler kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluştururlar **(E1.2, SDB3.2, KB2.16)**. Öğretmen "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu nesneler nelerdir?", "Bu hangi ortam olabilir?" gibi sorular sorar **(E3.1, E3.5)**. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar **(KB2.12)**. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirirler **(SDB3.1, KB2.11)**. Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunurlar **(E3.3, KB2.11)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(KB2.10)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(E3.2)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanların tanıtımı olarak ifade eder **(SDB1.2,**

OB1, KB2.17).

Öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (okul eşyaları, sınıf unsurları, hayvanlar vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (**E3.2, KB2.5**). Öğrenciler metinde geçen "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (nesneler, ortamlar, canlılar) belirler (**E3.8, OB1**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir (**KB2.5**). Öğrenciler bu bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir (**SDB3.3**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (sınıf tanıtımı veya hayvan betimlemeleri) anlamını çözümlemeye odaklanır (**E1.3, KB2.4**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**E2.3, SDB2.1, D4.2, KB2.6**).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır (**E2.2, E2.3, SDB2.1**). Metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluştururlar (**SDB2.2, KB2.17**). İlk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder ve ilk tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırırlar (**D12.1, KB2.7, KB2.15**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri nesne türü, ortam ve canlı özellikleri gibi kategoriler altında sınıflandırır (**E3.1, KB2.7**). Öğrenciler, alt temalarda yer alan unsurları okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlar gibi kategorilere ayırır; bu unsurlar arasındaki farklılıkları belirler ve aralarındaki ilişkileri açıklar (**KB2.16**). Öğrenciler, çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır; kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**E3.5, OB5, SDB3.3**). Öğrenciler metne dayanarak okul ortamı, nesneler ve hayvanlar ile ilgili çıkarımlarda bulunur (**E3.1**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa sınıf tanıtımı veya hayvan betimleme yazıları) (**E1.4**). Bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirirler (**SDB2.1, D15.1, OB2, KB2.15**). Öğrenciler "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E1.5, SDB3.1, D12.1**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur (**D3.1**).

ARN.5.3.K

Öğretim sürecinin başlangıcından itibaren öğrencilerin anlamlı sözlü ifadeler üretmelerini desteklemek amacıyla planlı konuşma etkinliklerine yer verilir (**E2.4**). Bu süreçte "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**E1.2, OB1**). Öğrenciler okul eşyalarını tanıtmaya, sınıf ortamını ifade etme ve hayvanları adlandırma ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**E2.3, SDB2.1**). Öğrenciler iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (**E1.5, SDB3.1, KB2.16**).

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu sunarak öğrencilerin "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinlemelerini, tekrar etmelerini ve bu ifadelere aşına olmalarını sağlar (**SDB1.1, OB4**). Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E3.8**). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**E3.2, SDB1.1, KB2.2**).

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.1, KB2.16**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yaparlar (**E3.2, KB2.11**). Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder; alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**E3.5, SDB3.3, KB2.12**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**E1.1, OB2**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; açıklama yapma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**KB2.7, KB2.16, OB5**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve alt temalara ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**E2.2, SDB3.2**). Öğrenciler süreç sonunda grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını arkadaşlarıyla paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir (**SDB2.2**).

Performans görevinde öğrencilerden sınıf ortamını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden sınıfta bulunan nesneleri, kişileri ve mekâna ait ilişkileri cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Në klasë ka një tavolinë. (Sınıfta bir masa var.), Mësuesi është para klasës. (Öğretmen sınıfın önündedir.)]. Öğrenciler yer-yön bildiren ifadeleri ve temel tanımlama yapılarını kullanarak sınıf ortamını betimleyebilir. Hazırlanan etkinlik şu biçimlerde sunulabilir: sınıf planı çizimi, poster veya görsel sunum. Öğrencilerden hazırladıkları görselleri sınıf ortamını tanıtan kısa yazılı açıklamalarla desteklemeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden sınıf düzenini anlatan kısa sunumlar yapmaları ve arkadaşlarının sunumlarını dinleyerek karşılaştırmalar yapmaları istenebilir.

Diğer performans görevinde öğrencilerden temel hayvan adlarını ve özelliklerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden hayvan isimlerini öğrenmeleri ve bu hayvanları renk, büyüklük ve temel özellikleriyle ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është një mace. (Bu bir kedidir.), Ajo është e vogël. (O küçüktür.), Elefanti është i madh. (Fil büyüktür.)]. Öğrenciler betimleme yapılarını kullanarak hayvanları tanıtabilir ve hayvanlarla ilgili karşılaştırmalar yapabilir. Hazırlanan etkinlik şu biçimlerde sunulabilir: sınıf planı çizimi, poster veya görsel sunum. Öğrencilerden seçtikleri hayvanları görsellerden yararlanarak tanıtmaları ve bu hayvanlarla ilgili sınıf içinde kısa sözlü sunumlar yapmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarının sunduğu hayvanlar hakkında "Çfarë kafshe është kjo? (Bu hangi hayvandır?)", "A është e madhe apo e vogël? (Bu hayvan büyük mü yoksa küçük mü?)" gibi sorular sorarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.5.3.Y

Öğretim süreci kapsamında öğrencilerin "Okulum" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin "Okulum" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**E3.2, OB1**). Öğrenciler "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**SDB1.1, SDB1.2**). Öğretmen "Okulumu, sınıfını ve gördüğün hayvanları tanıtan kısa bir metin yaz." şeklinde yazma görevini açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**E1.1, KB2.6**).

Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve bu görevde hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E1.2, OB4**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E3.2, KB2.2**). Ardından öğrenciler okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlara ilişkin kısa metinler yazar ve bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**E1.4, KB2.5**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluştururlar (**SDB1.2**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, SDB2.1**). Öğrenciler okul ve sınıf tanıtımı türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**E1.3, KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil

yapılarını kullanır uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve okul yaşamına ilişkin anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder **(KB2.16)**.

"Okulum" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır **(E2.2, KB2.17)**. Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır **(E2.3, SDB2.1)**. Ayrıca öğrenciler, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir **(E2.4, D16.1)**. Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşırlar **(KB2.18)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur **(SDB2.2, D4.2, D14.1)**. Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır. Bu aşamada öğrenciler, alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir **(E3.1, E3.5, KB2.15)**. Öğrenciler grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir **(SDB3.2, SDB3.3, D12.1, KB2.17)**. Performans görevinde öğrencilerden okul eşyalarını tanıtan cümleler kurarak kendi okul çantalarını ya da sınıf materyallerini içeren bir tanıtım dosyası hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden günlük yaşamlarında kullandıkları okul eşyalarını adlandırmaları [libër (kitap), laps (kalem), fletore (defter) vb.] ve bu eşyaları cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është çanta ime. (Bu benim çantam.), Unë kam një laps. (Benim bir kalemim var.)]. Ayrıca öğrenciler, sahiplik bildiren yapıları kullanarak eşyalarını tanıtabilir ve bu eşyaları hangi amaçlarla kullandıklarını ifade edebilir. Hazırlanan tanıtım dosyası, öğrencinin okul çantasında bulunan materyalleri görsellerle destekleyerek tanıttığı kısa yazılı ifadelerden oluşabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden sınıf içinde eşyalarını tanıtan kısa sunumlar yapmaları ve arkadaşlarına "Çfarë ke në çantë? (Çantanda ne var?)" gibi sorular yöneltilmesi istenebilir.

ARN.5.3.DBS

Öğretmen "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir **(E3.2, E3.5)**. Öğretmen bu içeriklerde yer alan "jam", "kam", kişi zamirleri ve cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir **(E3.1, SDB1.1)**. Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve bu yapıların kullanımına aşina olur **(SDB3.1)**. Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve bu unsurları birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır **(OB5, KB2.16)**.

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir **(E3.2, OB1)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir **(E1.2, KB2.2)**. Öğrenciler, öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (okul eşyalarını gösterme, sınıf içi konumları ifade etme veya hayvanları taklit etme) ve bu ifadeleri öğretmenle sesli olarak söyle **(SDB1.2)**. Böylece öğrenci "jam (olmak)", "kam (sahip olmak)" gibi temel yardımcı fiilleri ve cümle yapılarını doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırır **(E1.1, KB2.6)**. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden yola çıkarak dil yapılarını keşfeder. Öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir **(E1.3, E1.4)**. Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçerler ve bu yapıları

iletişim amacına uygun şekilde kullanırlar (**E1.5, KB2.16**). Öğrenciler, alt temalarda yer alan yapıları kullanarak okul ortamı, sınıf düzeni ve hayvanlar hakkında iletişim kurmayı gerektiren durumlarda kendilerini ifade ederler. (**SDB3.3, KB2.17**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.7**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.2, KB2.15**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E2.4, SDB3.2**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB1.2, D12.1**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**D3.1**).

ARN.5.3. SÖS

Öğretmen "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (**E3.2, SDB1.1**). Öğrenciler okul yaşamı, sınıf düzeni ve hayvanlara ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, E1.2, OB5, KB2.6**).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.1, E3.2, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupça veya bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2**). Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**OB4, KB2.5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**E3.5, OB1**).

Öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlar hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.3, E1.4**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**KB2.16**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurarlar (**E2.3, SDB2.1, KB2.7**). Bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirirler (**E2.4, SDB3.3**).

Öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E2.2, KB2.17**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**E1.5, SDB3.1, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**SDB1.2, D12.1**).

ARN.5.3.SES

Öğretmen "Okul Eşyaları", "Sınıf Ortamı" ve "Hayvanlar" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, SDB1.1**). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan okul, sınıf ve hayvanlara ilişkin temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve bu kelimeleri tekrarlayarak pekiştirirler (**E3.1, E3.5, OB1, KB2.16**).

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E1.2, OB4**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri (okul eşyaları, sınıf içi nesneler ve hayvan adları) öğretmen veya ses kaydı eşliğinde koro hâlinde, grupça veya bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2**). Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**KB2.2**). Öğretmen özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (**E1.4, E1.5**).

Öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (E1.3, KB2.7). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri (okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlar) farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır (E2.4, SDB2.1, SDB3.1, KB2.16).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar (E3.5, SDB3.2). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlarlar (D12.1, D14.1, KB2.15, KB2.17).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Çantamda ne var?"

Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde çalışarak okul çantalarında bulunan eşyaları temel alan kısa bir sözlü sunum hazırlayabilir. Bu süreçte yalnızca nesneleri adlandırmakla kalmayıp aynı zamanda bu nesnelerin sayısını, özelliklerini ve kullanım amaçlarını da ifade edebilirler. Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde hedef sözcükleri ve temel cümle kalıplarını gözden geçirebilir. "Në çantën time kam ... (Çantamda ... var.)", "Kjo është ... (Bu ...)", "Kam dy libra ... (İki kitabım var ...)" gibi yapılar üzerinden çantalarında bulunan eşyaları nasıl ifade edeceklerini planlayabilirler. İkinci aşamada öğrenciler kendi çantalarını inceleyerek içindeki nesneleri belirleyebilir, bu nesneleri sınıflandırabilir ve bu nesnelerle ilgili kısa notlar alabilirler. Bu aşamada öğrencilerden yalnızca listeleme yapmaları değil nesneleri anlamlı bir bütün içinde organize etmeleri beklenebilir. Son aşamada öğrenciler hazırladıkları içerikleri 3-4 cümlelik bütünlüklü bir anlatım hâline getirerek sınıfa sunabilirler. İsteyen öğrenciler sunumlarını soru-cevap veya kısa diyaloglarla zenginleştirebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Sınıfı Keşfet"

Öğrenciler sınıf ortamını keşfetmeye yönelik görev temelli bir etkinlik gerçekleştirebilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca nesneleri tanımakla kalmaz aynı zamanda bu nesnelerin konumlarını ifade ederek mekân bildiren ifadeleri kullanma becerilerini geliştirir. Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde sınıf içinde kullanılan temel nesneleri ve yer-yön ifadelerini gözden geçirebilir. "Në klasë ka ... (Sınıfta ... var.)", "Libri është mbi tavolinë (Kitap masanın üzerindedir.)", "Karrigia është pranë ... (Sandalye ... yanındadır.)" gibi kalıplar üzerinden konum bildirme yapılarını fark edebilirler. Ardından öğretmen rehberliğinde küçük gruplar hâlinde sınıf içinde belirli nesneleri bulmaya yönelik keşif görevleri alabilirler. Bu süreçte öğrenciler nesneleri tespit edebilir, yerlerini belirleyebilir ve bu nesnelerle ilgili kısa notlar alabilirler. Öğrencilerden yalnızca nesneleri bulmaları değil bu nesnelerin mekân ilişkilerini ifade etmeleri beklenebilir. İkinci aşamada öğrenciler buldukları nesneleri ve bunların konumlarını kullanarak kısa sözlü anlatım hazırlayabilir. Örneğin bir nesnenin nerede bulunduğunu, bu nesnenin diğer nesnelere göre konumunu ve sınıf içindeki yerini ifade edebilirler. Etkinliğin son aşamasında öğrenciler hazırladıkları anlatımları sınıfa sunabilir. İsteyenler sunumlarını yön tarif etme, rol yapma ya da karşılıklı soru-cevap etkinlikleriyle genişleterek zenginleştirebilir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlara ait kısa cümleler ile bu cümlelere karşılık gelen görseller karışık olarak sunulabilir. Bu süreçte öğrenciler, verilen cümleleri dikkatle inceleyerek görsellerle anlam ilişkisi kurabilir ve doğru eşleştirmeleri yapmaya çalışabilir. Etkinlik yalnızca eşleştirme ile sınırlı tutulmayabilir, öğrencilerden eşleştirme sürecinde kullandıkları ipuçlarını fark etmeleri beklenebilir. Örneğin öğrencilerin bir cümlede geçen "libër (kitap)", "tavinë (masa)", "mace (kedi)" gibi anahtar sözcükler üzerinden görseli belirlemeleri sağlanabilir. Bu durum öğrencilerin hem görsel okuma hem de sözcük tanıma becerilerini birlikte kullanmalarına imkân tanıyabilir. Eşleştirme tamamlandıktan sonra öğrenciler, seçtikleri eşleştirmeleri sözlü olarak ifade edebilir

ve neden bu eşleştirmeyi yaptıklarını açıklayabilirler. Örneğin "Kjo është një mace (Bu bir kedi.)" cümlesini ilgili görselle eşleştirirken, görseldeki hayvanın özelliklerinden yola çıkarak gerekçelendirme yapabilirler. Bu aşama öğrencilerin pasif tanımadan aktif anlamlandırmaya geçmesini sağlayabilir. İlerleyen aşamada öğretmen eşleştirilen cümleler üzerinden ek sorular yöneltmek etkinliği genişletebilir. Örneğin "Ku është libri? (Kitap nerede?)", "Sa libra ka? (Kaç kitap var?)" gibi sorularla öğrencilerin cümleleri dönüştürmeleri ve yeni ifadeler üretmeleri teşvik edilebilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere tema ile ilgili yarım bırakılmış cümleler sunulabilir ve öğrencilerden bu cümleleri uygun sözcüklerle tamamlamaları istenebilir. Verilen cümleler, öğrencilerin mevcut dil düzeyine uygun olacak şekilde yapılandırılabilir ve okul eşyaları, sınıf ortamı ve hayvanlar bağlamında seçilebilir. Örneğin "Kjo është ... (Bu ... dır / dir.)", "Në klasë ka ... (Sınıfta ... var.)", "Kjo është një ... (Bu bir ... dır / dir.)", "Libri është ... (Kitap ... dır / dir.)" Bu süreçte öğrenciler yalnızca boşluk doldurmakla sınırlı kalmayabilir; uygun sözcüğü seçerken anlam bütünlüğünü ve bağlamı dikkate alabilirler. Öğrencilerden, verilen seçenekler arasından doğru olanı seçmeleri veya kendi kelime dağarcıklarından uygun sözcükleri kullanmaları beklenebilir.

Etkinliğin bir sonraki aşamasında öğrenciler, tamamladıkları cümleleri sözlü olarak paylaşabilir ve sınıf içinde karşılaştırma yapabilirler. Bu süreçte öğretmen, farklı doğru cevapların mümkün olduğunu vurgulayarak öğrencilerin esnek düşüncelerini destekleyebilir. İlerleyen aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri genişletmeleri istenebilir. Örneğin öğrencilerin "Në klasë ka një tavolinë (Sınıfta bir masa var.)" cümlesini "Në klasë ka një tavolinë dhe dy karrige (Sınıfta bir masa ve iki sandalye var.)" şeklinde geliştirmeleri teşvik edilebilir. Böylece öğrenciler temel cümlelerden daha zengin ve anlamlı yapılara geçiş yapabilir. Son aşamada ise tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa ve bütünlüklü ifadeler oluşturabilirler.

3. Destekleme Etkinliği: Nesne Sınıflandırma ve Gruplama

Öğrencilere okul eşyaları, sınıf nesneleri ve hayvanlara ait karışık görseller ve kelimeler sunulabilir. Öğrenciler bu öğeleri belirli kategorilere ayırarak sınıflandırabilir (okul eşyaları, sınıf nesneleri ve hayvanlar). Bu süreçte öğrenciler yalnızca eşleştirme yapmakla sınırlı kalmayabilir, nesneler arasındaki benzerlik ve farklılıkları fark ederek kategoriler oluşturabilirler. Örneğin "libër (kitap)" ve "laps (kalem)" aynı grupta değerlendirilebilirken "mace" farklı bir kategoriye yerleştirilebilir. Etkinliğin ilerleyen aşamasında öğrenciler oluşturdukları grupları sözlü olarak ifade edebilir [Këto janë gjërat e shkollës (Bunlar okul eşyalarıdır.), Këto janë kafshë (Bunlar hayvanlardır.)] ve her kategori için örnek cümleler kurabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: BENİM ŞEHİRİM

Alt Temalar: Ülkeler ve Diller, Meslekler, Yiyecekler

"Benim Şehirim" teması öğrencilerin yaşadıkları çevreyi tanıtmalarına ve günlük yaşamda karşılaştıkları kişi, yer ve kültürel unsurlara ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin yaşadıkları şehri tanıtmaya, farklı ülkeler ve diller hakkında temel bilgiler paylaşma, meslekleri ve günlük yaşamda karşılaşılan yiyecekleri ifade etme yoluyla hedef dili günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin yaşadıkları şehir ve çevreye ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4 Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme) KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

5. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.5.4.D. "Benim Şehrim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında ülkeler ve diller, meslekler ve yiyeceklere ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya ye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır

ARN.5.4.O. "Benim Şehrim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.4.K. "Benim Şehrim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.4.Y. "Benim Şehrim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.5.4.DBS. "Benim Şehrim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.4.SÖS. "Benim Şehrim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.5.4.SES. "Benim Şehrim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Otomatik, otantik ve doğal sesletim seçer ve kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Benim Şehrim

Alt Temalar

Ülkeler ve Diller

Meslekler

Yiyecekler

İşlevsel Cümle Yapıları

- Ülkeleri ve Dilleri Tanıtma: "Kjo është Shqipëria. (Bu Arnavutluk'tur.)", "Unë flas shqip dhe turqisht. (Ben Arnavutça ve Türkçe konuşuyorum.)", "Ai vjen nga Gjermania. (O Almanya'dan geliyor.)"
- Meslekleri Tanıtma ve İfade Etme: "Ai është mjek. (O doktordur.)", "Ajo është mësuese. (O öğretmendir.)", "Babai im punon si shofer. (Babam şoför olarak çalışıyor.)"
- Yiyecekleri Adlandırma ve Tercih Belirtme: "Kjo është bukë. (Bu ekmektir.)", "Më pëlqen pica. (Pizzayı seviyorum.)", "Supa është e ngrohtë. (Çorba sıcaktır.)"
- Karşılaştırma Yapılarıyla İfade Kurma: "Molla është më e ëmbël se limoni. (Elma limondan daha tatlıdır.)", "Mjeku punon më shumë se kuzhinieri. (Doktor, aşçıdan daha fazla çalışır.)"
- Günlük Yaşamda Soru Sorma ve Cevap Verme: "Nga cili vend je? (Hangi ülkedensin?)", "Çfarë gjuhe flet? (Hangi dili konuşuyorsun?)", "Çfarë pune bën ai? (O ne iş yapıyor?)", "Cili ushqim të pëlqen më shumë? (En çok hangi yiyeceği seviyorsun?)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "jam (olmak / ım / im (yardımcı fiil 1.tekil şahıs))", "është (olmak / dır / dir (yardımcı fiil 3.tekil şahıs))", "flas (konuşmak)", "punon (çalışmak)", "ha (yemek)", "pi (içmek)", "pëlqej (sevmek)"
- Temel Sıfatlar: "i madh / e madhe (büyük), i vogël / e vogël (küçük), i ëmbël / e ëmbël (tatlı), i shijshëm / e shijshme (lezzetli), i mirë / e mirë [iyi (erkek için) / iyi (kadın için)]"-Karşılaştırma Yapıları: "më ... se ... (... den daha ... karşılaştırma yapısı.)"
- Soru Yapıları: "nga? (den,dan)", "çfarë? (Ne)", "cili / cila? (Hangi)", "sa (Kaç adet, ne kadar)?"
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve)", "por (ama)"

Sesletim

- Ülke ve Dil Adlarında Vurgu: "Shqipëri (Arnavutluk), Turqi (Türkiye), Gjermani (Almanya), anglisht (İngilizce), shqip (Arnavutça)"
- Meslek ve Yiyecek Kelimelerinde Vurgu: "mjek (doktor), mësues (öğretmen), kuzhinier (aşçı), bukë (ekmek), djathë (peynir), mollë (elma)"

Hedef Sözcükler

"Shqipëria (Arnavutluk), Turqia (Türkiye), Gjermania (Almanya), Italia (İtalya), gjuha (Dil), shqip (Arnavutça), turqisht (Türkçe), anglisht (İngilizce), mjek (Doktor), mësues (Öğretmen), infermier (Hemşire), polic (Polis), shofer (şoför), kuzhinier (Aşçı), bukë (Ekmek), qumësht (Süt), djathë (Peynir), mollë (Elma), supë (Çorba), pica (Pizza)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin yaşadıkları çevreyi, ülkeleri, dilleri, meslekleri ve günlük yaşam unsurlarını gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin kültürel ve bireysel farklılıkları fark etmeleri, iletişimsel etkinliklerle kendilerini ifade etmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar cevap verme, dil, gözlem, karşılaştırma, meslek, soru sorma, şehir, tanıtım, tercih, ülke, yiyecek

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Qyteti im dhe gjuhët (Şehrim ve diller)

Öğrencilerden yaşadıkları şehri ve bu şehirde konuşulan dilleri tanıtan cümleler kurarak görsel destekli bir şehir tanıtım posterini hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yaşadıkları şehri adlandırmaları [Unë jetoj në ... (Ben ... 'de yaşıyorum.)], şehirde konuşulan dilleri ifade etmeleri [Në qytetin tim flitet ... (Benim şehrimde... konuşulur.)] ve bu bilgileri temel ifadelerle yapılandırılmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde şehir, ülke ve dil adlarına ilişkin temel sözcükleri ve cümle kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi şehirlerine ilişkin bilgileri belirleyebilir ve bu bilgileri düzenleyerek kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden şehirlerini tanıtan posterler hazırlamaları istenebilir. Bu posterlerde şehir adı, şehirde konuşulan diller ve isteğe bağlı olarak şehirle ilgili görseller yer alabilir. Yazılı ifadeler kısa, açık ve anlaşılır olacak şekilde düzenlenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posterleri sınıfa sunmaları ve seçtikleri şehirleri tanıtmaları istenebilir. İsteyen öğrenciler sunumlarını "Në cilin vend është qyteti yt? (Şehrin hangi ülkededir?)", "Çfarë gjuhe flitet? (Hangi dil konuşulur?)" gibi soru-cevap etkinlikleriyle genişletebilir. Bu performans görevi öğrencilerin yaşadıkları şehri ve konuşulan dilleri tanıtmaya, kültürel farkındalık geliştirme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Profesionet (Meslekler)

Öğrencilerden temel meslekleri tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden farklı meslek adlarını öğrenmeleri (mjek, mësues, polic vb.) ve bu meslekleri cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Ai është mjek. (O doktordur.), Ajo punon në spital. (O hastanede çalışır.)]. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mesleklerle ilgili görseller ve örnek cümleler üzerinden hedef sözcükleri ve dil yapılarını inceleyebilir. Ardından seçtikleri meslekleri belirleyebilir ve bu mesleklerle ilgili kısa açıklamalar hazırlayabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden meslek tanıtım kartları veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu materyallerde mesleğin adı, çalışma yeri ve temel özellikleri yer alabilir. Öğrenciler meslekleri yalnızca adlandırmakla kalmayıp betimleyici ifadelerle de tanıtabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmalarını sınıfa sunmaları ve seçtikleri meslekleri tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, "Çfarë pune bën ai? (O ne iş yapıyor?)", "Ku punon? (Nerede çalışıyor?)" gibi sorular sorabilir ve cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir. Bu performans görevi öğrencilerin meslekleri tanıtmaya, betimleme yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi: Ushqimet (Yiyecekler)

Öğrencilerden temel yiyecekleri ve yiyecek tercihlerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yiyecek adlarını öğrenmeleri ve bu yiyecekleri "Kjo është bukë. (Bu ekmeğdir.)", "Më pëlqen ... (Seviyorum ...)", "Nuk më pëlqen ... (Sevmiyorum ...)" gibi ifadelerle tanıtmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, yiyecek görselleri ve örnek cümleler üzerinden hedef sözcükleri ve dil yapılarını gözden geçirebilir. Ardından kendi sevdikleri ve sevmedikleri yiyecekleri belirleyebilir ve bu bilgileri kısa cümlelerle ifade edebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden yiyecek tercihlerini yansıtan posterler veya kısa tanıtım sayfaları hazırlamaları istenebilir. Bu materyallerde yiyeceklerin adları, temel özellikleri ve öğrencinin kişisel tercihleri yer alabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmalarını sınıfa sunmaları ve yiyecek tercihlerini ifade etmeleri istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Çfarë të pëlqen? (Neyi seviyorsun?)", "Cili ushqim është më i mirë? (Hangi yiyecek daha iyidir?)" gibi sorular sorabilir ve cevaplayarak bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir. Bu performans görevi öğrencilerin yiyecekleri ve kişisel tercihlerini ifade etme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam, yaşadıkları şehir, çevrelerindeki meslekler ve tükettikleri yiyeceklerle ilişkin yaşam deneyimlerine aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Dil, bu temada öğrencilerin kendi yaşadıkları çevreyi, şehir yaşamını ve günlük ihtiyaçlarını ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, yaşadıkları şehir ile Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Nga cili vend je? (Hangi ülkeden?)", "Çfarë gjuhe flet? (Ne dili konuşur?)", "Çfarë pune bën ai? (O (eril) ne iş yapıyor?)", "Çfarë ushqimi të pëlqen? (Ne yiyor?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin ülke ve dil adlarını kullanma, meslekleri söyleme, yiyecekleri tanıma ve karşılaştırma yapma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate alarak etkinlik seçimlerini, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını uygun şekilde düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin "Benim Şehrim" teması kapsamında ülkeleri ve dilleri tanıma, temel meslekleri söyleme, günlük yiyecekleri adlandırma gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla öğretim sürecine dâhil edilebilir. Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir. Öğrencilerin sahip oldukları ülke, dil, meslek ve günlük yiyeceklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamalar

ARN.5.4.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (E1.1, E1.2, OB1). Öğretmen farklı ülkelere ait görseller, meslekleri tanıtan resimler ve yiyecek kartları sunar, öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (E3.2, OB2). Öğrenciler ülkeler, konuşulan diller, meslekler ve yiyecekler ile ilgili deneyimlerini paylaşır (SDB1.1, SDB1.2). Bu süreçte öğrendikleri temel ifadeleri, kelimeleri ve duygu ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (OB7, KB2.6).

Öğrenciler, görseller veya kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (E3.2, KB2.2). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?)", "Nga cili vend është? (Hangi ülkeden?)", "Çfarë pune bën? (Ne iş yapıyor?)", "Çfarë ha? (Ne yiyorsun?)" gibi sorular sorar (E3.3, E3.5). Bu sayede öğrenciler dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirir (E3.8, SDB1.2, OB4, KB2.7).

Öğrenciler "Nga është ky? (Bu kişi nereli?)", "Çfarë pune bën? (Ne iş yapıyor?)", "Çfarë po ha? (Ne yiyor?)" gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirir (E1.1, E3.8, KB2.16). Bu sorulardan hareketle metnin içeriğine ilişkin tahminlerde bulunur (E1.3, E3.5, KB2.11, KB2.12). Öğrenciler elde ettikleri ipuçlarını değerlendirerek anlam oluşturmaya çalışır (SDB3.3).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (E1.1, KB2.2). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder (E3.2, SDB1.2). Öğrenciler içerik hakkında tahminlerini sürdürür (E3.5, KB2.11, KB2.12). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır (E3.8). Öğrenciler içeriğin genel konusunu "şehir yaşamı, ülkeler, meslekler ve yiyecekler" olarak ifade eder (OB5). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki ülke, dil, meslek ve yiyecek ifadelerini öne çıkarır, öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir (SDB2.3, OB4, KB2.6).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (E3.3, KB2.15). Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler (KB2.17). Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler ülke, meslek ve yiyecek unsurlarını bu şema içine yerleştirir (OB1). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır (KB2.5). Öğrenciler unsurları ülkeler ve diller / meslekler / yiyecekler gibi kategorilere ayırır, bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar (KB2.7). Öğrenciler farklı ülkeler, meslekler ya da yiyecekler arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler (SDB3.3). Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder. Kişi ile ülke, meslek ile görev ve yiyecek ile kültür arasındaki bağlantıyı ifade eder (KB2.16). Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (E1.4, E2.3, SDB3.1, D3.1). Öğrenciler "Unë jam nga ... (Ben ... 'liyim.) / Më pëlqen ... (Seviyorum.)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnekler verir (E2.4, SDB2.1, D15.1, D19.1).

Öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (E1.4, E1.5, SDB3.1). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (E2.2, KB2.15). Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine ülkeler, meslekler ve yiyecekler ile ilgili ifadeler hakkında geri bildirim verir (E2.3, SDB2.1, D12.1, D14.1). Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duygularına yönelik arkadaşlarına etkileşimli aktarımlar yapar (OB7, KB2.17).

ARN.5.4.0

Öğretmen, öğrencilerin öğretim sürecinin başından itibaren "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görsel, başlık ve anahtar kelimeler sunar (E3.2, OB2, OB4). Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder (SDB1.1). Bu süreçte öncelikle görsel, anahtar kelime veya başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak ülkeler, diller, meslekler ve yiyeceklerle ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (E1.2, OB1, KB2.2, D19.3).

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (E1.3, SDB3.2, KB2.16). Öğretmen "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişiler hangi ülkeden olabilir?", "Hangi meslekten bahsediliyor olabilir?" gibi sorular sorar (E3.3, E3.5). Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (E3.8, SDB3.1, KB2.11, KB2.12). Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (E3.5, KB2.11).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (KB2.17). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır (E3.2). Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu şehir yaşamı, ülkeler, meslekler ve yiyecekler olarak ifade eder (SDB1.2, OB1).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (ülkeler, meslekler, yiyecekler vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (E3.2, KB2.5). Öğrenciler metinde geçen "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (ülke isimleri, meslekler ve yiyecekler) belirler (E3.8, OB1). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir (KB2.5). Öğrenciler bu bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir (SDB3.3).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (şehir tanıtımları, meslek diyalogları veya yiyecek listeleri) anlamını çözümlemeye odaklanır (E1.3, SDB2.2, D4.2, KB2.4). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (E2.4, SDB2.1, D14.1, KB2.6).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır (E2.2, E2.3, SDB2.1). Metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluştururlar (SDB2.2, KB2.17). İlk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırırlar (D12.1, KB2.7, KB2.15).

Öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri ülke, dil, meslek veya yiyecek gibi kategoriler altında sınıflandırır (KB2.7). Alt temalardaki unsurları ülkeler ve diller, meslekler ve yiyecekler kategorilerine ayırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve unsurlar arasındaki ilişkileri açıklar (KB2.16). Çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır; kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrarlar (E3.5, OB5, SDB3.3). Öğrenciler metne dayanarak şehir yaşamı, meslekler ve yiyecekler ile ilgili çıkarımlarda bulunur (E3.3).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa şehir tanıtımları, meslek diyalogları veya yiyecek tanıtımları) (E1.4). Bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (SDB2.1, D15.1, KB2.15). Öğrenciler "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (E1.5, SDB3.1, D12.1). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimde bulunur (D3.1).

ARN.5.4.K

Bu süreçte "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temaları merkeze alınır (E1.2,

E1.5, OB1). Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**E2.3, OB2**). Öğrenciler ülkeler, diller, meslekler ve yiyecekler ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (**E2.4, SDB2.1, SDB3.1, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinlemelerini, tekrar etmelerini ve bu ifadelere aşina olmalarını sağlar (**SDB1.1, OB4**). Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E3.3, E3.8**). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**E3.2, SDB1.1, OB4, KB2.2**).

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır; diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.2, E3.8**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yaparlar (**KB2.11, KB2.12**). Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder (**KB2.16**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**E3.5, SDB3.3**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri veya diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**E1.1, OB5**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; açıklama yapma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**E2.2, KB2.7**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve alt temalara ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**KB2.16, SDB3.2**). Süreç sonunda grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verirler (**SDB2.2**). Performans görevinde öğrencilerden temel meslekleri tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden farklı meslek adlarını öğrenmeleri (mjek, mësues, polic vb.) ve bu meslekleri cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir [Ai është mjek. (O doktordur.), Ajo punon në spital. (O hastanede çalışır.)]. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mesleklerle ilgili görseller ve örnek cümleler üzerinden hedef sözcükleri ve dil yapılarını inceleyebilir. Ardından seçtikleri meslekleri belirleyebilir ve bu mesleklerle ilgili kısa açıklamalar hazırlayabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden meslek tanıtım kartları veya posterler oluşturmaları istenebilir. Bu materyallerde mesleğin adı, çalışma yeri ve temel özellikleri yer alabilir. Öğrenciler, meslekleri yalnızca adlandırmakla kalmayıp betimleyici ifadelerle de tanıtabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmalarını sınıfa sunmaları ve seçtikleri meslekleri tanıtımları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, "Çfarë pune bën ai? (O ne iş yapıyor?)", "Ku punon? (Nerede çalışıyor?) gibi sorular sorabilir ve soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

Diğer performans görevinde öğrencilerden temel yiyecekleri ve yiyecek tercihlerini tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yiyecek adlarını öğrenmeleri ve bu yiyecekleri "Kjo është bukë. (Bu ekmehtir.)", "Më pëlqen ... (Seviyorum ...)", "Nuk më pëlqen ... (Sevmiyorum ...)" gibi ifadelerle tanıtmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, yiyecek görselleri ve örnek cümleler üzerinden hedef sözcükleri ve dil yapılarını gözden geçirebilir. Ardından kendi sevdikleri ve sevmedikleri yiyecekleri belirleyebilir ve bu bilgileri kısa cümlelerle ifade edebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden yiyecek tercihlerini yansıtan posterler veya kısa tanıtım sayfaları hazırlamaları istenebilir. Bu materyallerde yiyeceklerin adları, temel özellikleri ve öğrencinin kişisel tercihleri yer alabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmalarını sınıfa sunmaları ve yiyecek tercihlerini ifade etmeleri istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Çfarë të pëlqen? (Neyi seviyorsun?)", "Cili ushqim është më i mirë? (Hangi yiyecek daha iyidir?) gibi sorular sorabilir ve

bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.5.4.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Benim Şehrim" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir (**E3.2, OB2**). Bu süreçte "Benim Şehrim" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğretmen alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar; öğrenciler "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşırlar (**E1.1, E1.2, SDB1.2, OB1**). Öğretmen "Yaşadığın şehir, ülkeler, meslekler ve sevdiğin yiyecekleri tanıtan kısa bir metin yaz." biçiminde yazma görevini açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**KB2.6**).

Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, OB4, KB2.2**). Bu aşamada öğretmen alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E3.3, KB2.5**). Ardından öğrenciler şehir, ülkeler, meslekler ve yiyecekler hakkında kısa metinler yazar ve bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**E3.8, SDB1.2**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**E1.4**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.3, E1.5**). Öğrenciler şehir tanıtımı, meslek ifade etme ve yiyecek tercihlerini belirtme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve şehir yaşamına ilişkin anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**SDB2.1, KB2.16**).

"Benim Şehrim" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.2, KB2.17**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır; anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirirler (**E2.3, E2.4, SDB2.1, D16.1**). Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**SDB2.2, KB2.18**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.3, D4.2, D14.1**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır. Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**E3.5, SDB3.2, D12.1, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**SDB3.3, KB2.17**). Performans görevinde öğrencilerden yaşadıkları şehri ve bu şehirde konuşulan dilleri tanıtan cümleler kurarak görsel destekli bir şehir tanıtım posterini hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yaşadıkları şehri adlandırmaları [Unë jetoj në... (Ben ...'de yaşıyorum.)], şehirde konuşulan dilleri ifade etmeleri [Në qytetin tim flitet... (Benim şehirimde ... konuşulur.)] şehirde konuşulan dilleri ifade etmeleri [Në qytetin tim flitet ... (Benim şehirimde ... konuşulur.)] ve bu bilgileri temel ifadelerle yapılandırmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde şehir, ülke ve dil adlarına ilişkin temel sözcükleri ve cümle kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi şehirlerine ilişkin bilgileri belirleyebilir ve bu bilgileri düzenleyerek kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden şehirlerini tanıtan posterler hazırlamaları istenebilir. Bu posterlerde şehir adı, konuşulan diller ve isteğe bağlı olarak şehirle ilgili görseller yer alabilir. Yazılı ifadeler kısa, açık

ve anlaşılır olacak şekilde düzenlenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posterleri sınıfa sunmaları ve şehirlerini tanıtmaları istenebilir. İsteyen öğrenciler sunumlarını "Në cilin vend është qyteti yt? (Şehrin hangi ülkededir?)", "Çfarë gjuhe flitet? (Hangi dil konuşulur?)" gibi soru-cevap etkinlikleriyle genişletebilir.

ARN.5.4. DBS

Öğretmen "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (E3.2, SDB1.1). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "Jam (olmak)", "kam (sahip olmak)", kişi zamirleri ve cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (E3.5, SDB3.1, KB2.16). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur (E1.2). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (OB5).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (E3.2, OB1). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (E3.3, KB2.2). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (ülke belirtme, meslek ifade etme veya yiyecek tercihlerini gösterme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (SDB1.2, KB2.6). Böylece "Jam nga ... (... 'denim)", "kam një ... (bir ... var)", "punojsi ... (... olarak çalışıyorum)", "më pëlqen ... (seviyorum)/ ha ... (... yerim)" gibi temel yardımcı fiiller ve cümle yapıları, doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır (E3.8). Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden yola çıkarak dil yapılarını keşfeder (E1.1).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (E1.3, E1.4). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (E1.5, KB2.16). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında şehir, ülkeler, meslekler ve yiyecekler hakkında kendilerini ifade eder (SDB3.3, KB2.17). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (KB2.7).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (E2.2, KB2.15). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (E2.4, SDB3.2). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (SDB1.2, D12.1). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (D3.1).

ARN.5.4.SÖS

Öğretmen "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (E3.2, SDB1.1). Öğrenciler ülkeler, diller, meslekler ve yiyeceklerle ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (E1.1, E1.2, OB5, KB2.6).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (E3.2, E3.3, KB2.2). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupça veya bireysel olarak tekrar eder (SDB1.2, KB2.6). Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (OB4, KB2.5). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (E3.5, E3.8, OB1).

İlerleyen aşamada öğrenciler öğrendikleri sözcükleri kullanarak şehir yaşamı, ülkeler, meslekler ve yiyecekler hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (E1.3, E1.4). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (KB2.7, KB2.16). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (E2.3, E2.4, SDB2.1, SDB3.3).

Öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (E2.2, KB2.15). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (E1.5, SDB1.2). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (SDB3.1, D12.1, KB2.17).

ARN.5.4.SES

Öğrencilere "Ülkeler ve Diller", "Meslekler" ve "Yiyecekler" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (E3.2, SDB1.1). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir (E1.2, E3.5, OB1, KB2.16).

Öğrenciler model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (E3.3, E3.8, KB2.2). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri (ülke adları, dil isimleri, meslekler ve yiyecekler) öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grupça veya bireysel olarak tekrar eder (SDB1.2, KB2.6). Öğretmen farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar, öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (OB4). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (E1.3, E1.4, E1.5).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (E2.3, E2.4, KB2.7). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır (SDB2.1, SDB3.1, KB2.16).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (E3.5, SDB3, D14.1, KB2.15).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Şehrimi Tanıtıyorum"

Öğrenciler küçük gruplar hâlinde çalışarak yaşadıkları şehri tanıtan kısa bir sunum hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca şehir adını ve temel bilgileri vermekle sınırlı kalmayabilir; şehirde konuşulan dilleri, yaygın meslekleri ve öne çıkan yiyecekleri bütünlüklü bir anlatım içinde ifade edebilirler. Öğrencilerden sunumlarını 4-5 cümlelik anlamlı bir yapı hâlinde oluşturmaları beklenebilir [Ky është qyteti im... (Bu benim şehrimdir.), Në këtë qytet flitet... (Bu şehirde ... konuşulur.), Ka shumë... (Çok sayıda ... vardır.), Njerëzit punojnë si... (İnsanlar ... olarak çalışır.), Ushqimi tipik është... (Tipik yemek ...'dir.)].

Sunum sürecinde öğrenciler görseller (şehir fotoğrafları, yiyecek resimleri vb. kullanarak anlatımlarını destekleyebilir. İsteyen öğrenciler sunumlarını kısa bir diyalog, rol paylaşımı veya soru-cevap formatında genişletebilir. Bu etkinlik öğrencilerin bilgiyi yapılandırma, seçme ve sözlü olarak organize etme becerilerini geliştirebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Hangisi daha ... ?"

Öğrenciler ülkeler, meslekler ve yiyecekler arasında karşılaştırmalar yaparak karşılaştırma yapılarını (më... se...) kullanabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca verilen örnekleri tekrar etmekle sınırlı kalmayabilir, kendi karşılaştırmalarını üretebilirler [Pica është më e shijshme se supa. (Pizza çorbadan daha lezzetlidir.), Disa gjuhë janë më të vështira se gjuhët e tjera. (Bazı diller diğer dillerden daha zordur.), Disa profesione janë më të njohura se të tjerat. (Bazı meslekler diğerlerinden daha popülerdir.)].

Etkinlik ilerledikçe öğrencilerden karşılaştırmalarını gerekçelendirmeleri de istenebilir (sepse ... yapısı ile). Böylece öğrenciler yalnızca dil yapısını kullanmakla sınırlı kalmayabilir, aynı zamanda akıl yürütme ve ifade geliştirme becerilerini de kullanabilirler.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Roldeyim"

Öğrenciler bir meslek seçerek bu mesleği canlandırabilir ve kendilerini o meslekten biri gibi tanıtabilir. Bu süreçte öğrenciler meslek adını, çalışma yerini ve yaptığı işleri ifade edebilir [Unë jam mjek. (Ben doktorum.), Unë punoj në spital. (Hastanede çalışıyorum.), Unë ndihmoj njerëzit. (İnsanlara yardım ediyorum.)].

Diğer öğrenciler sorular sorarak etkileşime girebilir [Ku punon? (Nerede çalışıyorsun?) Çfarë bën? (Ne iş yapıyorsun?)]. Bu etkinlik, dilin işlevsel kullanımını ve etkileşim becerisini güçlendirebilir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere ülkeler, diller, meslekler ve yiyeceklerle ait kısa ve açık cümleler ile bu cümleleri temsil eden görseller karışık olarak sunulabilir. Cümleler, öğrencilerin kolayca anlamlandırabileceği doğrudan yapılardan seçilebilir [Ai është mjek. (O doktordur.), Në këtë vend flitet Shqip. (Bu ülkede Arnavutça konuşulur.), Më pëlqen pica. (Pizzayı seviyorum.), Ky është një qytet i madh. (Bu büyük bir şehirdir.)]. Öğrencilerden bu cümleleri uygun görsellerle eşleştirmeleri istenebilir. Etkinlik ilerledikçe yalnızca bire bir eşleştirme değil benzer görseller arasından doğru olanı seçme gibi dikkat gerektiren görevler de eklenebilir. Etkinliğin ikinci aşamasında öğrencilerden seçtikleri eşleşmeleri sözlü olarak ifade etmeleri beklenebilir [Kjo është... (Budır.), Ai është... (Odır.)]. Böylece etkinlik yalnızca tanıma ile sınırlı kalmayabilir, aynı zamanda üretim boyutuna da taşınabilir. Bu süreç, öğrencilerin hem sözcük bilgisini hem de temel cümle yapılarını pekiştirmelerini sağlayabilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere tema ile ilgili yarım bırakılmış cümleler sunulabilir ve bu cümleleri uygun sözcüklerle tamamlamaları istenebilir. Cümleler, hedef dil yapılarını doğrudan kullanmaya yönlendirecek şekilde kurgulanabilir [Unë vij nga ... (Ben ...'den geliyorum.), Ai është ... mjek / polic / mësues [Odır. (doktor / polis / öğretmen).], Më pëlqen ... pica / supa / buka (Ben severim. [pizza, çorba, ekmek]), Në këtë vend flitet ... (Bu ülkede ... konuşulur.), Kjo është më ... se ajo. (Bu, ondan daha ...dır.)].

Başlangıçta öğrencilere seçenekler sunularak kontrollü bir üretim sağlanabilir. İlerleyen aşamada seçenekler kaldırılarak öğrencilerin kendi sözcüklerini seçmeleri teşvik edilebilir. Etkinliğin genişletilmiş aşamasında öğrencilerden tamamladıkları cümleleri birleştirerek kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Böylece öğrenciler yalnızca tekil cümlelerle sınırlı kalmayabilir, bağlantılı ifadeler de üretebilirler. Bu etkinlik, dil bilgisi ve sözcük bilgisinin birlikte işlevsel kullanımını destekleyebilir.

3. Destekleme Etkinliği: Doğru mu-Yanlış mı?

Öğrencilere görsellerle kısa cümleler verilebilir. Bazı cümleler görselle uyumlu, bazı görseller ise bilinçli olarak yanlış hazırlanabilir [Görsel: doktor; Ai është mjek. (O doktordur.) Ai është mësues. (O öğretmendir.)].

Öğrencilerden cümlelerin doğru olup olmadığını belirlemeleri ve yanlış olanları düzeltmeleri istenebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin yalnızca tanıma değil anlam kontrolü ve düzeltme becerisi geliştirebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF (A1.1)

1. TEMA: HOBİLERİM

Alt Temalar: Günlük Aktivitelerim, Sevdiklerim, Boş Zaman Etkinliklerim

"Hobilerim" teması, öğrencilerin ilgi alanlarını, günlük alışkanlıklarını ve boş zaman etkinliklerini hedef dilde ifade etmelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin günlük rutinlerini anlatmaları, ilgi ve tercihlerini ifade etmeleri, boş zamanlarını değerlendirme biçimlerini açıklamaları ve bu deneyimlerini hedef dilde günlük yaşam bağlamında paylaşımlarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin ilgi alanları, günlük yaşamları ve boş zaman etkinliklerine ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D7. Estetik, D14. Saygı, D15. Sevgi, D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

6. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.6.1.D. "Hobilerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında günlük aktiviteler, sevilen şeyler ve boş zaman etkinliklerine ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçları ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.6.1.O. "Hobilerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçları ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçları ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.6.1.K. "Hobilerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.6.1.Y. "Hobilerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.1.DBS. "Hobilerim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.1.SÖS. "Hobilerim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.1.SES. "Hobilerim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Hobilerim

Alt Temalar

Günlük Aktivitelerim

Sevdiklerim

Boş Zaman Etkinliklerim

İşlevsel Cümle Yapıları

- Günlük aktiviteleri ifade etme: "Unë zgjohem herët. (Ben erken uyanırım.), Unë lexoj një libër. (Bir kitap okurum.), Pas shkollës unë luaj. (Okuldan sonra oynarım.)"
- Sevdiği şeyleri söyleme ve tercih belirtme: "Më pëlqen muzika. (Müziği seviyorum.), Më pëlqen të vizatoj. (Resim yapmayı seviyorum.), Nuk më pëlqen të vrapoj. (Koşmayı sevmiyorum.)"
- Boş zaman etkinliklerini tanıtmak: "Në kohën e lirë unë luaj futboll. (Boş zamanımda futbol oynarım), Ajo ngas biçikletën. (O bisiklete biner.), Ne shikojmë filma. (Biz film izleriz.)"
- Günlük yaşamda soru sorma ve cevap verme: "Çfarë bën pas shkollës? (Okuldan sonra ne yapıyorsun?), Çfarë të pëlqen? (Neyi seviyorsun?), Çfarë bën në kohën e lirë? (Boş zamanında ne yapıyorsun?), Kur luan? (Ne zaman oynuyorsun?)"
- Sıralama ve bağlama yapılarıyla ifade kurma: "së pari ... (önce ...) pastaj ... (sonra ...), Unë luaj dhe këndoj. (Oynarım ve şarkı söylerim.), Ajo lexon por nuk vizaton. (O okur ama çizmez.)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları:

- Şimdiki Zaman: "zgjohem (uyanıyorum)", "lexoj (okuyorum)", "luaj (oynuyorum)", "vizatoj (çiziyorum)", "këndoj (şarkı söylüyorum)", "shikoj (izliyorum)", "pëlqej (seviyorum / hoşlanıyorum)", "dua (istiyorum)"
- Temel sıfatlar ve değerlendirme ifadeleri: "i bukur / e bukur (güzel (eril) / güzel (dişil)), i / e mirë (iyi), argëtues / e (eğlenceli), i / e qetë (sakin)"
- Soru Yapıları: "çfarë? (ne)", "kur? (ne zaman)", "ku? (nerede)", "me kë? (kiminle)"
- Olumlu / olumsuz tercih yapıları: "më pëlqen... / nuk më pëlqen... (...severim / ...sevmem)", "dua / nuk dua (severim / sevmem)"
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve)", "por (ama)", "pastaj (sonra)"

Sesletim:

-Günlük etkinlik ve hobi ifadelerinde vurgu: "luaj futboll (Futbol oynamak), lexoj libër (kitap okumak), më pëlqen muzika (müziği seviyorum)"

-Fiil ve etkinlik kelimelerinde heceleme ve vurgu: "vizatoj (resim çizmek), këndoj (şarkı söylemek), biçikletë (bisiklet), kohë e lirë (boş zaman)"

Hedef sözcükler: "zgjohem (uyanmak), ha mëngjes (kahvaltı yapmak), shkoj në shkollë (okula gitmek), lexoj (okumak), luaj (oyynamak), vizatoj (resim çizmek), këndoj (şarkı söylemek), vallëzoi (dans etmek), shikoj televizor (televizyon izlemek), dëgjoj muzikë (müzik dinlemek), futboll (futbol), biçikletë (bisiklet), libër (kitap), film (film), muzikë (müzik), lodër (oyuncak), mik (arkadaş), park (park), kohë e lirë (boş zaman), më pëlqen (severim)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin günlük aktivitelerini, ilgi alanlarını ve boş zaman deneyimlerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin kendi deneyimlerinden hareketle tercihlerini ifade etmeleri ve etkileşim yoluyla dil üretmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar hobi, günlük yaşam, etkinlik, tercih, boş zaman, oyun, müzik, spor, soru sorma, cevap verme, paylaşma

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi-Aktiviteler e mia të përditshme (Günlük aktivitelerim)

Öğrencilerden günlük yaşamlarında gerçekleştirdikleri rutin etkinlikleri fark ederek bu etkinlikleri hedef dilde cümlelerle ifade edebilecekleri bir "günlük rutin poster" hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden uyanma, okula gitme, ders çalışma, yemek yeme ve dinlenme gibi temel günlük aktiviteleri sıralı bir şekilde ifade etmeleri beklenebilir. Görev kapsamında öğrenciler öncelikle kendi günlük rutinlerini gözlemleyebilir ve bu rutinleri kronolojik sıraya koyabilir. Ardından görseller, semboller veya çizimler kullanarak bu etkinlikleri destekleyebilir ve her bir etkinliği kısa cümlelerle açıklayabilir [Zgjohem në mëngjes. (Sabah uyanırım.), Shkoj në shkollë. (Okula giderim.), Bëj detyrat. (Ödevlerimi yaparım.)]. Ürün aşamasında hazırlanan posterler sınıf ortamında sunulabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden kendi günlük rutinlerini ifade etmeleri ve arkadaşlarının rutinleriyle karşılaştırmalar yaparak benzerlik ve farklılıkları belirlemeleri istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin günlük rutinlerini kronolojik sırayla ifade etme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi-Gjërat që më pëlqejnë (Sevdiğim şeyler)

Öğrencilerden ilgi alanlarını ve tercihlerini ifade edebilecekleri bir "İlgi alanları tanıtım çalışması" hazırlamaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden sevdikleri ve sevmedikleri etkinlikleri, nesneleri veya uğraşları hedef dilde cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir. Görev sürecinde öğrenciler öncelikle kendi ilgi alanlarını belirleyebilir (spor yapmak, müzik dinlemek, oyun oynamak vb.). Daha sonra bu etkinlikleri görsellerle destekleyerek bir poster, kart veya kısa yazılı metin hâline getirebilir. Öğrenciler, tercihlerini ifade ederken olumlu ve olumsuz yapıları kullanabilir [Më pëlqen muzika. (Müziği seviyorum.), Nuk më pëlqen sporti. (Sporu sevmiyorum.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmaları sınıf arkadaşlarıyla paylaşmaları ve "Çfarë të pëlqen? (Ne yapmayı seversin?)" gibi sorular sorarak etkileşim kurmaları istenebilir.

Bu performans görevi öğrencilerin ilgi alanlarını ve tercihlerini ifade etme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi-Koha ime e lire (Boş zamanım)

Öğrencilerden boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini ifade eden bir "boş zaman etkinlikleri tanıtımı" hazırlamaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri, bu etkinlikleri kiminle gerçekleştirdiklerini ve hangi

etkinlikleri daha çok tercih ettiklerini cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir. Öğrenciler öncelikle boş zaman etkinliklerini belirleyebilir (kitap okuma, oyun oynama, arkadaşlarla vakit geçirme vb.). Ardından bu etkinlikleri görsellerle destekleyerek kısa bir metin veya sunum hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler karşılaştırma yapma ve tercih belirtme yapılarını kullanabilir [Luaj me miqtë. (Arkadaşlarımla oynarım.), Më pëlqen më shumë të lexoj. (En çok kitap okumayı seviyorum.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmaları sınıf ortamında paylaşmaları ve arkadaşlarının boş zaman tercihlerini dinleyerek benzerlik ve farklılıkları değerlendirmeleri istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin boş zaman etkinliklerini ve tercihlerini ifade etme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi. hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri aracılığıyla yaptıkları temel aktiviteleri söyleme, sevdikleri şeyleri ifade etme ve boş zaman etkinliklerini paylaşma konularına aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler bu bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, düzenli ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler.

Tema sürecinde, öğrencilerin günlük yaşam, tercihler ve boş zaman bağlamında temel ifadeleri anlamlandırabilmeleri ve bu ifadeleri temel düzeyde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu temada dil, öğrencilerin günlük rutinlerini, hoşlandıkları etkinlikleri ve boş zamanlarında yaptıklarını ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınmaktadır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, günlük yaşam ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları ve sözlü-yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë bën çdo ditë? (Her gün ne yapıyorsun?), Çfarë të pëlqen? (Ne yapmayı seversin?), Çfarë bën në kohën e lirë? (Boş zamanında ne yapmayı seversin?), Me kë luan? (Kiminle oynarsın?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin günlük eylem fiillerini kullanma, tercih belirtme ve boş zaman etkinliklerini söyleme becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyi gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Hobilerim" teması kapsamında, günlük aktiviteleri söyleme, sevdikleri şeyleri ifade etme, boş zaman etkinliklerini paylaşma gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapılmadan, mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, sahip oldukları aktivite ve etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **ARN.6.1.D**

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1. SDB1.2, OB1, KB2.6**). Öğretmen günlük yaşam sahnesini gösteren bir görsel, boş zaman etkinliklerini içeren bir fotoğraf ve aktivite kartları sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**E3.2**). Öğrenciler günlük aktiviteleri, sevdikleri etkinlikleri ve boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerine ilişkin deneyimlerini paylaşır (**E1.2, SDB1.1**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri günlük ifadeleri, aktivite adlarını ve duygu ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**OB4**).

Ardından öğrenciler, görseller veya kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë bën ai / ajo? (O ne yapıyor?), Çfarë të pëlqen? (Ne yapmayı seversin?), A është kjo një aktivitet i lirë? (Bu bir boş zaman etkinliği midir?)" gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik öğrencilerin ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirmelerini sağlar (**E3.5, SDB1, OB7, KB2.5**).

Öğretmen kısa bir video kesiti ya da görsel sunar (**E3.1**). Öğrenciler "Çfarë bën ai / ajo? (O ne yapıyor?), Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?), A i pëlqen kjo? (Bunu seviyor mu?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1, E3.8, KB2.11, KB2.12**). Örneğin metinde kişinin hangi etkinliği yaptığı, neyi sevdiği ya da boş zamanını nasıl geçirdiği hakkında düşünür, ipuçlarından hareketle çıkarımlar yapar (**SDB3.3, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E3.2, KB2.2**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder; içerik hakkındaki tahminlerini sürdürür (**SDB1.2**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır (**OB1**). Öğrenciler içeriğin genel konusunu "günlük aktiviteler ve boş zaman etkinlikleri" olarak ifade eder (**SDB2.1**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki aktivite, tercih ve duygu ifadelerini öne çıkarır; öğrenciler bu unsurları tanırlar ve gösterir (**KB2.6**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**KB2.15**). Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler (**KB2.17**). Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler aktivite, tercih ve duygu ifadelerine ilişkin unsurları bu şema içine yerleştirir (**SDB2.1**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır (**KB2.7**). Öğrenciler unsurları günlük aktiviteler / sevdikleri etkinlikler / boş zaman etkinlikleri gibi kategorilere ayırır. Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar, farklı etkinlikler arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler (**SDB2.2**). Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder. Kişi ile tercih, etkinlik ile zaman arasındaki bağlantıyı ifade eder (**KB2.16**). Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E2.2, E2.3, SDB3.1**). Öğrenciler "Unë bëj ... (Ben ... yaparım.) / Më pëlqen ... (... severim.)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnekler verir (**E2.4**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, D3.1**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (**D14.1**). Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine günlük aktiviteler ile boş zaman etkinlikleri hakkında geri bildirim verir (**E2.3, SDB2.1, SDB3.2, D15.1**). Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duygularını arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarır (**KB2.17**). Performans

görevinde öğrencilerden günlük yaşamlarında gerçekleştirdikleri rutin etkinlikleri fark ederek bu etkinlikleri hedef dilde cümlelerle ifade edebilecekleri bir "günlük rutin poster" hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden uyanma, okula gitme, ders çalışma, yemek yeme ve dinlenme gibi temel günlük aktiviteleri sıralı bir şekilde ifade etmeleri beklenebilir. Görev kapsamında öğrenciler öncelikle kendi günlük rutinlerini gözlemleyebilir ve bu rutinleri kronolojik sıraya koyabilir. Ardından görseller, semboller veya çizimler kullanarak bu etkinlikleri destekleyebilir ve her bir etkinliği kısa cümlelerle açıklayabilir [Zgjohem në mëngjes. (Sabah uyanırım.), Shkoj në shkollë. (Okula giderim.), Bëj detyrat. (Ödevlerimi yaparım.)]. Ürün aşamasında hazırlanan posterler sınıf ortamında sunulabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden kendi günlük rutinlerini ifade etmeleri ve arkadaşlarının rutinleriyle karşılaştırmalar yaparak benzerlik ve farklılıkları belirlemeleri istenebilir.

ARN.6.1.0

Öğrenciler, öğretim sürecinin başından itibaren "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için öğretmen öğrencilere alt temalarla ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar (E3.2, SDB1.1). Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder (E1.1). Bu süreçte öğrenciler, görseller, anahtar kelimeler veya başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak günlük aktiviteler, ilgi alanları ve tercihleri ifade eden sözcüklere ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (E1.2, SDB1.2, OB1, KB2.6).

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (E3.2, E3.3, KB2.2). Öğretmen "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişi ne yapıyor olabilir?" gibi sorular sorar (E3.5, OB4). Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (E3.8, SDB1.1, KB2.12). Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (KB2.11).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (KB2.2). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır (E3.2). Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "günlük aktiviteler ve boş zaman etkinlikleri" olarak ifade eder (SDB1.2, OB1, KB2.17).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (günlük aktiviteler, ilgi alanları veya tercih ifadeleri vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (E3.2, KB2.5). Öğrenciler metinde geçen "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (etkinlikler, kişiler ve ifadeler) belirler (E3.8, OB1, KB2.6). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir ve bu bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir (SDB3.3).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (günlük rutinler veya boş zaman etkinliklerini anlatan kısa metinler) anlamını çözümlmeye odaklanır (E3.2, OB1, KB2.4). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (E2.4, SDB3.1, D4.2, KB2.18).

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır (E2.3, SDB2.1). Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır ve metni kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır (SDB2.2, KB2.17). Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır (D4.2). Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenmiş olur (KB2.15).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır (E2.3, SDB2.1, KB2.7). Metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder

(E3.1, E3.6, SDB2.2, KB2.17). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır (SDB3.3, D14.1, OB1, KB2.15).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri etkinlik türü, tercih veya zaman kullanımı gibi kategorilere ayırır (E3.1, E3.3, KB2.5). Alt temalardaki unsurları günlük aktiviteler, sevdikleri etkinlikler ve boş zaman etkinlikleri şeklinde sınıflandırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve bu unsurlar arasındaki ilişkileri açıklar (E3.5, E3.6, KB2.7). Çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır (E3.10, KB2.11, KB2.12). Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (SDB3.3, OB5). Öğrenciler metne dayanarak günlük yaşam ve boş zaman etkinlikleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur (KB2.16).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa günlük rutin yazıları veya etkinlik anlatımları) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (E2.2, E2.3, SDB2.1, SDB3.1). Öğrenciler "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (E1.4, E1.5, D3.1, OB2). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimde bulunur (SDB1.1, D15.1, KB2.15).

ARN.6.1.K

"Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (E1.5, E2.3, OB1). Öğrenciler günlük aktivitelerini, sevdikleri etkinlikleri ve boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini ifade etmeye yönelik deneyimlerini paylaşır; iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (E2.4, SDB2.1, SDB3.1, KB2.16).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (E3.1, E3.2, OB5). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinlemelerini, tekrar etmelerini ve bu ifadelerle aşinalık kazanmalarını sağlar (SDB1.1, SDB1.2, OB4, KB2.2). Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (E1.4, SDB2.1). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (D7.1, KB2.7, KB2.10).

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (E1.1, KB2.10). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yaparlar (E3.2, E3.5, E3.8, SDB1.2). Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder ve alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (KB2.16, KB2.17). Yönlendirilmiş uygulama aşamasında öğrenciler, duydukları ve okudukları ifadeleri tekrar eder, model cümleleri taklit eder ve kendi ifadeleriyle yeniden yapılandırır (E1.4, KB2.6). Bu süreçte öğrenciler örneğin günlük aktivitelerini ifade eder: "Unë zgjohem ... (... uyanırım.)", "Unë shkoj ... (... giderim.)", sevdiklerini belirtir: "Më pëlqen ... / Nuk më pëlqen ... (... severim / ... sevmem.)" ve boş zaman etkinliklerini açıklar: "Në kohën e lirë ... (Boş zamanda ...)". Ayrıca temel soru-cevap kalıplarını kullanarak etkileşim kurar. Örneğin "Çfarë bën çdo ditë? (Her gün ne yaparsın?)", "Çfarë të pëlqen? (Ne seversin?)", "Çfarë bën në kohën e lirë? (Boş zamanda ne yaparsın?)" gibi sorulara kısa cevaplar verir (SDB2.1, SDB3.3, KB2.11, KB2.12). Bu süreçte öğrenciler iletişim kurma, soru sorma ve cevap verme becerilerini geliştirir.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri veya diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (OB2). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur;

günlük aktivitelerini anlatma, tercihlerini ifade etme, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir **(E1.4, E1.5, E3.10, D3.1)**. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve alt temalara ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(KB2.15, KB2.17)**. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir **(SDB2.2, SDB3.2, D14.1, D15.1)**. Performans görevinde öğrencilerden ilgi alanlarını ve tercihlerini ifade edebilecekleri bir "İlgi alanları tanıtım çalışması" hazırlamaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden sevdikleri ve sevmedikleri etkinlikleri, nesneleri veya uğraşları hedef dilde cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir. Görev sürecinde öğrenciler öncelikle kendi ilgi alanlarını belirleyebilir (spor yapmak, müzik dinlemek, oyun oynamak vb.). Daha sonra bu etkinlikleri görsellerle destekleyerek bir poster, kart veya kısa yazılı metin hâline getirebilir. Öğrenciler, tercihlerini ifade ederken olumlu ve olumsuz yapıları kullanabilir [Më pëlqen muzika. (Müziği seviyorum.), Nuk më pëlqen sporti. (Sporu sevmiyorum.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmalarını sınıf arkadaşlarıyla paylaşmaları ve "Çfarë të pëlqen? (Ne yapmayı seversin?)" gibi sorular sorarak etkileşim kurmaları istenebilir.

ARN.6.1.Y

Öğretim süreci kapsamında öğrencilerin "Hobilerim" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğretmen, "Hobilerim" temasına ilişkin ön bilgileri harekete geçirmek amacıyla alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar **(E3.2, SDB1.1)**. Öğrenciler "Günlük Aktivitelerim", "Sevdiklerim" ve "Boş Zaman Etkinliklerim" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır **(E1.2, SDB1.2, OB1, KB2.6)**. Öğretmen yazma görevini açıklar: "Günlük aktivitelerini ve boş zamanında yaptıklarını tanıtan kısa bir metin yaz." Öğrenciler bu alt temalarla ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır. Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar **(E3.2, E3.7, OB4)**. Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar, öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar **(SDB1.2, KB2.2)**. Ardından kendi günlük aktiviteleri ve sevdikleri etkinlikler hakkında kısa metinler yazar, bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır **(E1.4, KB2.5)**. Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur **(D7.1)**.

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder **(E2.2, E2.3, KB2.6)**. Öğrenciler günlük aktivitelerini ve boş zaman etkinliklerini anlatma türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümlerinden oluşan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır **(E2.4, E3.5, KB2.17)**. Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve günlük yaşamlarını tanıtan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder **(E3.10, D4.2, OB2, KB2.7,)**. Öğrenciler, yazma sürecinde kullandıkları çalışma kâğıtlarını ve diğer öğrenme materyallerini özenli kullanmaya, gereksiz tüketimden kaçınmaya ve kaynakları verimli değerlendirmeye yönelik sorumluluk geliştirir **(SDB2.2, SDB3.1, D17.2, KB2.16)**.

"Hobilerim" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır **(E2.3, E3.2, OB1, KB2.17)**. Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil yapılarını seçerek kullanır; anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir **(E3.6, E3.10, SDB1.2, SDB2.1)**. Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır **(KB2.18)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri

bildirimde bulunur (**SDB3.3, D4.2, D14.1, KB2.15**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır. Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**E1.4, E1.5, SDB3.2, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**SDB3.3, D3.1, D15.1, KB2.17**). Performans görevinde öğrencilerden boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini ifade eden bir "boş zaman etkinlikleri tanıtımı" hazırlamaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri, bu etkinlikleri kiminle gerçekleştirdiklerini ve hangi etkinlikleri daha çok tercih ettiklerini cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir. Öğrenciler öncelikle boş zaman etkinliklerini belirleyebilir (kitap okuma, oyun oynama, arkadaşlarla vakit geçirme vb.). Ardından bu etkinlikleri görsellerle destekleyerek kısa bir metin veya sunum hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler karşılaştırma yapma ve tercih belirtme yapılarını kullanabilir. "Luaj me miqtë. (Arkadaşlarımla oynarım.), Më pëlqen më shumë të lexoj. (En çok kitap okumayı seviyorum.)." Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmaları sınıf ortamında paylaşımları ve arkadaşlarının boş zaman tercihlerini dinleyerek benzerlik ve farklılıkları değerlendirmeleri istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin boş zaman etkinliklerini ve tercihlerini ifade etme, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

ARN.6.1.DBS

"Hobilerim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "jam (olmak)", "kam (sahip olmak)", "më pëlqen (sevmek)", "bëj (yapmak)", kişi zamirleri ve cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalık kazanır (**E3.5, KB2.16**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşina olur (**SDB1.1**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**SDB3.1, OB5**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**SDB1.2, KB2.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (günlük aktiviteleri veya sevdikleri etkinlikleri ifade etme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**E1.1, OB1**). Böylece "jam (olmak)", "kam (sahip olmak)", "më pëlqen (sevmek)", "bëj (yapmak / etmek)" gibi temel yapılar, doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.6**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, KB2.10**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E1.5, KB2.16**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak günlük aktivitelerini, sevdikleri etkinlikleri ve boş zamanlarını ifade eder (**SDB3.3, KB2.7**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.17**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.4, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E3.10, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB3.2, D3.1, D14.1**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel

yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir.

ARN.6.1.SÖS

"Hobilerim" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar **(E3.2, SDB1.1)**. Öğrenciler günlük aktiviteler, ilgi alanları ve boş zaman etkinliklerine ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir **(E1.1, OB5, KB2.6)**.

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar **(E3.2, SDB1.2, OB1, KB2.2)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri (günlük rutinler, sevilen etkinlikler ve boş zaman aktiviteleri) koro hâlinde, grupça veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar **(E3.5, OB4, KB2.5, KB2.6)**. Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür **(KB2.10)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak kendi günlük aktiviteleri, sevdikleri etkinlikler ve boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur **(E1.4, E2.3)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir **(KB2.7)**. Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir **(E2.4, SDB2.1, SDB3.3, KB2.16)**.

Sözcük öğretimi sürecinde öğrencilerin kelimeler arasında ilişki kurmaları desteklenir **(E3.1, KB2.7)**. Öğrenciler etkinlikleri sınıflandırır (günlük rutinler ve boş zaman etkinlikleri) **(KB2.5)**. Benzer ve farklı etkinlikleri karşılaştırır, hangi etkinlikleri daha çok tercih ettiklerini ifade ederler **(E3.6, SDB3.1, KB2.16)**. Böylece sözcük bilgisi yalnızca tanıma düzeyinde kalmaz, anlamlandırma ve kullanım boyutuna taşınır **(OB5)**.

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir **(E1.5, SDB1.2)**. Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar **(KB2.15)**. Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir **(SDB3.2, D3.1, D15.1, KB2.17)**.

ARN.6.1.SES

"Hobilerim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat dinler **(E3.2, SDB1.1)**. Öğrenciler bu içeriklerde yer alan günlük aktiviteler, sevilen etkinlikler ve boş zaman ifadelerini kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir **(E3.5, OB1, KB2.16)**.

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E1.4, OB4)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri (günlük rutinler, hobiler ve boş zaman etkinlikleri) öğretmen veya ses kaydı eşliğinde tüm sınıf, grup veya bireysel olarak tekrar eder **(E1.5, SDB1.2)**. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(KB2.2)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir **(KB2.6)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E2.3, KB2.10)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında (günlük aktivitelerini anlatma,

sevdikleri etkinlikleri ifade etme, boş zaman planlarını paylaşma vb.) doğru ve doğal şekilde kullanır (E2.4, SDB2.1, SDB3.1, KB2.7).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak (günlük aktivitelerini, sevdikleri etkinlikleri ve boş zaman tercihlerini ifade ederek) iletişim kurar (E3.5, SDB3.2, D3.1). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (E3.10, D14.1, D15.1, KB2.17).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Günümü Anlatıyorum"

Bu etkinlikte öğrenciler, günlük yaşamlarına ilişkin dil becerilerini geliştirmek amacıyla küçük gruplar hâlinde çalışarak kendi günlük rutinlerini tanıttıkları kısa ve yapılandırılmış sunumlar hazırlayabilir. Etkinlik öncesinde öğrencilere model ifadeler "Unë zgjohem ... (... uyanırım.), Shkoj në shkollë ... (... okula giderim.), Në kohën e lirë ... (Boş zamanda ...)" sunularak içerik ve dil açısından rehberlik sağlanabilir. Öğrencilerden gün içinde yaptıkları temel aktiviteleri, sevdikleri etkinlikleri ve boş zamanlarında gerçekleştirdikleri uğraşları anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri beklenebilir. Sunum sürecinde öğrenciler görseller, çizimler ve kısa notlar gibi destekleyici materyaller kullanabilir.

Etkinlik süreci üç aşamada yapılandırılabilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, günlük rutinlerine ilişkin anlatımlarını planlayabilir ve gerekli sözcükleri belirleyebilir. Uygulama aşamasında öğrenciler, grup içinde prova yaparak kullanacakları ifade ve cümleleri geliştirebilir. Sunum aşamasında ise hazırladıkları kısa sözlü sunumları sınıfta paylaşabilir.

Bu etkinlik, öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirmenin yanı sıra kendilerini ifade etme, iş birliği yapma ve öz güven kazanma süreçlerini de destekleyebilir. Öğretmen, süreç boyunca yönlendirici geri bildirimler vererek öğrencilerin doğru ve anlaşılır dil kullanmalarını teşvik edebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "En çok neyi seviyorum?"

Bu etkinlikte öğrenciler, ilgi alanlarını ve tercihlerini ifade etmeye yönelik dil yapılarını kullanarak bireysel ve grup temelli çalışmalar gerçekleştirebilir. Öğrenciler, farklı etkinlikler (müzik dinleme, spor yapma, resim çizme vb.) arasından seçim yaparak hangi etkinlikleri sevdiklerini ve hangilerini daha çok tercih ettiklerini ifade edebilirler. Etkinlik sürecinde öğrenciler, "Më pëlqen ... (... seviyorum.), "Nuk më pëlqen ... (... sevmiyorum.), "Më pëlqen më shumë ... (En çok ... seviyorum.)" gibi temel yapıların kullanımını pekiştirebilir. Öğrencilerden en az iki etkinliği karşılaştırarak tercihlerini cümlelerle açıklamaları beklenebilir.

Etkinlik şu aşamalar doğrultusunda yürütülebilir. Hazırlık aşamasında öğrencilere farklı etkinlikleri gösteren görseller sunulur ve hedef sözcükler tanıtılır. Seçim aşamasında öğrenciler kendi tercihlerini belirler ve bunları not eder. İfade aşamasında öğrenciler tercihlerini sözlü veya yazılı olarak ifade eder. Paylaşım aşamasında ise tercihlerini sınıfla paylaşır ve arkadaşlarının tercihleriyle karşılaştırır. İfade aşaması: Öğrenciler tercihlerini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilirler. Paylaşım aşaması: Öğrenciler tercihlerini sınıf içinde paylaşabilir ve arkadaşlarının tercihleriyle karşılaştırabilirler.

Bu etkinlik öğrencilerin tercih bildirme, karşılaştırma yapma ve gerekçeler sunma becerilerini geliştirebilir. Aynı zamanda öğrenciler, farklı ilgi alanlarına saygı duymayı öğrenerek sosyal etkileşim becerilerini güçlendirebilirler.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilerin temel sözcük ve yapı bilgilerini desteklemek amacıyla görsel ve dilsel uyaranlar birlikte kullanılabilir. Öğrencilere günlük aktiviteler, sevilen etkinlikler ve boş zaman uğraşlarını ifade eden kısa cümleler ile bu cümleleri temsil eden görseller karışık şekilde sunulabilir. Öğrencilerden her bir cümleyi uygun görselle eşleştirmeleri beklenebilir. Etkinlik sürecinde öğrenciler öncelikle cümlelerde yer alan temel fiilleri ve

ifadeleri fark edebilir, ardından görseller üzerinden anlam kurarak doğru eşleştirmeyi yapabilirler. Bu süreç, öğrencilerin yalnızca kelimeleri tanımakla sınırlı kalmayıp aynı zamanda bağlam içinde anlamlandırmalarını sağlayabilir. Öğrenciler eşleştirme yaparken "zgjohem (uyanmak)", "luaj (oyunmak)", "lexoj (okumak)", "më pëlqen (sevmek)" gibi temel ifadeleri tekrar tekrar görerek ve ilişkilendirerek öğrenebilirler. Öğretmen bu süreçte yönlendirici bir rol üstlenebilir, öğrencilerin zorlandığı noktalarda ipuçları verebilir, yanlış eşleştirmeleri birlikte değerlendirebilir ve doğru anlam kurma sürecini destekleyebilir. Etkinlik ilerledikçe öğrencilerden eşleştirdikleri cümleleri sözlü olarak okumaları veya kısa biçimde ifade etmeleri istenebilir. Böylece etkinlik yalnızca alımlayıcı becerilerle sınırlı kalmayabilir, üretim becerilerine de geçiş sağlayabilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerin cümle kurma becerilerini geliştirmek ve temel dil yapılarını doğru şekilde kullanmalarını desteklemek amacıyla yapılandırılmış yazma çalışmaları uygulanabilir. Öğrencilere "Unë ... pas shkollës (Ben okuldan sonra ...)", "Më pëlqen ... (... seviyorum.)", "Në kohën e lirë unë ... (Boş zamanımda ben ...)", "Unë luaj me ... (Ben ... ile oynarım.)" gibi eksik bırakılmış cümleler sunulabilir ve bu cümleleri anlamlı biçimde tamamlamaları istenebilir. Öğrenciler, verilen cümle kalıplarını inceleyerek hangi tür sözcüklerin eksik olduğunu fark edebilir ve uygun kelimeleri seçerek cümleleri tamamlayabilirler. Bu süreçte öğrenciler hem sözcük bilgilerini hem de temel dil bilgisi yapılarını aktif biçimde kullanabilirler. Özellikle özne-fiil uyumu, doğru kelime seçimi ve anlam bütünlüğü kurma becerileri desteklenebilir. Etkinliğin ilerleyen aşamasında öğrencilerden tamamladıkları cümleleri sözlü olarak ifade etmeleri veya defterlerine yazarak paylaşmaları istenebilir. Bu sayede yazma ve konuşma becerileri birlikte geliştirilebilir. Öğretmen, öğrencilerin kurduğu cümleleri inceleyerek gerekli durumlarda düzeltmeler yapabilir ve doğru kullanım üzerine kısa geri bildirimler verebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: EVİM**Alt Temalar: Evin Bölümleri, Ev Eşyaları, Yönler (Pusulalar)**

"Evim" teması, öğrencilerin yaşadıkları mekânı tanıtmalarına ve ev ortamına ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler (Pusulalar)" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin evin bölümlerini ve ev eşyalarını tanıtmaları, nesnelerin konumlarını ve temel yön kavramlarını ifade etmeleri yoluyla hedef dili günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin yaşadıkları mekâna ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

6. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.6.2.D. "Evim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında ev bölümleri, eşyalar ve yer-yön kavramlarına ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.2.O. "Evim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.2.K. "Evim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.2.Y. "Evim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.2.DBS. "Evim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.2.SÖS. "Evim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.2.SES. "Evim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Evim**Alt Temalar**

Ev Bölümleri

Ev Eşyaları

Yönler (Pusula)

İşlevsel Cümle Yapıları

- Ev bölümlerini tanıtmak: "Kjo është dhoma ime. (Bu benim odamdır.), Kuzhina është pranë sallonit. (Mutfak salonun yanındadır.), Banjoja është e vogël. (Banyo küçüktür.)"
- Eşyaları adlandırma ve yer belirtme: "Në dhomë ka një tavolinë (Odada bir masa var.), Libri është mbi tavolinë. (Kitap masanın üzerindedir.), Karrigia është pranë dritares. (Sandalye pencerenin yanındadır.)"
- Yer-yön ve pusula kavramlarını ifade etme: "Veriu është lart (Kuzey yukarıdadır.), Jugu është poshtë (Güney aşağıdadır.), Lindja është djathtas (Doğu sağdadır.), Perëndimi është majtas (Batı soldadır.)."
- Günlük yaşamda soru sorma ve cevap verme: "Ku është kuzhina? (Mutfak nerede?), Çfarë ka në sallon? (Salonda ne var?), Ku ndodhet tavolina? (Masa nerede bulunuyor?), Në cilin drejtim është dera? (Kapı hangi yöndedir?)"
- Tanımlama ve konum bildirme: "Dhoma e gjumit është më e qetë. (Yatak odası daha sakinidir.), Ora është në mur. (Saat duvardadır.), "Shtrati është përballë dollapit (Yatak dolabın karşısındadır.)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman ve temel fiiller: "është (-dır / -dir; olmak fiilinin 3. tekil biçimi)", "ka (var; sahip olmak / var olmak)", "ndodhet (bulunur / yer alır.)", "është vendosur (yerleştirilmiştir / konumlandırılmıştır.)"
- Yer-yön edatları ve konum yapıları: "në (-de / -da; içinde)", "mbi (üzerinde)", "nën (altında)", "pranë (yanında / yakınında)", "mes (arasında / orta)", "përballë (karşısında)", "majtas (solda / sola)", "djathtas (sağda / sağa)"
- Temel Sıfatlar: "i madh / e madhe (büyük), i vogël / e vogël (küçük), i rehatshëm / e rehatshme (rahat), i ndritshëm / e ndritshme (aydınlık)"
- Soru Yapıları: "ku? (nerede?)", "çfarë? (ne?)", "sa? (kaç? / ne kadar?)", "në cilin drejtim? (hangi yönde?)"
- Karşılaştırma ve ilişki kurma yapıları: "më i madh se ... (... 'den daha büyük)", "më afër se ... (... 'den daha yakın)", "dhe (ve)", "por (fakat / ama)"

Sesletim:

- Ev ve eşya adlarında vurgu: "kuzhinë (mutfak)", "dhomë (oda)", "tavolinë (masa)", "dritare (pencere)", "dollap (dolap)"
- Yer-yön sözcüklerinde heceleme ve vurgu: "veri (kuzey), jug (güney), lindje (doğu), perëndim (batı), majtas (solda / sola), djathtas (sağda / sağa)"

Hedef sözcükler: "shtëpi (ev), dhomë (oda), sallon (salon), kuzhinë (mutfak), banjo (banyo), korridor (koridor), dritare (pencere), derë (kapı), tavolinë (masa), karrige (sandalye), krevat (yatak), dollap (dolap), raft (raf), orë muri (duvar saati), qilim (halı), veri (kuzey), jug (güney), lindje (doğu), perëndim (batı), majtas (solda / sola), djathtas (sağda / sağa), pranë (yanında / yakınında), mbi (üzerinde), nën (altında)"

Öğretim sürecinde öğrencilerin yaşadıkları mekânı, ev bölümlerini, eşyaları ve konum ilişkilerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin somut yaşam deneyimlerinden hareketle mekân betimleme ve iletişim kurma becerileri geliştirilir.

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin yaşadıkları mekânı, ev bölümlerini, eşyaları ve konum ilişkilerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin somut yaşam deneyimlerinden hareketle mekân betimleme ve iletişim kurma becerileri geliştirilir.

Anahtar Kavramlar ev, oda, eşya, yön, pusula, konum, yer bildirme, betimleme, harita, yaşam alanı

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi-Shtëpia ime (Evim)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden yaşadıkları evi tanıtan görsel destekli bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir ev planı çizmeleri ya da belirli bir odayı poster hâline getirmeleri beklenebilir. Hazırladıkları bu görsel üzerinde evin bölümlerini "dhomë" (oda), "kuzhinë" (mutfak), "sallon" (salon) vb. ifadelerle adlandırmaları ve her bölümle ilgili kısa tanımlayıcı cümleler kurmaları istenebilir. Öğrenciler, çalışmalarını hazırlarken temel dil yapılarını kullanarak evlerini tanıtabilir. Örneğin "Kjo është shtëpia ime. (Bu benim evimdir.)", "Kjo është dhoma ime. (Bu benim odamdır.)", "Dhoma është e madhe. (Oda büyüktür.)" gibi anlaşılır cümlelerle yazılı ve sözlü anlatım gerçekleştirebilir. Görsel ile dilsel ifade arasında ilişki kurmaları teşvik edilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları poster veya plan üzerinden evlerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Öğretmen, öğrencilerin doğru sözcük seçimi, temel dil bilgisi kullanımı ve anlaşılır ifade kurma becerilerine odaklanarak geri bildirim verebilir. Bu performans görevi öğrencilerin yaşadıkları evi tanıtmaya, mekânları betimleme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi-Sendet në shtëpi (Evdeki eşyalar)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden ev içinde bulunan temel eşyaları tanıtan bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir oda görseli çizmeleri veya hazır bir görsel üzerinde çalışarak eşyaları "tavolinë" (masa), "karrige" (sandalye), "shtrat" (yatak), "dritare" (pencere) vb. ifadelerle adlandırmaları ve bu eşyaların konumlarını ifade eden cümleler kurmaları beklenebilir. Öğrenciler, yer-yön ve konum bildiren yapıları kullanarak cümleler oluşturabilir. Örneğin "Tavolina është pranë dritares. (Masa pencerenin yanındadır.)", "Libri është mbi tavolinë. (Kitap masanın üzerindedir.)", "Karrigia është përballë derës. (Sandalye kapının karşısındadır.)" gibi ifadelerle hem nesneleri tanıtabilir hem de konumlarını açıklayabilir. Bu süreçte öğrencilerin "është / ka" (-dır / var) yapıları ile "mbi, në, pranë" (üzerinde, içinde / -de, yanında) gibi yer-yön bildiren ifadeleri doğru kullanmaları desteklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları görsel üzerinden eşyaları ve konumlarını açıklamaları istenebilir. Öğretmen, özellikle konum ifadelerinin doğru kullanımı ve anlamlı cümle kurulmasına yönelik geri bildirim verebilir. Bu performans görevi öğrencilerin ev eşyalarını ve konumlarını betimleme, yer-yön ifadelerini doğru kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi-Drejtmet dhe busulla (Yönler ve pusula)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden yön kavramlarını ve mekâna ait ilişkileri ifade eden bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir oda planı, sınıf planı veya yön şeması oluşturmaları ve bu şema üzerinde yönleri "majtas" (sol / solda), "djathtas" (sağ / sağda), "përpara" (önde / önünde), "prapa" (arkada / geride) gibi ifadelerle göstermeleri beklenebilir. Öğrenciler, hazırladıkları çalışmada nesnelerin konumlarını yön ifadeleriyle birlikte açıklayan cümleler kurabilir. Örneğin "Tavolina është majtas. (Masa soldadır.)", "Dera është përpara. (Kapı öndedir.)", "Karrigia është djathtas. (Sandalye sağdadır.)" gibi ifadelerle yön ve konum ilişkisini birlikte ifade edebilir. Bu süreçte öğrencilerin mekâna ilişkin farkındalık geliştirmeleri ve yön kavramlarını hedef

dilde kullanmaları desteklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden oluşturdukları plan veya şema üzerinden yönleri ve nesnelerin konumlarını açıklamaları istenebilir. Öğretmen, öğrencilerin yön ifadelerini doğru kullanmalarına, cümlelerini anlaşılır biçimde kurmalarına ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yönelik geri bildirim verebilir. Ayrıca öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını dinleyerek karşılaştırmalar yapmaları teşvik edilebilir. Bu performans görevi öğrencilerin yön ve konum ifadelerini doğru kullanma, mekân ilişkilerini açıklama, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri aracılığıyla yaşadıkları evin bölümlerini tanıma, kullandıkları temel eşyaları adlandırma ve yön-konum ilişkilerini kavrama konularına aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler bu bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, düzenli ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Tema sürecinde öğrencilerin ev, eşya ve yön bağlamında temel ifadeleri anlamlandırabilmeleri ve bu ifadeleri temel düzeyde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu temada dil, öğrencilerin yaşam alanlarını, ev içindeki düzeni ve nesnelerin konumunu ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınmaktadır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, günlük yaşam ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları ve sözlü-yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Ku është dhoma jote? (Odan nerede?)", "Çfarë ka në kuzhinë? (Mutfakta ne var?)", "Ku është tavolina? (Masa nerede?)", "Në cilin drejtim është dera? (Kapı hangi yöndedir?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin ev bölümlerini tanıma, eşyaları adlandırma ve yön-konum ifadelerini kullanma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyi gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Evim" teması kapsamında, ev bölümlerini tanıma, eşyaları söyleme, yön-konum ilişkilerini ifade etme gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapılmadan, mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, sahip oldukları aktivite ve etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.6.2.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (E1.1, E1.2). Öğretmen bir ev planı görseli, oda içi eşyaları gösteren

görseller ve yön okları (kuzey, güney vb.) sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler evleri, odaları ve ev eşyaları ile ilgili deneyimlerini paylaşır. Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel mekân ifadelerini, eşya isimlerini ve yön kavramlarını hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**SDB1.2, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller veya kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, E3.3, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?)", "Ku është kjo? (Bu nerede?)", "Çfarë ka në dhomë? (Odada ne var?)", "A është kjo kuzhinë? (Bu mutfak mı?) gibi sorular sorarak öğrencilerin dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturmalarını ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirmelerini sağlar (**E3.8, SDB1.1, OB4, OB7, KB2.7**).

Öğrenciler "Ku është kjo? (Bu nerede?)", "Çfarë ka këtu? (Burada ne var?)", "Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?) gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.3, E3.1, KB2.11**). Örneğin metinde bir odanın hangisi olduğunu, hangi eşyaların bulunduğunu veya nesnelerin nerede yer aldığını düşünür ve çıkarımlarda bulunur (**E3.5, SDB3.3, KB2.12, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E3.2, KB2.2**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder; içerik hakkındaki tahminlerini sürdürür (**SDB1.2**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır (**OB1**). Öğrenciler içeriğin genel konusunu "ev, odalar ve ev eşyaları" olarak ifade eder (**SDB2.1**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki oda, eşya ve yön ifadelerini öne çıkarır; öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir (**KB2.6**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır; önceki tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E2.1, E2.2**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur; öğrenciler oda, eşya ve yön unsurlarını bu şema içine yerleştirir (**KB2.15**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır. Unsurları ev bölümleri, ev eşyaları ve yönler gibi kategorilere ayırır; farklı odalar ve eşyalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırır (**E2.3, KB2.7, KB2.16**). Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder; eşya ile bulunduğu yer, oda ile kullanım amacı arasındaki bağlantıyı ifade eder (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir ve "Kjo është dhoma ime ... (Bu benim odamdır.)", "Ka një tavolinë ... (Bir masa var.) gibi ifadelerle kendi yaşamlarından örnekler verir (**KB2.17**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini değerlendirir ve ifade eder (**E2.3, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine ev, oda ve eşya ifadeleri hakkında geri bildirim verir (**SDB2.1, SDB3.2, D14.1, D15.1**). Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarır (**D2.1, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yön kavramlarını ve mekâna ait ilişkileri ifade eden bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir oda planı, sınıf planı veya yön şeması oluşturmaları ve bu şema üzerinde yönleri "majtas" (sol / solda), "dijathtas" (sağ / sağda), "përpara" (önde / önünde), "prapa" (arkada / geride) "majtas" (sol / solda), "dijathtas" (sağ / sağda), "përpara" (önde / önünde), "prapa" (arkada / geride) gibi ifadelerle göstermeleri beklenebilir. Öğrenciler, hazırladıkları çalışmalarda nesnelerin konumlarını yön ifadeleriyle birlikte açıklayan cümleler kurabilir. Örneğin "Tavolina është majtas. (Masa soldadır.)", "Dera është përpara. (Kapı öndedir.)", "Karrigia është djathtas. (Sandalye sağdadır.) gibi ifadelerle yön ve konum ilişkisini birlikte ifade edebilir. Bu süreçte öğrencilerin mekâna ilişkin farkındalık geliştirmeleri ve yön kavramlarını

hedef dilde kullanmaları desteklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden oluşturdukları plan veya şema üzerinden yönleri ve nesnelerin konumlarını açıklamaları istenebilir. Öğretmen, öğrencilerin yön ifadelerini doğru kullanmalarına, cümlelerini anlaşılır biçimde kurmalarına ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yönelik geri bildirim verebilir. Ayrıca öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını dinleyerek karşılaştırmalar yapmaları teşvik edilebilir.

ARN.6.2.0

Öğrenciler, öğretim sürecinin başından itibaren "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için öğretmenin sunduğu alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeleri inceler (E3.2, SDB1.1, OB1). Öğrenciler bu alt temalarla ilgili bildiklerini ifade eder (E1.1, E1.2). Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler veya başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak odalar, eşyalar ve yön kavramlarına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (SDB1.2, KB2.6).

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (E3.2, E3.3). Öğretmen "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu oda hangisi olabilir?", "Bu eşyalar nerede olabilir?" gibi sorular sorar (SDB1.1, OB4, KB2.2). Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar; metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (E3.5, E3.8, KB2.11). Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (KB2.12).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (E3.2, KB2.2). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır (OB1). Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "ev, odalar ve ev eşyaları" olarak ifade eder (SDB1.2, KB2.17).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (oda isimleri, eşyalar veya yön ifadeleri gibi) bulmak amacıyla tarama yapar (E3.2, E3.8, OB1). Öğrenciler metinde geçen "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (odalar, nesneler ve konum ifadeleri) belirler (KB2.5, KB2.6). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir; bu bilgileri günlük hayatta kullanarak değerlendirir (SDB3.3, KB2.7).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (ev tanıtımı, oda betimleme veya eşya yerleştirme metinleri) anlamını çözümlemeye odaklanır (E2.1, E3.1, SDB2.1, SDB2.1, KB2.16). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaşırlar ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (SDB2.2, SDB3.1, KB2.4, KB2.7).

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır (E2.3, SDB2.1). Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır (SDB2.2, D4.2, KB2.15). Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenir (KB2.17).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır ve metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur (E3.1, E3.2, SDB2.1, SDB2.2). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır; tahminlerinin doğruluğunu değerlendirerek çıkarımlarını gözden geçirir (SDB3.3, OB1, KB2.7, KB2.12).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri oda türü, eşya çeşidi veya konum / yön gibi ölçütlere göre sınıflandırır (E3.1, KB2.5). Alt temalardaki unsurları ev bölümleri, ev eşyaları ve yönler gibi kategorilere ayırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve aralarındaki ilişkileri açıklar (E3.5, KB2.7, KB2.16). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (E3.8, SDB3.3, OB1,

OB5). Öğrenciler metne dayanarak ev, oda ve eşya ilişkileri ile ilgili çıkarımlarda bulunur (**KB2.17**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa ev tanıtım yazıları veya oda betimlemeleri) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E1.4, E1.5, E2.3, OB2**). Öğrenciler "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**SDB3.1, D4.2, D14.1, KB2.15**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, KB2.18**).

ARN.6.2.K

Bu süreçte "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**OB1**). Öğrenciler evlerini, odalarını ve ev eşyalarını ifade etmeye ilişkin deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (**E1, E2.4, SDB, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.1, E3.2, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunar; öğrenciler "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşinalık kazanır (**SDB1.1, SDB1.2, OB4**). Öğrenciler yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, SDB2.1, KB2.6**). Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, bu ifadeleri düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**SDB2.6, KB2.10**).

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır, diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.5, KB2.11**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder ve soru-cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar (**E3.8, KB2.12**). Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder; bir odayı tanıtmaya, eşyaların yerini belirtme veya yön tarif etme gibi konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**SDB2.1, SDB3.3, KB2.16**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri veya diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**OB2, OB5**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanır; açıklama yapma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma becerilerini geliştirir (**E1.1, E2.2, KB2.7, KB2.10**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve evlerini tanıtmaya, eşyaların yerini ifade etme ve yön belirtme gibi mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**E1, SDB2.2, SDB3.2, KB2.17**). Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir (**D2.1, D14.1, D15.1, KB2.15**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden ev içinde bulunan temel eşyaları tanıtan bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir oda görseli çizimleri veya hazır bir görsel üzerinde çalışarak eşyaları "tavolinë" (masa), "karrige" (sandalye), "shtrat" (yatak), "dritare" (pencere) vb. ifadelerle adlandırmaları ve bu eşyaların konumlarını ifade eden cümleler kurmaları beklenebilir. Öğrenciler, yer-yön ve konum bildiren yapıları kullanarak cümleler oluşturabilir. Örneğin "Tavolina është pranë dritares. (Masa pencerenin yanındadır.)", "Libri është mbi tavolinë. (Kitap masanın üzerindedir.)", "Karrigia është përballë derës. (Sandalye kapının karşısındadır.)" gibi ifadelerle hem nesneleri tanıtabilir hem de konumlarını açıklayabilir. Bu süreçte öğrencilerin "është / ka" (-dır / var) yapıları ile "mbi, në, pranë" (üzerinde, içinde / -de, yanında) gibi yer-yön bildiren ifadeleri doğru kullanmaları desteklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları görsel üzerinden eşyaları ve konumlarını açıklamaları istenebilir. Öğretmen, özellikle konum ifadelerinin doğru kullanımı ve anlamlı cümle kurulmasına yönelik geri bildirim verebilir.

ARN.6.2.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Evim" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğretmen, "Evim" temasına ilişkin ön bilgileri harekete geçirmek amacıyla alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına ilişkin bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, E1.2, SDB1.2**). Öğretmen yazma görevini açıklar: "Evin ve odalarını tanıtan kısa bir metin yaz." Öğrenciler bu alt temalara ilişkin neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**KB2.6**).

Örnek cümleler ile ev tanıtım kartı (oda planı veya eşya listesi) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E1.5**). Bu aşamada öğretmen alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**SDB2.1, KB2.10**). Ardından kendi evleri hakkında kısa metinler yazar; ev bölümlerini, eşyaları ve yönleri açık ve doğru bir şekilde yapılandırır. Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**E1.5, SDB2.1, KB2.10, KB2.16**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E2.2, KB2.6**). Öğrenciler ev tanıtımı ve oda betimleme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümlerinden oluşan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**E2.3, E2.4, KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve evlerini tanıtan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**SDB2.1, SDB2.2, OB2, KB2.16**). Bu süreçte uygun ifade seçimi yapar ve yazdıklarını anlamlı bir bütün hâline getirmek için akıl yürütme becerilerini kullanır (**KB2.7**).

"Evim" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (**E3.5, KB2.17**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil yapılarını seçerek kullanır, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**SDB2.1, SDB3.1**). Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**SDB2.2, D4.2, KB2.18**). Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**D14.1**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E1.4, E1.5, SDB3.2**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**SDB1.3, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**D2.1, D16.1, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yaşadıkları evi tanıtan görsel destekli bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden bir ev planı çizmeleri ya da belirli bir odayı poster hâline getirmeleri beklenebilir. Hazırladıkları bu görsel üzerinde evin bölümlerini "dhome" (oda), "kuzhinë" (mutfak), "sallon" (salon) vb. ifadelerle adlandırmaları ve her bölümle ilgili kısa tanımlayıcı cümleler kurmaları istenebilir. Öğrenciler, çalışmalarını hazırlarken temel dil yapılarını kullanarak evlerini tanıtabilir. Örneğin "Kjo është shtëpia ime. (Bu benim evimdir.)", "Kjo është dhoma ime. (Bu benim odamdır.)", "Dhoma është e madhe. (Oda büyüktür.)" gibi anlaşılır cümlelerle yazılı ve sözlü anlatım gerçekleştirebilir. Görselle dilsel ifade arasında ilişki kurmaları teşvik edilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları poster veya plan üzerinden evlerini sınıfa tanıtmaları istenebilir. Öğretmen, öğrencilerin doğru sözcük seçimi, temel dil bilgisi kullanımı ve anlaşılır ifade kurma becerilerine odaklanarak geri bildirim verebilir.

ARN.6.2.DBS

Öğretmen "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, betimleyici metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, OB5**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "është" (dır / dir), "ka" (var), yer bildiren yapılar (në, mbi, pranë, para, pas) ve cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler bu yapıları fark ederek aşinalık kazanır (**E3.5, SDB1.1**). Örneğin "Kjo është dhoma." (Bu odadır.), "Në kuzhinë ka një tavolinë." (Mutfakta bir masa var.), "Libri është mbi tavolinë." (Kitap masanın üzerindedir.) Öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur. Benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve tekrar yoluyla anlamlandırır (**SDB3.1, KB2.16**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E1.1, OB1**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E3.2, SDB1.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (bir odayı gösterme, bir eşyanın yerini işaret etme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**KB2.2**). Örneğin "Dhoma është e madhe. (Oda büyüktür.)", "Karrigia është pranë dritares. (Sandalye pencerenin yanındadır.)", "Banjo është në veri. (Banyo kuzeydedir.)" Böylece temel yüklem yapıları (është / ka) ve yer-yön bildiren dil bilgisi kalıpları, doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.6**).

ilerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, KB2.10**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E1.5, KB2.7**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında evlerini ve çevrelerini ifade eder. Örneğin "Në shtëpinë time ka tre dhoma. (Benim evimde üç oda var.)", "Kuzhina është pranë sallanit. (Mutfak salonun yanındadır.)", "Televizori është para divanit. (Televizyon kanepenin önündedir.)" gibi cümleler kurar (**SDB3.3, KB2.16, KB2.17**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E3.1, E3.6, OB1**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E3.7, KB2.16**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir. Örneğin öğrenciler, yön ifadeleri [në veri (kuzeyde), në jug (güneyde), majtas (solda), djathtas (sağda)] ve yer edatlarıyla daha bütünlüklü ifadeler oluşturur (**SDB3.2, KB2.7**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir.

Süreç boyunca öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.4, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde bu yapıları giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**SDB3.2, KB2.15, KB2.17**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut kurallar bütünü olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**D3.1, D14.1**).

ARN.6.2.SÖS

Öğretmen "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrar eder (**E3.2, SDB1.1, OB5**). Öğrenciler ev, oda ve eşya kavramlarına ilişkin temel sözcükleri [dhomë, kuzhinë, sallan, tavolinë, karrige, dritare, derë; majtas, djathtas, veri, jug (oda, mutfak, salon, masa, sandalye, pencere, kapı; sol, sağ, kuzey, güney)] iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılarlar (**SDB1.2, KAB2.5**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro, grup veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar. Örneğin "Kjo është dhoma. (Bu odadır.)", "Në kuzhinë ka një frigorifer (Mutfakta bir buzdolabı var.)", "Karrigia është pranë tavolinës. (Sandalye masanın yanındadır.)" Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**OB1, OB4, KB2.10**).

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, E3.5, SDB1.2, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grup veya bireysel olarak tekrar eder. Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**OB1, OB4, KB2.5**). Örneğin "Kjo është dhoma. (Bu odadır.)", "Në kuzhinë ka një frigorifer. (Mutfakta bir buzdolabı var.)", "Karrigia është pranë tavolinës. (Sandalye masanın yanındadır.)" Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**KB2.6, KB2.10**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E3.1, E3.6, OB1**). Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**E3.7, KB2.16**). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir. Örneğin öğrenciler, bir odayı tanıtırken eşya ve konum ifadelerini birlikte kullanır: "Në dhomën time ka një shtrat dhe një tavolinë. (Benim odamda bir yatak ve bir masa var.)" Böylece sözcük bilgisi, iletişimsel yeterliğin temel bileşenlerinden biri olarak gelişir (**SDB3.2, KB2.5, KB2.7**).

Süreç boyunca öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve bağlama uygun biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.5, SDB1.2, D14.1, KB2.15**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında hedef sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**SDB3.1, D3.1, KB2.17**).

ARN.6.2.SES

Öğretmen "Evin Bölümleri", "Ev Eşyaları" ve "Yönler" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere (ë, ç, gj, ll, rr) ve vurgu-tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder, tekrar yoluyla bu özellikleri pekiştirir (**E3.5, KB2.16**). Örneğin "dhomë" (oda), "kuzhinë" (mutfak), "dritare" (pencere), "karrige" (sandalye), "rrugë" (yol / sokak), "lambë" (lamba) gibi kelimeler üzerinden ses farkındalığı geliştirilir.

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E1.4, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde tüm sınıf, grup veya bireysel olarak tekrar eder (**E1.5, SDB1.2**). Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**OB4, KB2.6**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Örneğin "në dhomë" (odada), "në kuzhinë" (mutfakta), "pranë dritares" (pencerenin yanında) gibi ifadelerde hem ses hem ritim birlikte çalışılır. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (**E2.3, E2.4**). Bu süreçte öğrenciler

alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır (**SDB2.1, SDB3.1, KB2.7**). Örneğin "Dhoma është e madhe. (Oda büyüktür.)", "Karrigia është pranë tavolinës. (Sandalye masanın yanındadır.)" gibi cümlelerde vurgu ve akıcılığı birlikte geliştirir (**KB2.10**).

Bu aşamada öğrenciler, benzer sesleri ayırt etmeye yönelik çalışmalar yaparak fonetik farkındalık geliştirir (**E3.1, KB2.2, KB2.5**). Özellikle "r-rr", "gj-xh", "ç-q" gibi ses çiftleri üzerinden dinleme ve tekrar etkinlikleri gerçekleştirir (**E3.6, OB1**). Böylece öğrenciler, anlamı değiştirebilecek ses farklılıklarını fark eder ve doğru sesletim üretmeye başlar (**E3.7, SDB3.2, KB2.16**).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E3.5, SDB3.2, KB2.15**). Örneğin öğrenciler yön ve konum ifadelerini [majtas (sol), djathtas (sağ), në veri (kuzeyde)] doğru vurgu ile kullanarak daha bütünlüklü söylemler üretir (**D14.1, D15.1, KB2.17**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Evimi Tanıtıyorum"

Bu etkinlikte öğrenciler, küçük gruplar hâlinde iş birliği yaparak yaşadıkları evi daha ayrıntılı biçimde tanıttıkları bir sunum hazırlayabilir. Öğrencilerden yalnızca evin bölümlerini adlandırmaları değil aynı zamanda her bölümle ilgili kısa açıklamalar yapmaları ve bu bölümlerde bulunan eşyaları konumlarıyla birlikte ifade etmeleri beklenebilir. Hazırlık sürecinde öğrenciler, kendi evlerinden yola çıkarak bir plan oluşturabilir ya da tasarlayabilirler. Bu süreçte öğrencilerin yalnızca "ne var?" sorusuna değil aynı zamanda "nerede?", "nasıl?" ve "hangi özellikte?" sorularına da cevap vermeleri teşvik edilebilir. Örneğin öğrenciler, "Kjo është dhoma ime. (Bu benim odamdır.), Dhoma është e madhe dhe e ndritshme. (Oda büyüktür ve aydınlıktır.), Tavolina është pranë dritares dhe libri është mbi tavolinë. (Masa pencerenin yanındadır ve kitap masanın üzerindedir.)" gibi daha genişletilmiş ifadeler kullanabilirler.

Sunum aşamasında öğrenciler, hazırladıkları plan veya poster üzerinden evlerini sınıfa tanıtırken yalnızca ezberlenmiş cümleler değil anlamlı ve bağlantılı ifadeler kullanmaları yönünde yönlendirilebilir. Dinleyici öğrenciler ise sunum yapan gruba sorular yönelterek etkileşime katılabilir [Ku është shtrati? (Yatak nerede?), Çfarë ka në kuzhinë? (Mutfakta ne var?)]. Böylece etkinlik, tek yönlü anlatım yerine karşılıklı iletişim ortamına dönüşebilir. Bu etkinlikte öğrencilerin yalnızca temel dil yapılarını kullanmaları değil aynı zamanda betimleme, açıklama ve ilişki kurma becerilerini geliştirmeleri hedeflenebilir. Öğretmen, öğrencilerin dilsel doğruluğunun yanı sıra ifade zenginliği, akıcılık ve iletişim kurma becerilerine de odaklanarak geri bildirim sağlayabilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "O nerede?"

Bu etkinlikte öğrenciler, sınıf ya da ev krokisi üzerinde nesnelerin konumlarını daha ayrıntılı ve çeşitli biçimlerde ifade etmeye yönlendirilebilir. Temel konum bildirme ifadelerinin ötesine geçilerek öğrencilerin yön, karşılaştırma ve ilişki kurma becerilerini kullanmaları beklenebilir. Etkinliğin ilk aşamasında öğrencilere bir sınıf veya ev planı verilebilir ya da öğrenciler kendi planlarını oluşturabilirler. Bu plan üzerinde yer alan nesnelerin yalnızca tek bir konumla değil birden fazla ilişki kurularak ifade edilmesi teşvik edilebilir. Örneğin "Libri është mbi tavolinë dhe pranë dritares "Kjo është ... dhoma / tavolinë (Bu ... oda / masa), Në dhomë ka ... një shtrat / një dritare (Odada ... bir yatak / bir pencere var.)" gibi cümleleri kullanmaları sağlanabilir.

İlerleyen aşamada öğrenciler, birbirlerine sözlü yönergeler vererek nesnelerin yerini tarif edebilirler. Bir öğrenci nesnenin konumunu tarif ederken diğer öğrenci doğru nesneyi bulmaya çalışabilir. Bu süreç, dinleme ve konuşma becerilerini eş zamanlı

olarak devreye sokabilir ve öğrencilerin dili işlevsel olarak kullanmalarını sağlayabilir. Etkinliğin son aşamasında öğrenciler, farklı planları karşılaştırarak hangi nesnenin nerede olduğunu, hangi konumların benzer veya farklı olduğunu ifade edebilirler. Böylece öğrenciler yalnızca konum bildirmekle sınırlı kalmayabilir, aynı zamanda karşılaştırma ve yorum yapma becerilerini de geliştirebilirler.

Bu etkinlikte amaç, öğrencilerin konum ve yön ifadelerini mekanik şekilde tekrar etmeleri değil bu ifadeleri farklı bağlamlarda kullanarak esnek ve işlevsel bir dil kullanımı geliştirmeleri olabilir. Öğretmen, öğrencilerin doğru edat kullanımı, cümle kurma becerisi ve iletişim kurma yeterliklerine yönelik geri bildirim sağlayabilir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilerin temel kavramları daha somut ve anlaşılır biçimde öğrenmelerini desteklemek amacıyla görsel ve dilsel eşleştirme çalışmaları yapılabilir. Öğrencilere evin bölümleri, ev eşyaları ve yön kavramlarına ait cümleler ile bu cümleleri temsil eden görseller karışık olarak sunulabilir. Öğrencilerden verilen ifadeler ile görseller arasında doğru eşleştirmeyi yapmaları beklenebilir. Etkinlik sürecinde öğrenciler yalnızca eşleştirme yapmakla sınırlı kalmayabilir, aynı zamanda cümleleri yüksek sesle okuyarak sesletim çalışması da gerçekleştirebilirler. Öğretmen, gerekli durumlarda model okuma yaparak öğrencilerin doğru vurgu ve tonlama ile cümleleri tekrar etmelerini sağlayabilir. Bu süreç, özellikle dilsel farkındalığı düşük olan öğrencilerin hem görsel hem işitsel destekle öğrenmelerini kolaylaştırabilir. Eşleştirme tamamlandıktan sonra öğrencilerden seçtikleri birkaç cümleyi sözlü olarak ifade etmeleri ve ilgili görseli göstererek açıklamaları istenebilir. Bu aşama, pasif eşleştirme görevini aktif dil kullanımına dönüştürebilir. Örneğin öğrenci yalnızca eşleştirmekle sınırlı kalmayabilir, "Kjo është dhoma (Bu odadır.)", "Tavolina është mbi tavolinë. (Masa masanın üzerindedir.)" gibi cümleleri ifade ederek öğrenci kelimenin anlamı pekiştirebilir. Etkinlik ilerledikçe öğretmen, bazı görselleri kaldırarak öğrencilerin cümleleri hatırlamalarını isteyebilir ya da yalnızca görsel vererek cümleyi öğrencinin üretmesini talep edebilir. Böylece etkinlik destekten bağımsız üretime doğru kademeli olarak ilerleyebilir. Bu süreçte amaç, öğrencilerin temel sözcükleri ve dil yapılarını görsel destekle tanımaları, anlamlandırmaları ve giderek daha bağımsız bir şekilde kullanabilmeleridir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerin temel dil yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmalarını desteklemek amacıyla yarı yapılandırılmış cümle tamamlama çalışmaları yapılabilir. Öğrencilere ev temasıyla ilgili eksik bırakılmış cümleler sunulabilir ve bu cümleleri uygun sözcük ve ifadelerle tamamlamaları istenebilir. Başlangıç aşamasında öğrenciler, sınırlı seçenekler arasından doğru ifadeyi seçerek cümleleri tamamlayabilirler. Örneğin "Kjo është ... dhoma / tavolinë (Bu ... oda / masa)", "Në dhomë ka ... një shtrat / një dritare (Odada ... bir yatak / bir pencere var.)" gibi yönlendirilmiş seçeneklerle çalışabilirler. Bu aşama, özellikle dilsel üretimde zorlanan öğrenciler için güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir. İlerleyen aşamada seçenekler kaldırılarak öğrencilerden cümleleri kendi kelime bilgileriyle tamamlamaları beklenebilir. Bu süreçte öğrenciler, "Kjo është dhoma ime. (Bu benim odamdır.)", "Në dhomë ka një tavolinë. (Bu benim odamdır.), Në dhomë ka një tavolinë. (Odada bir masa var.), Tavolina është pranë dritares. (Masa pencerenin yanındadır.)" gibi ifadeler üretebilirler. Böylece öğrenciler, temel dil bilgisi yapılarını "është [3. tekil şahıs yardımcı fiili [dır / dir]], ka [3. tekil şahıs sahip olmak fiili]" yer-yön ifadelerini aktif biçimde kullanmaya başlayabilirler. Daha ileri aşamada öğrencilerden yalnızca tek bir cümleyi değil birden fazla cümleyi birbirine bağlayarak kısa ifadeler oluşturmaları istenebilir. Örneğin bir oda hakkında iki ya da üç

cümlelik kısa bir tanım yazmaları teşvik edilebilir. Bu aşama, öğrencilerin cümleler arasında anlam ilişkisi kurmalarını sağlayabilir. Etkinlik süreci boyunca öğretmen, öğrencilerin doğru yapı kullanımı, sözcük seçimi ve anlamlı ifade kurma becerilerini gözlemleyerek bireysel destek sunabilir. Yapılan hatalar doğrudan düzeltilmek yerine öğrencinin doğru ifadeye ulaşmasını sağlayacak yönlendirmelerle ele alınabilir. Bu etkinlikte amaç, öğrencilerin dil bilgisi yapılarını kontrollü bir ortamda doğru ve anlamlı biçimde kullanmalarını sağlamak ve onları kademeli olarak bağımsız yazılı üretime hazırlamaktır.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: MEVSİMLER VE HAVA DURUMU

Alt Temalar: Aylar, Mevsimler, Hava Durumu

"Mevsimler ve Hava Durumu" teması, öğrencilerin zaman ve çevreye ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin yılın aylarını ve mevsimleri ifade etmeleri, hava durumunu betimlemeleri ve bu kavramları günlük yaşamla ilişkilendirerek hedef dili anlamlı bağlamlarda kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin zaman, mevsimler ve çevre koşullarına ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin, KB2.14. Yorumlama, Etme, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

5. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.6.3.D. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında aylar, mevsimler ve hava durumuna ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.3.O. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.3.K. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.3.Y. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.3.DBS. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.3.SÖS. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.3.SES. "Mevsimler ve Hava Durumu" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Mevsimler ve Hava Durumu

Alt Temalar:

Aylar

Mevsimler

Hava Durumu

İşlevsel Cümle Yapıları:

- Ayları ve mevsimleri tanıtmak: "Kjo është pranvera. (Bu ilkbahardır.) Tani është dimër. (Şimdi kış.), Janari është muaj i ftohtë. (Ocak soğuk bir aydır.)"
- Hava durumunu ifade etme: "Sot është nxehtë. (Bugün hava sıcaktır.), Është ftohtë. (Hava soğuktur.), Bie shi. (Yağmur yağar / Yağmur yağıyor.), Ka diell. (Güneş var / Hava güneşli.), Ka erë. (Rüzgâr var / Hava rüzgârlı.)"
- Mevsimlere bağlı etkinlikleri ifade etme: "Në verë notoj. (Yazın yüzerim.), Në dimër luaj me borë. (Kışın karla oynarım.), Në pranverë dal jashtë. (İlkbaharda dışarı çıkarım.)"
- Karşılaştırma yapılarıyla ifade kurma: "Vera është më e nxehtë se dimri. (Yaz kıştan daha sıcaktır.), Dimri është më i ftohtë se pranvera. (Kış ilkbahardan daha soğuktur.), Sot është më e ngrohtë se dje. (Bugün dününden daha ılıktır.)"
- Günlük yaşamda soru sorma ve cevap verme: "Çfarë moti është sot? (Bugün hava nasıl?), Cili është muaji? (Ay hangisidir? / Hangi aydayız?), Cila stinë të pëlqen më shumë? (En çok hangi mevsimi seviyorsun?), Çfarë bën në verë? (Yazın ne yaparsın?)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları:

- Şimdiki Zaman: "është (-dır / -dir; olmak fiilinin 3. tekil kişisi), bën (yapar; hava durumu ifadelerinde 'hava ...' anlamı verir), bie (yağar / düşer), ka (var), pëlqen (hoşa gider / sevilir), shkoj (giderim / gitmek), luaj (oynarım / oynamak)"
- Temel Sıfatlar: "i ftohtë / e ftohtë (soğuk), i nxehtë / e nxehtë (sıcak), i ngrohtë / e ngrohtë (ılık), i bukur / e bukur (güzel)"
- Karşılaştırma Yapıları: "më ... se ... (...-den daha ...)"
- Soru Yapıları: "çfarë? (ne?), cili / cila? (hangi?), kur? (ne zaman?), sa? (kaç? / ne kadar?)"
- Zaman ifadeleri ve Bağlaç Kullanımı: "në verë (yazın), në dimër (kışın), sot (bugün), dje (dün), dhe (ve), por (ama / fakat)"

Sesletim:

- Ay ve mevsim adlarına adlarında vurgu: "janar (ocak), shkurt (şubat), mars (mart), prill (nisan), verë (yaz), dimër (kış), pranverë (ilkbahar), vjeshtë (sonbahar)"
- Hava durumu ifadelerine vurgu: "nxehtë (sıcak), ftohtë (soğuk), shi (yağmur), diell (güneş), erë (rüzgâr)"

Hedef sözcükler: "janar (ocak), shkurt (şubat), mars (mart), prill (nisan), maj (mayıs), qershor (haziran), korrik (temmuz), gusht (ağustos), shtator (eylül), tetor (ekim), nëntor (kasım), dhjetor (aralık), verë (yaz), dimër (kış), pranverë (ilkbahar), vjeshtë (sonbahar), mot (hava durumu), shi (yağmur), diell (güneş), erë (rüzgâr), borë (kar), nxehtë (sıcak), ftohtë (soğuk), ngrohtë (ılık), sot (bugün), dje (dün), nesër (yarın), luaj (oynarım / oynamak), dal (çıkmaq), notoj (yüzmek), vrapoj (koşmak), pushoj (dinlenmek / tatil yapmak)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin çevrelerinde gözlemledikleri zaman, mevsim ve hava olaylarını gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin gözlem yapma, karşılaştırma ve çevrelerini betimleme becerileri etkileşim temelli etkinliklerle desteklenir.

Anahtar Kavramlar mevsim, ay, hava durumu, sıcaklık, güneşli, yağmurlu, rüzgârlı, karlı, karşılaştırma, tercih, günlük etkinlik, zaman, soru sorma, cevap verme, gözlem

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Stinët dhe moti në jetën time (Hayatımdaki mevsimler ve hava durumu)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden yaşadıkları çevredeki mevsimleri ve bu mevsimlerde gözlemledikleri hava durumlarını tanıtan cümleler kurarak görsel destekli bir mevsim posterini hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mevsimler "pranverë, verë, vjeshtë, dimër" (ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış) ve hava durumu ifadeleri "është me diell (hava güneşli), bie shi (Yağmur yağıyor. / yağar.), është ftohtë (Hava soğuk.)" vb. ile ilgili temel sözcük ve kalıpları gözden geçirebilir. Ardından kendi deneyimlerinden hareketle her mevsimde havanın nasıl olduğunu belirleyebilir ve gözlemleriyle ilgili kısa notlar oluşturabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden dört mevsimi içeren bir poster hazırlamaları istenebilir. Poster üzerinde her mevsime ait hava durumu ifadeleri ve görseller yer alabilir. Yazılı ifadelerin kısa, açık ve anlamlı olması beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posterini sınıfa sunmaları ve her mevsimi kısaca tanıtmaları istenebilir. Sunum sırasında açıklamalar yapabilir ve öğretmen ya da arkadaşlarının "Si është moti në dimër? (Kışın hava nasıldır?), Cila stinë të pëlqen? (Hangi mevsimi seviyorsun?)" gibi sorularına cevap verebilir. Bu performans görevi öğrencilerin mevsimleri ve hava durumunu betimleme, kişisel gözlemlerini ifade etme, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Muajt dhe koha (Aylar ve zaman)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden yılın aylarını ve bu aylara ilişkin hava durumlarını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler ay adlarını öğrenebilir ve belirli aylarda hava durumunun nasıl olduğunu ifade eden örnek cümleleri inceleyebilir. Ardından kendi yaşadıkları yerden hareketle aylar ile hava durumu arasındaki ilişkiyi belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden ayları içeren bir takvim ya da zaman şeması hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada her ay için kısa bir hava durumu ifadesi yer alabilir [Në janar është ftohtë. (Ocakta hava soğuktur.), Në korrik është nxehtë. (Temmuzda hava sıcaktır.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları ve belirli ayları tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Si është moti në mars? (Martta hava nasıldır?), Në cilin muajt bie borë? (Kar hangi ayda yağar?)" Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları ve belirli ayları tanıtmaları istenebilir.

Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Si është moti në mars? (Martta hava nasıldır?)", "Në cilin muaj bie borë? (Kar hangi ayda yağar?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak etkileşim kurabilirler. Bu performans görevi öğrencilerin ayları ve hava durumunu ilişkilendirme, zaman kavramını kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi: Çfarë bëj në këtë stinë? (Bu mevsimde ne yaparım?)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden mevsimlere göre yaptıkları günlük etkinlikleri tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mevsim-etkinlik ilişkisini kurmaya yönelik örnek cümleleri inceleyebilir [Në verë notoj. (Yazın yüzerim.), Në dimër qëndroj në shtëpi. (Kışın evde kalırım.)]. Ardından kendi günlük rutinlerini belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden mevsimlere göre yaptıkları etkinlikleri içeren bir poster veya kısa bir yazı hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada her mevsim için en az bir etkinliğe yer vermeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve hangi mevsimde hangi etkinlikleri yaptıklarını açıklamaları istenebilir. Ayrıca tercih ve karşılaştırma yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir [Më pëlqen më shumë vera se prapë... (En çok yazı seviyorum çünkü...), Dimri është më i ftohtë se pranvera. (Kış ilkbahardan daha soğuktur.)]. Bu performans görevi öğrencilerin mevsimlerle günlük etkinlikleri ilişkilendirme, tercih ve karşılaştırma ifadelerini kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri aracılığıyla mevsimleri, yılın aylarını ve farklı hava durumlarını tanıma konusunda belirli bir ön bilgiye sahip oldukları ve kavramlara aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler bu bilgileri doğal bir şekilde edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha sistemli, ilişkisel ve bağlamsal bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Dil, bu temada öğrencilerin kendi yaşam ritimlerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları ve sözlü-yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë stinë është? (Ne mevsimdir?), Si është moti sot? (Bugün hava nasıldır?), Në cilin muaj jemi? (Hangi aydayız?), Çfarë bën në verë? (Yazın ne yaparsın?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin mevsimleri ve ayları doğru ifade etme, hava durumunu tanımlama, mevsimlere göre etkinlikleri ilişkilendirme ve karşılaştırmalar yapma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyi gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Mevsimler ve Hava Durumu" teması kapsamında mevsimleri ve yılın aylarını tanıma, temel hava durumu ifadelerini kullanma, bu durumları günlük yaşam deneyimleriyle ilişkilendirme gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapılmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelir ve öğrenciler, sahip oldukları aktivite ve etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ARN.6.3.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, D13.2**). Öğretmen mevsimleri gösteren görseller (karlı bir gün, güneşli bir yaz sahnesi), hava durumu ikonları ve ay kartları sunarak öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**OB1**). Öğrenciler mevsimler, hava durumu ve günlük yaşamda karşılaştıkları doğa olayları ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**SDB1.1**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel ifadeleri [është ftohtë (hava soğuk), është nxehtë (hava sıcak), po bie shi (yağmur yağıyor)] hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**E3.2, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller veya kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, E3.3, OB2, OB4, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Si është moti? (Hava nasıl?), Në cilën stinë jemi? (Hangi mevsimdeyiz?), A është verë apo dimër? (Yaz mı yoksa kış mı?), "A është verë apo dimër? (Yaz mı yoksa kış mı?) gibi sorular sorarak öğrencilerin dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgi geliştirmelerini destekler (**SDB1.2, D7.1, OB7, KB2.7**).

Öğrenciler "Çfarë moti është? (Hava nasıl?), Çfarë po bëjnë njerëzit? (İnsanlar ne yapıyor?), Në cilin muaj jemi? (Hangi aydayız?) gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, KB2.11**). Örneğin metinde havanın nasıl olduğu, insanların hangi mevsimde ne yaptığı ya da bir günün nasıl geçtiği hakkında düşünür; görsel ve bağlamsal ipuçlarından yararlanarak olası anlamlar oluşturur (**E3.5, E3.8, SDB3.3, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E1.1, E3.2, KB2.2**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder; içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**E3.5, KB2.11, KB2.12**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "mevsimler ve hava durumu" olarak ifade eder (**SDB1.2, SDB2.3**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki mevsim, ay ve hava durumu ifadelerini öne çıkarır (pranverë, dimër, janar, shi, diell). Öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir (**OB4, KB2.16**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır; önceki tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu değerlendirir (**E3.1, SDB2.1, KB2.14**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur; öğrenciler mevsim, ay ve hava durumu unsurlarını bu şema içine yerleştirir, elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır (**E3.3, OB1, KB2.5, KB2.10**). Öğrenciler unsurları mevsimler, aylar ve hava durumu ifadeleri gibi kategorilere ayırır; farklı unsurlar arasında karşılaştırmalar yapar ve verë (yaz), dimër (kış), nxehtë (sıcak), ftohtë (soğuk) gibi benzerlik ve farklılıkları ifade eder (**E3.7, KB2.7, KB2.16**). Ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder; mevsim ile hava durumu, ay ile mevsim arasındaki bağlantıyı açıklar. Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir ve "Sot është... (Bugün ...dır.), Në dimër... (Kışın...) gibi ifadelerle kendi yaşamından örnekler verir (**SDB3.3, KB2.20**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, SDB2.1**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini değerlendirir ve ifade eder (**SDB2.2, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine hava durumu ve mevsimler hakkında geri bildirim verir (**SDB2.3, D14.1**). Mevcut içerik ile dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarıyla etkileşimli biçimde paylaşır (**KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yaşadıkları çevredeki mevsimleri ve bu mevsimlerde gözlemledikleri hava durumlarını tanıtan cümleler kurarak görsel destekli bir mevsim posterini hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mevsimler "pranverë, verë, vjeshtë, dimër (ilkbahar, yaz, sonbahar, kış) ve hava durumu ifadeleri "është me diell (hava güneşli), bie shi (yağmur yağıyor / yağar), është ftohtë (hava soğuk) vb. ile ilgili temel sözcük ve kalıpları gözden geçirebilir. Ardından kendi deneyimlerinden hareketle her mevsimde havanın nasıl olduğunu belirleyebilir ve kısa notlar oluşturabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden dört mevsimi içeren bir poster hazırlamaları istenebilir. Poster üzerinde her mevsime ait hava durumu ifadeleri ve görseller yer alabilir. Yazılı ifadelerin kısa, açık ve anlamlı olması beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posterini sınıfa sunmaları ve her mevsimi kısaca tanıtmaları istenebilir. Sunum sırasında açıklamalar yapabilir ve öğretmen ya da arkadaşlarının "Si është moti në dimër? (Kışın hava nasıldır?), Cila stinë të pëlqen? (Hangi mevsimi seviyorsun?) gibi sorularına cevap verebilir.

ARN.6.3.0

Öğrenciler, öğretim sürecinin başından itibaren "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları amacıyla öğretmenin sunduğu görselleri (mevsim tabloları, hava durumu ikonları vb.), başlıkları ve anahtar kelimeleri inceler (E3.2, OB4). Öğrenciler bu alt temalarla ilgili bildiklerini ifade eder (SDB1.1). Bu süreçte öğrenciler mevsimler [verë (yaz), dimër (kış)], aylar [janar (ocak), korrik (temmuz)] ve hava durumuna ilişkin ifadeler [shi (yağmur), diell (güneş), ftohtë (soğuk), nxehhtë (sıcak)] gibi kavramlara yönelik ön bilgilerini harekete geçirir (E1.1, KB2.11).

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (E3.1, SDB3.1). Öğretmen "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarıyla ilgili "Bu metin hangi mevsimi anlatıyor?", "Hava nasıl olabilir?" gibi sorular sorar. Öğrenciler kendi yaşam deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar, örneğin kışın hava durumunu ya da yazın yapılan etkinlikleri düşünerek tahminde bulunur (E3.5, KB2.12, KB2.14). Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında çıkarım yapar (KB2.16).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (KB2.2). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan, mevsimler ve hava durumunu içeren kısa metinler sunar. Örneğin "Në dimër bie borë. (Kışın kar yağar.), Në verë bën nxehhtë. (Yazın hava sıcak olur.)" (E3.2, OB1). Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır. Öğrenciler metnin genel konusunu "mevsimler ve hava durumu" olarak ifade eder (SDB1.2, KB2.6).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri bulmak amacıyla tarama yapar (E3.2, KB2.5). Öğrenciler metinde geçen mevsim adlarını, ayları ve hava durumuna ilişkin ifadeleri belirler (KB2.7). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir; bu bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirerek anlamlandırır ve değerlendirir (SDB3.3).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (hava durumu raporları veya mevsim betimlemeleri) anlamını çözümlemeye odaklanırlar (E2.4, E3.2, KB2.4, KB2.6). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır; öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur, birbirleriyle bilgi paylaşır ve metnin bütününe birlikte anlamlandırır (E2.3, SDB2.2, OB1, KB2.18).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur (SDB2.1, SDB2.2, KB2.20). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır, doğruluğunu değerlendirir ve ulaştıkları sonuçları arkadaşlarıyla paylaşır (SDB2.3, D14.1, KB2.7, KB2.15).

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla

paylaşır **(E2.3, SDB2.1)**. Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır **(SDB2.2, KB2.15)**. Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır **(D4.2)**. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenir **(KB2.17)**.

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri mevsim, ay ve hava durumu gibi kategorilere ayırır **(E3.1, KB2.5, KB2.7)**. Alt temalardaki unsurlar arasındaki farkları ve ilişkileri açıklar. Örneğin "dimër-ftohtë" (kış-soğuk) ve "verë-nxehtë" (yaz-sıcak) ilişkisini kurar **(E3.5, KB2.10, KB2.16)**. Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır **(E3.7, KB2.14)**. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar **(OB5)**. Öğrenciler metne dayanarak mevsimler, aylar ve hava durumu ile ilgili çıkarımlarda bulunur **(SDB3.3)**.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa hava durumu raporları veya mevsim anlatımları vb.) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir **(E3.5, E3.7)**. Öğrenciler "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder; metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir **(KB2.5, KB2.7)**. Öğrenciler grup çalışmaları yaparak birbirlerine geri bildirimde bulunur **(KB2.16)**.

ARN.6.3.K

Bu süreçte "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller (mevsim sahneleri, hava durumu ikonları vb.), kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar **(E3.2, OB1, OB4)**. Öğrenciler farklı mevsimlerde yaşanan durumlar, hava koşulları ve günlük deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır **(E1.5, E2.3, SDB2.1, SDB3.1)**. Öğrenciler iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisini [pranverë (ilkbahar), dimër (kış), shi (yağmur), diell (güneş)], dil bilgisi yapılarını [Sot është... (Bugün hava ...), Në verë bën... (Yazın hava ... olur)] ve sosyal dil ifadelerini kullanır **(E2.4, SDB1.1, KB2.16)**.

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, KB2.2)**. Öğretmen "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına uygun kısa diyalog veya videolar sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşinalık kazanır **(SDB1.1, SDB1.2, OB4, KB2.6)**. Yönlendirilmiş uygulama aşamasında öğrenciler duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar **(E1.4)**. Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(KB2.10)**.

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır, diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(E1.5, KB2.7)**. Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder; "Si është moti sot? (Bugün hava nasıl?), Çfarë moti të pëlqen? (Hangi hava durumunu seviyorsun?)" gibi soru ve cevap kalıplarıyla konuşma pratiği yapar **(E3.2, E3.5, KB2.11, KB2.12)**. Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder ve konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(SDB3.1, SDB3.3, KB2.16, KB2.17)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri veya diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar **(E3.8)**. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; hava durumunu betimleme, mevsimler arasında karşılaştırma yapma ve tercih belirtme becerilerini geliştirir **(E2.3, KB2.7)**. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(SDB2.1, SDB2.2)**. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir **(SDB2.3)**.

Son aşamada öğrenciler, kısa sözlü sunumlar yaparak öğrendiklerini bütüncül bir şekilde ifade eder **(E1.5, E3.3)**. Örneğin en sevdikleri mevsimi tanıtır, hava durumunu açıklar ve bu

mevsimde yaptıkları etkinlikleri belirtir (**D15.1, KB2.15**). Bu süreç, öğrencilerin sözlü ifade becerilerini geliştirirken aynı zamanda kendilerine güven duymalarını destekler (**SDB3.3, D5.2, D16.1, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden mevsimlere göre yaptıkları günlük etkinlikleri tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, mevsim-etkinlik ilişkisini kurmaya yönelik örnek cümleleri inceleyebilir [Në verë noto. (Yazın yüzerim.), Në dimër qëndrojnë në shtëpi. (Kışın evde kalırım.)]. Ardından kendi günlük rutinlerini belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden mevsimlere göre yaptıkları etkinlikleri içeren bir poster veya kısa bir yazı hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada her mevsim için en az bir etkinliğe yer vermeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve hangi mevsimde hangi etkinlikleri yaptıklarını açıklamaları istenebilir. Ayrıca tercih ve karşılaştırma yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir [Më pëlqen më shumë vera se prapë... (En çok yazı seviyorum çünkü...), Dimri është më i ftohtë se pranvera. (Kış ilkbahardan daha soğuktur.)].

ARN.6.3.Y.

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Mevsimler ve Hava Durumu" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin "Mevsimler ve Hava Durumu" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla alt temalara uygun görseller (mevsim sahneleri, hava durumu ikonları vb.), kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**E3.2, OB1**). Öğrenciler "Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, SDB1.1**). Öğretmen yazma görevini açıklar: "Sevdiğin mevsimi ve o mevsimdeki hava durumunu tanıtan kısa bir metin yaz." Öğrenciler bu alt temalarla ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**KB2.6**).

Örnek cümleler ve model metinler aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, OB4**). Bu aşamada öğretmen alt temalara uygun örnek metinler sunar. Örneğin "Në dimër bën ftohtë. (Kışın hava soğuk olur.), Ka borë. (Kar vardır.), Në verë bën nxehtë. (Yazın hava sıcak olur.), Ka diell. (Güneş vardır.)" Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**KB2.2**). Ardından mevsimler ve hava durumuna ilişkin kısa metinler yazar, bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır ve modelden hareketle kendi içeriklerini oluştururlar (**SDB1.2**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.4, E1.5, SDB1.2**). Öğrenciler mevsim betimleme ve hava durumu anlatımı türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri bulunan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**SDB2.1, KB2.17**). Bu aşamada öğrenciler "Sot është... (Bugün hava ...), Në dimër... (Kışın ...), Më pëlqen... (... hoşuma gider / severim.)" gibi kalıpları kullanarak uygun kelime ve ifadeleri seçer; mevsimler arasında karşılaştırmalar yapar [verë-nxehtë (yaz-sıcak) / dimër-ftohtë (kış-soğuk)] ve anlamlı bir bütün oluşturur (**KB2.5, KB2.10, KB2.16**).

"Mevsimler ve Hava Durumu" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (**E1.5, E2.2, E2.3, E2.4**). Yazma sürecinde uygun sözcükleri ve temel dil yapılarını seçerek kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtır; anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E3.5, SDB3.1, KB2.7, KB2.16**). Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**E3.7, SDB2.1, D4.2, KB2.17**). Bu süreçte mevsimler ve hava durumuna ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, D14.1, D16.1, KB2.18**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve

akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E2.3, SDB2.1**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir. Örneğin "Cili është sezoni im i preferuar? (Benim en sevdiğim mevsim hangisidir?), Si është moti në këtë sezon? (Bu mevsimde hava nasıldır?)" gibi sorular üzerinden metinlerini gözden geçirir (**SDB2.2, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir ve metinleriyle ilgili değerlendirmelerini paylaşır (**SDB2.3, D14.1, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yılın aylarını ve bu aylara ilişkin hava durumlarını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler ay adlarını öğrenebilir ve belirli aylarda hava durumunun nasıl olduğunu ifade eden örnek cümleleri inceleyebilir. Ardından kendi yaşadıkları yerden hareketle aylar ile hava durumu arasındaki ilişkiyi belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden ayları içeren bir takvim ya da zaman şeması hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada her ay için kısa bir hava durumu ifadesi yer alabilir [Në janar është ftohtë. (Ocakta hava soğuktur.), Në korrik është nxehtë. (Temmuzda hava sıcaktır.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları ve belirli ayları tanıtmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Si është moti në mars? (Martta hava nasıldır?), Në cilin muaj bie borë? (Kar hangi ayda yağar?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak etkileşim kurabilir.

ARN.6.3.DBS

"Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, OB1**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "është" (olmak fiili), bën (hava durumu ifadesi), zaman zarfları (sot, në dimër, në verë) ve cümle yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler bu yapıları fark ederek aşinalık kazanır (**E3.5, SDB1.1**). Aynı zamanda öğretmen görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşinalık geliştirir (**KB2.16**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve anlamlandırır (**SDB3.1, OB5**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E1.1, SDB1.2**). Bu süreçte öğrenciler hedef yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlarla bu yapıları pekiştirir. Örneğin "Sot është ftohtë. (Bugün hava soğuk.), Në verë bën nxehtë. (Yazın hava sıcak olur.), Po bie shi. (Yağmur yağıyor.)" (**KB2.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (üşüme, sıcaklama veya yağmur yağmasını gösterme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler. Böylece temel fiil yapıları, zaman ifadeleri ve yüklem-özne ilişkileri doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.6**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, KB2.16**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E1.5, E2.2, KB2.7**).

Öğrenciler mevsim ve hava durumunu ifade ederken zaman yapıları [në dimër (kışın), në verë (yazın)], geniş zaman kullanımı ve tercih bildiren yapılar [më pëlqen dimri (Kışı severim.)] ile kendilerini ifade eder (**SDB3.1, KB2.10**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.4, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde bu yapıları giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E1.4, E1.5, KB2.15**). Öğrenciler mevsimler ve hava durumuna ilişkin ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB2.1, SDB3.2, KB2.17**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**D3, D16.1**).

ARN.6.3.SÖS

"Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak dinler, görür ve tekrar eder (**E3.2, OB1**). Öğrenciler; mevsimler mevsimler [verë (yaz), dimër (kış)], aylar [janar (ocak), korrik (temmuz)] ve hava durumuna ilişkin sözcükleri [shi (yağmur), diell (güneş), erë (rüzgâr), borë (kar), nxehtë (sıcak), ftohtë (soğuk)] tanır, tanır, bu sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, SDB1.1, OB8, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, SDB1.2, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro, grup veya bireysel olarak tekrar eder. Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar. Örneğin "Örneğin "Sot ka diell. (Bugün güneş var / hava güneşli.), Në dimër bie borë. (Kışın kar yağar.)" (**E3.5, OB4, KB2.5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak mevsimler, aylar ve hava durumuna ilişkin anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.4, E2.3**). Bu süreçte öğrenciler sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir [dimër-ftohtë (kış-soğuk), verë-nxehtë (yaz-sıcak)]; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**KB2.7**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**SDB2.1, KB2.16**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E2.4, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**E1.4, E1.5, KB2.15**). Öğrenciler mevsimler ve hava durumuna ilişkin sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**SDB2.1, SDB3.1, KB2.17**). Böylece sözcük bilgisi, iletişimsel yeterliğin temel bileşenlerinden biri olarak gelişir (**D3, D16.1**).

ARN.6.3.SES

"Aylar", "Mevsimler" ve "Hava Durumu" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, OB1**). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir. Örneğin shi (yağmur), diell (güneş), borë (kar), erë (rüzgâr), nxehtë (sıcak), ftohtë (soğuk) (**E3.5, SDB1.1, KB2.16**).

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E1.4, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde tüm sınıf, grup veya bireysel yöntemle tekrar eder. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**KB2.6**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler (ë, ç, xh), hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur (di-ell, bo-rë, nxeh-të). Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (**SDB1.2**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (**E2.3, KB2.15**). Bu süreçte öğrenciler mevsimler ve hava durumuna ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır. Örneğin "Sot është ftohtë. (Bugün hava soğuktur.), Po bie shi. (Yağmur yağıyor.)" (**SDB2.1, D14.1, D18.1**).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde mevsimler ve hava durumu ile ilgili ifadeleri kullanarak iletişim kurar (**E1.4, E1.5, E3.2, SDB2.1**). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**SDB3.1, KB2.15, KB2.17, D14.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "En Sevdiğim Mevsim"

Öğrenciler bireysel veya küçük gruplar hâlinde çalışarak en sevdikleri mevsimi tanıtan kısa bir sözlü sunum hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca mevsimin adını söylemekle sınırlı kalmayabilir, o mevsimdeki hava durumunu, yaptıkları etkinlikleri ve neden o mevsimi tercih ettiklerini bütünlüklü bir anlatım içinde ifade edebilirler. Öğrencilerden sunumlarını en az 4-5 cümlelik anlamlı bir yapı hâlinde oluşturmaları beklenebilir. Örneğin "Stina ime e preferuar është vera. (Benim en sevdiğim mevsim yazdır.), Në verë është nxehtë. (Yazın hava sıcaktır.), Unë notoj dhe luaj jashtë. (Ben yüzerim ve dışarıda oynarım.), Më pëlqen vera sepse është argëtuese. (Yazı seviyorum çünkü eğlencelidir.)" Sunum sürecinde öğrenciler görseller (güneş, kar, yağmur vb.) kullanarak anlatımlarını destekleyebilir. İsteyen öğrenciler sunumlarını karşılaştırma yapılarıyla "Vera është më e mirë se dimri. (Yaz kıştan daha iyidir.)" genişletebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin tercih belirtme, gerekçelendirme ve yapılandırılmış sözlü ifade becerilerini geliştirebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Hava Durumu Sunucusu"

Öğrenciler küçük gruplar hâlinde çalışarak bir "hava durumu bülteni" hazırlayabilir. Bu etkinlikte öğrenciler bir günün veya haftanın hava durumunu tahmin edebilir ve bunu sınıfa sunabilirler. Öğrencilerden sunumlarını zaman ifadeleriyle birlikte yapılandırmaları beklenebilir: "Sot është me diell. (Bugün hava güneşlidir.), Nesër bie shi. (Yarın yağmur yağar.), Në dimër bën ftohtë. (Kışın hava soğuk olur.)" İleri aşamada öğrencilerden farklı günleri veya şehirleri karşılaştırmaları da istenebilir: "Sot është më nxehtë se dje. (Bugün dününden daha sıcaktır.)"

Sunumlar sözlü olarak yapılabilir ve öğrenciler sunucu rolüne girerek doğal konuşma akışını deneyimleyebilirler. Bu etkinlik, dilin gerçek yaşam bağlamında kullanılmasını destekleyebilir ve öğrencilerin akıcılık, tonlama ve kendiliğinden üretim becerilerini geliştirebilir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Aylar ve Etkinlikler"

Öğrenciler yılın aylarını kullanarak mevsim-zaman-etkinlik ilişkisini kuran kısa bir anlatım hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca ay isimlerini söylemekle sınırlı kalmayabilir, belirli aylarda hava durumunun nasıl olduğunu ve bu aylarda hangi etkinlikleri yaptıklarını ifade edebilirler. Öğrencilerden şu yapı doğrultusunda üretim yapmaları beklenebilir: "Në janar është ftohtë dhe bie borë. (Ocakta hava soğuktur ve kar yağar.), Në korrik është nxehtë dhe unë shkoj në det. (Temmuzda hava sıcaktır ve ben denize giderim.)" İsteyen öğrenciler anlatımlarını karşılaştırma ve tercih ifadeleriyle genişletebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin zaman kavramı ile dil üretimini birleştirmelerini destekleyebilir ve daha sistemli anlatımlar kurmalarını sağlayabilir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilerin mevsimler, aylar ve hava durumu ifadelerini doğrudan üretmeden önce anlamlandırmaları hedeflenebilir. Öğrencilere farklı hava durumlarını ve mevsimleri gösteren görseller sunulabilir (güneşli, yağmurlu, karlı vb.). Öğrencilerden bu görselleri inceleyerek öğretmenin söylediği ifadelerle eşleştirmeleri istenebilir. Öğretmen, "Është me diell. (Hava güneşlidir.), Bie shi. (Yağmur yağar / Yağmur yağıyor.), Është ftohtë. (Hava soğuktur.)" gibi ifadeleri söyleyebilir, öğrenciler doğru görseli seçebilirler. Daha sonra öğrencilerden görselleri adlandırmaları beklenebilir. Bu süreçte öğrenciler önce tanıma, sonra eşleştirme, ardından kontrollü üretim aşamasına geçebilirler. Böylece dil üretimi tamamen kaldırılmadan güvenli bir öğrenme ortamı oluşturulabilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerin tamamen serbest üretim yapmaları beklenmeyebilir, bunun yerine yarı yapılandırılmış cümleler üzerinden ilerlenebilir. Öğrencilere örnekteki gibi kalıplar sunulabilir: "Sot është ... (Bugün hava ...), Në dimër është ... (Kışın hava ...), Në verë unë ... (Yazın ben ...), Në janar ... (Ocakta ...)". Öğrenciler bu cümleleri uygun kelimelerle tamamlayabilirler. İlk aşamada öğretmen kelime havuzu sunabilir: "diell (güneş), shi (yağmur), ftohtë (soğuk), nxehtë (sıcak)". İlerleyen aşamada kelime desteği azaltılarak öğrencinin bağımsız üretime geçmesi desteklenebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin hem yazma hem de konuşma becerilerini destekleyebilir ve aynı zamanda doğru yapı kullanımını pekiştirebilir.

3. Destekleme Etkinliği: Eşli Soru-Cevap Kartları

Öğrenciler ikili gruplar hâlinde çalışabilir. Her öğrenciye üzerinde bir soru veya cevap bulunan kartlar verilebilir. Öğrenciler kartlarını okuyarak uygun eşleşmeyi bulabilir ve diyalog kurabilirler. Örnek yapı: "Si është moti? (Hava nasıl?), Është me diell. (Hava güneşlidir.)". İlerleyen aşamada öğrencilerden aynı yapıyı kullanarak yeni sorular ve cevaplar üretmeleri istenebilir. Bu etkinlik, özellikle çekingen öğrencilerin konuşmaya katılımını destekleyebilir ve kontrollü etkileşim sağlayabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GÜNÜM

Alt Temalar: Günlük Yaşam ve Rutinler, Zaman ve Günü Bölümleri, Alışkanlıklar

"Günüm" teması, öğrencilerin günlük yaşamlarını ve rutinlerini hedef dilde ifade etmelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günü Bölümleri" ile "Alışkanlıklar" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin günlük etkinliklerini, zaman ifadelerini ve alışkanlıklarını anlamlı bir bütünlük içinde ifade etmeleri ve bu yapıları günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin günlük yaşamlarına, zaman kavramına ve alışkanlıklarına ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme ve Kullanma, YDDB2. Sözcük Seçme ve Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme ve Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E2.5. Oyunseverlik, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemleme, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme, KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

6. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.6.4.D. "Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında günlük yaşam ve rutinler, zaman ve günün bölümleri ile alışkanlıklara ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.4.O. "Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin bilgileri, ipuçlarını ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.4.K. "Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.4.Y. "Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.6.4.DBS. "Günüm" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.4.SÖS. "Günüm" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.6.4.SES. "Günüm" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ**Tema:** Günüm**Alt Temalar**

Günlük Yaşam ve Rutinler

Zaman ve Günün Bölümleri

Alışkanlıklar

İşlevsel Cümle Yapıları

- Günlük rutinleri tanııtma ve ifade etme: "Unë zgjohem në mëngjes. (Ben sabah uyanırım.), Unë ha mëngjes. (Ben kahvaltı yaparım.), Unë shkoj në shkollë. (Ben okula giderim.), "Pas shkollës pushoj. (Okuldan sonra dinlenirim.)"
- Zaman ve günün bölümlerini ifade etme: "Në mëngjes zgjohem. (Sabah uyanırım.), Në drekë ha ushqim. (Öğlen yemek yerim.), Në mbrëmje shikoj televizor. (Akşam televizyon izlerim.), Në orën shtatë zgjohem. (Saat yedide uyanırım.)"
- Alışkanlık ve sıklık ifade etme: "Unë gjithmonë zgjohem herët. (Ben her zaman erken uyanırım.), Ndonjëherë luaj futboll. (Bazen futbol oynarım.), Çdo ditë shkoj në shkollë. (Her gün okula giderim.), Zakonisht ha në shtëpi. (Genellikle evde yemek yerim.)"
- Sıralama ve günlük akış ifade etme: "Së pari zgjohem, pastaj ha mëngjes. (Önce uyanırım, sonra kahvaltı yaparım.), Më pas shkoj në shkollë. (Daha sonra okula giderim.), Në fund pushoj. (Sonunda dinlenirim.)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "zgjohem (uyanırım / uyanıyorum), ha (yerim / yiyorum), pi (içerim / içiyorum), shkoj (giderim / gidiyorum), vij (gelirim / geliyorum), luaj (oynarım / oynuyorum), pushoj (dinlenirim / dinleniyorum), fle (uyurum / uyuyorum)"
- Sıklık sıfatları: "g gjithmonë (her zaman), zakonisht (genellikle), shpesh (sık sık), ndonjëherë (bazen), rrallë (nadiren)"
- Karşılaştırma Yapıları: "më ... se ... (...-den daha ...)"
- Soru Yapıları: "çfarë? (ne?), kur? (ne zaman?), sa? (kaç?), në çfarë ore? (saat kaçta?)"
- Zaman ifadeleri: "në mëngjes (sabahleyin / sabah), në drekë (öğleyin), në mbrëmje (akşamleyin / akşam), sot (bugün), çdo ditë (her gün), pas shkollës (okuldan sonra)"
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve), pastaj (sonra), më pas (daha sonra), por (ama / fakat)"

Sesletim

- Günlük rutin fiillerinde vurgu: "zgjohem (uyanırım), ha (yerim), shkoj (giderim), luaj (oynarım), pushoj (dinlenirim), fle (uyurum)"
- Zaman ifadelerinde vurgu: "mëngjes [sabah (kahvaltı bağlamında sabah)], drekë (öğle), mbrëmje (akşam), sot (bugün), çdo ditë (her gün)"

Hedef sözcükler: "zgjohem (uyanırım), ha (yerim), pi (içerim), shkoj (giderim), vij (gelirim), luaj (oynarım), pushoj (dinlenirim), fle (uyurum), mëngjes (sabah), drekë (öğle), mbrëmje (akşam), natë (gece), sot (bugün), çdo ditë (her gün), pas shkollës (okuldan sonra), gjithmonë (her zaman), zakonisht (genellikle), shpesh (sık sık), ndonjëherë (bazen), rrallë (nadiren), orë (saat), shtatë (yedi), tetë (sekiz), nëntë (dokuz)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin günlük yaşamlarını, rutinlerini ve alışkanlıklarını gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin zaman ifadelerini kullanarak deneyimlerini sıralamaları ve anlamlı dil üretmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar

günlük yaşam, rutin, zaman, günün bölümleri, saat, sıra (önce-sonra), alışkanlık, sıklık, eylem, planlama, zaman yönetimi, tercih, karşılaştırma, soru sorma, cevap verme, gözlem, ifade etme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video ve ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Dita ime (Benim günüm)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi günlük rutinlerini tanıtan bir çalışma hazırlamaları ve bunu sözlü olarak sunmaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden gün içindeki etkinliklerini zaman ifadeleriyle yapılandırılmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, günlük rutin fiillerini "zgjohem" (uyanmak), ha (yemek), shkoj (gitmek), luaj (oynamak), pushoj (dinlenmek), fle (uyumak) ve zaman ifadelerini "në mëngjes (sabahleyin), në drekë (öğleyin), në mbrëmje (akşam), në orën... (saat ... de)" gözden geçirebilir. Ardından kendi günlük yaşamlarını düşünerek gün içinde yaptıkları temel etkinlikleri belirleyebilir ve bunları sıralı şekilde kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden "Benim Günüm" başlıklı bir günlük plan posterini ya da kısa bir yazı hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada öğrencilerden günlerini en az 4-5 cümleyle kronolojik sıraya göre ifade etmeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve günlük rutinlerini anlatmaları istenebilir. Sunum sırasında "së pari... (önce...), pastaj... (sonra...), më pas... (daha sonra...)" gibi sıralama yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir. Ayrıca öğrenciler, öğretmen ve arkadaşlarının yönelttiği "Kur zgjohesh? (Ne zaman uyanırsın?), Çfarë bën pas shkollës? (Okuldan sonra ne yaparsın?)" gibi sorulara cevap verebilir. Bu performans görevi öğrencilerin günlük rutinlerini zaman sırasına göre ifade etme, zaman ifadelerini doğru kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2. Performans Görevi: Ora ime (Benim saatim / zaman çizelgem)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden gün içinde yaptıkları etkinlikleri saatlerle ilişkilendirerek ifade eden bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, saat ifadelerini "në orën shtatë (saat yedide), në orën tetë (saat sekizde)" ve günlük rutin kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi günlük programlarını saatlere göre düzenleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden saat-etkinlik ilişkisini gösteren bir zaman çizelgesi hazırlamaları istenebilir. Bu çizelgede her saat dilimi için kısa bir cümleye yer verilebilir [Në orën shtatë zgjohem. (Saat yedide uyanırım.), Në orën tetë shkoj në shkollë. (Saat sekizde okula giderim.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çizelgeyi sınıfa sunmaları ve günlerini saatlere göre anlatmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Në çfarë ore ha? (Saat kaçta yemek yiyorsun?), Kur fle? (Ne zaman uyursun?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

Bu performans görevi öğrencilerin günlük etkinlikleri zaman ifadeleriyle ilişkilendirme, saat bildiren yapıları doğru kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Performans Görevi: Zakonet e mia (Alışkanlıklarım)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden günlük alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların sıklığını ifade eden bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, sıklık zarflarını "gjithmonë (her zaman), zakonisht (genellikle), shpesh (sık sık), ndonjëherë (bazen), rrallë (nadiren)" gözden geçirebilir ve örnek cümleleri inceleyebilir. Ardından kendi günlük alışkanlıklarını belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden alışkanlıklarını içeren kısa bir metin ya da görsel destekli bir tablo hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada öğrencilerden en az dört alışkanlıklarını sıklık

ifadeleriyle birlikte kullanmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve alışkanlıklarını anlatmaları istenebilir. Ayrıca "Unë luaj më shumë se motra ime. (Ben kız kardeşimden daha çok oynarım.)" gibi karşılaştırma yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir. Bu performans görevi öğrencilerin günlük alışkanlıklarını ve sıklık ifadelerini doğru kullanma, karşılaştırma yapma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

4. Performans Görevi: Dita ime dhe dita jote (Benim günüm)

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi günlük rutinlerini bir arkadaşlarının günlük rutiniyle karşılaştıran bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, karşılaştırma yapıları "më... se..." ve günlük rutinelere ilişkin temel ifadeleri gözden geçirebilir. Ardından bir arkadaşlarıyla kısa bir görüşme yaparak onun günlük rutinini öğrenebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden iki farklı günlük rutini karşılaştıran kısa bir metin ya da tablo hazırlamaları istenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden "Unë zgjohem më herët se ai. (Ben ondan daha erken uyanırım.), Ai luan më shumë se unë. (O benden daha çok oynar.)" gibi karşılaştırma ifadelerini kullanarak çalışmalarını sunmaları istenebilir. Bu performans görevi öğrencilerin günlük rutinleri karşılaştırma, karşılaştırma yapılarını doğru kullanma, yazılı ürün oluşturma ve sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşam, rutinler ve alışkanlıklara ilişkin yaşam deneyimlerine büyük ölçüde aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler; gün içinde yaptıkları etkinlikler, zamanı kullanma biçimleri ve tekrar eden alışkanlıkları hakkında doğal bilgiye sahip olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve zaman ilişkileri kurarak ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Özellikle eylemleri kronolojik sırayla aktarma, zaman zarflarını (sabah, sonra, her gün vb.) doğru kullanma ve rutinleri tutarlı biçimde ifade etme becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Dil, bu temada öğrencilerin kendi günlük yaşam ritimlerini yapılandırarak ifade etmelerini sağlayan işlevsel bir iletişim aracı olarak ele alınır.

Bu doğrultuda öğrencilerin yalnızca ne yaptıklarını değil ne zaman ne sıklıkla ve hangi sırayla yaptıklarını ifade edebilmeleri hedeflenir. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşam ile Arnavutça arasında doğrudan bağlantı kurmaları ve dilsel yapıları gerçek yaşam bağlamlarında kullanmaları temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë bën në mëngjes? (Sabah ne yapıyorsun?), Kur zgjohet? (Ne zaman uyanıyor?), Në çfarë ore ha? (Saat kaçta yemek yiyor / yiyorsun?), Çfarë bën pas shkollës? (Okuldan sonra ne yapıyor / yapıyorsun?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin günlük rutinleri doğru ifade etme, zaman ifadelerini kullanma, eylemleri sıralama ve alışkanlıklarını belirtme becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyi gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler; "Günüm" teması kapsamında günlük rutinlerini ifade etme, günün bölümlerini ve saatleri kullanma, alışkanlıklarını belirtme gibi bileşenleri öğrenirler. Bu süreçte, sahip oldukları ön bilgileri etkinleştirerek, doğrudan çeviriye başvurmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil olurlar.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, sahip oldukları aktivite ve etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **ARN.6.4.D**

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırmaya etkinliklerine başlamadan önce "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, E3.2, SDB1.1**). Öğretmen günlük rutinleri gösteren görseller (uyanma, kahvaltı yapma, okula gitme vb.), saatleri gösteren görseller ve günün bölümlerini içeren kartlar sunar; öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**OB1**). Öğrenciler gün içinde yaptıkları etkinlikler, zaman kullanımı ve alışkanlıkları ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**E1.4**). Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri temel eylem ifadelerini (uyanırım, giderim, yerim vb.) ve zaman ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırmaya etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**D13.2, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller veya kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë po bën? (Ne yapıyor?), Kur e bën? (Bunu ne zaman yapıyor?), A është mëngjes apo mbrëmje? (Sabah mı yoksa akşam mı?) gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturmalarını sağlar ve konuya ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (**E3.3, SDB1.2, OB2, OB4**). Öğrenciler görsel ipuçlarından hareketle içerik hakkında tahminlerde bulunur ve günlük yaşam, zaman ile alışkanlıklar arasındaki ilişkileri kurar (**OB7, KB2.5, KB2.7**).

Öğrenciler "Çfarë po bën? (Ne yapıyor?), Kur ndodh kjo? (Bu ne zaman oluyor?), Çfarë bën çdo ditë? (Her gün ne yapıyor / yapıyorsun?) gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, E3.5, KB2.10, KB2.11**). Örneğin metindeki kişinin günün hangi bölümünde ne yaptığını, hangi alışkanlıklara sahip olduğunu veya etkinliklerin sırasını düşünür; görsel ve bağlamsal ipuçlarından hareketle çıkarımlar yapar (**E3.8, SDB3.3, KB2.12, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E1.1, E3.2, KB2.11**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder; içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**E3.5, SDB1.2, KB2.12**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "günlük yaşam ve rutinler" olarak ifade eder (**SDB2.3, OB4**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki günlük aktiviteler, zaman ifadeleri ve alışkanlık bildiren yapıları (sabah uyanırım, okula giderim, her gün vb.) öne çıkarır; öğrenciler bu unsurları tanıır ve gösterir (**OB5, KB2.2, KB2.6**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır; önceki tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.2, KB2.13**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur; öğrenciler etkinlik, zaman ve alışkanlık unsurlarını bu şema içine yerleştirir (**KB2.5, KB2.7**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır; unsurları günlük aktiviteler / günün bölümleri / alışkanlıklar gibi kategorilere ayırır (**KB2.10,**

KB2.14). Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar; sabah ve akşam yapılan etkinlikler arasındaki farkları söyler. Ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark ederek zaman ile eylem, alışkanlık ile tekrar sıklığı arasındaki bağlantıyı ifade eder **(E3.7, SDB3.3)**. Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. "Unë zgjohem në mëngjes... (Ben sabah uyanırım...), Çdo ditë... (Her gün...)" gibi ifadelerle kendi yaşamlarından örnekler verir **(SDB1.3, OB1, KB2.15, D16.1)**.

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir **(E1.5, KB2.3)**. Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini ifade eder **(SDB2.1, KB2.15)**. Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine günlük rutinler hakkında geri bildirim verir **(SDB2.2, SDB3.1)**. Mevcut içerik ile dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarır **(D16.1, KB2.20)**.

Bu performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi günlük rutinlerini tanıtan bir çalışma hazırlamaları ve bunu sözlü olarak sunmaları istenebilir. Bu görev kapsamında öğrencilerden gün içindeki etkinliklerini zaman ifadeleriyle birlikte yapılandırmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, günlük rutin fiillerini "zgjohem (uyanmak), ha (yemek), shkoj (gitmek), luaj (oynamak), pushoj (dinlenmek), fle (uyumak)" ve zaman ifadelerini "në mëngjes (sabahleyin), në drekë (öğleyin), në mbrëmje (akşam), në orën... (saat ...de)" gözden geçirebilir. Ardından kendi günlük yaşamlarını düşünerek gün içinde yaptıkları temel etkinlikleri belirleyebilir ve bunları sıralı şekilde kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden "Benim Günüm" başlıklı bir günlük plan posterini ya da kısa bir yazı hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada öğrencilerden günlerini en az 4-5 cümleyle kronolojik sıraya göre ifade etmeleri beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve günlük rutinlerini anlatmaları istenebilir. Sunum sırasında "Së pari... (önce...), pastaj... (sonra...), më pas... (daha sonra...)" gibi sıralama yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir. Ayrıca öğrenciler, öğretmen ve arkadaşlarının yönelttiği "Kur zgjohesh? (Ne zaman uyanırsın?), Çfarë bën pas shkollës? (Okuldan sonra ne yaparsın?)" gibi sorulara cevap verebilir. gibi sorulara cevap verebilir.

ARN.6.4.0.

Öğrenciler, öğretim sürecinin başından itibaren "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günü Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanır. Bu amaçla öğretmen öğrencilere alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(E3.2, OB1, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalarla ilgili bildiklerini ifade eder **(E1.1, E1.4, SDB1.1)**. Bu süreçte görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak günlük aktiviteler, zaman ifadeleri ve alışkanlıklara ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir **(KB2.2, KB2.6)**.

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur **(E3.2, SDB1.2, KB2.2)**. Öğretmen "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günü Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişi gün içinde ne yapıyor?", "Bu etkinlik ne zaman gerçekleşiyor?" gibi sorular sorar **(OB4)**. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar; metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir **(E3.3, E3.5, KB2.5)**. Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminlerde bulunur **(OB8, KB2.7)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(E3.2, KB2.3)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(OB1)**. Öğrenciler metnin

genel konusunu belirleyerek "günlük yaşam ve rutinler" olarak ifade eder (**E3.7, SDB1.2, KB2.10, KB2.17**). Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (günlük aktiviteler, zaman ifadeleri veya alışkanlık bildiren yapılar vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (**E3.2, OB1, KB2.5**). Öğrenciler metinde geçen alt temalara ilişkin temel ayrıntıları (etkinlikler, zaman dilimleri, tekrar eden eylemler vb.) belirler ve bu bilgileri sınıflandırır (**KB2.6, KB2.7**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik biçimde belirlemeyi öğrenir, elde ettikleri bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirerek anlamlandırır (**E3.8, SDB3.3**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (günlük rutin anlatımları veya zaman sıralaması içeren kısa metinler) anlamını çözümlemeye odaklanır (**E2.3, E2.5, KB2.4**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği uygulanır, metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, D14.1**). Böylece öğrenciler metnin farklı bölümlerinden elde ettikleri bilgileri bir araya getirerek bütüncül bir anlam oluşturur (**KB2.18**).

Okuma sonrasında öğrenciler edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır (**E2.3, SDB2.1**). Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır (**SDB2.2, KB2.15**). Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenmiş olur (**D4.2, KB2.17**).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır ve metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur (**E1.4, SDB2.1, SDB2.2, KB2.15**). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır, tahminlerinin doğruluğunu değerlendirir ve gerekli düzeltmeleri yapar (**E3.5, SDB1.3, KB2.17, D12.3**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri etkinlik türü, zaman kullanımı veya alışkanlık sıklığı gibi ölçütlere göre sınıflandırır (**E3.1, KB2.5, KB2.7**). Alt temalardaki unsurları günlük aktiviteler / günün bölümleri / alışkanlıklar şeklinde kategorilere ayırır; bu unsurlar arasındaki farkları belirtir ve aralarındaki ilişkileri açıklar (**E3.3, E3.5, KB2.10, KB2.14**). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**SDB3.3, OB5, KB2.16**). Öğrenciler metne dayanarak günlük yaşam ve rutinlerle ilgili çıkarımlarda bulunur (**KB2.20**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa günlük rutin yazıları veya zaman sıralaması içeren anlatımlar) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimlerini geliştirir (**E1.4, E1.5, E2.2, OB2**). Öğrenciler "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder; metinlerini kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir (**SDB2.1, SDB3.1, KB2.15**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinleri hakkında yapıcı geri bildirimlerde bulunur (**D3.1, D15.1, D16.1**).

ARN.6.4.K

Bu süreçte "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**E3.2, OB1**). Öğrenciler günlük yaşamlarını, gün içinde yaptıkları etkinlikleri ve alışkanlıklarını ifade etmeye yönelik deneyimlerini paylaşır (**E1.1, E1.4, SDB1.1, SDB2.1**). İletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi (uyanmak, gitmek, yemek yemek vb.), dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, SDB3.1, KB2.6, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırmaya ve okuma etkinlikleri

aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, SDB1.1, KB2.2)**. Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoları öğrencilere sunar. Öğrenciler "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına ilişkin ifadeleri [Unë zgjohem në mëngjes (Ben sabah uyanırım.), Shkoj në shkollë (Okula giderim.), Çdo ditë... (Her gün...)] dinler, tekrar eder ve bu yapılarla aşinalık kazanır **(OB4)**. Öğrenciler yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar **(E2.3, SDB1.2, SDB2.1, KB2.6)**. Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, bu ifadeleri düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(E2.5, E3.3, KB2.10, KB2.13)**.

Öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve zaman ifadelerini öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır; diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(E2.2, E2.3, KB2.7)**. Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar. Örneğin "Kur zgjohesh? (Ne zaman uyanıyorsun?)", "Çfarë bën pasdite? (Öğleden sonra ne yapıyorsun?)" **(E3.2, SDB2.2, KB2.10, KB2.11)**. Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder; alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(E3.8, D15.1, KB2.16, KB2.17)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, pandomim etkinlikleri, video içerikleri veya diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar **(E1.5)**. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; açıklama yapma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma becerilerini geliştirir **(E3.7, KB2.14, KB2.20)**. Öğrenciler günlük yaşam, zaman ve alışkanlıklara ilişkin konuşmalarını doğal bir şekilde sunar ve mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(SDB3.1, SDB3.3, KB2.15)**. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine yapıcı geri bildirim verir **(D16.1)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden gün içinde yaptıkları etkinlikleri saatlerle ilişkilendirerek ifade eden bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, saat ifadelerini [Në orën shtatë zgjohem. (Saat yedide uyanırım.), Në orën tetë shkoj në shkollë. (Saat sekizde okula giderim.)]. ve günlük rutin kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi günlük programlarını saatlere göre düzenleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden saat-etkinlik ilişkisini gösteren bir zaman çizelgesi hazırlamaları istenebilir. Bu çizelgede her saat dilimi için kısa bir cümleye yer verilebilir [Në orën shtatë zgjohem. (Saat yedide uyanırım.), Në orën tetë shkoj në shkollë. (Saat sekizde okula giderim.)]. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çizelgeyi sınıfa sunmaları ve günlerini saatlere göre anlatmaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Në çfarë ore ha? (Saat kaçta yemek yiyorsun?)", "Kur fle? (Ne zaman uyursun?)" gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

Diğer performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi günlük rutinlerini bir arkadaşlarının günlük rutiniyle karşılaştıran bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, karşılaştırma yapıları "më... se..." ve günlük rutinelere ilişkin temel ifadeleri gözden geçirebilir. Ardından bir arkadaşlarıyla kısa bir görüşme yaparak onun günlük rutinini öğrenebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden iki farklı günlük rutini karşılaştıran kısa bir metin ya da tablo hazırlamaları istenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden "Unë zgjohem më herët se ai. (Ben ondan daha erken uyanırım.)", "Ai luan më shumë se unë. (O benden daha çok oynar.)" gibi karşılaştırma ifadelerini kullanarak çalışmalarını sunmaları istenebilir.

ARN.6.4.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temaları doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini

sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir (**E3.2, OB1**). Bu süreçte "Günüm" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğretmen alt temalara uygun görseller (günlük rutinler, saatler, günün bölümleri vb.), kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar. Öğrenciler günlük aktiviteler, zaman ifadeleri ve alışkanlıklara ilişkin bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, E1.4, SDB1.1**). Öğretmen yazma görevini açıklar: "Günlük rutinlerini anlatan kısa bir metin yaz." Öğrenciler bu alt temalarla ilgili neler yazacaklarını planlayarak yazma sürecine hazırlanır (**KB2.6**).

Örnek cümleler ve günlük plan / akış modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.3, SDB1.2, KB2.5**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar. Örneğin "Unë zgjohem në mëngjes. Pastaj shkoj në shkollë. Çdo ditë ... (Ben sabah uyanırım. Sonra okula giderim. Her gün ...) (OB4). Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E3.5, KB2.7**). Ardından kendi günlük rutinlerini anlatan kısa metinler yazar, bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır ve modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**KB2.13**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını, zaman ifadelerini (sabah, sonra, akşam, her gün vb.) ve alışkanlık bildiren yapıları bilinçli şekilde kullanarak kendilerini yazılı olarak ifade eder (**KB2.10, KB2.16**). Öğrenciler günlük rutin anlatımına uygun olarak giriş ve gelişme bölümlerinden oluşan kısa ve düzenli bir metin yapısı oluşturur (**E3.7, KB2.14**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve günlük yaşamlarını anlatan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**SDB3.3, KB2.20**).

"Günüm" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (**E1.4, E1.5, E2.2**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil yapılarını seçerek kullanır; anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim becerilerini geliştirir (**E2.3, E2.4, SDB1.3, SDB2.1**). Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirir, içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**KB2.15, KB2.17**). Günlük yaşam ve rutinlere ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, SDB3.3, D4.2, D14.1**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerinin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da geliştirir (**KB2.18**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E1.5, SDB3.1**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**SDB1.3, D12.3, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir ve yazma sürecine ilişkin çıkarımlarını paylaşır (**SDB2.1, D16.1, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden günlük alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların sıklığını ifade eden bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, sıklık zarflarını "gjithmonë" (her zaman), "zakonisht" (genellikle), "shpesh" (sık sık), "ndonjëherë" (bazen), "rrallë" (nadiren) gözden geçirebilir ve örnek cümleleri inceleyebilir. Ardından kendi günlük alışkanlıklarını belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden alışkanlıklarını içeren kısa bir metin ya da görsel destekli bir tablo hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada öğrencilerden en az dört alışkanlıklarını sıklık ifadeleriyle birlikte kullanmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve alışkanlıklarını anlatmaları istenebilir. Ayrıca "Unë luaj më shumë se motra ime." (Ben kız kardeşimden daha çok oyun

oyunam.) gibi karşılaştırma yapılarını kullanmaları teşvik edilebilir.

ARN.6.4.DBS

"Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, OB1**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan geniş zaman yapıları, zaman zarfları (çdo ditë (her gün), zakonisht (genellikle), çdo mëngjes (her sabah), fiil çekimleri (zgjohem, ha, shkoj) ve cümle yapılarını vurgular; öğrenciler bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5, KB2.10**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımlarına aşinalık kazanır (**SDB1.1, OB5**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve tekrar yoluyla anlamlandırır (**SDB3.1, KB2.16**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E1.1, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlarla bu yapıları pekiştirir (**KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır [zgjohem (uyanırım), ha mëngjes (kahvaltı yaparım), shkoj në shkollë (okula giderim)] ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmesini destekler (**SDB1.2**). Böylece geniş zaman kullanımı, zaman-eylem ilişkisi ve alışkanlık bildiren yapılar doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil yapılarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, E1.5**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**KB2.7, KB2.10**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında kendilerini ifade eder. Örneğin "Unë zgjohem në mëngjes (Ben sabah uyanırım.)", "Pasdite bëj detyrat. (Öğleden sonra ödevlerimi yaparım.)", "Çdo ditë shkoj në shkollë. (Her gün okula giderim.)" gibi cümlelerle günlük rutinlerini anlatır (**SDB3.1, KB2.14**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E1.4, E1.5, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde bu yapıları giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E3.2, KB2.15, KB2.17**). Günlük yaşam ve rutinelere ilişkin ifadeleri kullanarak etkili iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir biçimde kullanmaya yönelir (**SDB2.1, SDB3.1**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**D16.1**).

ARN.6.4.SÖS

"Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunulur; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak dinler, görür ve tekrar eder (**E3.2, OB5**). Öğrenciler günlük aktiviteleri [zgjohem, ha mëngjes, shkoj në shkollë (uyanırım, kahvaltı yaparım, okula giderim)], zaman ifadelerini [në mëngjes, pasdite, në mbrëmje (sabah, öğleden sonra, akşam)] ve alışkanlık bildiren ifadeleri [çdo ditë, zakonisht (her gün, genellikle)] iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, SDB1.1, KB2.6**).

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, SDB1.2, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro, grup veya bireysel olarak tekrar eder. Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**OB4, KB2.5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir

süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür **(E3.5)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak kendi günlük yaşamlarını ifade eden anlamlı cümleler oluşturur **(E1.4, E2.3)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir, örneğin zaman ile eylem [në mëngjes zgjohem (sabah uyanırım)] ve alışkanlık ile sıklık [çdo ditë shkoj në shkollë (her gün okula giderim)] arasında bağlantı kurar **(KB2.7, KB2.10)**. Görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir. Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanır **(SDB2.1)**.

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir **(E1.4, E1.5, SDB1.2)**. Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında günlük yaşam ve rutinelere ilişkin sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir biçimde kullanmaya başlar **(E3.2, KB2.15, KB2.17)**. Günlük yaşam ve rutinelere ilişkin sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak etkili iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir **(SDB2.1, SDB3.1, D16.1)**.

ARN.6.4.SES

"Günlük Yaşam ve Rutinler", "Zaman ve Günün Bölümleri" ve "Alışkanlıklar" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler **(E3.2, SDB1.1, OB1)**. Öğrenciler bu içeriklerde yer alan günlük rutin ifadelerini [zgjohem, ha mëngjes, shkoj në shkollë, çdo ditë (uyanırım, kahvaltı yaparım, okula giderim, her gün)] kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrar yoluyla pekiştirir **(E3.5, KB2.10, KB2.16)**.

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E1.4, KB2.2)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde tüm sınıf, grup veya bireysel yöntemlerle tekrar eder **(KB2.6)**. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar. Öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(SDB1.2)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni günlük rutin ve zaman ifadeleri üzerinden ele alınır. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E2.3, E2.4, KB2.7)**. Bu süreçte öğrenciler günlük yaşam ve rutinelere ait ifadeleri farklı iletişim durumlarında doğru, doğal ve akıcı bir şekilde kullanır **(SDB3.1, D14.1, D18.1, KB2.16)**.

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde günlük yaşam ve rutinelere ilişkin ifadeleri kullanarak iletişim kurar **(E1.4, E1.5, E3.2, KB2.10)**. Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(SDB2.1, D16.1, KB2.15, KB2.17)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Günümün Hikâyesi"

Öğrenciler bireysel veya küçük gruplar hâlinde çalışarak günlük rutinlerini anlatan yapılandırılmış bir sözlü anlatım hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca yaptıkları eylemleri sıralamakla sınırlı kalmayabilir, günün bölümlerini, zaman ifadelerini ve alışkanlıklarını bütünlüklü bir anlatım içinde organize edebilirler. Öğrencilerden anlatımlarını en az 5-6 cümlelik bir yapı hâlinde oluşturmaları beklenebilir.

Örneğin "Unë zgjohem në mëngjes. (Ben sabah uyanırım.) Pastaj ha mëngjes. (Sonra kahvaltı yaparım.) Në orën tetë shkoj në shkollë. (Saat sekizde okula giderim.) Pasdite luaj me shokët. (Öğleden sonra arkadaşlarımla oynarım.) Në mbrëmje bëj detyrat dhe fle. (Akşam ödevleri yaparım ve uyurum.)" İleri aşamada öğrencilerden anlatımlarını sıklık ifadeleriyle genişletmeleri istenebilir: "Unë zakonisht zgjohem herët. (Ben genellikle erken uyanırım.) Ndonjëherë luaj futboll. (Bazen futbol oynarım.)" Sunum sürecinde öğrenciler zaman sıralaması bildiren "së pari (Önce), pastaj (Sonra), më pas (Daha sonra)" ifadelerini kullanarak anlatımlarını daha akıcı hâle getirebilirler. Bu etkinlik, öğrencilerin zaman-organizasyon becerisi, dilsel akış kurma ve anlatım bütünlüğü oluşturma becerilerini geliştirebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Benimle Bir Gün"

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak günlük rutinleri üzerine kısa diyaloglar oluşturabilir ve canlandırabilirler. Bu süreçte öğrenciler hem soru sorma hem de cevap verme becerilerini geliştirebilir. Öğrencilerden şu tür yapıları kullanmaları beklenebilir: "Në çfarë ore zgjohesh? (Saat kaçta uyanıyorsun?)" "Çfarë bën në mëngjes? (Sabah ne yapıyorsun?)" "Kur shkon në shkollë? (Okula ne zaman gidiyorsun?)" Cevaplar: "Unë zgjohem në orën shtatë. (Saat yedide uyanırım.)" "Në mëngjes ha mëngjes dhe shkoj në shkollë. (Sabah kahvaltı yaparım ve okula giderim.)" İleri aşamada öğrencilerden karşılaştırma yapmaları istenebilir: "Unë zgjohem më herët se ti. (Ben senden daha erken uyanırım.)" Bu etkinlik, öğrencilerin etkileşim kurma, kendiliğinden konuşma ve karşılıklı anlam üretme becerilerini geliştirebilir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Zaman Çizelgesi Tasarımı"

Öğrenciler kendi günlük rutinlerini görselleştirerek bir zaman çizelgesi hazırlayabilir. Bu çalışmada öğrenciler günün bölümlerini ve saatleri kullanarak eylemlerini kronolojik olarak düzenleyebilirler. Örnek yapılar: Në mëngjes (07.00) – zgjohem (Sabah (07.00) – uyanırım), Në drekë (12.00) – ha drekë (Öğlen (12.00) – öğle yemeği yerim), Në mbrëmje (20.00) – shikoj televizor. (Akşam (20.00) – televizyon izlerim.) Öğrencilerden hazırladıkları çizelgeyi sözlü olarak açıklamaları beklenebilir. İleri aşamada öğrencilerden çizelgelerini yorumlamaları istenebilir: "Pasdite jam më aktiv. (Öğleden sonra daha aktifim.), Mbrëmja është më e qetë se mëngjesi. (Akşam, sabahtan daha sakinidir.)" Bu etkinlik, öğrencilerin zaman kavramını yapılandırma, planlama ve dil ile organizasyon kurma becerilerini geliştirebilir. "Unë zakonisht shkoj në shkollë me autobus. (Ben genellikle okula otobüsle giderim.), Ndonjëherë luaj lojëra. (Bazen oyun oynarım.)" İleri aşamada öğrencilerden arkadaşlarıyla karşılaştırma yapmaları istenebilir "Unë fle më herët se ai. (Ben ondan daha erken uyurum.), Ajo studion më shumë se unë. (O benden daha çok ders çalışır.)" Bu etkinlik, öğrencilerin alışkanlık ifade etme, karşılaştırma yapma ve öz farkındalık geliştirme becerilerini destekleyebilir.

4. Zenginleştirme Etkinliği: "Alışkanlıklarım"

Öğrenciler kendi günlük alışkanlıklarını ifade eden kısa bir anlatım hazırlayabilir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca eylemleri değil bu eylemlerin sıklığını ve düzenini de ifade edebilirler. Örnek yapılar: "Unë gjithmonë ha mëngjes. (Ben her zaman kahvaltı yaparım.)"

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Gör ve Söyle

Öğrencilere günün bölümlerini ve günlük rutinleri gösteren görseller (uyanma, yemek yeme, okula gitme, oyun oynama, uyuma vb.) sunulabilir. Her görselin altında boşluk bırakılabilir. Öğrencilerden görsele uygun doğru ifadeyi seçmeleri veya söylemeleri istenebilir [zgjohem (uyanırım / uyanmak), ha mëngjes (kahvaltı yaparım / kahvaltı yapmak), shkoj në shkollë (okula giderim / okula gitmek), luaj (oynarım / oynamak), fle (uyurum / uyumak)]. İkinci aşamada öğrenciler görselleri zaman ifadeleriyle eşleştirebilirler [në mëngjes (sabah), pasdite (öğleden sonra), në mbrëmje (akşam)]. Bu etkinlik öğrencilerin temel sözcükleri tanıma ve anlam-görsel eşleştirme becerilerini geliştirebilir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerin tamamen serbest üretim yapmaları beklenmeyebilir, bunun yerine yarı yapılandırılmış cümleler üzerinden ilerlenebilir. Öğrencilere örnekteki gibi temel kalıplar sunulabilir: "Unë... në mëngjes. (Ben sabah...), Në mëngjes unë... (Sabah ben...), Në orën... unë... (Saat... ben...), Pasdite unë... (Öğleden sonra ben...), Në mbrëmje... (Akşam...)."

İlk aşamada öğretmen, öğrencilerin doğru seçim yapabilmelerini desteklemek amacıyla bir kelime havuzu sunabilir: [zgjohem (uyanmak), ha (yemek), shkoj (gitmek), luaj (oynamak), fle (uyumak), studioj (ders çalışırım / ders çalışmak)]. Öğrenciler bu kelimeleri uygun boşluklara yerleştirerek cümleleri tamamlayabilirler. İkinci aşamada kelime havuzu kaldırılarak öğrencilerden aynı kalıpları kullanarak kendi günlük rutinlerine uygun cümleler üretmeleri beklenebilir. Üçüncü aşamada öğrenciler oluşturdukları cümleleri sözlü olarak ifade edebilirler. Bu etkinlik, öğrencilerin fiil seçme, temel cümle kurma ve yapı farkındalığı geliştirme becerilerini destekleyebilir; kontrollü üretimden bağımsız üretime geçiş için bir köprü oluşturabilir.

3. Destekleme Etkinliği: Sırala ve Kur

Bu etkinlikte öğrenciler, verilen eylemleri önce anlamlı bir sıraya koyabilir, ardından bu sıralamayı dilsel üretime dönüştürebilirler. Öğrencilere karışık şekilde günlük rutinleri ifade eden ifadeler verilebilir [zgjohem (uyanmak), ha mëngjes (kahvaltı yapmak), shkoj në shkollë (okula gitmek), luaj (oynamak), fle (uyumak)]. İlk aşamada öğrenciler bu ifadeleri günün doğal akışına göre sıralayabilirler. İkinci aşamada öğretmen örnekteki yarı yapılandırılmış kalıpları sunabilir: "Së pari... (Önce...), Pastaj... (Sonra ...), Më pas... (Daha sonra...), Në fund... (Sonunda ...)" Öğrenciler sıraladıkları eylemleri bu kalıplar içine yerleştirerek anlamlı bir günlük akış oluşturabilirler: "Së pari zgjohem. (Önce uyanırım.) Pastaj ha mëngjes. (Sonra kahvaltı yaparım.) Më pas shkoj në shkollë. (Daha sonra okula giderim.) Në fund fle. (Sonunda uyurum.)" İlerleyen aşamada öğrencilerden zaman ifadeleri eklemeleri istenebilir: "Në mëngjes zgjohem... (Sabah uyanırım...), Në mbrëmje fle... (Akşam uyurum...)" Son aşamada öğrenciler oluşturdukları yapıyı sözlü olarak ifade edebilirler. Bu etkinlik, öğrencilerin zaman sıralaması kurma, dilsel organizasyon ve anlamlı anlatım oluşturma becerilerini geliştirebilirken yapıdan bağımsız üretime geçiş sürecini destekleyebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için kare kodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF (A1.2)

1. TEMA: ARKADAŞLARIM

Alt Temalar: En İyi Arkadaşım, Fiziksel Görünüş, Kişilik Özellikleri

"Arkadaşlarım" teması, öğrencilerin sosyal çevrelerini tanıtmalarına ve kişilerle ilgili temel iletişim becerilerini geliştirmelerine yönelik hazırlanmıştır. Tema; "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin arkadaşlarını tanıtmaları, bireylerin fiziksel ve kişilik özelliklerini betimlemeleri, karşılaştırmalar yapmaları ve sosyal ilişkilerine ilişkin düşüncelerini hedef dilde ifade etmelerine odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin arkadaşları ve sosyal çevrelerine ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER**EĞİLİMLER**

-
E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER**Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme) SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D9. Merhamet, D10. Mütevazılık D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

7. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.7.1.D. "Arkadaşlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında bireyleri tanıtmaya, fiziksel görünüş ve kişilik özelliklerine ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.1.O. "Arkadaşlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.1.K. "Arkadaşlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.1.Y. "Arkadaşlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.1.DBS. "Arkadaşlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.1.SÖS. "Arkadaşlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.1.SES. "Arkadaşlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Arkadaşlarım**Alt Temalar**

En İyi Arkadaşım

Fiziksel Görünüş

Kişilik Özellikleri

İşlevsel Cümle Yapıları

- Arkadaşlarını Tanıtma: "Ky është shoku im. (Bu benim erkek arkadaşım.), Kjo është shoqja ime. (Bu benim kız arkadaşım.), Emri i tij... [Onun adı... (erkek için)] / Saj është... (Onun adı... (kadın için)], Ai (O benim en iyi erkek arkadaşım.) / Ajo (O benim en iyi kız arkadaşım.) është shoku / shoqja ime më e mirë." En son kısım doğru mu gözden geçirilmesi önerilir.
- Fiziksel Görünüşü Betimleme: "Ai është i gjatë. (O uzundur.) / i shkurtër. (O kısıdır.), Ajo ka flokë të gjatë. (Onun uzun saçları var.) / të shkurtër. (Onun kısa saçları var.), Ai ka sy të kaltër. (Onun mavi gözleri var.) / të zinj. (Onun siyah gözleri var.), Ai është i dobët (O zayıftır.) / i fortë. (O güçlüdür.)."
- Kişilik Özelliklerini İfade Etme: "Ai është i sjellshëm. (O naziktir/terbiyelidir.), Ajo është e mirë. (O iyidir.) / e dashur. (O sevecendir.), Ai është punëtor. (O çalışkandır.), Ajo është e zgjuar. (O zekidir.)."
- Karşılaştırma Yapıları: "Ai është më i gjatë se unë. (O benden daha uzundur.), Ajo është më e sjellshme se... (O...den daha naziktir.), Shoku im është më i mirë se... (Arkadaşım...den daha iyidir.)."
- Soru Sorma ve Cevap Verme: "Kush është ai [O kim? (erkek) / ajo? (O kim? (kadın için)], Si është ai? (O nasıl biridir?), A është ai i gjatë? (O uzun mu?), Po, ai është... (Evet, o...dır.) / Jo, ai nuk është... (Hayır, o... değildir.)."
- Sosyal Etkileşim (Arkadaşlık Bağlamı): "Ai është shoku im i mirë. (O benim iyi arkadaşım.), Ne luajmë bashkë. (Biz birlikte oynarız.), Unë e dua shokun tim. (Ben arkadaşımı severim.)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "Jam (-im /-ım; olmak fiili 1. tekil kişi), është (-dır /-dir; olmak fiili 3. tekil kişi), janë (-dırlar /-dirler; olmak fiili çoğul kişi)."
- Sahiplik Yapıları: "Shoku im. (benim erkek arkadaşım.), Shoqja ime. (benim kız arkadaşım.), flokët e tij. [onun saçları (erkek için)] / saj (onun saçları (kadın için))."
- Sıfat Kullanımı: "i gjatë / e gjatë (uzun), i mirë / e mirë (iyi), i sjellshëm / e sjellshme (nazik, terbiyeli.)."
- Karşılaştırma Yapısı: "më... se... (...den daha... karşılaştırma yapısı)."

Sesletim

- Kısa Cümlelerde Doğal Vurgu: "Ai është i gjatë. [O uzundur. (doğal vurgu örneği)], Ajo është e mirë. [O iyidir. (doğal vurgu örneği)]."
- Arnavutçaya Özgü Sesler ve Telaffuzları: "gjatë(uzun), mirë(iyi), shoqe(kız arkadaş), nxënës (öğrenci), rrugë (yol / sokak.)."

Hedef sözcükler: "shok (erkek arkadaş), shoqe (kız arkadaş), nxënës (öğrenci), i gjatë (uzun), i shkurtër (kısa), i dobët (zayıf), i fortë (güçlü), flokë (saç), sy (göz), i mirë (iyi), i sjellshëm (nazik / kibar), i dashur (sevecen), punëtor (çalışkan), shok i mirë (iyi arkadaş), luaj (oynamak), flas (konuşmak), ndihmoj (yardım etmek), i zgjuar (zeki), e zgjuar, i turpshëm (utangaç), e turpshme, i qeshur (güler yüzlü), e qeshur, i sinqertë (samimi, dürüst), e sinqertë, i duruar (sabırlı), e duruar, i shoqërueshëm (sosyal, arkadaş canlısı), e shoqërueshme, qesh (gülmek / gülerim.), studioj (ders çalışmak), mësoj (öğrenmek / öğrenirim), takoj (buluşmak / karşılaşmak), kaloj kohë (vakit geçirmek), shok i ngushtë (yakın / samimi arkadaş), luajmë bashkë (birlikte oynarız)."

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini, yakın çevrelerini ve bireyler arası özellikleri gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin sosyal deneyimlerinden hareketle betimleme yapmaları, karşılaştırmaları ve etkileşim yoluyla anlamlı dil üretmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar arkadaşlık, benzerlik ve farklılık, betimleme, cevap verme, empati, fiziksel görünüş, gözlem, iletişim, karşılaştırma, kişilik özellikleri, saygısız sorma, sosyal etkileşim, tanıtım

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Shoku im më i mirë (En iyi arkadaşım)

Öğrenciler, yakın çevrelerinden seçtikleri bir arkadaşlarını tanıtan bütünlüklü bir çalışma hazırlar. Bu süreçte öğrenciler, yalnızca arkadaşlarının adını söylemekle kalmaz; "i gjatë (uzun), i shkurtër (kısa)" vb. fiziksel özelliklerini ve "i sjellshëm (nazik), i qeshur (güleryüzlü)" vb. kişilik özelliklerini anlamlı cümlelerle ifade eder. Öğrencilerden yapılandırılmış kalıplar [Ky është shoku im... (Bu benim arkadaşım...), Ai është... (O...dır.), Ne luajmë bashkë... (Biz birlikte oynarız...) üzerinden en az 4-5 cümlelik bir anlatım oluşturmaları beklenir. Hazırlık aşamasında öğretmen, sıfatlar ve tanıtım kalıplarını model cümleler ve görseller aracılığıyla sunar; öğrenciler bu kalıpları kullanarak kısa notlar oluşturur. Ürün aşamasında öğrenciler, arkadaşlarını tanıtan bir poster ya da tanıtım kartı hazırlar. Bu materyallerde görsellerle desteklenmiş kısa ve açık ifadeler yer alır. Sözlü aşamada çalışmalarını sınıfa sunar ve arkadaşlarının yönelttiği "Si është ai? (O nasıl biridir?), "Çfarë bëni bashkë? (Birlikte ne yapıyorsunuz?)" vb. sorulara cevap verir. Bu görev öğrencilerin betimleme, tanıtma ve temel etkileşim becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

2. Performans Görevi: Ne jemi të ndryshëm, por bashkë (Biz farklıyız, ama birlikteyiz.)

Öğrenciler, kendileri ile bir arkadaşlarını karşılaştıran kısa ve yapılandırılmış bir anlatım hazırlar. Bu süreçte fiziksel görünüş ve kişilik özellikleri üzerinden benzerlik ve farklılıkları ifade ederken "më ... se ... (...den daha ...)" karşılaştırma yapısını kullanır. Öğrencilerden "Unë jam... (Ben ...im.), Ai është... (O...dır.), Vitin e kaluar isha më i dobët se tani. (Geçen yıl şimdikinden daha zayıftım.) gibi kalıplarla en az 3-4 cümlelik karşılaştırma cümleleri kurmaları beklenir. Hazırlık aşamasında öğretmen karşılaştırma yapıları ve örnek cümleleri sunar, öğrenciler bu yapıları kullanarak kendi karşılaştırmalarını planlar. Ürün aşamasında iki kişiyi karşılaştıran kısa bir yazı veya görsel destekli bir çalışma hazırlar. Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarını paylaşımlarını ve "sepse... (çünkü...)" ifadesiyle gerekçelendirme yapmalarını teşvik eder. Bu görev, öğrencilerin karşılaştırma, akıl yürütme ve anlamlı dil üretimi becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

3. Performans Görevi: Shoqëria ime (Arkadaş çevrem / arkadaşlığım.)

Öğrenciler, arkadaş çevrelerini tanıtan kısa ve bütünlüklü bir anlatım hazırlar. Bu süreçte birden fazla kişiyi tanıtarak her biri hakkında temel bilgiler verir ve birlikte yaptıkları etkinlikleri ifade eder. Öğrencilerden "Ne jemi shokë... (Biz arkadaşız...), Ai është... (O...dır.), Ajo është... (O...dır.), Ne luajmë... (Biz oynarız...)" gibi kalıplarla en az 4-5 cümlelik bir grup tanıtımı oluşturmaları beklenir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, grup hâlinde çalışarak hangi arkadaşlarını tanıtacaklarını belirler ve kısa notlar hazırlar. Ürün

aşamasında arkadaş grubunu tanıtan bir poster ya da kısa, yazılı metin oluşturur. Sözlü aşamada grup hâlinde sunum yapabilir, rol paylaşımı ile kısa diyaloglar oluşturabilir ve sınıf içi etkileşime girebilir. Bu görev, öğrencilerin çoklu kişi anlatımı, iş birliği ve sosyal iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefler.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda arkadaşlarını tanımaya, sosyal ilişkilerini ifade etmeye ve yakın çevrelerindeki bireyleri betimlemeye ilişkin yaşam deneyimlerine aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Dil, bu temada arkadaşlık ilişkilerini, sosyal etkileşimlerini ve bireyler arası benzerlik ve farklılıkları ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Kush është ai / ajo? (O kim?), Si është ai? (O nasıl biridir?), Sa vjeç është? (Kaç yaşında?), Çfarë bën ai? (O ne yapar?), A është i gjatë apo i shkurtër? (Uzun mu yoksa kısa mı?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin sıfatları kullanma düzeyleri, arkadaşlarını tanımlama becerileri, karşılaştırmalar yapabilme hazır bulunuşluk düzeyleri ve bu ifadeleri düzenli ve anlamlı bir şekilde kurabilme becerileri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Benim Şehrim" teması kapsamında ülkeleri ve dilleri tanıma, temel meslekleri söyleme, günlük yiyecekleri adlandırma gibi bileşenleri sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirebilir; bu içerikler çeviri yapılmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmelerini yeni bağlamlarda işlevsel hâle getirilebilir. Ana dillerinde etkinliklerle ilgili edindikleri bilgileri dikkate alarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve bu ifadeleri kullanarak etkinlikleri tanıtmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.7.1.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (E1.1, E3.2, SDB1.1, KB2.6). Öğretmen arkadaşlık sahnesini gösteren bir görsel, iki arkadaşın birlikte olduğu bir fotoğraf ve betimleyici kartlar sunar; öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (OB1). Öğrenciler arkadaşlarını tanıtmaya, fiziksel özelliklerini ifade etme ve kişilik özellikleriyle ilgili deneyimlerini paylaşır (E2.3, SDB1.2, D9.1). Bu süreçte öğrenciler

öğrendikleri isimleri, tanıtmaya ve duygu ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar.

Öğrenciler görseller ve kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, SDB1.1, OB2, KB2.2**). Öğretmen öğrencilere "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Kush është ky? (Bu kim?), Si duket ai / ajo? (O nasıl görünüyor?), A është ky shoku yt? (Bu senin arkadaşın mı?)" gibi sorular yönelterek dinleme metinlerine ilişkin ilk beklentilerini oluşturmalarını sağlar ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirmelerine rehberlik eder (**E3.8, SDB2.3, OB7, KB2.7**).

Öğrenciler "Kush është ky? [Bu kim? (erkek için)], Kush është kjo? [Bu kim? (kadın için)], Si është ai / ajo? (O nasıl biridir?), Çfarë po bëjnë bashkë? (Birlikte ne yapıyorlar?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, E3.3, KB2.5, KB2.10**). Öğrenciler metinde tanıtılan kişinin kim olabileceği, nasıl görüldüğü veya nasıl bir kişiliğe sahip olduğu hakkında çıkarımlar yapar ve tahminlerini gerekçelendirir (**E3.5, SDB3.3, KB2.14, KB2.20**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E3.2, KB2.2**). İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullandıkları kelimelere ve ses tonuna dikkat eder; içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**SDB1.2, OB4**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır (**OB5**). Öğrenciler içeriğin genel konusunu "arkadaşını tanıtmaya ve betimlemeye" olarak ifade eder (**E3.7**). Bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki kişi, isim, fiziksel özellik ve kişilik ifadelerini öne çıkarır; öğrenciler bu unsurları tanıyıp gösterir (**KB2.10**).

Dinleme sonrasında öğrenciler önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.1, KB2.7**). Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur; öğrenciler kişi, isim, fiziksel özellik ve kişilik ifadelerini bu şema içine yerleştirir (**OB1, KB2.5**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri tanıtmaya ifadeleri, fiziksel özellikler ve kişilik özellikleri gibi kategorilere ayırarak sınıflandırır ve anlamlandırır (**KB2.13, KB2.16**). Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırmalar yapar, kişiler arasındaki benzerlik ve farklılıkları (uzun-kısa, eğlenceli-sakin vb.) ifade eder (**E3.5, SDB2.1**). Ayrıca metindeki kişi ile özellik, kişi ile davranış arasındaki ilişkileri fark eder ve açıklar (**SDB2.2, SDB3.3**). Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. "Ky është shoku im... (Bu benim arkadaşımdır.), Ai është më i gjatë se unë... (O benden daha uzundur.)" gibi ifadelerle kendi yaşamlarından örnekler verir (**D4.2, D9.1, D14.1, D16.1**). Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, SDB1.3, KB2.15**). "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini değerlendirir ve ifade eder (**E2.3, E2.4, D12.1**). Öğrenciler grup çalışmaları yaparak birbirlerine arkadaşlarını tanıtmaya ve betimlemeye ifadeleri hakkında geri bildirim verir (**SDB2.1, SDB2.2, D14.1, D15.1**). Mevcut içerik ile dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin bilgi, deneyim, düşünce ve duygularını arkadaşlarıyla etkileşim içinde paylaşır (**SDB3.1, D5.2, D20.3, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden arkadaş çevrelerini tanıtan kısa ve bütünlüklü bir anlatım hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden birden fazla kişiyi tanıtarak her biri hakkında temel bilgiler vermeleri ve birlikte yaptıkları etkinlikleri ifade etmeleri beklenebilir. Öğrencilerden "Ne jemi shokë ..." (Biz arkadaşız ...), "Ai është ..." (O ... dır.), "Ajo është ..." (O ... dır.), "Ne luajmë ..." (Biz oynarız ...) gibi kalıpları kullanarak en az 4-5 cümlelik bir grup tanıtımı oluşturmaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, grup hâlinde çalışarak hangi arkadaşlarını tanıtacaklarını belirleyebilir ve kısa notlar hazırlayabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden arkadaş grubunu tanıtan bir poster ya da kısa bir yazılı metin hazırlamaları istenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden grup hâlinde sunum yapmaları, rol paylaşımıyla kısa diyaloglar oluşturmaları ve sınıf içi

etkileşime katılmaları istenebilir.

ARN.7.1.0

Öğretmen, öğretim sürecinin başından itibaren öğrencilerin "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmalarını desteklemek amacıyla bu alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar (**E3.2, OB1, OB4**). Öğrenciler bu alt temalarla ilgili bildiklerini ifade eder (**E1.1, SDB1.1**). Görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak kişiler, fiziksel özellikler ve kişilik özelliklerine ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (**SDB1.2, KB2.2, KB2.6**).

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (**SDB3.1, KB2.14**). Öğretmen "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişiler kim olabilir?", "Nasıl görünüyorlar?" gibi sorular yönelterek öğrencilerin metne ilişkin ilk tahminlerini oluşturmalarını destekler (**E3.5, SDB2.3, KB2.10, KB2.11**). Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar, metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (**E3.8, KB2.12**). Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (**KB2.16**).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (**E3.2, KB2.10**). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır (**OB1, SDB1.2**). Öğrenciler metnin genel konusunu "arkadaşını tanıtmaya ve betimleme" olarak ifade eder (**E3.7, KB2.13, KB2.17**).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (kişiler, fiziksel özellikler, kişilik özellikleri vb.) bulmak amacıyla tarama yapar (**E3.2, SDB2.2, OB1, KB2.2**). Öğrenciler metinde geçen "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları (kişiler, betimleyici ifadeler, özellikler vb.) belirler (**KB2.5, KB2.6**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik biçimde belirlemeyi öğrenir; bu bilgileri anlamlandırır, günlük yaşamla ilişkilendirir ve gerektiğinde ana diliyle karşılaştırarak değerlendirir (**E2.4, SDB3.3, D4.2, KB2.7**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (arkadaş tanıtmaya ilişkin metinler, betimleyici paragraflar vb.) anlamını çözümlemeye odaklanır (**KB2.4, KB2.18**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**E2.3, SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3**). Böylece öğrenciler birbirlerinin katkılarından yararlanarak metnin bütünü anlamlandırır ve ortak bir anlam oluşturur (**D4.2, D14.1, KB2.20**).

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır (**E2.3, SDB2.1**). Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır (**SDB2.2, D4.2, KB2.15**). Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenir (**KB2.17**).

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur (**E2.3, SDB2.1, SDB2.2, D5.2**). Öğrenciler ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır (**E3.1, D6.2, KB2.14, KB2.15**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri kişi, fiziksel özellik ve kişilik özelliği gibi kategorilere ayırır (**E3.1, KB2.5, KB2.7**). Alt temalardaki unsurları kişiler, fiziksel özellikler ve kişilik özellikleri kategorilerinde sınıflandırır; bu unsurlar arasındaki farkları belirtir ve aralarındaki ilişkileri açıklar (**E3.5, KB2.10, KB2.16**). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır. Kapalı,

açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**SDB3.3, OB5**). Öğrenciler metne dayanarak arkadaş tanıtımı ve betimlemeye ilişkin çıkarımlarda bulunur.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa arkadaş tanıtım yazıları, betimleyici diyaloglar vb.) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E2.1, SDB2.1, KB2.15**). Öğrenciler "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E1.4, SDB1.3, SDB3.1, D3.1**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar, birbirlerine metinleri hakkında geri bildirim verir ve ortak öğrenme sürecine katkı sağlar (**D15.1, D16.1, D20.3**).

ARN.7.1.K

Bu süreçte "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen öğrencilere bu alt temalara uygun görseller (arkadaş fotoğrafları, betimleyici kartlar vb.), kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**OB1, OB4**). Öğrenciler arkadaşlarını tanıtmaya, fiziksel özelliklerini betimleme ve kişilik özelliklerini ifade etmeye ilişkin deneyimlerini paylaşır (**E1.1, E2.3, SDB2.1, D4.2**). İletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisini (i gjatë, i shkurtër, i sjellshëm, i qeshur vb.), dil bilgisi yapılarını (Ky është... / Ai është... / Ai është më i... se...) ve sosyal dil ifadelerini kullanarak etkili iletişim kurar (**E1.5, E2.4, SDB2.3, KB2.6**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoları (iki arkadaşın birbirini tanıttığı sahneler vb.) öğrencilere sunar. Öğrenciler "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarındaki ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşinalık kazanır (**SDB1.2, OB4, KB2.6**). Yönlendirilmiş uygulama aşamasında öğrenciler duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, E3.3, SDB2.1**). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir ve konuşmalarını geliştirir. Örneğin: Örneğin "Ai është i gjatë dhe shumë i sjellshëm." (O uzun ve çok naziktir.) (**KB2.10**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.1, KB2.13, KB2.14**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru-cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar "Si është shoku yt? (Arkadaşın nasıldır?), Ai është shumë i mirë. (O çok iyidir.) Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder (**KB2.16**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**E3.5, E3.7, SDB3.3, D16.1**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol oynama etkinlikleri, pandomim çalışmaları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**OB2, OB5**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; arkadaşını betimleme, karşılaştırma yapma "më i gjatë se..." (...den daha uzun), soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**E1.4, E3.5, E3.8, KB2.7**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal bir şekilde sunar ve arkadaşlarına ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**E1.5, SDB2.2, SDB3.1, KB2.15**). Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak arkadaşlarını tanıtan konuşmalarını paylaşır, birbirlerine geri bildirim verir ve ortak öğrenme sürecine katkı sağlar (**SDB1.3, D5.2, D20.3, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yakın çevrelerinden seçtikleri bir arkadaşlarını tanıtan bütünlüklü bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca arkadaşlarının adını söylemeleri değil "i gjatë" (uzun), "i shkurtër" (kısa) gibi fiziksel özelliklerini ve "i sjellshëm" (nazik), "i qeshur" (güler yüzlü) gibi kişilik özelliklerini anlamlı cümlelerle ifade etmeleri de beklenebilir. Öğrencilerden

yapılandırılmış kalıplar [Ky është shoku im... (Bu benim arkadaşım...), Ai është... (O... dır.), Ne luajmë bashkë... (Biz birlikte oynarız...)] üzerinden en az 4-5 cümlelik bir anlatım oluşturmaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğretmen, sıfatlar ve tanıtım kalıplarını model cümleler ve görseller aracılığıyla sunabilir, öğrenciler bu kalıpları kullanarak kısa notlar hazırlayabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden arkadaşlarını tanıtan bir poster ya da tanıtım kartı hazırlamaları istenebilir. Bu materyallerde görsellerle desteklenmiş kısa ve açık ifadeler yer verilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve arkadaşlarının yönelttiği "Si është ai?" (O nasıl biridir?), "Çfarë bëni bashkë?" (Birlikte ne yapıyorsunuz?) gibi sorulara cevap vermeleri istenebilir.

ARN.7.1.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Arkadaşlarım" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin "Arkadaşlarım" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmeleri amacıyla alt temalara uygun görseller (arkadaş fotoğrafları, betimleyici kartlar vb.), kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**E3.2, SDB1.1, OB1, KB2.2**). Öğrenciler "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına ilişkin bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, SDB1.2, SDB2.1**). Öğretmen yazma görevini "Arkadaşını tanıtan ve onu betimleyen kısa bir metin yaz." şeklinde açıklar. Öğrenciler bu alt temalara ilişkin neler yazacaklarını planlayarak yazma sürecine hazırlanır (**E3.8, KB2.6**).

Örnek cümleler ve tanıtım kartı (profil) modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, SDB1.2, OB4, KB2.5**). Bu aşamada öğretmen alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar. "Ky është shoku im. (Bu benim arkadaşımdır.), Ai është i gjatë dhe shumë i sjellshëm. (O uzun ve çok naziktir.)." Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E1.4, E3.3**). Ardından arkadaşları hakkında kısa metinler yazar ve betimleyici bilgileri açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**KB2.13**). Bu süreçte öğrenciler modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**KB2.20**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini (fiziksel ve kişilik özellikleri: i gjatë (uzun), i shkurtër (kısa), i qeshur (güleryüzlü), i sjellshëm (nazik) bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, E3.1, KB2.10**). Öğrenciler arkadaş tanıtımı ve betimleme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümlerinden oluşan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**E3.7, KB2.14**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve arkadaşlarını tanıtan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (**SDB2.1, SDB3.3, KB2.16**).

"Arkadaşlarım" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.1, E2.2, KB2.17**). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil yapılarını seçerek kullanır (**E2.3, KB2.7**). Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E2.4, SDB2.1**). Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**KB2.14, KB2.15**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirim verir (**SDB2.2, D4.2, D16.1, KB2.18**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalıklarını da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB1.3**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**SDB3.1, D10.1, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir ve yazma

süreçlerine ilişkin ortak değerlendirmelerde bulunur (**SDB3.3, D5.2, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden kendileri ile bir arkadaşlarını karşılaştıran kısa ve yapılandırılmış bir anlatım hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden fiziksel görünüş ve kişilik özellikleri üzerinden benzerlik ve farklılıkları ifade ederken "më ... se ..." (... -den daha ...) karşılaştırma yapısını kullanmaları beklenebilir. Öğrencilerden "Unë jam ..." (Ben ... im.), "Ai është ..." (O ... dır.), "Vitin e kaluar isha më i dobët se tani." (Geçen yıl şimdikinden daha zayıftım.) gibi kalıpları kullanarak en az 3-4 cümlelik bir karşılaştırma oluşturmaları istenebilir. Hazırlık aşamasında öğretmen, karşılaştırma yapıları ve örnek cümleleri sunabilir; öğrenciler bu yapıları kullanarak kendi karşılaştırmalarını planlayabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden iki kişiyi karşılaştıran kısa bir yazı veya görsel destekli bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfla paylaşmaları istenebilir. Ayrıca öğretmen, öğrencileri "sepse ..." (çünkü ...) yapısını kullanarak karşılaştırmalarını gerekçelendirmeye teşvik edebilir.

ARN.7.1.DBS

Öğretmen "En İy Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, OB4**). Öğretmen içeriklerde yer alan "jam" (olmak), "është" (olmak), kişi zamirleri (unë, ai, ajo) ve betimleyici cümle yapılarını (Ai është i gjatë., Ajo është shumë e sjellshme., Ai është më i gjatë se unë.) vurgular; öğrenciler bu yapıları fark ederek yapıları aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5, KB2.2, KB2.10**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve yapıların kullanımına aşinalık kazanır (**SDB1.1, SDB2.3, OB5**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve tekrar yoluyla anlamlandırır (**E3.8, KB2.16**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2, SDB1.2, OB1**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E3.3, KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (bir arkadaşını işaret ederek "Ky është shoku im. (Bu benim arkadaşımdır.), fiziksel özellikleri jestlerle göstererek "i gjatë" (uzun), "i shkurtër" (kısa) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**E1.1, KB2.2**). Böylece "jam", "është", kişi zamirleri ve sıfat + isim uyumu (i / e + sıfat yapısı) gibi temel dil bilgisi yapıları, doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.13**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, KB2.7**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E1.5, E3.1, KB2.10**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında arkadaşlarını tanıtır ve betimler; karşılaştırma yapıları [më i ... se ... (...den daha ...)], olumsuz yapı [nuk është ... (...değildir)] ve bağlaç kullanımı (dhe) ile ifadelerini genişletir (**E3.7, SDB2.1, SDB3.3, KB2.14**). Böylece dil bilgisi, soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.1, E2.4, SDB1.2**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**KB2.15**). Alt temalardaki yapıları kullanarak arkadaşlarını tanıtır ve betimleme bağlamında iletişim kurar, bu yapıları doğal ve işlevsel bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB3.1, D4.2, D14.1, KB2.20**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**D16.1**).

ARN.7.1.SÖS

Öğretmen, "Arkadaşlarım" temasının alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya

video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrar eder (**E3.2, SDB1.1, OB5**). Öğrenciler arkadaşlık ilişkileri, fiziksel görünüş ve kişilik özelliklerine ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri "shoku im (arkadaşım), i gjatë (uzun), i shkurtër (kısa), i qeshur (güler yüzlü), i sjellshëm (nazik)" (nazik) iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, D15.1, KB2.6**).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, SDB1.2, KB2.2**). Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupla veya bireysel olarak tekrar eder (**KB2.5**). Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar. "Ky është shoku im. (Bu benim arkadaşımdır.), Ai është i gjatë dhe shumë i sjellshëm. (O uzun ve çok naziktir.)." (**E3.5, OB4**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**D5.2**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak arkadaşlarını tanıtmaya, fiziksel özelliklerini betimleme ve kişilik özelliklerini ifade etmeye yönelik anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.4, E2.3, KB2.7**). Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; betimleyici sıfat yapıları (i / e + sıfat) ve karşılaştırma ifadeleri [më i... se... (... den daha...)] üzerinden anlam kurar (**KB2.16**). Görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**E2.4, SDB2.1**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**D20.3**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.5, E2.1, SDB1.2, OB1**). Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir biçimde kullanmaya başlar (**E2.3, E2.4, KB2.14, KB2.15**). Alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak arkadaşlarını tanıtmaya ve betimleme bağlamında iletişim kurar; bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**E3.2, SDB3.1, D4.2, KB2.20**).

ARN.7.1.SES

Öğretmen, öğrencilere "En İyi Arkadaşım", "Fiziksel Görünüş" ve "Kişilik Özellikleri" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir; öğrenciler bu içerikleri özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir "i gjatë (uzun), i shkurtër (kısa), i sjellshëm (nazik), i qeshur (güler yüzlü) gibi sıfatlarda vurgu ve ritim" (**E3.5, D14.1, KB2.10**).

Öğrenciler model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma etkinlikleri aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**SDB1.2, OB2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde ve bireysel olarak tekrar eder (**KB2.6**). Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**KB2.2**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler (ë, gj, q vb.), hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (**E1.4**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (**E2.2, E2.3**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır "Ky është shoku im. (Bu benim arkadaşımdır.), "Ai është shumë i mirë. (O çok iyidir.)." (**SDB2.1, D14.1, KB2.15**).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak arkadaşlarını tanıtmaya ve betimleme bağlamında iletişim kurar (**E2.1, SDB2.1, D15.1, KB2.14**). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E1.5, SDB3.1, D14.1, KB2.15**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Arkadaşımı Tanımlıyorum

Öğrenciler, farklı fiziksel özelliklere ve kişilik özelliklerine sahip bireyleri gösteren görseller üzerinden kısa bir sözlü sunum hazırlar. Bu süreçte yalnızca kişiyi tanıtmakla kalmaz, onun fiziksel özelliklerini (boy, saç, göz vb.) ve kişilik özelliklerini (iyi, yardımsever, eğlenceli vb.) bütünlüklü bir anlatım içinde ifade eder. Öğrencilerden "Ky është... (Bu ...dır.), Ai është i gjatë... (O uzundur ...), Ajo është e sjellshme... (O naziktir...) gibi temel kalıpların yanı sıra karşılaştırmalar yapmaları da beklenir "Ai është më i gjatë se unë (O benden daha uzundur.)." Hazırlık aşamasında öğretmen, görseller üzerinden örnek betimlemeler yapar ve hedef sözcükleri tekrar eder. Öğrenciler, seçtikleri görseller doğrultusunda kısa notlar oluşturur. Ürün aşamasında görsellerden yararlanarak 3-4 cümlelik yapılandırılmış bir anlatım hazırlar. Sunum aşamasında çalışmalarını sınıfa sunar, isteyen öğrenciler sunumlarını soru-cevap ya da kısa diyaloglarla genişletebilir. Bu etkinlik öğrencilerin betimleme, karşılaştırma ve sözlü ifade becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Röportaj Yapma

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak arkadaşları hakkında mini bir röportaj gerçekleştirir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca soru sormakla kalmaz, elde ettikleri bilgileri anlamlandırarak yeniden ifade eder. Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde temel soru kalıplarını gözden geçirir ve kendi sorularını oluşturur. Örneğin "Kush është shoku yt? (Senin arkadaşın kim?), Si është ai? (O nasıl biridir?), Çfarë bën ai? (O ne yapar?), Sa vjeç është? (Kaç yaşındadır?)." Ardından birbirleriyle röportaj yapar, sorular sorar ve verilen cevapları dikkatle dinleyerek kısa notlar alır. İkinci aşamada birbirlerinden edindikleri bilgileri kullanarak kısa bir sözlü anlatım hazırlar. Bu aşamada öğrencilerden yalnızca tekrar etmeleri değil bilgileri düzenleyerek aktarmaları beklenir. Örneğin "Ai quhet... (Onun adı...dır.), është... vjeç (... yaşındadır.), Ai është i gjatë dhe i mirë. (O uzun ve iyidir.), Ai luan futboll. (O futbol oynar.)." Etkinliğin son aşamasında öğrenciler, birbirlerini sınıfa tanıtır. İsteyenler sunumlarını rol oynama, diyalog ya da karşılaştırma ifadeleriyle genişletebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin dinleme, anlama, yeniden yapılandırma ve sözlü ifade becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Kim Bu?" (Tahmin Oyunu)

Öğrenciler sınıftaki arkadaşlarını betimleyerek bir tahmin oyunu gerçekleştirir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca tanımlama yapmakla kalmaz, aynı zamanda ipuçları vererek karşı tarafın doğru kişiyi tahmin etmesini sağlar. Hazırlık aşamasında öğretmen betimleme yapıları ve sıfatları tekrar eder. Öğrencilerden "Ai është i gjatë... (O uzundur ...), Ajo ka flokë të gjatë... (Onun uzun saçları var ...), Ai është shumë i qeshur... (O çok güler yüzlüdür ...)" gibi ifadeleri kullanmalarını ister. Oyun aşamasında bir öğrenci sınıftan bir kişiyi seçer ve onu betimler. Diğer öğrenciler verilen ipuçlarına göre bu kişinin kim olduğunu tahmin etmeye çalışır. İlerleyen aşamada öğretmen, öğrencilerden "Ai është më i gjatë se... (O ...den daha uzundur.)" karşılaştırma yapıları kullanmalarını da isteyebilir.

Bu etkinlik, öğrencilerin gözlem yapma, çıkarımda bulunma ve betimleyici dili etkin şekilde kullanma becerilerini geliştirirken aynı zamanda eğlenceli ve etkileşimli bir öğrenme ortamı oluşturur.

Destekleme Destekleme Etkinliği 1: Cümle ve Görsel Eşleştirme

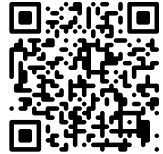
Öğrencilere, farklı fiziksel özelliklere ve kişilik özelliklerine sahip bireyleri gösteren görseller ile bu görsellere ait kısa cümleler karışık olarak verilir. Cümleler arkadaş tanıma, fiziksel görünüş ve kişilik özelliklerini ifade edecek şekilde seçilir. Örneğin "Ky është shoku im (Bu benim arkadaşımdır.), Ai është i gjatë. (O uzundur.), Ajo është e sjellshme. (O naziktir.)." İlk aşamada verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte cümlelerde geçen anahtar sözcükleri (sıfatlar, kişi ifadeleri vb.) fark ederek anlamlandırma yapar ve görsel-metin ilişkisini kurar. İkinci aşamada aynı görsele ait farklı cümleler öğrencilere sunulur. Öğrenciler bu cümleleri inceleyerek aynı kişiyi tanımlayan ifadeleri gruplandırır. Örneğin "Ai është i gjatë. (O uzundur.), Ai është shumë i mirë (O çok iyidir.)" gibi cümleleri aynı görsele ilişkilendirir. Bu aşama öğrencilerin aynı bağlam içinde farklı yapıların nasıl kullanıldığını fark etmelerini sağlar. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. Örneğin "Ai është shoku im. (O benim arkadaşımdır.), Ai është i qeshur. (O güler yüzlüdür.)." Böylece öğrenciler yalnızca tanıma değil üretim sürecine de geçiş yapar. Etkinliğin sonunda öğrenciler, yaptıkları eşleştirmeleri sınıfla paylaşır ve öğretmen rehberliğinde doğru-yanlış üzerinden kısa geri bildirim alır. Bu etkinlik, öğrencilerin sözcük tanıma, betimleme ve anlamlandırma becerilerini destekler.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere "Arkadaşlarım" teması kapsamında yarım bırakılmış cümleler sunulur. Bu cümleler, arkadaş tanıma, fiziksel özellikleri ifade etme, kişilik özelliklerini betimleme gibi temel iletişim durumlarını kapsar. Örneğin "Ky është... (Bu...dır.), Ai është... (O...dır.), Ajo është shumë... (O çok ...dır.), Ne... bashkë (Biz birlikte...)." İlk aşamada öğrenciler verilen yarım cümleleri uygun kelimelerle tamamlar. Bu süreçte öğretmen, gerekli durumlarda "i gjatë (uzun), i mirë (iyi), i qeshur (güler yüzlü), luajmë (Oynarız.)" vb. kelime havuzu sunabilir. Öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri doğru bağlamda kullanarak cümleleri anlamlı hâle getirir. İkinci aşamada tamamladıkları cümleleri sınıf içinde okur ve paylaşır. Öğretmen doğru kullanımları pekiştirir, gerektiğinde alternatif ifadeler sunarak öğrencilerin dilsel farkındalığını artırır. Üçüncü aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa ve bütünlüklü bir ifade oluşturmaları istenir. Örneğin "Ky është shoku im. (Bu benim arkadaşım), Ai është i gjatë dhe i mirë. (O uzun ve iyidir), Ne luajmë bashkë. (Biz birlikte oynarız.)." Etkinliğin son aşamasında öğrenciler, oluşturdıkları ifadeleri gruplar hâlinde paylaşır ve birbirlerinin cümlelerini dinleyerek kısa geri bildirimde bulunur. Böylece hem yazılı hem sözlü üretim becerilerini birlikte geliştirir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: SORUMLULUKLARIM

Alt Temalar: Evimdeki Kurallar, Ailedeki Sorumluluklarım, Görgü ve Davranış Kuralları

"Sorumluluklarım" teması, öğrencilerin aile ve sosyal yaşamda üstlendikleri sorumluluklara ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin ev yaşamına ilişkin kuralları, aileiçindeki görev ve sorumlulukları ile toplumsal yaşamda benimsenen görgü ve davranış kurallarını hedef dilde ifade etmelerine odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin aile ve sosyal yaşamda sorumluluklarını, kuralları ve uygun davranış biçimlerini hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ

YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma ,YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim , SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D1. Adalet, D2. Aile Bütünlüğü, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı , OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma
KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)
KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

7. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.7.2.D. "Sorumluluklarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında evdeki kurallar, aile içi sorumluluklar, görgü ve davranış kurallarına ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.2.O. "Sorumluluklarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.2.K. "Sorumluluklarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.2.Y. "Sorumluluklarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.2.DBS. "Sorumluluklarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.2.SÖS. "Sorumluluklarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.2.SES. "Sorumluluklarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Sorumluluklarım**Alt Temalar**

Evimdeki Kurallar

Ailedeki Sorumluluklarım

Görgü ve Davranış Kuralları

İşlevsel Cümle Yapıları

- Ev Kurallarını İfade Etme: "Në shtëpi nuk bërtas (Evde bağırمام.), Duhet të jem i qetë. (Sakin olmalıyım.), Nuk vrapoj në shtëpi (Evde koşمام.)."
- Sorumlulukları İfade Etme: "Unë pastroj dhomën time. (Ben odamı temizlerim.), Ndihej nënën. (Anneme yardım ederim.), Vendos librat në raft. (Kitapları rafa koyarım.)."
- Görgü ve Davranış İfadeleri: "Faleminderit. (Teşekkür ederim.), Ju lutem. (Lütfen / Rica ederim.), Më fal. (Özür dilerim / Affedersin.), Të lutem, ulu. (Lütfen, otur.)."
- Karşılaştırma Yapılarıyla İfade Kurma: "Unë ndihej më shumë se vëllai im. (Ben erkek kardeşimden daha çok yardım ederim.), Dhoma ime është më e rregullt se dje. (Odam dünden daha düzenlidir.)."
- Günlük Yaşamda Soru Sorma ve Cevap Verme: "Çfarë bën në shtëpi? (Evde ne yaparsın?), A ndihej prindërit? (Anne babana yardım eder misin?), Kush pastroj dhomën? (Odayı kim temizler?), Çfarë duhet të bëjmë në shtëpi? (Evde ne yapmalıyız?)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "jam (olmak /-im, -ım), bëj (yapmak), ndihej (yardım etmek), pastroj (temizlemek), vendos (koymak / yerleştirmek), sjell (getirmek)."
- Zorunluluk Yapıları: "duhet të... (...-meli /...-malı; zorunluluk yapısı)."
- Temel Sıfatlar: "i pastër / e pastër (temiz), i rregullt / e rregullt (düzenli), i mirë / e mirë (iyi), i sjellshëm / e sjellshme (nazik / terbiyeli)."
- Karşılaştırma Yapıları: "më... se... (...den daha ...)."
- Soru Yapıları: "çfarë? (ne?), kush? (kim?), a? (mi / mı soru eki), pse? (neden?)."
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve), por (ama / fakat), sepse (çünkü)."

Sesletim

- Görgü İfadelerinde Vurgu: "faleminderit. (Teşekkür ederim), ju lutem. (Lütfen / rica ederim), më fal. (Özür dilerim)."
- Fiillerde Vurgu: "ndihej. (Yardım ederim.), pastroj. (Temizlerim.), vendos. (Koyarım / Yerleştiririm.), bëj. (Yaparım.)."
- Çift Ünsüz ve Özel Sesler: "dh, gj, ll, rr" [dhomë (oda), gjellë (yemek), rregull (kural / düzen)].

Hedef sözcükler: "shtëpi (aile), dhomë (oda), familje (aile), nënë (anne), baba (baba), vëlla (erkek kardeş), motër (kız kardeş), rregull (kural / düzen), detyrë (görev / ödev), përgjegjësi (sorumluluk), ndihmë (yardım), faleminderit. (Teşekkür ederim.), ju lutem. (Lütfen. / Rica Ederim.), më fal. (Özür Dilerim.), pastroj (temizlemek), ndihej (yardım etmek), rregulloj (düzeltmek / düzenlemek), vendos (koymak / yerleştirmek), sjell (getirmek), ha (yemek), pi (içmek), i pastër (temiz), i rregullt (düzenli), i sjellshëm (nazik / terbiyeli), i mirë (iyi), tavolinë (masa), kuzhinë (mutfak), krevat (yatak), raft (raf), libër (kitap), lodër (oyuncak)."

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin aile yaşamındaki sorumluluklarını, günlük davranışlarını ve sosyal kuralları gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin kendi deneyimlerinden hareketle sorumluluklarını değerlendirmeleri ve uygun iletişim kalıplarını kullanmaları desteklenir.

Anahtar Kavramlar aile, davranış, düzen, ev, görev, günlük yaşam, iletişim, iş birliği, karşılıklı etkileşimkural, nezaket, özür dileme, paylaşım, saygı, sorumluluk, temizlik, teşekkür etme, uyum, yardım

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Shtëpia ime dhe rregullat (Evim ve kurallar)

Öğrenciler yaşadıkları evi ve ev içinde uygulanan temel kuralları tanıtan cümleler kurar ve görsel destekli bir "ev kuralları posterini" hazırlar. Bu süreçte yalnızca evlerini adlandırmakla kalmaz, aynı zamanda evde uyulması gereken kuralları "Në shtëpi nuk bërtas. (Evde bağırمام.), Duhet të jem i rregullt. (Düzenli olmalıyım.)" şeklinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde ev, oda, aile ve kurallara ilişkin temel sözcükleri ve cümle kalıplarını gözden geçirir. Ardından kendi ev yaşamlarından hareketle hangi kuralların önemli olduğunu belirler ve bu kuralları kısa notlar hâline getirir. Ürün aşamasında öğrenciler evlerini ve kurallarını tanıtan bir poster hazırlar. Poster üzerinde evin bölümleri, aile bireyleri ve her bölümle ilişkili kurallar cümlelerle ifade edilir. Görseller (oda, masa, aile vb.) kullanılarak anlatım desteklenir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları posterleri sınıfa sunar ve evlerinde hangi kurallara uyduklarını açıklar. İsteyen öğrenciler sunumlarını soru-cevap etkinliğiyle "Çfarë bën në shtëpi? (Evde ne yaparsın?), A ka rregulla në shtëpinë tënde? (Senin evinde kurallar var mı?) genişletebilir. Bu süreç, öğrencilerin hem ifade hem de sosyal farkındalık becerilerini geliştirir.

2. Performans Görevi: Detyrat e mia në familje (Ailedeki görevlerim)

Öğrenciler aile içindeki sorumluluklarını tanıtan bir etkinlik hazırlar. Bu süreçte öğrenciler yalnızca görevleri adlandırmakla kalmaz, aynı zamanda bu görevleri nasıl ve ne zaman yaptıklarını "Unë pastroj dhomën time. (Ben odamı temizlerim.), Ndihej nënën në kuzhinë. (Mutfakta anneme yardım ederim.)" şeklinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, sorumluluklara ilişkin fiilleri ve kalıp ifadeleri inceler. Ardından kendi günlük yaşamlarından hareketle evde üstlendikleri görevleri belirler ve bu görevleri sıralı şekilde ifade etmeye hazırlanır. Ürün aşamasında öğrenciler, "benim sorumluluklarım" temalı bir tablo, poster veya kısa yazı hazırlar. Bu çalışmada her görev için kısa ve açık cümleler yer alır. Öğrenciler görevleri zaman ifadeleriyle kullanmaya teşvik edilir. Sözlü aşamada hazırladıkları çalışmaları sunar ve evde hangi sorumlulukları üstlendiklerini açıklar. Ayrıca arkadaşlarına sorular yönelterek "A ndihmon në shtëpi? (Evde yardım eder misin?), Kush pastron dhomën? (Odayı kim temizler?)" etkileşim kurar. Bu süreç, öğrencilerin hem anlatım hem de karşılıklı iletişim becerilerini geliştirir.

3. Performans Görevi: Sjellja ime në shtëpi (Evdeki davranışım)

Öğrenciler ev içindeki davranışlarını ve görgü kurallarını tanıtan bir etkinlik hazırlar. Bu süreçte yalnızca ifadeleri tekrar etmekle kalmaz, aynı zamanda uygun olan ve uygun olmayan davranışları karşılaştırarak "Unë them faleminderit. (Ben teşekkür ederim derim.), Nuk bërtas në shtëpi (Evde bağırمام.)" şeklinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, görgü ifadeleri "Faleminderit. (Teşekkür ederim.), Ju lutem.

(Lütfe.), më fal. (Özür dilerim.) ve temel davranış kalıplarını inceler. Ardından kendi davranışlarını değerlendirerek hangi ifadeleri kullandıklarını belirler. Ürün aşamasında öğrenciler, "benim davranışlarım" temalı bir poster veya kısa metin hazırlar. Bu çalışmada en az birkaç davranış ve bu davranışlara ilişkin kısa açıklamaları ifade eder. İsteyen öğrenciler doğru ve yanlış davranışları karşılaştırma yapılarıyla genişletebilir. Sözlü aşamada öğrenciler çalışmalarını sunar ve evde nasıl davrandıklarını açıklar. Ayrıca sınıf içinde kısa diyaloglar kurarak "Ju lutem. (Lütfe.), Më fal. (Özür dilerim.), Faleminderit. (Teşekkür ederim.)" şeklinde görgü ifadelerini kullanır. Bu süreç, öğrencilerin sosyal dil kullanımını ve iletişim becerilerini güçlendirir.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin ev yaşamı, aile içindeki kurallar, sorumluluklar ve günlük davranış normlarına ilişkin yaşam deneyimlerine büyük ölçüde aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin ev içindeki kuralları ifade etmelerini, aile içerisindeki görev ve sorumluluklarını açıklamalarını ve uygun sosyal davranış biçimlerini hedef dil aracılığıyla kullanmalarını sağlayan işlevsel bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden "Çfarë bën në shtëpi? (Evde ne yaparsın?), A ndihmon prindërit? (Anne babana yardım eder misin?), Kush pastron dhomën? (Odayı kim temizler?), Çfarë duhet të bëjmë në shtëpi? (Evde ne yapmalıyız?) gibi yönlendirici sorular yoluyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin temel zaman ifadelerini kullanma düzeyi, kendilerini ve çevrelerini tanımlama becerileri ve bunları düzen içerisinde yapabilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Sorumluluklarım" ev içindeki kuralları fark etme, ailedeki sorumluluklarını tanıma, temel görgü ve davranış ifadelerini kullanma gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapılmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **ARN.7.2.D**

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğretmen ev yaşamını gösteren bir görsel, aile bireylerinin görev paylaşımını yansıtan bir fotoğraf ve günlük davranış kurallarını içeren görseller sunar; öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister. Öğrenciler ev kuralları, aile içi sorumluluklar ve nezaket davranışları ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**SDB1.2, D2.1**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel ifadeleri ve günlük yaşam alışkanlıklarını hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**D16.1, KB2.6**).

Ardından öğrenciler, görseller ve kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, OB2, OB4, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë po bën kjo familje? (Bu aile ne yapıyor?), Cilat janë rregullat në shtëpi? (Evdeki kurallar nelerdir?), Si duhet të sillesh? (Nasıl davranmalısın?)" gibi sorular sorarak öğrencilerin dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur (**E3.5, E3.8, OB7, KB2.5**). Öğrenciler konuya ilişkin ön bilgi geliştirir ve görsel ipuçlarından hareketle tahminlerde bulunur (**SDB1.1, SDB2.3, KB2.7**).

Öğrenciler "Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?)", "Kush ndihmon në shtëpi? (Evde kim yardım ediyor?)", "Cilat janë rregullat? (Kurallar nelerdir?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, E3.1, E3.5, KB2.10**). Örneğin metinde hangi ev kurallarından bahsedildiğini, aile bireylerinin hangi sorumlulukları üstlendiğini veya hangi davranışların uygun olduğunu düşünür ve bu tahminlerini gerekçelendirmeye çalışır (**SDB3.3, D5.2, KB2.11, KB2.12**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır. İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullandıkları kelimelere ve ses tonuna dikkat eder (**E3.2, KB2.2**). Öğrenciler içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**E1.6**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "ev kuralları ve aile içi sorumluluklar" olarak ifade eder (**SDB1.2, OB4**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki kuralları, sorumlulukları ve nezaket ifadelerini öne çıkarır; öğrenciler bu unsurları tanıır ve gösterir (**SDB2.3, D14.1, OB5, KB2.10**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır. Önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.1, E3.7**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler kural, sorumluluk ve davranış unsurlarını bu şema içine yerleştirir; elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır (**KB2.5, KB2.7**). Öğrenciler unsurları ev kuralları, aile sorumlulukları ve görgü kuralları gibi kategorilere ayırır. Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar; uygun ve uygun olmayan davranışlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar. Ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark ederek aile bireyleri ile sorumluluklar arasındaki bağlantıyı ifade eder (**KB2.13, KB2.14**). Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. "Unë ndihmoj në shtëpi... (Ben evde yardım ederim...)", "Në shtëpinë time... (Evimde...)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnek verir (**SDB3.3, D2.1, D16.1, D20.3**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (**E2.3, E2.4, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine ev kuralları, sorumluluklar ve uygun davranış biçimleri hakkında geri bildirim verir (**SDB3.1, D12.3**).

D15.1, KB2.20). Mevcut içerik ile dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarıyla etkileşimli biçimde paylaşır. Performans görevi kapsamında öğrencilerden yaşadıkları evi ve ev içinde uygulanan temel kuralları tanıtan cümleler kurarak görsel destekli bir "ev kuralları poster" hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca evlerini tanıtmaları değil aynı zamanda evde uyulması gereken kuralları "Në shtëpi nuk bërtas." (Evde bağırıram.), "Duhet të jem i rregullt." (Düzenli olmalıyım.) gibi ifadelerle belirtmeleri beklenebilir.

Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde ev, oda, aile ve kurallara ilişkin temel sözcükleri ve cümle kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi ev yaşamlarından hareketle hangi kuralların önemli olduğunu belirleyebilir ve bu kuralları kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden evlerini ve ev kurallarını tanıtan bir poster hazırlamaları istenebilir. Poster üzerinde evin bölümleri, aile bireyleri ve her bölümle ilişkili kurallar cümlelerle ifade edilebilir. Görseller (oda, masa, aile vb.) kullanılarak anlatım desteklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posterleri sınıfa sunmaları ve evlerinde hangi kurallara uyduklarını açıklamaları istenebilir. İsteyen öğrenciler sunumlarını "Çfarë bën në shtëpi?" (Evde ne yaparsın?), "A ka rregulla në shtëpinë tënde?" (Senin evinde kurallar var mı?) gibi soruların yer aldığı kısa bir soru-cevap etkinliğiyle zenginleştirilebilir.

ARN.7.2.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları amacıyla bu alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar (**E3.2, SDB1.1, OB1, OB4**). Öğrenciler bu alt temalarla ilgili bildiklerini ifade eder (**E1.1, SDB1.2**). Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak ev kuralları, aile içi görevler ve uygun davranış biçimlerine ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (**SDB1.3, KB2.2, KB2.6**).

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (**E3.1, SDB3.1**). Öğretmen "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu aile hangi kurallara uyuyor olabilir?", "Burada nasıl davranılması gerekir?" gibi sorular sorar. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar; metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (**E3.5, E3.8, KB2.11, KB2.12**). Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (**KB2.14**).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur (**E1.3, KB2.10**). Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır (**OB1**). Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu ev kuralları, aile içi sorumluluklar ve görgü kuralları olarak ifade eder (**E3.2, SDB1.2, KB2.13**).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (kurallar, sorumluluklar, uygun davranış ifadeleri gibi) bulmak amacıyla tarama yapar (**E3.2, KB2.5**). Metinde geçen "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler (**E1.6, KB2.6**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir; bu bilgileri günlük hayatta ana dillerinde kullanarak değerlendirir (**SDB3.3, OB1, KB2.7**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (ev içi görev listeleri, aile kuralları metinleri veya nezaket kurallarını içeren kısa diyaloglar vb.) anlamını çözümlmeye odaklanır (**E2.3, KB2.4, D20.3, KB2.20**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaşılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**E2.4, SDB2.3, D2.1, D14.1**).

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır (**E2.3, SDB2.1**). Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır (**SDB2.2, D4.2, KB2.15**). Bu aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenmiş olur (**KB2.17**).

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder (**E2.3, D12.3, D14.1, KB2.15**). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır (**E3.5, D16.1, KB2.7**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri ev kuralları, aile sorumlulukları ve davranış biçimleri gibi sınıflandırır (**KB2.5, KB2.7**). Alt temalardaki unsurları ev kuralları, aile sorumlulukları ve görgü kuralları gibi kategorilere ayırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar (**E3.1, KB2.10, KB2.14**). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**E3.7, SDB3.3**). Öğrenciler metne dayanarak aile yaşamı ve sorumluluk paylaşımı ile ilgili çıkarımlarda bulunur (**D2.1, D16.1**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa ev kuralları listeleri, aile sorumluluklarını anlatan metinler veya görgü kurallarına ilişkin diyaloglar) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E1.4, E2.2, OB2, KB2.15**). Öğrenciler "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E1.5, D2.1, D16.1**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur (**SDB2.1, SDB3.1, D15.1, D20.3**).

ARN.7.2.K

Bu süreçte "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**OB1**). Öğrenciler ev kuralları, aile içindeki görev paylaşımı ve uygun davranış biçimleri ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**E1.5, SDB2.1, SDB3.1, D2.1**). İletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (Duhet të... (...meli / ...malı), Nuk duhet të... (...memeli / ...mamalı), Unë ndihmoj në shtëpi... (Ben evde yardım ederim...)) (**E2.3, E2.4, D16.1, KB2.6**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, SDB1.1, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunar; öğrenciler "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşına olur (**OB4, KB2.6**). Öğrenciler yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, SDB1.2**). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir ve alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**SDB2.1, KB2.10**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.1, E3.5, KB2.11, KB2.12**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar. Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder (**E3.2, D14.1, KB2.14**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**E3.7, SDB3.3, D16.1**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol oynama etkinlikleri, pandomim çalışmaları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**E1.1, OB2, OB5**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal

bir şekilde kullanma imkânı bulur; ev kurallarını açıklama, sorumluluk paylaşımını ifade etme, uygun olan ve olmayan davranışları değerlendirme, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (E2.2, E3.8, KB2.7, D14.1). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve alt temalara ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (SDB2.1, SDB2.3, SDB3.3, KB2.15). Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak alt temalara ilişkin konuşmalarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir (D20.3, KB2.20).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden aile içindeki sorumluluklarını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca görevleri adlandırmaları değil aynı zamanda bu görevleri nasıl ve ne zaman yaptıklarını "Unë pastroj dhomën time." (Ben odamı temizlerim.), "Ndihej nënë në kuzhinë." (Mutfakta anneme yardım ederim.) gibi ifadelerle açıklamaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, sorumluluklara ilişkin fiilleri ve kalıp ifadeleri gözden geçirebilir. Ardından kendi günlük yaşamlarından hareketle evde üstlendikleri görevleri belirleyebilir ve bu görevleri sıralı şekilde ifade etmeye hazırlanabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden

"Benim Sorumluluklarım" temalı bir tablo, poster veya kısa bir yazı hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada her görev için kısa ve açık cümlelere yer verilebilir. Öğrencilerin görevleri zaman ifadeleriyle birlikte kullanmaları teşvik edilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmaları sınıfa sunmaları ve evde hangi sorumlulukları üstlendiklerini açıklamaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "A ndihmon në shtëpi?" (Evde yardım eder misin?), "Kush pastroj dhomën?" (Odayı kim temizler?) gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.7.2.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Sorumluluklarım" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (E3.2, SDB1.1, OB1). Öğrenciler ilgili alt temalara ilişkin bilgilerini hatırlar ve paylaşır (E1.1, E1.3, SDB1.2). Öğretmen yazma görevini "Evinizdeki kuralları ve aile içindeki sorumluluklarınızı anlatan kısa bir metin yaz." şeklinde açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (KB2.6).

Örnek cümleler ve model yazılar aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (E3.2, E3.8). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar [Në shtëpinë time duhet të... (Benim evimde ... yapılmalıdır.), Unë ndihmoj prindërit... (Ben anne babama yardım ederim...), Duhet të sillemi me respekt... (Saygılı davranmalıyız...)]. Öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (E2.1, SDB2.1). Ardından kendi yaşamlarıyla ilgili kısa metinler yazar ve bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır. Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (E3.7, KB2.13).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (E3.1, E3.5). Ev kuralları, aile sorumlulukları ve görgü kurallarına uygun olarak giriş ve gelişme bölümlerinden oluşan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (KB2.13). Bu aşamada öğrenciler, alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve aile yaşamına ilişkin anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder (SDB2.2, KB2.7, KB2.16).

"Sorumluluklarım" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özelliklerini, söylem biçimlerini ve noktalama işaretlerini kullanır (E3.3, KB2.10). Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun

sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır. Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E2.2, E2.3, KB2.16**). Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**E2.4, KB2.14**). Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, D4.2, D14.1, D16.1**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E1.4, E1.5, SDB3.1, D20.3**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**E2.2, D12.3, D18.1, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**E2.4, D14.1, D16.1, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden ev içindeki davranışlarını ve görgü kurallarını tanıtan bir etkinlik hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca ifadeleri tekrar etmeleri değil aynı zamanda uygun ve uygun olmayan davranışları karşılaştırarak "Unë them faleminderit." (Ben teşekkür ederim.), "Nuk bërtas në shtëpi." (Evde bağırمام.) gibi ifadelerle kendilerini açıklamaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, görgü ifadelerini "faleminderit." (Teşekkür ederim.), "Ju lutem." (Lütfen.), "më fal." (Özür dilerim.) ve temel davranış kalıplarını gözden geçirebilir. Ardından kendi davranışlarını değerlendirerek hangi ifadeleri kullandıklarını belirleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden "Benim Davranışlarım" temalı bir poster veya kısa bir metin hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada öğrencilerden en az birkaç davranış ve bu davranışlara ilişkin kısa açıklamaları ifade etmeleri beklenebilir. İsteyen öğrenciler doğru ve yanlış davranışları karşılaştırma yapılarıyla genişletebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden çalışmalarını sınıfa sunmaları ve evde nasıl davrandıklarını açıklamaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içinde kısa diyaloglar kurarak "Ju lutem." (Lütfen.), "Më fal." (Özür dilerim.), "Faleminderit." (Teşekkür ederim.) gibi görgü ifadelerini kullanabilir.

ARN.7.2.DBS

Öğretmen, öğrencilere "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan duhet të (-meli /-malı), nuk duhet të (-memeli /-mamalı), mundem (yapabilirim / edebilirim) gibi ifadeleri, sorumluluk bildiren ifadeleri ve cümle yapılarını vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur. Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**KB2.13**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2, SDB1.2**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E3.7, KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle öğrenciler bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (ev işi yapma, yardım etme, uygun davranış gösterme vb.). Eş zamanlı olarak bu davranışları söyleyerek öğrenmeyi destekler (**E1.1**). Böylece zorunluluk, yasaklama, izin ve sorumluluk bildiren yapılar doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.2**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E3.3**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını

seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E3.1, KB2.7**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında ev kurallarını açıklar, aile içi görev paylaşımını ifade eder ve uygun davranış biçimlerini belirtir (**SDB3.3, KB2.14**). Böylece dil bilgisi, soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.16**). Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E1.4, D14.1**). Öğrenciler sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E1.5, E2.2, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak aile yaşamı, sorumluluk paylaşımı ve görgü kuralları bağlamında iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB3.1, D16.1, KB2.17**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir.

ARN.7.2.SÖS

Öğretmen, öğrencilere "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler ev kuralları, ev işleri, aile içi görev paylaşımı ve nezaket davranışlarına ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri (rregull, detyrë, ndihmë, pastërti, respekt, faleminderit, duhet vb.) iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, KB2.6**). Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, E3.5, KB2.2**). Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupla veya bireysel olarak tekrar eder. Öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**E3.8, SDB2.3, OB4, KB2.5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak ev kuralları, aile içindeki sorumluluklar ve uygun davranış biçimleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E3.1, E3.3**). Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**SDB2.1, KB2.13**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**KB2.7, KB2.16**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.4, D14.1**). Öğrenciler sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**E1.5, E2.2, KB2.15**). Alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak aile yaşamı, sorumluluk paylaşımı ve görgü kuralları bağlamında iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**SDB3.1, D15.1, D16.1, KB2.20**).

ARN.7.2.SES

Öğretmen, öğrencilere "Evimdeki Kurallar", "Ailedeki Sorumluluklarım" ve "Görgü ve Davranış Kuralları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir (**OB1**). Öğrenciler, özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, SDB1.1**). Bu içeriklerde yer alan temel ifadeleri kullanırken özellikle rica, uyarı, zorunluluk ve nezaket bildiren ifadelerdeki vurgu ve tonlama özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir [duhet të... (-meli /-malı), mos bëj... (yapma...), faleminderit (Teşekkür ederim.), ju lutem (Lütfen.)] (**E3.5, KB2.13**).

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E3.2, SDB1.2**). Bu süreçte alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde veya bireysel olarak tekrar eder (**E3.7, KB2.6**). Öğretmen, farklı

bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(KB2.2)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir **(E1.1)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E3.1, E3.3)**. Bu süreçte alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır **(SDB2.1, KB2.7, KB2.16)**.

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak aile yaşamı, sorumluluk paylaşımı ve görgü kuralları bağlamında iletişim kurar **(E2.2, E2.4, SDB3.1)**. Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlarlar **(E1.4, E1.5, KB2.17, KB2.18)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Hayalimdeki Evim"

Öğrenciler bireysel olarak veya küçük gruplar hâlinde çalışarak "ideal ev" kavramını temel alan bir sözlü ve görsel sunum hazırlar. Bu etkinlikte yalnızca mevcut evlerini tanımlamakla kalmaz, aynı zamanda hayal ettikleri ev düzenini, kuralları ve davranış biçimlerini bütünlüklü bir anlatım içinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, ev bölümleri, sorumluluklar ve davranış kalıplarına ilişkin öğrendikleri sözcük ve yapıları tekrar eder. Ardından "İdeal bir ev nasıl olmalı?" sorusu üzerinden düşünerek kendi fikirlerini planlar. Bu süreçte öğrencilerden kurallar "duhet të...(-meli /...-malı)", sorumluluklar ve davranışlar arasında ilişki kurmaları beklenir. Ürün aşamasında öğrenciler, hayal ettikleri evi görsel bir poster, çizim ya da bir plan şeklinde oluşturur. Bu çalışmada evin bölümleri, aile bireyleri ve her bireyin sorumlulukları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade edilir. Öğrenciler kurallar ve davranışları da bu yapı içine yerleştirir. Sözlü aşamada hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar ve "ideal ev"lerinde hangi kuralların olduğunu, kimlerin ne yaptığını ve nasıl bir davranış ortamı olduğunu açıklar. İsteyen öğrenciler anlatımlarını karşılaştırma ve gerekçelendirme yapılarıyla "Kjo shtëpi është më e rregullt... (Bu ev daha düzenlidir...), Sepse... (Çünkü...) genişletebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin yaratıcılık, yapılandırılmış anlatım ve soyut düşünme becerilerini geliştirir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Evde Bir Günüm"

Öğrenciler günlük yaşamlarını merkeze alarak evde geçirdikleri bir günü anlatan yapılandırılmış bir sözlü ve yazılı anlatım hazırlar. Bu etkinlikte yalnızca eylemleri sıralamakla kalmaz, aynı zamanda sorumluluklarını, davranışlarını ve aile içindeki etkileşimlerini kronolojik bir bütünlük içinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler günlük rutinler, zaman ifadeleri ve ev içi görevlerle ilgili öğrendikleri yapı ve sözcükleri gözden geçirir. Ardından kendi günlük yaşamlarını düşünerek sabah, öğle ve akşam yaptıkları etkinlikleri planlar. Ürün aşamasında öğrenciler, "günlük akış" şeklinde bir anlatım oluşturur. Bu anlatımda öğrenciler yaptıkları işleri "Në mëngjes... (Sabah...), Pastaj...(Sonra...), Në fund...(Sonunda...) sıralı biçimde ifade eder. Ayrıca sorumluluklarını ve davranışlarını da bu anlatım içine yerleştirir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları anlatımı sınıfa sunar ve kendi günlük yaşamlarını açıklar. İsteyenler, anlatımlarını "Unë ndihmoj më shumë se... (Ben ...den daha çok yardım ederim.), Kjo është e rëndësishme sepse... (Bu önemlidir çünkü...) gibi karşılaştırma veya değerlendirme ifadeleriyle

genişletebilir. Bu etkinlik, öğrencilerin zaman sıralaması kurma, anlatım bütünlüğü oluşturma ve kişisel deneyimlerini dil ile ifade etme becerilerini geliştirir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Evde Nasıl Davranırsın?"

Öğrenciler ev içindeki davranışları ve görgü kurallarını merkeze alan bir rol oynama ve değerlendirme etkinliği gerçekleştirir. Bu etkinlikte yalnızca doğru davranışları ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda uygun olan ve uygun olmayan davranışları karşılaştırarak sosyal farkındalık geliştirir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, görgü ifadeleri "Faleminderit. (Teşekkür ederim.), Ju lutem. (Lütfen / Rica ederim.), Më fal. (Özür dilerim.)" ve temel davranış kalıplarını tekrar eder.

Ardından öğretmen tarafından verilen kısa durum senaryolarını (birine yardım etme, odanı toplama, yüksek sesle konuşma vb.) inceler. Ürün aşamasında öğrenciler, verilen senaryolara uygun kısa diyaloglar hazırlar. Bu diyaloglarda hem doğru hem de yanlış davranış örneklerine yer verilir. Öğrencilerden bu davranışları cümlelerle ifade etmeleri ve gerekirse karşılaştırmaları beklenir. Sözlü aşamada öğrenciler hazırladıkları diyalogları sınıfta canlandırır. Ardından sınıfça hangi davranışların doğru olduğu tartışılır ve öğrenciler kendi görüşlerini ifade eder. Bu süreçte öğrenciler, sosyal dil kullanımını geliştirirken aynı zamanda değer temelli düşünme becerilerini de pekiştirir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Cümle ve Görsel Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilere ev içi yaşamı yansıtan görseller (oda temizleme, yemek hazırlama, aile ile konuşma vb.) ile bu görsellere ait kısa cümleler karışık şekilde sunulur. İlk aşamada öğrenciler verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte görsel ipuçlarından yararlanarak anlam çıkarır ve temel sözcükleri bağlam içinde tanıır. İkinci aşamada aynı görsele ait birden fazla cümleyi gruplandırır. Örneğin bir görsel için "Unë pastroj dhomën. (Ben odayı temizlerim.), Dhoma është e pastër. (Oda temizdir.)" ifadeleri ilişkilendirir. Bu aşama, öğrencilerin anlam ilişkisi kurma becerilerini geliştirir. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. Öğretmen bu aşamada gerektiğinde kalıp desteği sunar. Böylece öğrenciler görselden hareketle kontrollü üretim yapmaya başlar.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerin tamamen serbest üretim yapmaları beklenmez, bunun yerine yarı yapılandırılmış cümleler üzerinden ilerlenir. Öğrencilere "Në shtëpi unë... (Evde ben...), Unë ndihmoj... (Ben yardım ederim...), Familja ime... (Benim ailem...), Duhet të... (...-meli /...-malı)" gibi başlangıç kalıpları sunulur. İlk aşamada öğrenciler verilen cümleleri uygun kelimelerle tamamlar. Bu süreçte öğretmen, gerekli durumlarda "pastroj (temizlerim), ndihmoj (yardım ederim), dhomë (oda), familje (aile), rregull (kural)" gibi bir kelime havuzu sunar. Öğrenciler, doğru kelimeyi seçerek anlamlı cümleler oluşturur ve temel yapı kullanımını pekiştirir. İkinci aşamada öğrenciler tamamladıkları cümleleri yüksek sesle okuyarak sınıfla paylaşır. Bu aşamada doğru yapı kullanımı, vurgu ve anlam bütünlüğü üzerinde durulur. Üçüncü aşamada öğrencilerden oluşturdukları cümleleri bir araya getirerek 2-3 cümlelik kısa bir anlatım oluşturmaları istenir. Böylece öğrenciler kontrollü yapıdan kısmi üretime geçiş yapar.

3. Destekleme Etkinliği: Soru-Cevap Kalıplarıyla Konuşma Destekleme

Bu etkinlikte öğrenciler, ev içi yaşamla ilgili temel soru-cevap kalıpları üzerinden yönlendirilmiş konuşma çalışması yapar. İlk aşamada öğretmen, öğrencilere hazır soru kalıpları sunar (Çfarë bën në shtëpi? (Evde ne yaparsın?), "A ndihmon familjen?

(Ailene yardım eder misin?), Kush pastron dhomën? (Odayı kim temizler?). Öğrenciler bu sorulara kısa cevaplar verir. Bu aşamada öğretmen, doğru yapı kullanımını modelleyerek öğrencileri destekler. İkinci aşamada öğrenciler, aynı kalıpları kullanarak birbirlerine soru sorar ve cevap verir. Bu süreçte öğrenciler, hazır kalıpları kullanarak iletişim kurma pratiği yapar. Üçüncü aşamada öğrencilerden soru-cevapları birleştirerek kısa bir diyalog oluşturmaları istenir. Böylece öğrenciler, kontrollü yapıdan etkileşimli üretime geçiş yapar.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

TEMA 3: SEYAHAT**Alt Temalar: Seyahat Hazırlıkları, Turistik Yerler ve Mekânlar, Ulaşım Araçları**

"Seyahat" teması, öğrencilerin seyahat sürecine ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ile "Ulaşım Araçları" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin seyahat planlarını ifade etmeleri, turistik yerler ve mekânlar hakkında iletişim kurmaları, ulaşım araçlarını tanımaları ve seyahat sürecindeki temel ihtiyaçlarını hedef dilde ifade etmelerine odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin seyahat ve ulaşım süreçlerine ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E2.5. Oyunseverlik
E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik,
E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D7. Estetik, D12. Sabır, D14. Saygı
D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür
Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen
Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma,
KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme,
KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma
KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme),
KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

7. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.7.3.D. "Seyahat" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında seyahat hazırlıkları, turistik yerler ve mekânlar ile ulaşım araçlarına ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
 - ç) Bireysel ve etkileşimli bir şekilde yansıtır.
- ARN.7.3.O. "Seyahat" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.3.K. "Seyahat" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.3.Y. "Seyahat" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.7.3.DBS. "Seyahat" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.3.SÖS. "Seyahat" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.7.3.SES. "Seyahat" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun otomatik, otantik ve doğal sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Seyahat**Alt Temalar**

Seyahat Hazırlıkları

Turistik Yerler ve Mekânlar

Ulaşım Araçları

İşlevsel Cümle Yapıları

- Seyahat Planı ve Hazırlık İfade Etme: "Unë përgatitem për udhëtim. (Seyahat için hazırlanıyorum.), Marr valixhen time. (Valizimi alıyorum.), Duhet të blej biletë. (Bilet almalıyım.)."
- Ulaşım Araçlarını İfade Etme: "Unë shkoj me autobus. (Otobüsle gidiyorum.), Ai udhëton me tren. (O trenle seyahat ediyor.), Ne shkojmë me avion. (Biz uçakla gidiyoruz.)."
- Yer ve Mekân Tanımlama / Yön Sorma: "Ku është muzeu? (Müze nerede?), Shko drejt dhe kthehu majtas. (Düz git ve sola dön.), Hoteli është afër qendrës. (Otel merkeze yakındır.)."
- Tercih ve Neden Belirtme: "Më pëlqen të udhëtoj me tren sepse është i rehatshëm. (Trenle seyahat etmeyi seviyorum çünkü rahattır.), Avioni është më i shpejtë se autobusi. (Uçak otobüsten daha hızlıdır.)."
- Karşılaştırma Yapılarıyla İfade Kurma: "Treni është më i rehatshëm se autobusi. (Tren otobüsten daha rahattır.), Avioni është më i shpejtë se makina. (Uçak arabadan daha hızlıdır.)."
- Günlük Yaşamda Soru Sorma ve Cevap Verme: "Ku po shkon? (Nereye gidiyorsun?), Si udhëton? (Nasıl seyahat ediyorsun? / Neyle gidiyorsun?), Çfarë merr me vete? (Yanına ne alıyorsun?), Cili vend është më i bukur? (Hangi yer daha güzeldir?)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "shkoj (gidiyorum / gitmek), udhëtoj (seyahat ediyorum / seyahat etmek), marr (alıyorum / almak), blej (satın alıyorum / satın almak), vizitoj (ziyaret ediyorum / ziyaret etmek), shoh (görüyorum / görmek)."
- Zorunluluk Yapıları: "duhet të... (... -meli/-malı; zorunluluk bildirir), Duhet të marr biletë. (Bilet almalıyım.), Duhet të përgatitem. (Hazırlanmalıyım.)."
- Yer-yön ifadeleri: "majtas (sola / solda), djathtas (sağa / sağda), drejt (düz / doğru), afër (yakın), larg (uzak)."
- Temel Sıfatlar: "i bukur / e bukur (güzel), i madh / e madhe (büyük), i shpejtë / e shpejtë (hızlı), i rehatshëm / e rehatshme (rahat)."
- Karşılaştırma Yapıları: "më ... se ... (... -den daha ...)."
- Soru Yapıları: "Ku? (Nerede? / Nereye?), Si? (Nasıl?), Çfarë? (Ne?), Cili? (Hangi?)."
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve), por (ama / fakat), sepse (çünkü)."
- Sesletim
- Ulaşım ve Mekân Kelimelerinde Vurgu: "autobus (otobüs), avion (uçak), tren (tren), hotel (otel), muze (müze)."
- Yön İfadelerinde Vurgu ve Ritim: "majtas (sol), djathtas (sağ), drejt (düz / doğru)."

Hedef sözcükler: "udhëtim (seyahat / yolculuk), valixhe (valiz), biletë (bilet), pasaportë (pasaport), autobus (otobüs), tren (tren), avion (uçak), makinë (araba), rrugë (yol / sokak), hotel (hotel), muze (müze), qytet (şehir), qendër (merkez), stacion (istasyon), aeroport (havaalanı), hartë (harita), majtas (sol), djathtas (sağ), drejt (düz / doğru), afër (yakın), larg (uzak), nisem (yola çıkıyorum), mbërrij (varıyorum), udhëtoj (seyahat etmek), marr (almak), blej (satın almak), vizitoj (ziyaret etmek), shoh (görmek), i bukur (güzel), i madh (büyük), i shpejtë (hızlı), i rehatshëm (rahat)."

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin seyahat deneyimlerini, ulaşım süreçlerini ve farklı mekânlara ilişkin bilgileri gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin planlama yapma, yönlendirme, bilgi alışverişinde bulunma ve etkileşim kurma becerileri desteklenir.

Anahtar Kavramlar araç, bilet, deneyim, günlük yaşam, hareket, harita, hazırlık, iletişim, karşılaştırma, keşfetme, konaklama, mekân, pasaport, planlama, rota, seyahat, soru sorma, şehir, tercih, turistik yer, ulaşım, uyum, valiz, varış, yol tarif etme, yolculuk, yön

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Udhëtimi im (Seyahatim / Yolculuğum)

Öğrenciler, hayalî ya da gerçek bir seyahat planı oluşturarak bu planı görsel destekli bir sunum hâline getirir. Bu süreçte öğrenciler; yalnızca gidecekleri yeri belirtmekle kalmaz, seyahat hazırlıklarını, hangi ulaşım aracını kullanacaklarını ve seyahat sürecinde neler yapacaklarını anlamlı cümlelerle ifade ederler. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde seyahatle ilgili "udhëtim (seyahat), valixhe (valiz), biletë (bilet), Shkoj. (Gidiyorum.), Udhëtoj. (Seyahat ediyorum.)" gibi temel sözcükleri ve kalıpları gözden geçirir. Ardından kendi seyahat planlarını oluşturur ve bu planı kısa notlar hâline getirir. Ürün aşamasında öğrenciler, seyahat planlarını içeren bir poster ya da kısa sunum hazırlar. Bu çalışmada gidilecek yer, ulaşım aracı, seyahat süresi ve yapılacak etkinlikler görsellerle desteklenir. Öğrencilerden en az 4-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturması beklenir. Sözlü aşamada öğrenciler hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar. Sunum sırasında "Ku po shkon? (Nereye gidiyorsun?), Si udhëton? (Nasıl / neyle seyahat ediyorsun?), Çfarë merr me vete? (Yanına ne alıyorsun?)" gibi sorulara cevap verir ve etkileşim kurar. Bu görev, öğrencilerin planlama, tercih belirtme ve bütünlüklü anlatım kurma becerilerini geliştirir.

2. Performans Görevi: Si mund të shkoj atje? (Oraya nasıl gidebilirim?)

Öğrenciler, belirli bir turistik yere ulaşım sürecini tanımlayan yön tarif etme etkinliği hazırlar. Bu süreçte öğrenciler yalnızca yer adlarını söylemekle kalmaz, aynı zamanda yön ifadelerini kullanarak bir mekâna nasıl gidileceğini açık ve düzenli biçimde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, "majtas (sola), djathtas (sağa), drejt (düz), afër (yakın), larg (uzak)" gibi yön ve konum ifadelerini öğrenir ve örnek cümleler üzerinden inceleme yapar. Ardından öğretmen tarafından verilen bir harita ya da görsel üzerinde çalışma yaparak yönleri anlamlandırır. Ürün aşamasında öğrenciler, seçtikleri bir mekâna "muze (müze), park (park), hotel (otel)" ulaşımı gösteren bir harita çizer ve bu haritaya uygun kısa açıklamalar yazar. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları harita üzerinden yön tarif "Shko drejt, pastaj kthehu majtas... (Düz git, sonra sola dön.), Muzeu është afër parkut. (Müze parka yakındır.)" Ayrıca sınıf arkadaşları ile yön sorarak etkileşime girer. Bu görev, öğrencilerin mekânla ilgili düşünme, yön ifade etme ve açıklama becerilerini geliştirir.

3. Performans Görevi: Mjetet e transportit (Ulaşım araçları)

Öğrenciler, farklı ulaşım araçlarını tanıtan ve karşılaştıran bir çalışma hazırlar. Bu süreçte öğrenciler yalnızca ulaşım araçlarını adlandırmakla kalmaz, bu araçların özelliklerini ifade eder ve aralarında karşılaştırmalar yapar. Hazırlık aşamasında öğrenciler, ulaşım araçlarına ilişkin "autobus (otobüs), tren (tren), avion (uçak), makine (araba)" gibi temel sözcükleri ve "i shpejtë (hızlı), i rehatshëm (rahat)" benzeri sıfatları öğrenir. Öğretmen rehberliğinde "më... se... (... -den daha ...)" örnek karşılaştırma yapıları incelenir. Ürün aşamasında öğrenciler seçtikleri iki veya üç ulaşım aracını karşılaştıran bir poster ya da kısa metin hazırlar. Bu çalışmada araçların hız, konfor veya tercih edilme nedenleri belirtilir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları çalışmayı sunar ve tercihlerini açıklar. "Avioni është më i shpejtë se autobusi, por treni është më i rehatshëm. (Uçak otobüsten daha hızlıdır, ama tren daha rahattır.)" Ayrıca arkadaşlarına "Cili mjet është më i mirë? (Hangi araç daha iyidir?)" gibi sorular yönelterek etkileşim kurar. Bu görev, öğrencilerin karşılaştırma yapma, gerekçelendirme ve ifade becerilerini geliştirir.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri seyahat deneyimleri aracılığıyla seyahat hazırlıklarını fark etme, farklı ulaşım araçlarını tanıma ve turistik yerleri ayırt etme konularına aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha düzenli, ilişkisel ve bağlamsal bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin kendi yaşam ritimlerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden "Ku po shkon? (Nereye gidiyorsun?), Si udhëton? (Nasıl / neyle seyahat ediyorsun?), Çfarë merr me vete? (Yanına ne alıyorsun?), Ku është hoteli? (Otel nerede?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin seyahat planı ifade etme, ulaşım araçlarını tanıma, yön ve mekân belirtme, tercih ifade etme ve gerektiğinde karşılaştırma yapma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Seyahat" teması kapsamında; seyahat hazırlıklarını fark etme, ulaşım araçlarını tanıma, turistik yerleri ayırt etme gibi bileşenleri, sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapılmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edilebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ARN.7.3.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, SDB1.1**). Öğretmen bir havaalanı, tren istasyonu veya valiz hazırlama sürecini gösteren görseller ile turistik mekân fotoğrafları sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**OB1, OB4**). Öğrenciler seyahat planları, gittikleri yerler ve kullandıkları ulaşım araçları ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**SDB1.2**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel seyahat ifadelerini, mekân adlarını ve ulaşım araçlarına ilişkin sözcükleri hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yaparlar (**E3.2, KB2.6**).

Ardından öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen, öğrencilere "Çfarë shikon?" (Ne görüyorsun?), Ku po shkojnë? (Nereye gidiyorlar?), Me çfarë po udhëtojnë? (Neyle seyahat ediyorlar?), A është ky një vend turistik? (Burası turistik bir yer mi?) gibi sorular sorar (**OB2, OB4**). Bu sayede öğrenciler dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur, konuya ilişkin ön bilgi geliştirir ve ilk tahminlerini oluşturur (**E3.5, E3.8, SDB2.3, KB2.12**).

Öğrenciler "Ku po shkojnë? (Nereye gidiyorlar?), Çfarë po bëjnë?" (Ne yapıyorlar?), Cilin mjet transporti po përdorin? (Hangi ulaşım aracını kullanıyorlar?) gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E1.1, KB2.10, KB2.11, KB2.12**). Bu sorular aracılığıyla dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgi geliştirir (**E3.5, SDB3.3, OB7, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E3.2, KB2.2**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullanılan kelimelere ve ses tonuna dikkat eder. Öğrenciler içerik hakkında tahminlerini sürdürür (**SDB1.2, SDB2.3**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "seyahat planlama ve ulaşım süreci" olarak ifade eder (**OB4, OB5, KB2.6**). Bu süreçte öğrenciler metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki ulaşım araçları, turistik mekânlar ve seyahat hazırlıklarına ilişkin ifadeleri öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanıır ve gösterir (**KB2.14**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır. Önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.1, KB2.10**). Ardından öğrenciler, metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler seyahat planı, ulaşım araçları ve turistik mekânlara ilişkin unsurları bu şema içine yerleştirir (**KB2.13**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır. Unsurları seyahat hazırlıkları, turistik yerler ve ulaşım araçları gibi kategorilere ayırır (**KB2.5**). Bunun yanında öğrenciler farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar. Farklı ulaşım araçlarının avantaj ve dezavantajlarını söyler (**KB2.7**). Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder. Ulaşım aracı ile gidilecek yer arasındaki bağlantıyı ifade eder (**E3.7, KB2.16**). Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. "Unë dua të shkoj... (Ben... gitmek istiyorum.), Unë udhëtoj me...(Ben... ile seyahat ediyorum.)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnek verir (**SDB2.1, SDB3.3, OB1, KB2.20**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, SDB1.3, D12.1**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot?" (Bugün ne öğrendim?) sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (**E2.3, SDB2.1, D4.2, KB2.15**). Öğrenciler grup çalışması yapar ve birbirlerine seyahat planları, turistik yerler ve ulaşım tercihleri hakkında geri bildirim verir (**E2.4, SDB3.1, OB2, KB2.20**). Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine

ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duygularını arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarır **(SDB2.2, D5.2, OB6, KB2.18)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden belirli bir turistik yere ulaşım sürecini tanımlayan bir yön tarif etme etkinliği hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca yer adlarını söylemeleri değil aynı zamanda yön ifadelerini kullanarak bir mekâna nasıl gidileceğini açık ve düzenli biçimde ifade etmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, "majtas" (sola), "djathtas" (sağa), "drejt" (düz), "afër" (yakın), "larg" (uzak) gibi yön ve konum ifadelerini gözden geçirebilir ve örnek cümleleri inceleyebilir. Ardından öğretmen tarafından verilen bir harita ya da görsel üzerinde çalışarak yönleri anlamlandırabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden seçtikleri bir mekâna ("muze" (müze), "park" (park), "hotel" (otel) vb.) ulaşımı gösteren bir harita çizmeleri ve bu haritaya uygun kısa açıklamalar yazmaları istenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları harita üzerinden yön tarifi yapmaları istenebilir [Shko drejt, pastaj kthehu majtas... (Düz git, sonra sola dön.), Muzeu është afër parkut. (Müze parka yakındır.)]. Ayrıca öğrenciler, sınıf arkadaşlarına yön sorarak ve yön tarif ederek etkileşim kurabilir.

ARN.7.3.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(OB1, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder **(E1.1, SDB1.2)**. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak seyahat hazırlıkları, turistik mekânlar ve ulaşım araçlarına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir **(E3.2, SDB1.1, KB2.2, KB2.6)**.

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur **(E3.5, KB2.16)**. Öğretmen "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişiler nereye gidiyor olabilir?", "Hangi ulaşım aracını kullanıyor olabilirler?" gibi sorular sorar. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar **(SDB3.1, KB2.8)**. Öğrenciler metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir. Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur **(E3.8, KB2.11, KB2.12)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(E3.2, KB2.10)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metnini sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(OB1)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "seyahat hazırlıkları, turistik mekânlar ve ulaşım süreci" olarak ifade eder **(E3.7, SDB1.2, KB2.16)**.

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (seyahat hazırlıkları, ulaşım araçları, turistik mekânlara ilişkin ifadeler gibi) bulmak amacıyla tarama yapar **(E3.2, KB2.4)**. Öğrenciler metinde geçen "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler **(E1.6, KB2.5, KB2.6)**. Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir ve bu bilgileri günlük hayatta ana dillerinde kullanarak değerlendirebilir **(SDB3.3, OB1, KB2.13)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (bilet alma diyalogları, gezi planları, turistik yer tanıtım yazıları, ulaşım bilgileri içeren kısa metinler vb.) anlamını çözümlemeye odaklanır **(E2.3, E2.5, SDB2.2, SDB2.3)**. Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur **(SDB2.1, D14.1, D20.3, OB2)**.

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır **(E2.3, SDB2.1)**. Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır **(SDB2.2, KB2.15)**. Bu

aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır. Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenmiş olur **(D4.2, KB2.17)**.

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder **(E2.4, SDB2.2, D14.1, KB2.14)**. Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır **(E3.1, D12.1, KB2.7, KB2.16)**.

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri seyahat hazırlıkları, turistik mekânlar ve ulaşım araçları olarak sınıflandırır **(E3.1, KB2.5, KB2.7)**. Alt temalardaki unsurları bavul hazırlığı, gidilecek yerler ve ulaşım türleri gibi kategorilere ayırır. Alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar **(E3.5, KB2.16)**. Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır. Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar **(E3.8, OB5, OB6, D7.1)**. Öğrenciler metne dayanarak seyahat tercihleri ve ulaşım seçenekleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur **(SDB3.3, KB2.20)**.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa gezi planları, turistik mekân tanıtımları, ulaşım tercihlerini anlatan diyaloglar vb.) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir **(E1.4, E2.2, SDB2.1, OB2)**. Öğrenciler "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir **(E1.5, D16.1, KB2.15)**. Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur **(SDB3.1, D14.1, KB2.20)**.

ARN.7.3.K

Öğretim sürecinin başlangıcından itibaren, öğrencilerin anlamlı sözlü ifadeler üretmelerini desteklemek amacıyla planlı konuşma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen, öğrencilere bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar **(E1.5, SDB2.1, OB1)**. Öğrenciler seyahat planları yapma, turistik yerler hakkında konuşma ve ulaşım tercihlerini ifade etme ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır. "Unë dua të shkoj në... (Ben ... gitmek istiyorum.), Unë udhëtoj me autobus. (Ben otobüsle seyahat ediyorum.), Sa kushton bileta? (Bilet kaç para?) **(E2.3, E2.4, SDB3.1, KB2.16)**.

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, KB2.2)**. Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunar. Öğrenciler "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşına olur **(SDB1.1, SDB1.2, OB4, KB2.6)**. Öğrenciler yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar eder, kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar. Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, seyahat bağlamındaki ifadeleri düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(E1.4, KB2.10, KB2.13)**.

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(E3.2, KB2.8)**. Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar **(KB2.11, KB2.12)**. Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(E3.7, E3.8, SDB3.3, KB2.16)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol yapma etkinlikleri, seyahat senaryoları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar **(OB2, OB5, OB6)**. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler, öğrendiklerini bağlama uygun ve

doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; seyahat planı oluşturma, ulaşım seçeneklerini değerlendirme, turistik yer önerisinde bulunma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir **(E1.1, E2.5, E3.3, KB2.10)**. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve seyahatle ilgili mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(SDB2.2, SDB2.3, D14.1)**. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak seyahat planlarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir **(D20.3, KB2.20)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden farklı ulaşım araçlarını tanıtan ve karşılaştıran bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca ulaşım araçlarını adlandırmaları değil aynı zamanda bu araçların özelliklerini ifade etmeleri ve aralarında karşılaştırmalar yapmaları da beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, ulaşım araçlarına ilişkin "autobus" (otobüs), "tren" (tren), "avion" (uçak), "makinë" (araba) gibi temel sözcükleri ve "i shpejtë" (hızlı), "i rehatshëm" (rahat) gibi sıfatları gözden geçirebilir. Öğretmen rehberliğinde "më... se..." (...-den daha ...) karşılaştırma yapıları örnek cümleler üzerinden incelenebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden seçtikleri iki veya üç ulaşım aracını karşılaştıran bir poster ya da kısa bir metin hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada ulaşım araçlarının hız, konfor ve tercih edilme nedenlerine yer verilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları ve tercihlerini açıklamaları istenebilir [Avioni është më i shpejtë se autobusi, por treni është më i rehatshëm. (Uçak otobüsten daha hızlıdır, ama tren daha rahattır.)]. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Cili mjet është më i mirë?" (Hangi ulaşım aracı daha iyidir?) gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.7.3.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Seyahat" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Seyahat" temasına ilişkin öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar **(OB1)**. Öğrenciler "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır **(E1.1, SDB1.1, SDB1.2, KB2.6)**. Öğretmen yazma görevini "Gitmek istediğin bir seyahati anlatan kısa bir metin yaz." biçiminde açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır **(E3.2)**.

Örnek cümleler ve seyahat planı kartları aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar **(E3.2, OB4, KB2.2)**. Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar **(E1.6, KB2.11)**. Ardından gitmek istedikleri yerler, hazırlık süreçleri veya tercih ettikleri ulaşım araçları hakkında kısa metinler yazar ve bilgilerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır. Bu süreçte öğrenciler modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur **(E1.4, SDB1.2, KB2.13)**.

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder **(E1.5, KB2.10)**. Öğrenciler seyahat planı yazma, turistik yer tanııtma veya ulaşım tercihi belirtme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır **(E3.1, KB2.16)**. Bu aşamada öğrenciler, alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve seyahat planlarını anlatan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder **(E3.7, SDB2.1, SDB3.3, KB2.20)**.

"Seyahat" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanııtma, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır **(E2.3, KB2.14)**. Yazma sürecinde kendileri, aile bireyleri ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır. Ayrıca öğrenciler, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir **(E2.4, SDB2.1)**.

Sonrasında öğrenciler, yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**KB2.20**). Bu süreçte öğrenciler, alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.2, D14.1, D16.1, OB2**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB1.3, D12.3**). Bu aşamada öğrenciler, alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**E3.8, KB2.14**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**SDB3.3, D14.1, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden bir seyahat planı oluşturarak bu planı görsel destekli bir sunum hâline getirmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca gidecekleri yeri belirtmeleri değil seyahat hazırlıklarını, hangi ulaşım aracını kullanacaklarını ve seyahat sürecinde neler yapacaklarını anlamlı cümlelerle ifade etmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde seyahatle ilgili "udhëtim" (seyahat), "valixhe" (valiz), "biletë" (bilet), "shkoj" (gidiyorum), "udhëtoj" (seyahat ediyorum) gibi temel sözcükleri ve kalıpları gözden geçirebilir. Ardından kendi seyahat planlarını oluşturabilir ve bu planı kısa notlar hâline getirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden seyahat planlarını içeren bir poster ya da kısa bir sunum hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada gidilecek yer, ulaşım aracı, seyahat süresi ve yapılacak etkinlikler görsellerle desteklenebilir. Öğrencilerden en az 4-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları istenebilir. Sunum sırasında "Ku po shkon?" (Nereye gidiyorsun?), "Si udhëton?" (Nasıl / neyle seyahat ediyorsun?), "Çfarë merr me vete?" (Yanına ne alıyorsun?) gibi sorulara cevap vererek etkileşim kurmaları beklenebilir.

ARN.7.3.DB5

"Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, SDB1.1**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "Dua të shkoj... (Gitmek istiyorum...), Do të udhëtoj..." (Seyahat edeceğim...), Me autobus / tren / aeroplan (otobüsle / trenle / uçakla), Ku po shkon? (Nereye gidiyorsun?) gibi ifadeleri vurgular. Öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5**). Aynı zamanda öğretmen, görseller, haritalar ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur (**OB1**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**KB2.13**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**KB2.6, SDB1.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle öğrenciler bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (valiz hazırlama, bilet alma, ulaşım aracını gösterme vb.) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**E1.1**). Böylece seyahat fiilleri, yön bildirme yapıları ve soru kalıpları doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden yola çıkarak dil yapılarını keşfeder (**E3.7, KB2.2**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E3.1**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**KB2.16**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak seyahat planı yapma, ulaşım tercihi belirtme, yön sorma ve turistik mekânlar hakkında konuşma gibi iletişim durumlarında kendilerini ifade eder (**E3.3**,

SDB3.3, KB2.7). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E1.4, E1.5**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**E2.2, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak seyahat bağlamında iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB3.1, D15.1, D16.1, KB2.17**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir.

ARN.7.3.SÖS

Öğretmen, öğrencilere "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrar eder (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler; valiz hazırlama, seyahat belgeleri, turistik mekânlar ve ulaşım araçlarına ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri "valixhe (valiz), biletë (bilet), pasaportë (pasaport), hotel (otel), muze (müze), aeroport (havaalanı), autobus (otobüs), tren (tren), aeroplan (uçak)" iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**E1.1, KB2.6**).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, OB4, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupça veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**E3.5, SDB2.3, OB5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**E3.8, KB2.5**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak seyahat planları, gitmek istedikleri yerler ve tercih ettikleri ulaşım araçları hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E3.1, E3.3**). Bu süreçte öğrenciler, alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; haritalar, görseller, bilet örnekleri veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**SDB2.1, KB2.13**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**KB2.7, KB2.16**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.4, E1.5**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**E2.2, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak seyahat planlama, turistik mekânları tanıtmaya ve ulaşım tercihlerini ifade etme bağlamında iletişim kurar; bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**SDB3.1, D2.1, D14.1, D20.3**).

ARN.7.3.SES

Öğrencilere "Seyahat Hazırlıkları", "Turistik Yerler ve Mekânlar" ve "Ulaşım Araçları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Öğrenciler bu içeriklerde yer alan seyahatle ilgili temel ifadeleri "aeroport (havaalanı), autobus (otobüs), udhëtim (seyahat), biletë (bilet), hotel (otel), muze (müze)" kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir (**E3.5, KB2.13**).

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E3.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde ve bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2, KB2.6**). Öğretmen, farklı

bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanırlar ve işaret eder **(KB2.2)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları, vurgu düzeni ve seyahat bağlamında sık kullanılan kelimelerin doğru telaffuzu üzerinde durulur. Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir **(E1.1, E3.7)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük seyahat ifadeleri içerisinde kullanarak pekiştirir **(E3.1)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır **(E3.3, SDB2.1)**. Örneğin bilet alma, yön sorma, ulaşım aracı belirtme ve turistik bir mekân hakkında konuşma gibi durumlarda doğru sesletim kullanır **(KB2.7, KB2.16)**.

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak seyahat planları, turistik yerler ve ulaşım tercihleri hakkında iletişim kurar **(E2.2, E2.4, SDB3.1)**. Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(E1.4, D16.1, KB2.15, KB2.20)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Hayalimdeki Seyahat"

Öğrenciler bireysel veya küçük gruplar hâlinde çalışarak hayal ettikleri bir seyahati planladıkları sözlü ve görsel bir sunum hazırlar. Bu etkinlikte yalnızca bir yere gitmek istediklerini söylemekle kalmaz; nereye gideceklerini, nasıl gideceklerini, nerede kalacaklarını ve orada neler yapacaklarını bütünlüklü bir anlatım içinde ifade eder. Hazırlık aşamasında ulaşım araçları, turistik yerler ve seyahat hazırlıklarına ilişkin öğrendikleri sözcük ve yapıları tekrar eder. Ardından "Nereye gitmek isterim?", "Nasıl giderim?", "Orada ne yaparım?" gibi yönlendirici sorular üzerinden kendi seyahat planlarını oluşturur. Bu süreçte öğrencilerden tercih, neden-sonuç ve karşılaştırma yapıları kurmaları beklenir. Ürün aşamasında öğrenciler seyahat planlarını içeren bir poster, harita ya da bir seyahat programı hazırlar. Bu materyallerde gidilecek yer, ulaşım aracı, konaklama ve yapılacak etkinlikler kısa ve açık cümlelerle ifade edilir. Öğrenciler, görsellerle destekleyerek anlatımlarını daha anlaşılır hâle getirir. Sözlü aşamada hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar. Seyahat planlarını açıklar, tercihlerini gerekçelendirir ve arkadaşlarının sorularına cevap verir. İsteyen öğrenciler anlatımlarını "Avioni është më i shpejtë se autobusi... (Uçak otobüsten daha hızlıdır...), Dua të shkoj atje sepse... (Oraya gitmek istiyorum çünkü...)" karşılaştırma yapılarıyla genişletebilir. Bu etkinlik öğrencilerin planlama, yapılandırılmış anlatım ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Bir Turist Rehberi Oluyorum"

Öğrenciler, seçtikleri bir turistik yeri tanıtan rehber rolüne girerek sözlü ve yazılı bir anlatım hazırlar. Bu etkinlikte öğrenciler yalnızca bir mekânı adlandırmakla kalmaz, o yerin özelliklerini, neden önemli olduğunu ve orada neler yapılabileceğini açıklayarak bilgi aktarımı yapar. Hazırlık aşamasında turistik yerler ve mekânlara ilişkin "muze (müze), park (park), qytet (şehir), hotel (otel)" gibi sözcükleri ve betimleyici ifadeleri gözden geçirir. Ardından seçtikleri bir yer hakkında kısa notlar alır ve anlatımlarını planlar. Ürün aşamasında öğrenciler, seçtikleri mekânı tanıtan bir broşür, kart ya da kısa tanıtım metni hazırlar. Bu materyalde mekânın adı, özellikleri ve yapılabilecek etkinlikler yer alır. Öğrenciler, betimleme ve karşılaştırma ifadeleri kullanarak anlatımlarını zenginleştirir. Sözlü aşamada "rehber" rolüne girerek seçtikleri yeri sınıfa tanıtır. Arkadaşları turist rolünde "Ku është? (Nerede?), Çfarë mund të bëjmë atje? (Orada ne yapabiliriz?)" sorularını sorar, öğrenciler bu sorulara cevap verir. Bu süreç bilgi aktarma, etkileşim kurma ve rol içinde dil kullanma becerilerini geliştirir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Hangi Ulaşım Daha İyi?"

Öğrenciler, farklı ulaşım araçlarını karşılaştırarak tercihlerini ifade ettikleri tartışma ve sunum temelli bir etkinlik gerçekleştirir. Bu etkinlikte yalnızca ulaşım araçlarını adlandırmakla kalmaz; aynı zamanda hız, konfor, maliyet gibi ölçütler üzerinden değerlendirme yapar. Hazırlık aşamasında öğrenciler, ulaşım araçlarınınailişkin sözcükleri "autobus (otobüs), tren (tren), avion (uçak), makine (araba)" ve karşılaştırma yapılarını "më... se... (... -den daha...)" tekrar eder. Ardından öğretmen tarafından verilen görseller veya tablolar üzerinden farklı ulaşım seçeneklerini inceler. Ürün aşamasında öğrenciler, seçtikleri iki ulaşım aracını karşılaştıran kısa bir tablo veya liste hazırlar. Bu çalışmada öğrenciler, her aracın avantaj ve dezavantajlarını cümlelerle ifade eder. Sözlü aşamada ise hazırladıkları karşılaştırmaları sınıfta sunar ve hangi ulaşım aracını tercih ettiklerini açıklar. Ayrıca sınıf içinde kısa bir tartışma ortamı oluşturularak "Unë mendoj se... (Ben düşünüyorum ki...), Sepse... (Çünkü...), Por... (Ama...)" yapılarıyla birbirlerinin görüşlerine katılır ya da farklı fikirler sunar. Bu etkinlik, öğrencilerin karşılaştırma yapma, gerekçelendirme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Görsel-Sözcük-Cümle Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilere seyahat bağlamını yansıtan görseller (havaalanı, otobüs, tren, otel, turistik mekânlar vb.) ile bu görsellere ait sözcükler ve kısa cümleler karışık şekilde sunulur. Amaç, öğrencilerin görsel ipuçlarından hareketle anlam kurmalarını ve temel sözcükleri bağlam içinde tanımlarını sağlamaktır. İlk aşamada verilen görselleri uygun sözcüklerle eşleştirir. Örneğin "avion-aeroport, tren-stacion (uçak-havaalanı, tren-istasyon)." Bu süreçte öğrenciler, görseller üzerinden anlam çıkararak temel kelime bilgisini pekiştirir. İkinci aşamada öğrenciler, görsellerle ilişkili kısa cümleleri eşleştirir. Örneğin bir havaalanı görseli için "Unë shkoj në aeroport. (Havaalanına gidiyorum.), Avioni është i shpejtë. (Uçak hızlıdır.)" ifadeleri uygun görselle ilişkilendirir. Bu aşama, öğrencilerin sözcük-cümle-anlam ilişkisini kurmalarını sağlar. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. Öğretmen gerektiğinde "Unë shkoj me... (Ben... ile gidiyorum.), Kjo është... (Bu...)" gibi kalıp desteği sunar. Böylece öğrenciler kontrollü üretime geçerek öğrendiklerini etkin kullanmaya başlar.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrencilerden tamamen serbest üretim beklenmez; bunun yerine yarı yapılandırılmış cümleler üzerinden ilerlenir. Öğrencilere seyahat temasıyla ilgili "Unë shkoj në... (Ben... gidiyorum.), Unë udhëtoj me... (Ben... ile seyahat ediyorum.), Dua të shkoj... (Gitmek istiyorum...), Atje ka... (Orada... var.), Më pëlqen... (Seviyorum / hoşuma gidiyor...)" gibi başlangıç kalıpları sunulur. İlk aşamada öğrenciler, verilen cümleleri uygun kelimelerle tamamlar. Bu süreçte öğretmen gerekli durumlarda "avion (uçak), autobus (otobüs), hotel (otel), qytet (şehir), muze (müze)" gibi kelime havuzu sunar. Öğrenciler doğru sözcükleri seçerek anlamlı cümleler oluşturur. İkinci aşamada tamamladıkları cümleleri yüksek sesle okuyarak sınıfla paylaşır. Bu aşamada doğru yapı kullanımı, anlam bütünlüğü ve temel sesletim üzerinde durulur. Üçüncü aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri bir araya getirerek 2-3 cümlelik kısa bir seyahat anlatımı oluşturmaları istenir. Böylece öğrenciler, kontrollü yapıdan kısmi üretime geçiş yapar ve anlatım bütünlüğü kurmayı öğrenir.

3. Destekleme Etkinliği: Soru-Cevap Kalıplarıyla Konuşma Destekleme

Bu etkinlikte öğrenciler, seyahat temasıyla ilgili temel soru-cevap kalıpları üzerinden yönlendirilmiş konuşma pratiği yapar. Amaç, öğrencilerin hazır kalıplar aracılığıyla güvenli bir şekilde iletişim kurmalarını sağlamaktır. İlk aşamada öğretmen, öğrencilere "Ku shkon? (Nereye gidiyorsun?), Me çfarë udhëton? (Neyle seyahat ediyorsun?), Ku qëndron? (Nerede kalıyorsun?), Çfarë bën atje? (Orada ne yapıyorsun?)" gibi hazır soru kalıpları sunar. Öğrenciler bu sorulara "Unë shkoj në... (Ben....ya giderim.), Unë udhëtoj me... (Ben.... ile seyahat ederim)" gibi kısa cevaplar verir. Bu aşamada öğretmen doğru kullanımı modelleyerek öğrencileri destekler. İkinci aşamada öğrenciler, aynı kalıpları kullanarak birbirlerine soru sorar ve cevap verir. Böylece yapılandırılmış bir çerçeve içinde iletişim kurma pratiği yapar. Üçüncü aşamada öğrencilerden soru ve cevapları birleştirerek kısa bir diyalog oluşturmaları istenir. Böylece öğrenciler, kontrollü yapıdan etkileşimli üretime geçer ve bir konuşma akışı oluşturmayı öğrenir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: HAFTA SONUM

Alt Temalar: Ailemle Etkinlikler, Arkadaşlarımla Etkinlikler, Hafta Sonu Planlarım

"Hafta Sonum" teması, öğrencilerin boş zamanlarını, sosyal ilişkilerini ve hafta sonuna ilişkin planlarını hedef dilde ifade etmelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin aileleri ve arkadaşlarıyla gerçekleştirdikleri etkinlikleri anlatmaları, hafta sonu planlarını paylaşmaları ve boş zamanlarını değerlendirme biçimlerini hedef dilde ifade etmelerine odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin boş zaman etkinlikleri, sosyal ilişkileri ve hafta sonu planlarına ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum
SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D12. Sabır,
D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür
Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen
Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma,
KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme,
KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma,
KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme,
KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

7. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.7.4.D. "Hafta Sonum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında aile ve arkadaşlarla gerçekleştirilen etkinlikler ile hafta sonu planlarına ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.7.4.O. "Hafta Sonum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.7.4.K. "Hafta Sonum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.7.4.Y. "Hafta Sonum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.7.4.DBS. "Hafta Sonum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.7.4.SÖS. "Hafta Sonum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.7.4.SES. "Hafta Sonum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Hafta Sonum**Alt Temalar**

Ailemle Etkinlikler

Arkadaşlarımla Etkinlikler

Hafta Sonu Planlarım

İşlevsel Cümle Yapıları

- Hafta Sonu Planı İfade Etme: "Unë planifikoj fundjavën. (Hafta sonunu planlıyorum.), Dua të dal me familjen. (Ailemle dışarı çıkmak istiyorum.), Do të takoj shokët e mi. (Arkadaşlarımla buluşacağım.)."
- Aile İle Etkinlikleri İfade Etme: "Unë kaloj kohë me familjen. (Ailemle vakit geçiriyorum.), Ne hamë së bashku. (Biz birlikte yemek yeriz.), Unë ndihmoj prindërit. (Anne babama yardım ederim.)."
- Arkadaşlarla Etkinlikleri İfade Etme: "Unë dal me shokët. (Arkadaşlarımla dışarı çıkarım.), Ne luajmë në park. (Parkta oyun oynarız.), Takoheni në qytet. (Şehirde buluşuyorsunuz / buluşun.)."
- Davet Etme ve Öneride Bulunma: "A do të dalim së bashku? (Birlikte dışarı çıkalım mı?), Le të shkojmë në park. (Parka gidelim.), Dëshiron të vish me mua? (Benimle gelmek ister misin?)."
- Tercih ve Neden Belirtme: "Më pëlqen të dal me shokët sepse është argëtuese. (Arkadaşlarla dışarı çıkmayı seviyorum çünkü eğlencelidir.), Unë qëndroj në shtëpi sepse jam i lodhur. (Yorgun olduğum için evde kalıyorum.)."
- Karşılaştırma Yapılarıyla İfade Kurma: "Dalja me shokët është më argëtuese se qëndrimi në shtëpi. (Arkadaşlarla dışarı çıkmak evde kalmaktan daha eğlencelidir.), Fundjava është më e bukur se ditët e javës. (Hafta sonu hafta içi günlerinden daha güzeldir.)."
- Günlük Yaşamda Soru Sorma ve Cevap Verme: "Çfarë bën në fundjavë? (Hafta sonunda ne yaparsın?), Me kë del? (Kiminle dışarı çıkarsın?), Ku shkon? (Nereye gidersin?), Kur takoheni? (Ne zaman buluşuyorsunuz?)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "dal (dışarı çıkmak), takoj (buluşmak), luaj (oynamak), shkoj (gitmek), qëndroj (kalmak), kaloj (geçmek), ndihmoj (yardım etmek)."
- Gelecek Zaman (temel kullanım): "Do të dal. (Dışarı çıkacağım.), Do të shkoj. (Gideceğim.), Do të takoj. (Buluşacağım.)."
- Tercih ve İstek Yapıları: "dua të ... (... istemek), dëshiroj të ... (... arzu etmek / istemek)."
- Zaman İfadeleri: "në fundjavë (hafta sonunda), të shtunën (cumartesi günü), të dielën (pazar günü), në mëngjes (sabahleyin), në mbrëmje (akşamleyin)."
- Temel Sıfatlar: "i bukur / e bukur (güzel), i mirë / e mirë (iyi), i lodhur / e lodhur (yorgun), argëtues / e (eğlenceli)."
- Karşılaştırma Yapıları: "më... se... (... -den daha...)"
- Soru Yapıları: "Çfarë? (Ne?), "Ku? (Nerede / Nereye?), Me kë? (Kiminle?), Kur? (Ne Zaman?)."
- Bağlaç Kullanımı: "dhe (ve), por (ama / fakat), sepse (çünkü)."

Sesletim

- Etkinlik ve Zaman İfadelerinde Vurgu: "fundjavë (hafta sonu), park (park), qytet (şehir), shokë (arkadaş), familje (aile)"
- Fiillerde Vurgu ve Akıcılık: "dal (dışarı çıkmak), takoj (buluşmak), luaj (oynamak), shkoj (gitmek)"

Hedef sözcükler: "fundjavë (hafta sonu), familje (aile), shokë (arkadaş), park (park), qytet (şehir), kinema (sinema), shtëpi (ev), aktivitet (etkinlik), lojë (oyun), takim (buluşma), argëtim (eğlence), kohë (zaman / vakit), dal (konuşurum), takoj (buluşmak), luaj (oynamak), shkoj (gitmek), qëndroj (kalmak), kaloj (geçmek), ndihmoj (yardım etmek), flas (konuşmak), shoh (görmek / izlemek), i bukur (güzel), i mirë (iyi), i lodhur (yorgun), argëtues (eğlenceli), interesant (ilginç)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin sosyal etkinliklerini, hafta sonu deneyimlerini ve planlarını gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin bireysel tercihlerini ifade etmeleri, başkalarıyla etkileşim kurmaları ve anlamlı dil üretmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar aile, alışkanlık, arkadaş, birlikte zaman geçirme, boş zaman, buluşma, davet, deneyim, dinlenme, eğlence, etkinlik, gezi, günlük yaşam, hafta sonu, iletişim, karşılaştırma, paylaşım, plan, program, sosyal etkileşim, tercih, uyum, zaman, ziyaret

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Fundjava ime (Hafta sonum)

Öğrenciler, kendi hafta sonlarını ya da hayalî bir hafta sonu planını içeren görsel destekli bir sunum hazırlar. Bu süreçte yalnızca ne yaptıklarını söylemekle kalmaz, kiminle vakit geçirdiklerini, hangi etkinlikleri tercih ettiklerini ve nedenlerini anlamlı cümlelerle ifade eder. Hazırlık aşamasında hafta sonu etkinliklerine ilişkin "fundjavë (hafta sonu), dal (dışarı çıkmak), takoj (buluşmak), luaj (oynamak), shkoj (gitmek)" gibi temel sözcük ve kalıpları gözden geçirir. Ardından kendi hafta sonu planlarını düşünerek kısa notlar oluşturur. Ürün aşamasında hafta sonu planlarını içeren bir poster ya da kısa sunum hazırlar. Bu çalışmada etkinlikleri kişiler "familje (aile), shokë (arkadaşlar)", zaman ifadeleri ve görsellerle destekler. Öğrenciler en az 4-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturur. Sözlü aşamada öğrenciler hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar. Sunum sırasında "Çfarë bën në fundjavë? (Hafta sonunda ne yaparsın?), Me kë del? (Kiminle dışarı çıkarsın?), Ku shkon? (Nereye gidersin?)" gibi sorulara cevap verir. Bu görev, öğrencilerin planlama, kişisel deneyim aktarma ve bütünlüklü anlatım kurma becerilerini geliştirir.

2. Performans Görevi: Fundjavë me familjen apo me shokët? (Aileyle mi, arkadaşlarla mı hafta sonu?)

Öğrenciler, hafta sonunu aile ile mi yoksa arkadaşlarla mı geçirmenin daha tercih edilir olduğunu karşılaştırmalı olarak ifade eden bir çalışma hazırlar. Bu süreçte öğrenciler yalnızca etkinlikleri tanımlamakla kalmaz, aynı zamanda tercihlerini gerekçelendirir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, etkinlik ifadelerini ve karşılaştırma yapılarını "më... se... (...-den daha...), sepse... (çünkü...)" tekrar eder. Öğretmen rehberliğinde örnek cümleleri inceler. Ürün aşamasında öğrenciler, iki durumu karşılaştıran kısa bir metin ya da poster hazırlar. Bu çalışmada aile ve arkadaşlarla yapılan etkinlikleri ayrı ayrı ifade eder ve aralarındaki farklar belirtir. Sözlü aşamada öğrenciler "Dal me shokët sepse është më argëtuese. (Arkadaşlarla dışarı çıkarmak çünkü daha eğlencelidir.), Qëndroj me familjen sepse është më e qetë. (Ailemle kalırım çünkü daha sakinidir.)" şeklinde tercihlerini açıklar. Ayrıca arkadaşlarına "Cila është më e mirë? (Hangisi daha iyidir?)" gibi sorular yönelterek etkileşim kurar. Bu görev, öğrencilerin karşılaştırma yapma, gerekçelendirme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.

3. Performans Görevi: Plani ynë i fundjavës (Hafta sonu planımız)

Öğrenciler, küçük gruplar hâlinde ortak bir hafta sonu planı oluşturur ve bu planı yapılandırılmış bir biçimde sunar. Bu süreçte öğrenciler yalnızca bireysel fikirlerini değil grup içinde uzlaşarak oluşturdukları ortak planı ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler, grup içinde fikir alışverişi yaparak hafta sonu için yapılabilecek etkinlikleri belirler. Her öğrenci öneriler sunar ve grup ortak bir plan üzerinde anlaşır. Ürün aşamasında öğrenciler, ortak planlarını içeren bir görsel (plan tablosu, program, çizim vb.) hazırlar. Bu planda zaman sıralaması "të shtunën... (cumartesi...), pastaj... (sonra), në fund... (sonunda...)" ve etkinlikler açıkça ifade edilir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları planı "Të shtunën shkojmë në park (Cumartesi parka gideriz), pastaj hamë së bashku... (sonra birlikte yemek yeriz...)" şeklinde birlikte sunar. Sunum sonrasında diğer gruplar sorular sorar ve kısa etkileşimler gerçekleşir. Bu görev, öğrencilerin iş birliği, planlama, sıralama ve iletişim becerilerini geliştirir.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları hafta sonu deneyimleri aracılığıyla farklı etkinlikleri tanıma, aileleri ve arkadaşlarıyla gerçekleştirdikleri sosyal etkileşimleri fark etme ve hafta sonu planlarını oluşturma konularına aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bilgileri doğal olarak edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin kendi yaşam ritimlerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük yaşamla Arnavutça arasındaki bağlantıyı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë bën në fundjavë? (Hafta sonunda ne yaparsın?), Me kë del? (Kiminle dışarı çıkarsın?), Ku shkon? (Nereye gidersin?), Çfarë planifikon? (Ne planlıyorsun?)" gibi yönlendirici sorular aracılığıyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin hafta sonu planlarını ifade etme, etkinlikleri tanımlama, sosyal etkileşimleri belirtme, tercihlerini dile getirme ve gerektiğinde karşılaştırma yapma becerileri ile bunları düzenli ve anlamlı bir şekilde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

"Hafta Sonu" teması kapsamında öğrenciler; aile ve arkadaşlarıyla olan sosyal etkileşimlerini tanıma ve planlarını ifade etme becerilerini, ön bilgilerini etkinleştirerek doğrudan çeviri yapmadan mevcut öğrenme süreçleri içerisinde kazanabilirler.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ARN.7.4.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, SDB1.1**). Öğretmen ailece yapılan etkinlikleri gösteren görseller, arkadaş gruplarının sosyal faaliyetlerini yansıtan fotoğraflar ve hafta sonu planlarını içeren görseller sunar; öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**OB1**). Öğrenciler aileleriyle yaptıkları etkinlikler, arkadaşlarıyla geçirdikleri zamanlar ve hafta sonu planları ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**E3.2, SDB1.2**). Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri etkinlik ifadelerini, zaman bildiren yapıları ve günlük yaşam rutinlerine ilişkin sözcükleri hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**KB2.6**).

Ardından öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, SDB2.3, OB2, KB2.2**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?), Me kë është? (Kiminle?), Çfarë plani ka për fundjavë? (Hafta sonu için nasıl bir planı var?)" gibi sorular sorarak dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur; öğrenciler konuya ilişkin ön bilgi geliştirir (**E3.5, OB4, OB7, KB2.11**).

Öğrenciler "Ku po shkojnë? (Nereye gidiyorlar?), Me kë po kalojnë kohë? (Kiminle vakit geçiriyorlar?), Çfarë do të bëjnë në fundjavë? (Hafta sonunda ne yapacaklar?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur (**E3.5, KB2.10, KB2.11**). Örneğin metindeki kişilerin hafta sonunda hangi etkinlikleri yapacağını, aileleriyle mi yoksa arkadaşlarıyla mı vakit geçireceklerini düşünür (**E1.1, SDB3.3, KB2.12, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır (**E3.2, KB2.2**). Öğrenciler izlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullandıkları kelimelere ve ses tonuna dikkat eder. İçerik hakkında tahminlerini sürdürür (**E3.5, KB2.6**). Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "hafta sonu etkinlikleri ve planları" olarak ifade eder (**SDB1.2, SDB2.3**). Bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki etkinlik adları, zaman ifadeleri ve sosyal ilişki kalıplarını öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir (**OB4, OB5, KB2.16**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır. Öğrenciler önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.5, KB2.10**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler etkinlik, kişi ve zaman unsurlarını bu şema içine yerleştirir (**KB2.5**). Öğrenciler elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır. Unsurları aile etkinlikleri, arkadaş etkinlikleri ve hafta sonu planları gibi kategorilere ayırır (**E3.2, KB2.7**). Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar; farklı hafta sonu etkinlikleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler (**KB2.16**). Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder. Kişi ile etkinlik, zaman ile plan arasındaki bağlantıyı ifade eder (**SDB3.3, D4.2, D15.1, KB2.17**). Bu süreçte öğrenciler öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. "Në fundjavë unë... (Hafta sonunda ben...)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnek verir (**SDB3.3, D16.1, OB1**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, KB2.17**). Öğrenciler "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder (**E2.3, SDB2.1**). Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine hafta sonu etkinlikleri ve planları hakkında geri bildirim verir (**E2.4, SDB3.1, OB2, KB2.18**). Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi,

deneyim, düşünce ve duygulara yönelik çıkarımlarını arkadaşlarıyla paylaşır **(D12.3)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden hafta sonunu aileleriyle mi yoksa arkadaşlarıyla mı geçirmenin daha tercih edilir olduğunu karşılaştırmalı olarak ifade eden bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca etkinlikleri tanımlamaları değil aynı zamanda tercihlerini gerekçelendirmeleri de beklenebilir.

Hazırlık aşamasında öğrenciler, etkinlik ifadelerini ve karşılaştırma yapılarını "më ... se ..." (...-den daha ...), "sepse ..." (çünkü ...) gözden geçirebilir ve öğretmen rehberliğinde örnek cümleleri inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden iki durumu karşılaştıran kısa bir metin ya da poster hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada aile ve arkadaşlarla yapılan etkinlikler ayrı ayrı ifade edilebilir ve aralarındaki benzerlikler ile farklılıklara yer verilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden "Dal me shokët sepsë është më argëtuese." (Arkadaşlarımla dışarı çıkarmak çünkü daha eğlencelidir.), "Qëndroj me familjen sepsë është më e qetë." (Ailemle kalmak çünkü daha sakinidir.) gibi ifadelerle tercihlerini açıklamaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, arkadaşlarına "Cila është më e mirë?" (Hangisi daha iyidir?) gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.7.4.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(OB1, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder **(E3.2, SDB1.2)**. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak aile etkinlikleri, arkadaş buluşmaları ve hafta sonu planlarına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir **(E1.1, SDB1.1, KB2.2, KB2.6)**.

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur **(E1.2, E3.2, SDB3.3)**. Öğretmen "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişiler ne yapıyor olabilir?", "Hafta sonunda nereye gidebilirler?" gibi sorular sorar. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir **(E1.6, SDB2.3, KB2.11, KB2.12)**. Öğrenciler başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur **(KB2.16)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(KB2.10)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(OB1)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "hafta sonu etkinlikleri ve planları" olarak ifade eder **(E3.2, SDB1.2, KB2.17)**.

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (etkinlik türleri, zaman ifadeleri, kişiler arası ilişkiler gibi) bulmak amacıyla tarama yapar **(E3.2, KB2.5)**. Öğrenciler metinde geçen "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler **(KB2.6, KB2.7)**. Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir ve bu bilgileri günlük hayatta ana dillerinde kullanarak değerlendirebilir **(SDB3.3, OB1, OB6)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (hafta sonu plan listeleri, etkinlik diyalogları veya arkadaş buluşmalarını anlatan kısa metinler) anlamını çözümlemeye odaklanır **(SDB2.3, D4.2, D5.2, KB2.4)**. Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur **(E2.3, SDB2.2, D14.1, KB2.18)**.

Okuma sonrasında öğrenciler, edindikleri bilgileri bireysel olarak ifade eder ve akranlarıyla paylaşır **(E2.3, SDB2.1, SDB2.2)**. Böylece metinden ulaştıkları anlamı yeniden yapılandırır, kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirir ve etkileşimli bir şekilde yansıtır **(KB2.17)**. Bu

aşamada kısa sözlü paylaşımlar, eşli soru-cevap çalışmaları, doğru-yanlış etkinlikleri ve özetleme çalışmaları kullanılır (**D4.2**). Böylece öğrencilerin hem okuma-anlama becerileri hem de iletişimsel dil kullanımları desteklenmiş olur (**KB2.15**).

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder (**E2.3, SDB2.1, D6.2, KB2.15**). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırır (**D12.3, KB2.7**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri etkinlik türleri, kişiler ve zaman planlamaları şeklinde sınıflandırır (**E3.2, KB2.5, KB2.7**). Alt temalardaki unsurları aile etkinlikleri, arkadaş etkinlikleri ve hafta sonu planları gibi kategorilere ayırır. Alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar (**KB2.16**). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır (**E3.5, KB2.10**). Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar. Öğrenciler metne dayanarak hafta sonu tercihleri ve sosyal etkinlikler ile ilgili çıkarımlarda bulunur (**SDB3.3, OB5**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini (kısa hafta sonu planları, aile etkinlikleriyle ilgili listeler, arkadaş buluşmalarını anlatan diyaloglar vb.) oluşturur ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E2.3, SDB2.1, SDB3.1, OB2**). "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, D15.1, D16.1**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimde bulunur (**D3, KB2.18**).

ARN.7.4.K

Bu süreçte "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**E2.3, SDB2.1, OB1**). Öğrenciler aileleriyle yaptıkları etkinlikler, arkadaşlarıyla geçirdikleri zamanlar ve hafta sonu planları ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini "Në fundjavë shkoj në park. (Hafta sonunda parka giderim.), Dal me familjen. (Ailemle dışarı çıkarım.), Takoj miqtë e mi (Arkadaşlarımla buluşurum.)" kullanır (**E2.4, SDB3.1, KB2.6, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, KB2.2**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunar. Öğrenciler "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve bu ifadelerle aşinalık kazanır (**SDB1.1, OB4**). Öğrenciler yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, SDB1.2**). Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**SDB2.1, KB2.10, KB2.15**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.5, KB2.11**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar (**KB2.12**). Öğrenciler alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder (**E3.2**). Alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**SDB3.3, KB2.16, KB2.17**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol yapma etkinlikleri, hafta sonu senaryoları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**OB2, OB5**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; hafta sonu planı oluşturma, etkinlik önerisinde bulunma, arkadaşlarını davet etme, aile etkinliklerini anlatma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini

geliştirir **(E1.1, SDB3.1, D14.1, KB2.7)**. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve hafta sonu etkinliklerine ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(SDB2.2, SDB2.3, D15.1, KB2.18)**. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak hafta sonu planlarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirimde bulunur **(D4.2)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden küçük gruplar hâlinde ortak bir hafta sonu planı oluşturmaları ve bu planı yapılandırılmış bir biçimde sunmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca bireysel fikirlerini değil grup içinde uzlaşarak oluşturdukları ortak planı ifade etmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, grup içinde fikir alışverişi yaparak hafta sonu için gerçekleştirilebilecek etkinlikleri belirleyebilir. Her öğrenci öneriler sunabilir ve grup ortak bir plan üzerinde uzlaşabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden ortak planlarını içeren bir görsel (plan tablosu, program, çizim vb.) hazırlamaları istenebilir. Bu planda zaman sıralaması "të shtunën ..." (Cumartesi ...), "pastaj ..." (Sonra ...), "në fund ..." (Sonunda ...) gibi ifadelerle ve planlanan etkinliklerle açık bir biçimde gösterilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları planı "Të shtunën shkojmë në park." (Cumartesi parka gideriz.), "Pastaj hamë së bashku ..." (Sonra birlikte yemek yeriz ...) gibi ifadelerle grup hâlinde sunmaları istenebilir. Sunumun ardından diğer gruplar sorular sorabilir ve kısa etkileşimler gerçekleştirilebilir.

ARN.7.4.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Hafta Sonum" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte öğrencilerin "Hafta Sonum" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar **(E1.1, SDB1.1, OB1)**. Öğrenciler "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır **(E3.2, SDB1.2, KB2.6)**. Öğretmen yazma görevini "Hafta sonunda yaptığın ya da yapmak istediğin etkinlikleri anlatan kısa bir metin yaz." biçiminde açıklar. Öğrenciler bu alt temalarla ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır **(E2.5)**.

Örnek cümleler, hafta sonu plan tabloları ve etkinlik kartları aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklendiğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar **(OB4, KB2.2)**. Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar **(E3.2, KB2.5)**. Ardından aile etkinlikleri, arkadaş buluşmaları veya hafta sonu planları hakkında kısa metinler yazar ve düşüncelerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır **(E1.4, KB2.11)**. Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur.

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder **(E1.5, SDB2.1)**. Öğrenciler hafta sonu planı yazma, aile etkinliği anlatma veya arkadaşlarla yapılacak etkinlikleri ifade etme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri bulunan kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır **(KB2.10)**. Bu aşamada öğrenciler alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve hafta sonu etkinliklerini anlatan anlamlı bir mesajı yazılı olarak ifade eder **(KB2.16)**. Bu süreçte uygun ifade seçimi yapar ve yazdıklarını anlamlı bir bütün hâline getirmek için akıl yürütme becerilerini kullanır **(KB2.17)**.

"Hafta Sonum" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır. Yazma sürecinde kendilerini, aile bireylerini ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır **(E2.3, SDB2.1, D14.1, KB2.17)**. Ayrıca öğrenciler, anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir **(E2.4, D16.1)**. Sonrasında öğrenciler yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır. Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde

bulunur (**SDB2.2, D4.2, KB2.18**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB3.3**). Bu aşamada öğrenciler, alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**D12.3, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirimde bulunur (**D6.2, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi hafta sonlarını ya da bir hafta sonu planını içeren görsel destekli bir sunum hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca ne yaptıklarını söylemeleri değil aynı zamanda kiminle vakit geçirdiklerini, hangi etkinlikleri tercih ettiklerini ve bunların nedenlerini anlamlı cümlelerle ifade etmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, hafta sonu etkinliklerine ilişkin "fundjavë" (hafta sonu), "dal" (dışarı çıkmak), "takoj" (buluşmak), "luaj" (oynamak), "shkoj" (gitmek) gibi temel sözcük ve kalıpları gözden geçirebilir. Ardından kendi hafta sonu planlarını düşünerek kısa notlar oluşturabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden hafta sonu planlarını içeren bir poster ya da kısa bir sunum hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada etkinlikler "familje" (aile), "shokë" (arkadaşlar) gibi kişi adları, zaman ifadeleri ve görsellerle desteklenebilir. Öğrencilerden en az 4-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları istenebilir. Sunum sırasında "Çfarë bën në fundjavë?" (Hafta sonunda ne yaparsın?), "Me kë del?" (Kiminle dışarı çıkarsın?), "Ku shkon?" (Nereye gidersin?) gibi sorulara cevap vererek etkileşim kurmaları beklenebilir.

ARN.7.4.DBS

Öğretmen, "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, SDB1.1**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan zaman ifadeleri, etkinlik fiilleri, geniş zaman ve gelecek zaman yapıları gibi ifadeleri vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalık kazanır (**E3.5**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve bu yapıların kullanımına aşına olur (**OB1**). Öğrenciler benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve anlamlandırır (**KB2.13**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2, KB2.2**). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E3.7, KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (aile ile yapılan etkinlikleri gösterme, arkadaş buluşmalarını canlandırma, hafta sonu planlarını ifade etme vb.) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**SDB1.2**). Böylece "në fundjavë (hafta sonunda), Do të shkoj. (Gideceğim.), Luaj. (Oynarım.), Dal me miqtë. (Arkadaşlarımla dışarı çıkarım.)" gibi yapılar doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**E1.1, KB2.8**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E3.1, E3.3**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**KB2.7, KB2.10**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak hafta sonu planlarını anlatır, aile etkinliklerini açıklar ve arkadaşlarıyla yapacakları etkinlikleri ifade eder; böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**SDB3.3, KB2.16**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.2, D14.1**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi

unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (E1.4, E1.5, SDB3.1). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (OB5, KB2.17). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (D16.1).

ARN.7.4.SÖS

Öğretmen, "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (E1.1, SDB1.1, OB1). Öğrenciler; aile bireyleriyle yapılan etkinlikler, arkadaş buluşmaları, boş zaman faaliyetleri ve hafta sonu planlamalarına ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri "shkoj në park (parka gitmek), luaj futboll (futbol oynamak), vizitot gjyshërit (büyükanne ve büyükbabayı ziyaret etmek), dal me shokët (arkadaşlarla dışarı çıkmak), fundjavë (hafta sonu) iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (E3.2, KB2.6). Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (E3.2, KB2.2). Bu süreçte öğrenciler alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupta veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (E3.5, E3.8, SDB2.3, OB4). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (D2.1, KB2.5).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak aileleriyle yaptıkları etkinlikler, arkadaşlarıyla geçirdikleri zamanlar ve hafta sonu planları hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (E3.1, E3.3). Bu süreçte öğrenciler alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (KB2.13). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (SDB2.1, KB2.7, KB2.16). Süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (E2.2, D14.1). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (E1.4, E1.5, SDB3.1, KB2.17). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (D16.1, D20.3, OB5).

ARN.7.4.SES

Öğretmen, öğrencilere "Ailemle Etkinlikler", "Arkadaşlarımla Etkinlikler" ve "Hafta Sonu Planlarım" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler (E3.2, SDB1.1, OB1). Öğrenciler, bu içeriklerde yer alan hafta sonu etkinlikleri, zaman ifadeleri ve sosyal faaliyetlerle ilgili temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir (E3.5, KB2.13).

Öğrenciler model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (E3.2, KB2.2). Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde ve bireysel olarak tekrar eder (E3.7, KB2.6). Öğretmen farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (E1.1). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Öğrenciler duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (SDB1.2).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir (E3.1, E3.3 3, KB2.17). Bu süreçte alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır (E2.4,

SDB3.1, D14.1, KB2.7). Aile etkinliklerini anlatırken, arkadaşlarıyla plan yaparken veya hafta sonu programlarını ifade ederken doğru telaffuz kullanmaya özen gösterir **(E1.5, E2.2, SDB2.1, KB2.16).**

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(E1.4, D16.1, OB5, KB2.20).**

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: "Hayalimdeki Hafta Sonu"

Öğrenciler bireysel olarak ya da küçük gruplar hâlinde çalışarak "ideal hafta sonu" kavramını merkeze alan bir sözlü ve görsel sunum hazırlar. Bu etkinlikte öğrenciler yalnızca mevcut hafta sonu etkinliklerini anlatmakla kalmaz, aynı zamanda hayal ettikleri hafta sonu planını, tercihlerini ve sosyal etkileşimlerini bütünlüklü bir anlatım içinde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğrenciler hafta sonu etkinlikleri, zaman ifadeleri ve sosyal etkileşim kalıplarına ilişkin öğrendikleri sözcük ve yapıları gözden geçirir. Ardından "İdeal bir hafta sonu nasıl olmalı?" sorusu üzerinden plan yapar. Bu süreçte öğrencilerden etkinlik, kişi ve tercihler arasında ilişki kurmaları beklenir. Ürün aşamasında öğrenciler, hayal ettikleri hafta sonunu görsel bir poster, çizim ya da bir plan şeklinde oluşturur. Bu çalışmada etkinliklerin kimlerle gerçekleştirileceği ve zaman sıralaması açık ve anlaşılır cümlelerle ifade edilir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar ve hafta sonu planlarını açıklar. İsteyenler, anlatımlarını karşılaştırma ve gerekçelendirme yapılarıyla "Fundjava ime është më argëtuese... sepse... (Hafta sonum daha eğlenceli... çünkü...)" genişletebilir. Bu etkinlik öğrencilerin yaratıcılık, planlama ve yapılandırılmış anlatım becerilerini geliştirir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: "Fundjava ime dhe Fundjava jote" (Benim hafta sonum ve senin hafta sonun)

Öğrenciler, kendi hafta sonu etkinliklerini bir arkadaşlarının hafta sonu ile karşılaştırarak analiz eden bir sözlü ve yazılı çalışma hazırlar. Bu etkinlikte yalnızca etkinlikleri tanımlamakla kalmaz, benzerlik ve farklılıkları ortaya koyar ve tercihlerini gerekçelendirir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, karşılaştırma yapıları [më... se... (...-den daha ...), sepse... (çünkü...)] ve etkinlik ifadelerini tekrar eder. Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine hafta sonu rutinleri hakkında sorular sorar ve bilgi toplar. Ürün aşamasında öğrenciler, iki hafta sonunu karşılaştıran kısa bir metin veya tablo hazırlar. Bu çalışmada etkinlikler, kişiler ve tercihler karşılaştırmalı olarak sunulur. Sözlü aşamada öğrenciler karşılaştırmalarını sınıfta paylaşır.

"Unë dal me familjen. (Ben ailemle dışarı çıkarım.), Por ai del me shokët. (Ama o arkadaşlarıyla dışarı çıkar.), Fundjava ime është më e qetë se... (Benim hafta sonum...-den daha sakin.)" Ardından sınıf içinde kısa bir tartışma ortamı oluşturulur. Bu etkinlik, öğrencilerin karşılaştırma, analiz ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.

3. Zenginleştirme Etkinliği: "Plani i përbashkët i fundjavës" (Ortak hafta sonu planı)

Öğrenciler küçük gruplar hâlinde çalışarak ortak bir hafta sonu planı oluşturur ve bu planı yapılandırılmış bir proje hâline getirir. Bu etkinlikte yalnızca bireysel fikirlerini ifade etmekle kalmaz, grup içinde tartışarak ortak bir karar süreci yürütür. Hazırlık aşamasında öğrenciler grup içinde fikir alışverişi yapar ve farklı etkinlik önerileri sunar. Her öğrenci kendi tercihlerini ifade eder ve grup ortak bir plan üzerinde uzlaşır. Ürün aşamasında öğrenciler, hafta sonu planlarını içeren bir program (zaman çizelgesi, etkinlik planı, poster vb.) hazırlar. Bu planda etkinliklerin sırası, kimlerle yapılacağı ve neden tercih edildiği açıkça belirtilir. Sözlü aşamada öğrenciler grup olarak sunum yapar. "Të shtunën shkojmë në park, pastaj takojmë shokët... (Cumartesi parka gideriz, sonra arkadaşlarla buluşuruz...)." Sunum sonrası diğer gruplar sorular sorar

ve alternatif öneriler sunar. Bu süreçte öğrenciler sosyal etkileşim kurar ve farklı görüşleri değerlendirir. Bu etkinlik, öğrencilerin iş birliği, karar verme, planlama ve iletişim becerilerini üst düzeyde geliştirir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Görsel-Sözcük-Cümle Eşleştirme

Bu etkinlikte öğrencilere hafta sonu etkinliklerini yansıtan görseller (parkta oyun, aile ile yemek, arkadaşlarla buluşma vb.) ile bu görsellere ait kısa cümleler karışık şekilde sunulur. İlk aşamada öğrenciler, verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte görsel ipuçlarından yararlanarak anlam çıkarır ve temel sözcükleri bağlam içinde tanıır. İkinci aşamada aynı görsele ait birden fazla cümleyi gruplandırır. "Unë luaj në park. (Parkta oynarım.), Unë dal me shokët. (Arkadaşlarımla dışarı çıkarım.)."

Bu aşama, öğrencilerin anlam ilişkisi kurma ve sınıflandırma becerilerini geliştirir. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. Öğretmen, öğrencilere "Në fundjavë unë... (Hafta sonunda ben...)" gibi gerekli kalıpları sunarak süreci destekler.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Bu etkinlikte öğrenciler, tamamen serbest üretim yerine yarı yapılandırılmış cümleler üzerinden ilerler. İlk aşamada öğrencilere "Në fundjavë unë... (Hafta sonunda ben ...), Unë dal me... (Ben ... ile dışarı çıkarım.), Ne shkojmë... (Biz gideriz...), Më pëlqen sepse... (Hoşuma gider. / Severim çünkü...)" şeklinde başlangıç kalıpları verilir. Öğrenciler bu cümleleri verilen kelime havuzundan "familje, shokë, park, kinema (aile, arkadaşlar, park, sinema)" gibi uygun sözcüklerle tamamlar. İkinci aşamada tamamladıkları cümleleri yüksek sesle okur. Bu aşamada doğru yapı, anlam bütünlüğü ve akıcılık üzerinde durulur. Üçüncü aşamada öğrencilerden 3-4 cümleyi birleştirerek kısa bir hafta sonu anlatımı oluşturmaları istenir. Bu etkinlik, öğrencilerin kontrollü yapıdan anlamlı metne geçişini sağlar.

3. Destekleme Etkinliği: Soru-Cevap Kalıplarıyla Konuşma Destekleme

Bu etkinlikte öğrenciler, hafta sonu temasıyla ilgili temel soru-cevap kalıpları üzerinden yönlendirilmiş iletişim çalışması yapar. İlk aşamada öğretmen, öğrencilere "Çfarë bën në fundjavë? (Hafta sonunda ne yaparsın?), Me kë del? (Kiminle dışarı çıkarsın?), Ku shkon? (Nereye gidersin?)" şeklinde hazır soru kalıpları sunar. Öğrenciler bu sorulara kısa cevaplar verir. Öğretmen modelleme yaparak doğru kullanım sağlar. İkinci aşamada öğrenciler aynı kalıpları kullanarak birbirlerine soru sorar ve cevap verir. Bu süreçte öğrenciler hazır yapılarla iletişim kurma pratiği yapar.

Üçüncü aşamada öğrencilerden bu soru-cevapları birleştirerek kısa bir diyalog oluşturmaları istenir. "A: Çfarë bën në fundjavë? (Hafta sonunda ne yaparsın?), B: "Unë dal me shokët... (Arkadaşlarımla dışarı çıkarım...)." "

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF (A1.2)

1. TEMA: OKULUMDAKİ KURALLAR

Alt Temalar: Sınıftaki Davranışlar, Okulumun Kuralları

"Okulumdaki Kurallar" teması, öğrencilerin okul yaşamına ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi ve okul ortamındaki kuralları hedef dilde ifade edebilmelerini amaçlamaktadır. Tema; "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin sınıf içindeki uygun davranışları tanımlamaları, okul kurallarını ifade etmeleri, izin isteme, uyarıda bulunma ve yönlendirme gibi temel iletişim işlevlerini günlük okul yaşamı bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük okul yaşamıyla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin okul yaşamına ilişkin kuralları, uygun davranış biçimlerini ve temel iletişim gereksinimlerini hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma, YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven) E1.6. Seçicilik, E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiklik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme) SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme) KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma

8. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.8.1.D. "Okulumdaki Kurallar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında okul içi kurallar, sınıf davranışları ve sorumluluklara ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.8.1.O. "Okulumdaki Kurallar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
 - b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
 - c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
 - ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.8.1.K. "Okulumdaki Kurallar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
 - b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
 - c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.8.1.Y. "Okulumdaki Kurallar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
 - b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
 - c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
 - ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
 - d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
 - e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.
- ARN.8.1.DBS. "Okulumdaki Kurallar" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.8.1.SÖS. "Okulumdaki Kurallar" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.
- ARN.8.1.SES. "Okulumdaki Kurallar" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Okulumdaki Kurallar**Alt Temalar**

Sınıftaki Davranışlar

Okulumun Kuralları

İşlevsel Cümle Yapıları

- Sınıf İçi Davranışları İfade Etme: "Unë dëgjoj mësuesin. (Ben öğretmeni dinlerim.), Unë flas me radhë. (Ben sırayla konuşurum.), Unë nuk bëj zhurmë. (Ben gürültü yapmam.)."
- Kuralları İfade Etme: "Duhet të dëgjojmë mësuesin. (Öğretmeni dinlemeliyiz.), Duhet të respektojmë rregullat. (Kurallara saygı göstermeliyiz / Kurallara uymalıyız), Nuk duhet të flasim pa leje. (İzinsiz konuşmamalıyız.)."
- İzin İsteme ve Rica Etme: "A mund të flas? (Konuşabilir miyim?), A mund të dal? (Dışarı çıkabilir miyim?), Ju lutem, mund të...? (Lütfen, ... yapabilir miyim?)."
- Uygun Olan ve Olmayan Davranışları İfade Etme: "Kjo është e drejtë. (Bu doğrudur.), Kjo nuk është e drejtë. (Bu doğru değildir.), Kjo është e mirë / e keqe. (Bu iyi / kötüdür.)."
- Sorumluluk İfade Etme: "Unë pastroj klasën. (Ben sınıfı temizlerim.), Unë mbaj librat e mi. (Ben kitaplarımı taşıyım / kitaplarıma sahip çıkarım.), Ne ndihmojmë njëri-tjetrit. (Biz birbirimize yardım ederiz.)."
- Soru-Cevap Kalıplarıyla İletişim Kurma: "Çfarë bën në klasë? (Sınıfta ne yaparsın?), A respekton rregullat? (Kurallara saygı gösteriyor musun / uyuyor musun?), Kush pastron klasën? (Sınıfı kim temizler?)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "Dëgjoj. (Dinlerim.), Flas. (Konuşurum.), Shkruaj. (Yazarım.), Respektoj. (Saygı gösteririm. / Uyarım.), Ndihmoj. (Yardım ederim.)."
- Zorunluluk Yapıları: "duhet të ... (...-meli /...-malı; zorunluluk yapısı), Duhet të dëgjoj. (Dinlemeliyim.), Duhet të respektoj. (Saygı göstermeliyim. / Uymalıyım.)."
- Olumsuzluk Yapısı: "nuk ... (olumsuzluk yapısı: ...mem/...mam), nuk flas (konuşmam), nuk bëj zhurmë (gürültü yapmam)."
- Temel Sıfatlar: "i mirë / e mirë (iyi), i drejtë / e drejtë (doğru / adil), i rregullt / e rregullt (düzenli)."
- Bağlaçlar: "dhe (ve), por (fakat / ama), sepse (çünkü)."

Sesletim

- Ritim ve Tekrar Çalışmaları: "Dëgjoj (dinlemek), shkruaj (yazmak), respektoj (saygı duymak / uymak)."
- Dinleme-Taklit Çalışmaları "Unë dëgjoj mësuesin. (Ben öğretmeni dinlerim.), Duhet të respektojmë rregullat. (Kurallara saygı göstermeliyiz / uymalıyız.)."

Hedef sözcükler: "klasë (sınıf), shkollë (okul), mësues (öğretmen), nxënës (öğrenci), rregull (kural), detyrë (görev / ödev), libër (kitap), fletore (defter), laps (kalem), tavolinë (masa), karrige (sandalye), dëgjoj (dinlemek), flas (konuşmak), shkruaj (yazmak), lexoj (okumak), ndihmoj (yardım etmek), respektoj (saygı göstermek / uymak), pastroj (temizlemek), rregulloj (düzenlemek), i mirë (iyi), i keq (kötü), i drejtë (doğru / adil), i rregullt (düzenli), zhurmë (gürültü), qetësi (sessizlik / sakinlik), radhë (sıra), leje (izin), ju lutem (lütfen), më fal (affedersin / özür dilerim), faleminderit (teşekkür ederim)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin okul ortamındaki davranışlarını, sorumluluklarını ve kurallara ilişkin düşüncelerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin kendi okul deneyimlerinden hareketle uygun davranışları değerlendirmeleri ve sosyal iletişim becerilerini geliştirmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar davranış, değerlendirme, dikkat, disiplin, doğru davranış, düzen, farkındalık, görev, iletişim, iş birliği, izin, karar, katılım, kural, okul, özür, paylaşım, rica, saygı, seçim, sessizlik, sınıf, sıra, sorumluluk, temizlik, teşekkür, topluluk, uyarı, uyum, yanlış davranış, yardım

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Rregullat e klasës sime (Sınıfının kuralları)

Öğrenciler, kendi sınıflarında uygulanması gereken kuralları belirleyerek bu kuralları görsel destekli bir çalışma hâline getirir. Bu süreçte öğrenciler yalnızca kuralları listelemekle kalmaz, aynı zamanda bu kuralların neden gerekli olduğunu anlamlı cümlelerle ifade eder. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde sınıf içi davranışlara ilişkin temel sözcük ve kalıpları "Rregull (Sınıfının kuralları), duhet të... (...-meli / ...-malı), nuk duhet të... (...-memeli / ...-mamalı), Dëgjoj. (Dinlerim.), Flas (Konuşurum.) gözden geçirir. Ardından sınıf içinde doğru ve yanlış davranışlara ilişkin örnekleri tartışarak kendi kural listelerini oluşturur. Ürün aşamasında belirledikleri kuralları içeren bir poster hazırlar. Bu posterde her kural kısa bir cümleyle ifade edilir ve görsellerle desteklenir. Öğrencilerden en az 4-5 kuralı anlamlı bir bütünlük içinde sunmaları beklenir. Sözlü aşamada öğrenciler hazırladıkları posterini sınıfa sunar. Sunum sırasında "Çfarë duhet të bëjmë? (Ne yapmalıyız?), Pse është e rëndësishme kjo rregull? (Bu kural neden önemlidir?)" gibi sorulara cevap verir. Bu görev, öğrencilerin kural ifade etme, neden-sonuç ilişkisi kurma ve temel düzeyde açıklama yapma becerilerini geliştirir.

1. Performans Görevi: Sjellja ime në shkollë (Okuldaki davranışım)

Öğrenciler, okul ortamında kendi davranışlarını değerlendirdikleri kısa bir anlatım hazırlar. Bu süreçte yalnızca yaptıkları eylemleri ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda bu davranışların uygun olup olmadığını ifadelerle değerlendirir. Hazırlık aşamasında sınıf içi davranışlara ilişkin ifadeleri "Dëgjoj mësuën. (Öğretmeni dinlerim.), Nuk bëj zhurmë. (Gürültü yapmam.), Ndihej shokët. (Arkadaşlarıma yardım ederim.) öğrenir ve örnek cümleler üzerinden inceleme yapar. Öğretmen, doğru ve yanlış davranışlara ilişkin görsellerle öğrencilerin farkındalığını artırır. Ürün aşamasında öğrenciler, "Unë në shkollë... (Ben okulda...) başlığı altında 3-5 cümlelik kısa bir metin oluşturur. Bu metinde kendi davranışlarını ifade eder ve değerlendirmeler "Kjo është e mirë / kjo nuk është e mirë. (Bu iyidir. / Bu iyi değildir.)" yapar. aşamada öğrenciler, yazdıkları metni sınıfta okur ve arkadaşlarının görüşlerini alır. Ayrıca "A është kjo sjellje e mirë? (Bu iyi bir davranış mı?)" gibi sorularla etkileşim kurar. Bu görev, öğrencilerin öz farkındalık geliştirme, kendini ifade etme ve değerlendirme becerilerini destekler.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin okul ortamında karşılaştıkları kurallar, sınıf içi davranışlar ve sorumluluklara ilişkin yaşam deneyimlerine aşina oldukları kabul edilmektedir. Bu bilgiler doğal olarak edinilmiş olsalar da bu deneyimlerin Arnavutçada daha düzenli, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade edilmesi konusunda dil yeteneği sınırlıdır. Dil, bu temada okul ortamındaki davranışları, sorumlulukları ve kurallara uymayı ifade etmeyi sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kendi deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, okul yaşamı ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë bën në klasë? (Sınıfta ne yaparsın?), A duhet të flasim pa leje? (İzinsiz konuşmalı mıyız?), Si sillesh në shkollë? (Okulda nasıl davranırsın?), Çfarë rregullash ka në klasë? (Sınıfta hangi kurallar var?), Çfarë nuk duhet të bëjmë në shkollë? (Okulda ne yapmamalıyız?)" gibi yönlendirici sorular yoluyla okul kuralları ve sınıf içi davranışlara ilişkin kısa açıklamalar yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin temel kural ifadelerini kullanma düzeyi, uygun olan ve olmayan davranışları ayırt etme beceri ve düşüncelerini düzenli bir biçimde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyi gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Okulumdaki Kurallar" teması ile sınıf içi davranışlar, okul kuralları, uygun olan ve olmayan davranış biçimleri ile ilgili sahip oldukları ön bilgiler aracılığıyla etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapmadan, mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir. Ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.8.1.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir **(E1.1, SDB1.1)**. Öğretmen sınıf içi davranışları gösteren görseller, okul koridorlarını veya ortak kullanım alanlarını gösteren fotoğraflar sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister **(OB1, OB4)**. Öğrenciler sınıfta nasıl davranılması gerektiği, okul kuralları ve uygun davranış biçimleri ile ilgili deneyimlerini paylaşır **(E3.2, SDB1.2, D16.1)**. Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri temel davranış ifadelerini, izin isteme kalıplarını ve okul kurallarına ilişkin sözcükleri hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar **(KB2.6)**.

Ardından öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir **(E3.2, OB4, KB2.2)**. Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë po bëjnë nxënësit? (Öğrenciler ne yapıyor?), A është kjo sjellje e mirë? (Bu iyi bir davranış mı?), Cili është rregulli? (Kural hangisidir?)" gibi sorular sorarak öğrencilerin dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturmalarını ve konuya ilişkin ön bilgi geliştirmesini sağlar **(E3.5, E3.8, SDB2.3, OB2)**.

Öğrenciler "Çfarë po bëjnë? (Ne yapıyorlar?), A po respektojnë rregullat? (Kurallara uyuyorlar mı?), Çfarë do të thotë mësuesi? (Öğretmen ne söyleyecek / ne demek istiyor?)"

gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur **(E3.5, KB2.11, KB2.12)**. Örneğin sınıfta hangi davranışın uygun olduğunu ya da okulda hangi kurala dikkat edilmesi gerektiğini düşünür **(E3.1, SDB3.3, KB2.10, KB2.16)**.

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır **(E3.2, KB2.2)**. İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullandıkları kelimelere ve ses tonuna dikkat ederek içerik hakkında tahminlerini sürdürür **(SDB1.2, KB2.14)**. Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "sınıf davranışları ve okul kuralları" olarak ifade eder **(SDB2.3, D14.1)**. Bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki davranış ifadeleri, uyarı cümleleri ve okul kurallarını öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanıır ve gösterir **(OB4, KB2.6)**.

Dinleme sonrasında öğrenciler, ilk tahminlerini dinledikleri içerikle karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir **(E3.7, KB2.10)**. Ardından öğrenciler metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler davranış ve kural unsurlarını bu şema içine yerleştirir **(KB2.5)**. Alt temalardaki unsurları uygun olan ve olmayan davranışlar ile okul kuralları gibi kategorilere ayırır. Elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır **(KB2.13, KB2.5)**. Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar; doğru ve yanlış davranışlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler **(KB2.7)**. Ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark ederek davranış ile sonuç arasındaki bağlantıyı ifade eder **(E3.1, KB2.16)**. Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. Öğrenciler "Në shkollë unë duhet të... (Okulda ben... yapmalıyım.)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnekler verir **(SDB3.3, OB6, D16.1, D18.1)**.

Öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir **(E2.3, SDB2.1, D12.1)**. Öğrenciler, "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder **(E1.4, E1.5, KB2.15)**. Öğrenciler grup çalışması yaparak birbirlerine okul kuralları ve sınıf davranışları hakkında geri bildirimde bulunur **(E2.4, SDB2.2, SDB3.1, KB2.17)**. Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duygulara yönelik arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarım yapar **(KB2.18, D14.1, D20.3)**.

ARN.8.1.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(OB1, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder **(E3.2, SDB1.2.2, KB2.2)**. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler, başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak sınıf davranışları, okul kuralları ve günlük okul yaşamına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir **(E1.1, SDB1.1, OB7, KB2.6)**.

Öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur **(E3.5, SDB3.1, KB2.16)**. Öğretmen "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarıyla ilgili "Bu metin ne hakkında olabilir?, Öğrenciler ne yapıyor olabilir?, Hangi kurala dikkat ediyor olabilirler?" gibi sorular sorar. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar. Metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir **(E3.8, SDB2.3, KB2.11, KB2.12)**. Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur **(OB8)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(KB2.10, KB2.14)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metnini sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(OB1)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "sınıf içi davranışlar ve okul kuralları" olarak ifade eder **(E3.2,**

SDB1.2, KB2.17).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (davranış kuralları, uyarılar, okul içi görevler gibi) bulmak amacıyla tarama yapar (**E3.2, KB2.6**). Metinde geçen "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler (**E3.7, KB2.5**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir ve bu bilgileri günlük hayatta ana dillerinde kullanarak değerlendirebilir (**SDB3.3, OB1, D15.1, KB2.7**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (sınıf kuralları listeleri, okul duyuruları, uyarı afişleri, kısa diyaloglar vb.) anlamını çözümlemeye odaklanır (**E2.3, SDB2.3, D4.2, KB2.4**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaştırılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**E2.4, SDB2.1, D14.1, KB2.18**).

Öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırarak ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder (**E2.3, SDB2.2, D6.2, KB2.17**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve davranış biçimleri, kurallar, sorumluluklar vb. şeklinde sınıflandırır (**E3.1, KB2.5, KB2.7**). Alt temalardaki unsurları uygun olan ve olmayan davranışlar ile okul kuralları şeklinde kategorilere ayırır (**KB2.13**). Alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar (**KB2.10, KB2.16**). Metne dayanarak okul yaşamındaki doğru davranış biçimleri ile ilgili çıkarımlarda bulunarak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır (**E3.5, SDB3.3, D16.1, D18.1**). Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**OB6**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa sınıf kuralları listeleri, okul davranış afişleri diyaloglar vb.) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E2.2, SDB3.1, D14.1, KB2.18**). "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**E1.5, SDB2.1, D12.1, D20.3**). İlgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur (**E2.1, SDB2.2, D3.1, KB2.15**).

ARN.8.1.K

Bu süreçte "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar (**OB1, OB6**). Öğrenciler sınıf içindeki davranışlar, okul kuralları ve uygun davranış biçimleri ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini "A mund të hyj? (Girebilir miyim?), Duhet të dëgjojmë mësuesin. (Öğretmeni dinlemeliyiz.), Nuk duhet të vrapojmë në korridor. (Koridorda koşmamalıyız.)" kullanırlar (**E2.3, E2.4, SDB2.1, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, SDB1.1**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve ifadelere aşına olur (**OB2, OB4, KB2.2, KB2.6**). Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, SDB1.2, SDB2.1, KB2.10**). Öğrenciler alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**KB2.6, KB2.13, KB2.16**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar (**E3.5, KB2.11, KB2.12**). Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar (**E3.2, E3.7, SDB3.3, KB2.16**). Alt temalardaki içeriklerin doğru

biçimini kullanarak uygun telaffuz eder. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**KB2.17, D14.1, D16.1**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol yapma etkinlikleri, okul senaryoları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**OB6, E1.1**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; sınıf kurallarını açıklama, arkadaşlarını uygun davranışlara yönlendirme, izin isteme, uyarıda bulunma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**E3.8, KB2.7, KB2.10, SDB3.3**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve okul yaşamına ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder (**SDB2.3, D14.1, D16.1, D20.3**). Süreç sonunda grup çalışması yaparak okul kurallarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir (**SDB2.2, D4.2, D5.2, KB2.18**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden okul ortamındaki kendi davranışlarını değerlendirdikleri kısa bir anlatım hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca yaptıkları eylemleri ifade etmeleri değil aynı zamanda bu davranışların uygun olup olmadığını değerlendirmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, sınıf içi davranışlara ilişkin "dëgjoj mësuesin." (Öğretmeni dinlerim.), "nuk bëj zhurmë." (Gürültü yapmam.), "ndihmoj shokët." (Arkadaşıma yardım ederim.) gibi ifadeleri gözden geçirebilir ve örnek cümleleri inceleyebilir. Öğretmen, doğru ve yanlış davranışlara ilişkin görseller kullanarak öğrencilerin farkındalık geliştirmelerini destekleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden "Unë në shkollë..." (Ben okulda...) başlığı altında 3-5 cümlelik kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Bu metinde öğrenciler kendi davranışlarını ifade edebilir ve "Kjo është e mirë./Kjo nuk është e mirë." (Bu iyidir./Bu iyi değildir.) gibi ifadelerle değerlendirmelerde bulunabilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları metni sınıfta okumaları ve arkadaşlarının görüşlerini almaları istenebilir. Ayrıca öğrenciler, "A është kjo sjellje e mirë?" (Bu iyi bir davranış mı?) gibi sorular sorabilir ve bu soruları cevaplayarak arkadaşlarıyla etkileşim kurabilir.

ARN.8.1.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Okulumdaki Kurallar" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Okulumdaki Kurallar" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmeleri amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**OB1, OB4**). Öğrenciler "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E3.2, SDB1.2**). Öğretmen "Sınıf kuralları veya okulda dikkat edilmesi gereken davranışlar hakkında kısa bir metin yaz." şeklinde yazma görevini açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**E1.1, SDB1.1, KB2.6**).

Öğrenciler; örnek cümleler, sınıf kuralları listeleri, kısa uyarı metinleri veya afiş modelleri aracılığıyla yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.7, OB4, KB2.2**). Bu aşamada öğretmen; alt temalara ilişkin örnek metinler ve cümleler sunar, öğrenciler de bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E1.4, E3.2, SDB1.2, KB2.11**). Ardından sınıfta yapılması ve yapılmaması gereken davranışlara ilişkin kısa metinler yazar, bilgilerini açık ve doğru biçimde yapılandırır (**KB2.5, KB2.13**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**E1.4**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef kelime bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, E1.6, SDB2.1**). Okul kuralları yazma, uyarı cümlesi oluşturma veya uygun davranışları açıklama türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**KB2.10, KB2.13**). Bu aşamada alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun kelime ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve okul yaşamına ilişkin anlamlı mesajları yazılı olarak ifade eder (**SDB3.3, D16.1, OB6, KB2.17**).

"Okulumdaki Kurallar" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır (**E1.5, E1.6**). Yazma sürecinde kendileri, aile bireyleri ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır. Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**SDB2.1, D14.1, D16.1**). Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**E2.3, E2.4, SDB2.2**). Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**D4.2, KB2.17, KB2.18**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalıklarını da artırır (**KB2.18**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB3.3**). Bu aşamada öğrenciler okul kuralları ve sınıf davranışlarına ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**D12.1, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirimde bulunur (**D6.2, D14.1, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden kendi sınıflarında uygulanması gereken kuralları belirleyerek bu kuralları görsel destekli bir çalışma hâline getirmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca kuralları listelemeleri değil aynı zamanda bu kuralların neden gerekli olduğunu anlamlı cümlelerle ifade etmeleri de beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde sınıf içi davranışlara ilişkin temel sözcük ve kalıpları "rregull" (kural), "duhet të..." (...-meli/-malı), "nuk duhet të..." (...-memeli/-mamalı), "dëgjoj" (dinlerim), "flas" (konuşurum) vb. gözden geçirebilir. Ardından sınıf içinde doğru ve yanlış davranışlara ilişkin örnekleri tartışarak kendi kural listelerini oluşturabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden belirledikleri kuralları içeren bir poster hazırlamaları istenebilir. Bu posterde her kural kısa bir cümleyle ifade edilebilir ve görsellerle desteklenebilir. Öğrencilerden en az 4-5 kuralı anlamlı bir bütünlük içinde sunmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları posteri sınıfa sunmaları istenebilir. Sunum sırasında "Çfarë duhet të bëjmë?" (Ne yapmalıyız?), "Pse është e rëndësishme kjo rregull?" (Bu kural neden önemlidir?) gibi sorulara cevap vererek etkileşim kurmaları beklenebilir.

ARN.8.1.DBS

Öğretmen, öğrencilere "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**OB4, OB6**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan "duhet", izin isteme kalıpları "A mund të hyj? (Girebilir miyim?)", uyarı ifadeleri ve cümle yapıları gibi dil unsurlarını vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.2, E3.5, SDB1.1, KB2.2**). Aynı zamanda öğretmen, beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşina olur. Benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**SDB3.1, KB2.7, KB2.16**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2, OB1**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (sınıfta söz isteme, öğretmeni dinleme kurallara uygun davranma vb.) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**SDB1.2, KB2.2**). Böylece zorunluluk, izin isteme ve uyarı bildiren temel yapıları doğrudan kural açıklaması yapmadan kullanım içinde anlamlandırır (**KB2.14**). Bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**E1.1**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir **(E1.4, E1.5, E1.6)**. Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer, bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır **(KB2.10, KB2.13)**. Alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında kendilerini ifade eder; okul kurallarını açıklar, izin ister veya uygun davranışları belirtir **(SDB2.1, SDB3.3, D16.1, KB2.16)**. Böylece dil bilgisi, soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür **(KB2.17)**.

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir **(SDB1.2, SDB3.3)**. Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(E2.4, KB2.15)**. Alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir **(D3.1, KB2.17)**. Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir **(D16.1)**.

ARN.8.1.SÖS

Öğretmen, öğrencilere "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar **(E3.2, SDB1.1, OB1)**. Sınıf araç gereci, okul bölümleri, davranış fiilleri ve kurallarla ilgili temel kavramları ifade eden sözcükleri "libër (kitap), klasë (sınıf), mësuës (öğretmen), dëgjoj (dinlerim / dinlemek), pres (beklerim / beklemek), pastërti (temizlik), rregull (kural) iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir **(E1.1, OB6, KB2.6, KB2.16)**. İletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (libër (kitap), klasë (sınıf), mësuës (öğretmen), dëgjoj (dinlerim / dinlemek), pres (beklerim / beklemek), pastërti (temizlik), rregull (kural) vb.) **(E1.1, OB6, KB2.6, KB2.16)**.

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar **(E3.2, E3.5, OB1, OB4)**. Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupla veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar **(SDB1.2, KB2.2, KB2.5)**. Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür **(KB2.10, KB2.14)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler öğrendikleri sözcükleri kullanarak sınıf içi davranışlar, okul kuralları ve günlük okul yaşamı hakkında anlamlı ifadeler oluşturur **(E1.4, E1.6, E2.3)**. Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir **(SDB2.1, KB2.7, KB2.13)**. Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir **(E2.4, SDB3.3, D16.1, KB2.17)**.

ARN.8.1.SES

Öğretmen, "Sınıftaki Davranışlar" ve "Okulumun Kuralları" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler **(E3.2, SDB1.1, OB1)**. Bu içeriklerde yer alan izin isteme, uyarıda bulunma, kuralları ifade etme gibi temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir. (A " A mund të hyj? (Girebilir miyim?), Mos vraponi në korridor. (Koridorda koşmayın.), Duhet të dëgjojmë mësuësin. (Öğretmeni dinlemeliyiz.)) **(E3.5, KB2.16)**.

Öğrenciler model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırma aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E1.4, OB4)**. Bu süreçte alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, koro hâlinde veya bireysel olarak tekrar eder **(E1.5, SDB1.2)**. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(KB2.2, KB2.6)**.

Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, hece yapıları ve vurgu düzeni üzerinde durulur. Duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir **(KB2.6)**. İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E2.3, E2.4)**. Bu süreçte alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır **(SDB2.1, SDB3.1)**. Sınıfta izin isteme, kuralları hatırlatma, arkadaşlarını uygun davranışlara yönlendirme, öğretmenle iletişim kurma gibi durumlarda doğru telaffuz kullanır **(KB2.7, KB2.10, KB2.16)**. Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar **(D12.1, D14.1)**. Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(SDB3.3, KB2.15)**. Öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini iletişim süreçlerinde geliştirerek kullanır ve bu özellikleri daha etkili biçimde uygulamaya yönelir **(KB2.17)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Resim Tanımlama

Öğrenciler, sınıf ortamını ve okul yaşamını gösteren görsellerden (sınıf sahneleri, koridorlar, kütüphane, kantin, oyun alanı vb.) yararlanarak "Okulumdaki Kurallar" teması kapsamında poster, afiş veya küçük görsel pano hazırlar. Hazırladıkları çalışmalarda yalnızca okul kurallarını listelemekle kalmaz, aynı zamanda sınıf içindeki uygun uygun olan ve olmayan davranışları örneklerle açıklar. Öğrencilerden "Duhet të dëgjojmë mësuesin. (Öğretmeni dinlemeliyiz.), Nuk duhet të vrapojmë në korridor. (Koridorda koşmamalıyız.), Duhet të mbajmë klasën pastër. (Sınıfı temiz tutmalıyız.), A mund të hyj? (Girebilir miyim?) gibi temel ifadelerin yanı sıra, farklı davranışları karşılaştırmaları ve neden-sonuç ilişkisi kurmaları da beklenir. "Në klasë duhet të flasim me leje, por nuk duhet të bërtasim. (Sınıfta izinle konuşmalıyız, fakat bağırmmalıyız.), Në bibliotekë duhet të jemi të qetë sepse të tjerët lexojnë. (Kütüphanede sessiz olmalıyız çünkü başkaları okuyor.)" Sunum sürecinde, hazırladıkları görsellerden yararlanarak konuşmalarını yapılandırır ve okul kurallarını açıklayan 3-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturur. Ayrıca belirli okul alanlarını seçerek o alana özgü kuralları açıklayabilir (sınıf, kantin, bahçe, koridor vb.). İsteyenler sunumlarını daha yaratıcı hâle getirmek amacıyla kısa rol oynama etkinlikleri, mini diyaloglar veya soru-cevap bölümleri ekleyebilir. Örneğin bir öğrenci yanlış davranışı canlandırırken diğeri doğru kuralı ifade edebilir. "Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?), Po vrapoj në korridor. (Koridorda koşuyorum.), Nuk duhet të vraposh në korridor. (Koridorda koşmamalısın.)" etkinlik sayesinde öğrenciler yalnızca hedef sözcükleri ve dil yapılarını kullanmakla kalmaz; aynı zamanda okul yaşamına ilişkin sorumluluk bilinci geliştirir, iş birliği yapar ve kuralları günlük yaşam bağlamında anlamlandırır.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Röportaj Yapma

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak okul kuralları ve sınıf davranışları hakkında mini röportaj gerçekleştirir. Bu süreçte yalnızca soru-cevap yapmakla kalmaz, aynı zamanda elde ettikleri bilgileri anlamlandırarak yeniden ifade eder. Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde temel soru kalıplarını gözden geçirir ve kendi sorularını oluşturur. Örneğin "Çfarë duhet të bëjmë në klasë? (Sınıfta ne yapmalıyız?), A mund të flasim pa leje? (İzinsiz konuşabilir miyiz?), Çfarë nuk duhet të bëjmë në korridor? (Koridorda ne yapmamalıyız?), Si duhet të sillemi me shokët? (Arkadaşlara nasıl davranmalıyız?), A duhet ta mbajmë klasën pastër? (Sınıfı temiz tutmalı mıyız?)" Ardından birbirleriyle röportaj yapar; okul kuralları, sınıf davranışları ve günlük okul yaşamı hakkında sorular sorar ve verilen cevapları dikkatle dinleyerek not alır. Öğrenciler gerektiğinde ek sorular sorarak arkadaşlarının düşüncelerini daha ayrıntılı öğrenmeye çalışır. İkinci aşamada öğrenciler, birbirlerinden edindikleri bilgileri kullanarak kısa bir sözlü anlatım hazırlar. Bu aşamada öğrencilerden yalnızca cevapları tekrar etmeleri değil bilgileri düzenleyerek yeniden aktarmaları beklenir. "Ai / ajo mendon se duhet..."

paster. (O, ... temiz tutulması gerektiğini düşünüyor.)" Etkinliğin son aşamasında birbirlerinin görüşlerini sınıfa sunar ve okul kuralları hakkında kısa değerlendirmeler yapar. İsteyenler sunumlarını kısa diyalog, rol yapma veya sınıf içi problem çözme senaryoları ile genişletebilir. Örneğin bir öğrenci yanlış davranışı canlandırırken diğeri uygun kuralı ifade edebilir. Bu etkinlik sayesinde yalnızca hedef dil yapılarını kullanmaz; aynı zamanda dinleme, not alma, yeniden yapılandırma ve sosyal sorumluluk geliştirme becerilerini de güçlendirir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Kural ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere okul yaşamını yansıtan kısa cümleler ile bu cümlelere ait görseller karışık olarak verilir. Cümleler; sınıf içi davranışlar, okul kuralları ve temel yönlendirme ifadelerini içerecek şekilde seçilir. "Duhet të dëgjojmë mësuesin. (Öğretmeni dinlemeliyiz.), Nuk duhet të vrapojmë në korridor. (Koridorda koşmamalıyız.), Duhet ta mbajmë klasën pastër. (Sınıfı temiz tutmalıyız.), A mund të hyj? (Girebilir miyim?)." İlk aşamada öğrenciler, verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte cümlelerde geçen temel davranış fiillerini, okul kurallarını ve anahtar sözcükleri fark ederek anlamlandırma yapar. İkinci aşamada, eşleştirilen görsellere ilişkin ek cümleler öğrencilere sunulur. Öğrenciler bu cümleleri inceleyerek aynı görselle bağlantılı ifadeleri gruplandırır. "Ky nxënës po dëgjon mësuesin. (Bu öğrenci öğretmeni dinliyor.), Ai nuk po bërtet në klasë. (O sınıfta bağırıyor.)." Bu aşamada aynı bağlam içinde farklı cümle yapılarını fark eder. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. "Unë duhet të jem i sjellshëm në klasë. (Sınıfta nazik olmalıyım.), Ne duhet të respektojmë rregullat. (Kurallara saygı göstermeliyiz / uymalıyız.)." Etkinliğin sonunda öğrenciler yaptıkları eşleştirmeleri sınıfla paylaşır, doğru ve yanlış üzerinden kısa geri bildirim alınır.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere "Okulumdaki Kurallar" teması kapsamında yarım bırakılmış cümleler sunulur. Bu cümleler sınıf davranışları, izin isteme ve okul kurallarını ifade etmeye yönelik temel iletişim durumlarını kapsar. "Në klasë duhet të... (Sınıfta... yapmalıyız.), Nuk duhet të... në korridor. (Koridorda... yapmamalıyız.), A mund të...? (... yapabilir miyim?), Ne duhet të mbajmë...të pastër. (Biz...temiz tutmalıyız.)." İlk aşamada öğrenciler verilen yarım cümleleri uygun kelime ve ifadelerle tamamlar. Bu süreçte daha önce öğrendikleri kelime ve yapıların anlamlarını hatırlayarak doğru kullanımı seçmeye çalışır. İkinci aşamada tamamladıkları cümleleri okuyarak sınıf içinde paylaşır. Öğretmen doğru ve anlamlı kullanımları pekiştirir; gerekirse alternatif doğru ifadeler sunar. Üçüncü aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa bütünlüklü ifadeler oluşturmaları istenir. Örneğin okulda dikkat edilmesi gereken davranışları anlatan 2-3 cümlelik mini açıklamalar hazırlar. "Në klasë duhet të dëgjojmë mësuesin. (Sınıfta öğretmeni dinlemeliyiz.), Nuk duhet të flasim pa leje. (İzinsiz konuşmamalıyız.), Duhet ta mbajmë shkollën pastër. (Okulu temiz tutmalıyız.)." Etkinliğin son aşamasında oluşturdıkları ifadeleri gruplar hâlinde paylaşır ve birbirlerinin cümlelerini dinleyerek kısa geri bildirimde bulunur.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ALIŞVERİŞE GİDİYORUM

Alt Temalar: Market Alışverişi, Mutfak Gecim, Yemek Tariflerim

"Alışverişe Gidiyorum" teması, öğrencilerin alışveriş ve mutfak yaşamına ilişkin temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Market Alışverişi", "Mutfak Gecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin alışveriş sırasında ihtiyaçlarını ifade etmeleri, market ürünleri ve mutfak gereçlerini tanımları, yemek hazırlama sürecini açıklamaları ve bu durumlara ilişkin temel iletişim yapılarını günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin alışveriş, mutfak ve yemek hazırlama süreçlerine ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** —

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme
E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılma (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği,
SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar
Verme

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi
D16. Sorumluluk, D17. Tasarruf, D18. Temizlik, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB3. Finansal Okuryazarlığı
OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı
OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen
Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama,
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma
KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)
KB2.17. Değerlendirme, KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

8. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.8.2.D. "Alışverişe Gidiyorum" temasındaki market alışverişi, mutfak araç gereci ve yemek tariflerine ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.2.O. "Alışverişe Gidiyorum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.2.K. "Alışverişe Gidiyorum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.2.Y. "Alışverişe Gidiyorum" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.2.DBS. "Alışverişe Gidiyorum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.8.2.SÖS. "Alışverişe Gidiyorum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.8.2.SES. "Alışverişe Gidiyorum" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ**Tema:** Alışverişe Gidiyorum**Alt Temalar**

Market Alışverişi

Mutfak Gereci

Yemek Tarifleri

İşlevsel Cümle Yapıları

- Markette Ürün Sorma ve Satın Alma: "Sa kushton kjo? (Bu ne kadar?), Sa kushtojnë këto? (Bunlar ne kadar?), Dua një kilogram mollë. (Bir kilogram elma istiyorum.), A keni bukë? (Ekmeğiniz var mı?), Më jep një shishe ujë, ju lutem. (Lütfen, bana bir şişe su verin.), Kam nevojë për qumësht. (Süte ihtiyacım var.)."
- Miktar Belirtme: "Një kilogram... (Bir kilogram...), Dy litra... (İki litre...), Një copë... (Bir parça / adet...), Pak... (Az / biraz...), Shumë... (Çok...)."
- Mutfak Araç Gerecini Tanıma: "Kjo është një pjatë. (Bu bir tabaktır.), Ky është një lugë. (Bu bir kaşıktır.), Unë përdor thikën për të prerë. (Kesmek için bıçağı kullanırım.), Kam një tenxhere. (Bir tencerem var.)."
- Tarif Verme / İşlem Sıralama: "Në fillim... (Başta / ilk olarak...), pastaj... (sonra...), më vonë... (daha sonra...), në fund... (sonunda...), Në fillim laj perimet. (Önce sebzeleri yıkarım.), Pastaj i pres. (Sonra onları keserim.), Në fund e ha ushqimin. (Sonunda yemeği yerim.)."
- Tercih Belirtme: "Më pëlqen... (... hoşuma gider / ... severim.), Nuk më pëlqen... (... hoşuma gitmez. / ... sevmem.), Unë ha... (Ben... yerim.), Unë pi... (Ben... içerim.)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "ha (yerim), pi (içerim), gatuj (pişiririm / yemek yaparım), pres (keserim), përdor (kullanırım)."
- Miktar Yapıları: "një kilogram (bir kilogram), dy litra (iki litre), një shishe (bir şişe), një paketë (bir paket)."
- Emir/Yönerge Yapıları: "Prit... (Kes...), Laj... (Yık...), Vendos... (Koy / yerleştir...), Përziej... (Karıştır...)."

Sesletim

- Günlük Alışveriş İfadelerinde Vurgu ve Tonlama: "Sa kushton kjo? (Bu ne kadardır?), A keni bukë? (Ekmeğiniz var mı?), Dua një kilogram mollë. (Bir kilogram elma istiyorum), Më jep një shishe ujë, ju lutem. (Lütfen, bana bir şişe su verin.)."
- Yönerge ve Sıralama İfadelerinde Akıcı Söyleyiş: "Në fillim... (ilk olarak), pastaj... (sonra), më vonë... (daha sonra), në fund... (en sonunda)."

Hedef sözcükler: "bukë (ekmek), qumësht (süt), ujë (su), djathë (peynir), vezë (yumurta), mish (et), peshk (balık), domate (domates), patate (patates), qepë (soğan), mollë (elma), banane (muz), portokall (portakal), sheqer (şeker), kripë (tuz), vaj (yağ), oriz (pirinç), makarona (makarna), pjatë (tabak), gotë (bardak), lugë (kaşık), pirun (çatal), thikë (bıçak), tenxhere (tencer), tigan (tava), frigorifer (buzdolabı), sobë (soba), filxhan (fincan), laj (yıkamak), pres (kesmek), përziej (karıştırmak), gatuj (pişirmek / hazırlamak), ha (yemek), pi (içmek), shtoj (eklemek)"

İlkeler

"Öğretim sürecinde öğrencilerin alışveriş, günlük ihtiyaçlar ve yaşam becerilerine ilişkin durumları gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin ihtiyaçlarını belirtmeleri, bilgi alışverişinde bulunmaları ve günlük iletişim durumlarında dili işlevsel biçimde kullanmaları desteklenir.

Anahtar Kavramlar alışveriş, araç-gereç, fiyat, gıda, hazırlık, içecek, ihtiyaç / gereksinim, liste, malzeme, market, meyve, miktar, mutfak, para, paylaşma, pişirme, planlama, sağlıklı beslenme, sebze, sepet, sıralama, sorumluluk, tarif, tasarruf, temizlik, tüketim, ürün, yemek

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Unë bëj pazar... (Ben alışveriş yapıyorum...)

Öğrenciler market alışveriş sürecini temel düzeyde ifade eden cümleler kurar ve ihtiyaç listesine dayalı bir alışveriş ürünü hazırlar. Bu süreçte temel gıda ürünlerini tanımlar, fiyat sorar, miktar belirtir ve alışveriş sırasında kullanılan temel ifadeleri işlevsel biçimde kullanır. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde "Dua një kilogram mollë. (Bir kilogram elma istiyorum.), Sa kushton? (Ne kadar?), A keni qumësht? (Sütünüz var mı?), Unë blej bukë. (Ben ekmek alıyorum.)" gibi temel alışveriş kalıplarını tekrar eder ve örnek market diyaloglarını inceler. Ayrıca temel ürün isimleri ve miktar ifadeleri üzerine kısa hazırlık etkinlikleri yapar. Ürün aşamasında kendi alışveriş listelerini veya küçük bir market broşürü / posterini hazırlar. Bu ürünlerde satın almak istedikleri ürünler, miktarlar ve fiyat bilgileri yer alır. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü ifadeler oluşturmaları beklenir. "Unë blej bukë. (Ben ekmek alıyorum.), Dua dy kilogram domate. (İki kilogram domates istiyorum.), Më duhet qumësht dhe djathë. (Bana süt ve peynir lazım.)." Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları ürünlerden hareketle sınıf içinde müşteri-satıcı rol oynama etkinliği gerçekleştirir. Kendi hazırladıkları listeleri kullanarak alışveriş diyalogu kurar, ürün ister, fiyat sorar ve cevap verir.

Bu görev, öğrencilerin alışveriş sırasında temel ihtiyaçlarını ifade etme, yazılı ürün hazırlama ve günlük yaşam bağlamında sözlü iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

2. Performans Görevi: Receta ime ... (Benim tarifim...)

Öğrenciler yemek tarifleri oluşturarak yemek hazırlama sürecini ifade eden bir ürün geliştirir. Bu süreçte yemek malzemelerini tanımlar, mutfak araç gerecini belirtir ve yemek yapım aşamalarını sıralı biçimde ifade eder. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde "Më duhet vezë. (Bana yumurta lazım.), Kam nevojë për ujë. (Suya ihtiyacım var.), Së pari... pastaj... më pas... në fund... (Önce... sonra... daha sonra... sonunda...)" gibi temel kalıpları tekrar eder ve örnek yemek tariflerini inceler. Ayrıca mutfak araç gereci ve yiyecek isimleri üzerine hazırlık çalışmaları yapar. Ürün aşamasında seçtikleri bir yiyeceğe ait tarif kartı, yemek posterini veya mini tarif kitabı sayfası hazırlar. Bu çalışmalarda kullanılan malzemeler, araç gereci ve hazırlık aşamaları yer alır. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik sıralı ve anlamlı ifadeler oluşturmaları beklenir. "Së pari marr vezët. (Önce yumurtaları alırım.), Pastaj i përziej. (Sonra onları karıştırırım.), Në fund ha omëletën. (Sonunda omletini yerim.)." Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları tarif ürünlerinden hareketle sınıfta kısa bir sunum yapar veya arkadaşlarına tariflerini anlatır. İsteyenler tarif sürecini küçük rol oynama etkinlikleriyle de canlandırabilir. Bu görev, öğrencilerin yemek hazırlama sürecini ifade etme, yazılı ürün oluşturma, sıralama becerisi geliştirme ve günlük yaşam bağlamında işlevsel iletişim kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım,

çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda alışveriş yapma, mutfakta kullanılan araç gereci tanıma ve temel yemek hazırlama süreçlerine ilişkin deneyimlerine belirli ölçüde aşına oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler, bu bilgileri doğal yaşam deneyimleri yoluyla edinmiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptirler. Dil, bu temada öğrencilerin temel ihtiyaçlarını ifade etmelerini, alışveriş süreçlerini yönetmelerini, mutfak ortamında kullanılan araç gereci tanımlamalarını ve yemek hazırlama aşamalarını anlatmalarını sağlayan işlevsel bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kendi günlük yaşam deneyimlerinden hareketle anlamlandırmaları, alışveriş ve mutfak yaşamı ile Arnavutça arasında doğrudan bağlantı kurmaları, temel ihtiyaçlarını hedef dilde ifade edebilmeleri ve günlük yaşam bağlamlarında sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden "Çfarë blen në market? (Marketten ne alırsın?), Sa kushton? (Ne kadar?), Çfarë ke në kuzhinë? (Mutfakta neyin var?), Çfarë përdor për gatim? (Yemek yapmak için ne kullanırsın?), Si e përgatit këtë ushqim? (Bu yemeği nasıl hazırlarsın?)" gibi yönlendirici sorular yoluyla kısa betimlemeler yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin temel alışveriş ifadelerini kullanma düzeyleri, ürün adlarını ve mutfak araç gerecini tanımlama becerileri, miktar bildirme yapılarıyla iletişim kurabilme yeterlikleri ve yemek hazırlama aşamalarını sıralı biçimde ifade edebilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Alışverişe Gidiyorum" teması ile market alışverişini yapma, temel ihtiyaçlarını ifade etme, mutfak araç gerecini tanıma ve yemek hazırlama süreçlerini anlatabilme bileşenlerini sahip oldukları günlük yaşam deneyimleriyle etkinleştirerek doğrudan çeviri işareti silelim mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.8.2.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (E1.1, E3.2, SDB1.1, SDB1.2). Öğretmen market alışverişini gösteren görseller, mutfak araç gerecine ait fotoğraflar ve yemek hazırlama sürecini gösteren materyaller sunar; öğrenciler bu görseller üzerinden deneyimlerini paylaşarak ürün adları, temel alışveriş ifadeleri ve yemek hazırlamaya ilişkin sözcükleri hatırlar (OB1, OB4, KB2.6).

Ardından öğrenciler, görseller ve kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (E3.2, E3.5, OB2, OB4). Öğretmenin yönlendirdiği sorular aracılığıyla dinleme metinlerine yönelik beklentiler oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgilerini geliştirir (E3.8, SDB2.3, KB2.2).

Öğrenciler, "Çfarë po blejnë?, Çfarë do të gatuajnë?, Çfarë përdorin në kuzhinë?" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur; hangi ürünlerin satın alınacağını, hangi yemeklerin hazırlanacağını ve hangi mutfak araçlarının kullanılacağını düşünür **(E3.1, SDB3.3, KB2.10, KB2.16)**.

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır. Konuşmacıların ifadelerine, jest ve mimiklerine, kullandıkları kelimelere ve ses tonuna dikkat ederek içerik hakkındaki tahminlerini sürdürür **(E3.2, E3.7, SDB1.2, OB1)**. Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirler. Öğrenciler içeriğin genel konusunu alışveriş yapma, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama olarak ifade eder; metindeki ürün adları, fiyat ifadeleri, mutfak araçları ve yemek hazırlama aşamalarını fark ederek tanır **(OB3, OB4, KB2.6, KB2.14)**.

Dinleme sonrasında öğrenciler, önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğruluğunu değerlendirir **(E3.1, E3.7, SDB1.3)**. Öğretmenin oluşturduğu tablo veya şema aracılığıyla ürün, fiyat, araç gereç ve yemek aşamalarına ilişkin bilgileri düzenler; bu unsurları market ürünleri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama aşamaları şeklinde sınıflandırır **(OB3, OB8, KB2.5, KB2.7)**. Öğrenciler farklı unsurlar arasında karşılaştırma yapar, ürünler arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirtir; ürün ile fiyat, malzeme ile yemek arasındaki ilişkileri açıklar **(SDB2.1, D16.1, D17.1, KB2.13)**. Öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirerek "Unë blej..., Unë përdor..., Unë gatuaj..." ifadeleriyle kendi deneyimlerinden örnek verir **(SDB3.3, D16.1, D18.1, KB2.20)**.

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder; bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir ve "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini ifade eder **(E1.4, E1.5, SDB3.1, D12.1)**. Grup çalışması yaparak birbirlerine alışveriş yapma, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama süreçleri hakkında geri bildirim verir **(E2.4, SDB2.2, D4.2, D5.2)**. Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duygulara yönelik arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarım yapar **(SDB3.2, D14.1, OB7, KB2.15)**.

ARN.8.2.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalara ilişkin görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar **(E3.2, SDB1.1, OB1, OB4)**. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder. Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler veya başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak market ürünleri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama süreçlerine ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir **(E1.1, SDB1.2, KB2.2, KB2.6)**.

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur **(E3.5, SDB3.1)**. Öğretmenin yönlendirdiği sorular aracılığıyla metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir. Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur **(E3.8, KB2.11, KB2.12, KB2.16)**.

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar ve sessiz okuma / koro okuma etkinlikleri uygular **(E3.2, E3.7, SDB1.2)**. Öğrenciler metnin genel konusunu alışveriş yapma, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama süreçleri olarak ifade eder **(OB1, KB2.10, KB2.17)**.

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (ürün adları, fiyat bilgileri, mutfak araç gereci, ve yemek aşamaları) bulmak amacıyla tarama yapar **(E3.2, E1.6, OB3, KB2.5)**. Öğrenciler metinde geçen alt temalara ilişkin temel ayrıntıları belirler, önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde seçerek anlamlandırır **(SDB3.3, OB1, KB2.6, KB2.7)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (alışveriş listeleri, market diyalogları, mutfak kullanım yönergeleri, ve kısa yemek tarifleri) anlamını çözümlemeye odaklanır **(E2.3, E2.4, SDB2.3, D4.2)**. Yapboz okuma etkinliği ile metin bölümlerini grup içinde iş birliği yaparak okur **(SDB2.2, D15.1, KB2.4, KB2.18)**.

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırarak doğruluğunu kontrol eder **(E3.1, SDB2.1, D12.1, KB2.20)**.

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve bunları ürün türleri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama aşamaları şeklinde sınıflandırır **(E3.5, E2.2, OB3 3, KB2.15)**. Alt temalardaki unsurları kategorilere ayırır; unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar **(D18.1, OB8, KB2.5, KB2.7)**. Öğrenciler metne dayanarak alışveriş tercihleri, tasarruf ve yemek hazırlama süreçleri ile ilgili çıkarımlarda bulunarak okuduklarını daha düzenli şekilde anlamlandırır **(SDB3.3, D17.1, KB2.10, KB2.16)**.

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa alışveriş listeleri, market diyalogları veya yemek tarifleri vb.) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir **(E1.4, E1.5, SDB2.1)**. "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir **(SDB1.3, SDB3.2, D16.1)**. İlgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur **(D3.1, D20.3, OB2, KB2.15)**.

ARN.8.2.K

Bu süreçte "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar **(E1.5, SDB2.1, OB1)**. Öğrenciler alışveriş yapma, ürün seçme, mutfak araç gerecini kullanma ve yemek hazırlama süreçleri ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır "Sa kushton? (Ne kadar?), Dua një kilogram domate. (Bir kilogram domates istiyorum.), Kam nevojë për një tenxhere. (Bir tencereye ihtiyacım var.), Së pari pres perimet. (Önce sebzeleri keserim.)" **(E2.3, SDB3.1, OB3, KB2.16)**.

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder **(E3.2, SDB1.1)**. Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunar. Öğrenciler "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve ifadelere aşına olur **(OB4, KB2.2)**. Yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar **(E1.4, SDB1.2, KB2.6)**. Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir **(SDB2.1, KB2.10, KB2.13)**.

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır ve diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar **(KB2.11, KB2.12)**. Bu süreçte uygun telaffuza dikkat eder, soru ve cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar **(E3.2, E3.5)**. Alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar **(SDB3.3, OB3, KB2.16, KB2.17)**.

İlerleyen aşamalarda öğretmen; market canlandırmaları, rol yapma etkinlikleri, yemek hazırlama senaryoları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar **(E1.1, OB2 2, KB2.7)**. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; ürün seçme, fiyat karşılaştırma, tasarruflu alışveriş yapma, yemek hazırlama aşamalarını açıklama, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir **(E2.2, E3.8, SDB2.2, KB2.10)**. Alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve günlük yaşamla ilgili mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder **(SDB3.2, D17.1, D18.1, OB8)**. Süreç sonunda grup çalışması yaparak alışveriş planlarını veya yemek tariflerini paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir

(SDB2.3, OB3, KB2.18, KB2.20).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden market alışverişi sürecini temel düzeyde ifade eden cümleler kurmaları ve ihtiyaç listesine dayalı bir alışveriş ürünü hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden temel gıda ürünlerini tanıtmaları, fiyat sormaları, miktar belirtmeleri ve alışveriş sırasında kullanılan temel ifadeleri işlevsel biçimde kullanmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Dua një kilogram mollë." (Bir kilogram elma istiyorum.), "Sa kushton?" (Ne kadar?), "A keni qumësht?" (Sütünüz var mı?), "Unë blej bukë." (Ben ekmek alıyorum.) gibi temel alışveriş kalıplarını gözden geçirebilir ve örnek market diyaloglarını inceleyebilir. Ayrıca temel ürün adları ve miktar ifadelerine yönelik kısa hazırlık etkinlikleri gerçekleştirebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden kendi alışveriş listelerini veya küçük bir market broşürü/posteri hazırlamaları istenebilir. Bu ürünlerde satın almak istedikleri ürünler, miktarlar ve fiyat bilgilerine yer verilebilir. Öğrencilerden "Unë blej bukë." (Ben ekmek alıyorum.), "Dua dy kilogram domate." (İki kilogram domates istiyorum.), "Më duhet qumësht dhe djathë." (Bana süt ve peynir lazım.) gibi ifadeleri kullanarak en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları ürünlerden hareketle sınıf içinde müşteri-satıcı rol oynama etkinliği gerçekleştirmeleri istenebilir. Öğrenciler, hazırladıkları listeleri kullanarak alışveriş diyalogu kurabilir, ürün isteyebilir, fiyat sorabilir ve cevap verebilir.

ARN.8.2.Y

Öğretim süreci kapsamında öğrencilerin "Alışverişe Gidiyorum" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Alışverişe Gidiyorum" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel kelimeler sunar (**OB1, E3.2**). Öğrenciler "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır (**E1.1, SDB1.1, SDB1.2**). Öğretmen yazma görevini "Bir alışveriş listesi, kısa market diyalogu veya bir yemek tarifi yaz." şeklinde açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**KB2.6**).

Örnek alışveriş listeleri, kısa market diyalogları, mutfak araç gereci listeleri ve tarif modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklendiğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, OB4, OB3**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**E1.4, SDB1.2, KB2.2**). Ardından ihtiyaç duydukları ürünleri, kullanacakları araç gereci veya yemek hazırlama aşamalarını açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**KB2.5, KB2.11, KB2.13**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**E1.4**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef sözcük bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, E1.6**). Alışveriş listesi hazırlama, ürün tanıtmaya veya yemek tarifi yazma türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**E3.1, KB2.10**). Bu aşamada alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun sözcük ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve günlük yaşamla ilgili anlamlı mesajları yazılı olarak ifade eder (**SDB3.3, D17.1, OB3, KB2.16**).

"Alışverişe Gidiyorum" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmaya, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.3, OB8**). Yazma sürecinde kendileri, aile bireyleri ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır. Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**E2.4, SDB2.1, SDB2.2**). Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır. Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.3, D14.1**).

KB2.17, KB2.18). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazma sürecine yönelik farkındalığı da artırır. Öğrenciler özellikle sağlıklı beslenme, hijyen ve bilinçli tüketim konularına ilişkin fikir alışverişinde bulunabilir (**D17.1, D18.1**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB1.3, SDB3.2**). Bu aşamada öğrenciler alışveriş tercihleri, mutfak kullanımı ve yemek hazırlama süreçlerine ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**D12.1, D16.1, KB2.15**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**KB2.17, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden yemek tarifleri oluşturarak yemek hazırlama sürecini ifade eden bir ürün geliştirmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yemek malzemelerini tanıtmaları, mutfak araç gerecini belirtmeleri ve yemek yapım aşamalarını sıralı bir biçimde ifade etmeleri beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Më duhet vezë." (Bana yumurta lazım.), "Kam nevojë për ujë." (Suya ihtiyacım var.), "Së pari... pastaj... më pas... në fund..." (Önce... sonra... daha sonra... sonunda...) gibi temel kalıpları gözden geçirebilir ve örnek yemek tariflerini inceleyebilir. Ayrıca mutfak araç gereci ve yiyecek adlarına yönelik hazırlık çalışmaları yapabilir. Ürün aşamasında öğrencilerden seçtikleri bir yiyeceğe ait tarif kartı, yemek posteri veya mini bir tarif kitabı sayfası hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmalarda kullanılan malzemeler, araç gereç ve hazırlık aşamalarına yer verilebilir. Öğrencilerden "Së pari marr vezët." (Önce yumurtaları alırım.), "Pastaj i përziej." (Sonra onları karıştırırım.), "Në fund ha omëletën." (Sonunda omleti yerim.) gibi ifadeleri kullanarak en az 3-4 cümlelik sıralı ve anlamlı bir anlatım oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları tarif ürünlerini sınıfta sunmaları veya arkadaşlarına tariflerini anlatmaları istenebilir. İsteyen öğrenciler tarif sürecini kısa rol oynama etkinlikleriyle de canlandırabilir.

ARN.8.2.DBS

"Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, hikâyeler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, SDB1.1, OB4**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan istek bildirme (Dua... istiyorum), fiyat sorma (Sa kushton? Ne kadar?), miktar belirtme (një kilogram bir kilogram, një shishe bir şişe), gereklilik ifadeleri (më duhet... Bana ... lazım) ve sıralama yapıları (së pari, pastaj, në fund önce, sonra, sonunda) gibi dil yapılarını vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5, SDB3.1, KB2.7**). Aynı zamanda işareti silelim beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve yapıların kullanımına aşina olur (**OB5, KB2.16**). Benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**KB2.7, KB2.16**).

Öğrenciler, model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E3.2, OB1**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**SDB1.2, KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri hareketlerle canlandırır (marketten ürün alma, mutfak araçlarını kullanma veya yemek hazırlama aşamalarını gösterme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**E1.1, KB2.2**). Böylece miktar bildirme, ürün isteme ve işlem sıralama yapılarını doğrudan kural açıklaması yapmadan kullanım içinde anlamlandırır (**KB2.11**). Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder (**KB2.6**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirirler. Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanırlar (**E1.4, E1.5, E1.6**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak alışveriş listeleri oluşturur, fiyat sorar, ihtiyaç belirtir ve

yemek tariflerini sıralı biçimde ifade eder (**SDB2.1, OB3, KB2.10, KB2.13**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.16, KB2.20**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.2, E2.4, SDB1.3**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**SDB3.2, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**D16.1, D17.1, KB2.17**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir. Aynı zamanda öğrenciler bilinçli tüketim, düzenli kullanım ve günlük yaşam planlamasına ilişkin farkındalık geliştirir (**OB8**).

ARN.8.2.SÖS

Öğretmen, öğrencilere "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Market ürünleri, temel gıda maddeleri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama süreçlerine ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (mollë elma, bukë ekmek, qumësht süt, tenxhere tencere, lugë kaşık, pres keserim, përziej karıştırırım, gatuarj pişiririm vb.) (**E1.1, OB5, KB2.6, KB2.16**).

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, E3.5, OB4**). Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupta veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**SDB1.2, KB2.2**). Ürün kategorileri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama aşamaları arasında ilişki kurar (**KB2.5**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**KB2.10, KB2.14**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak alışveriş yapma, ürün seçme, mutfak araç gerecini tanıtma ve yemek hazırlama süreçleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.4, E1.6, E2.3**). Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, gerçek nesneler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**E2.4, SDB2.1, OB3, KB2.7**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar; fiyat karşılaştırmaları yapabilir, ihtiyaçlarını ifade edebilir ve yemek hazırlama sürecini sıralı şekilde anlatabilir (**SDB3.3, KB2.13, KB2.16, KB2.20**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.5, E2.2, SDB1.3, D17.1**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**SDB3.1, KB2.15**). Öğrenciler alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek yaşam durumlarında işlevsel hâle getirir (**D16.1, D18.1, OB8, KB2.17**).

ARN.8.2.SES

Öğrencilere "Market Alışverişim", "Mutfak Gerecim" ve "Yemek Tariflerim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek bunları dinler (**E3.2, SDB1.1, OB1**). Fiyat sorma, ürün isteme, miktar belirtme ve yemek hazırlama sürecini anlatmaya yönelik temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve uygulamaya geçirir. "Sa kushton? (Ne kadar?), Dua një kilogram domate. (Bir kilogram domates istiyorum.), Më duhet vaj. (Bana yağ lazım.), Së pari pres perimet. (Önce sebzeleri keserim.)" (**E3.5, KB2.16**).

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E1.4, OB4)**. Bu süreçte öğrenciler alt temalara ilişkin kelimeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde veya bireysel yöntemlerle tekrar eder **(E1.5, SDB1.2)**. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder **(KB2.2, KB2.6)**. Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, miktar ifadelerinde vurgu, ürün isimleri ve yemek fiillerinin doğru telaffuzu üzerinde durulur. Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük ifadeler içerisinde kullanarak pekiştirir **(E2.3, E2.4)**. Bu süreçte alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında doğru ve doğal şekilde kullanır **(SDB2.1, SDB3.1)**. Öğrenciler markette alışveriş yapma, ürün sorma, mutfak araç gerecini tanıtma ve yemek tarifi verme gibi durumlarda doğru telaffuz kullanır **(KB2.7, KB2.10, KB2.16)**.

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(SDB1.3, SDB3.2, D12.1)**. Böylece sesletim becerisi, iletişimsel yeterliğin önemli bir unsuru olarak gelişir ve güçlenir **(D14.1, KB2.15, KB2.17)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Market Alışverişi Yapma

Öğretmen, günlük yaşamda gerçekleştirilecek bir market alışverişini planlamaya yönelik görsel destekli bir etkinlik gerçekleştirir. Öğrencilere market ürünlerini gösteren kataloglar, dijital broşürler, ürün kartları veya görseller sunar. Öğrenciler bu materyalleri inceleyerek ihtiyaç duydukları ürünleri belirler ve etkinliğin ilk aşamasında belirli bir senaryo seçer (kahvaltı, akşam yemeği, piknik alışverişleri, doğum günü hazırlığı, sağlıklı beslenme alışverişi vb.). Seçtikleri senaryoya göre hangi ürünleri satın almaları gerektiğini belirler ve alışveriş listesi oluşturur. Bu aşamada öğrencilerden "Dua bukë. (Ekmek istiyorum.), Më duhet qumësht. (Bana süt lazım.), Blej domate dhe djathë. (Domates ve peynir alıyorum.), Sa kushton kjo? (Bu ne kadar?)" ifadelerini kullanmaları beklenir. İkinci aşamada ürün fiyatlarını karşılaştırır ve bütçe planlaması yapar. Belirli bir bütçe verilir ve öğrenciler bu bütçeye uygun ürün seçmeye çalışır. Böylece yalnızca dil kullanmaz, aynı zamanda tasarruf ve bilinçli tüketim farkındalığı geliştirir. Üçüncü aşamada hazırladıkları alışveriş listesini sınıfa sunar. Sunum sırasında neden bu ürünleri seçtiklerini açıklar ve ürünler arasında karşılaştırmalar yapabilir. "Kjo është më lirë. (Bu daha ucuz.), Kjo është më e shëndetshme. (Bu daha sağlıklı.)." İsteyen öğrenciler sunumlarını markette müşteri-satıcı diyalogu şeklinde canlandırabilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Tarif Hazırlama

Öğrenciler grup hâlinde çalışarak bir yemek hazırlama sürecini planlar ve sunar. Öğretmen öğrencilere çeşitli yemek görselleri, tarif kartları veya malzeme listeleri sunar. Öğrenciler bu materyalleri inceleyerek hangi yemeği hazırlamak istediklerine karar vererek etkinliğin ilk aşamasında seçtikleri yemek için gerekli malzemeleri belirler. "molle (elma), vezë (yumurta), djathë (peynir), bukë (ekmek), qumësht (süt), domate (domates)." Ayrıca kullanılacak mutfak araç gerecini de belirtir. "tenxhere (tencere), lugë (kaşık), thikë (bıçak), pjatë (tabak)." İkinci aşamada öğrenciler yemek hazırlama sürecini sıralı biçimde organize ederler. Bu aşamada sıralama yapıları kullanmaları beklenir. "Së pari... (ilk olarak), Pastaj... (sonra), Më pas... (daha sonra), Në fund... (sonunda)," "Së pari pres domatet. (İlk olarak domatesleri keserim.), Pastaj shtoj djathin. (Sonra peyniri eklerim.), Në fund e ha ushqimin. (Sonunda yemeği yerim.)." Üçüncü aşamada tariflerini sınıfa sunar. Sunum sırasında yemek hazırlama sürecini açıklar, kullanılan araç gereci tanıtır ve neden bu yemeği seçtiklerini ifade eder. Etkinliğin

son aşamasında öğrenciler sınıf içinde küçük bir "yemek programı" canlandırması yapabilir. İsteyen öğrenciler şef-yardımcı şef rolü üstlenebilir veya tariflerini video sunumu formatında hazırlayabilir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Ürün-Görsel-Fiyat Eşleştirme

Öğrencilere market ürünlerini, mutfak araç gerecini ve temel yemek malzemelerini gösteren görseller ile bu görsellere ait kısa ifadeler karışık şekilde verilir. Görseller arasında meyve ve sebzeler, içecekler, temel gıda ürünleri, mutfak araç gereci ve yemek hazırlama malzemeleri yer alır. Cümleler ve ifadeler "Kjo është një mollë. (Bu bir elmadır.), Ky është qumësht. (Bu süttür.), Më duhet një tenxhere. (Bana bir tencere lazım.), Kjo kushton pesë lekë. (Bu beş lek eder / beş lek tutar.), Këto janë domate. (Bunlar domatestir.)" gibi yapılardan oluşabilir. İlk aşamada öğrenciler, verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte ürün adlarını, araç gereç isimlerini ve fiyat ifadelerini fark ederek anlamlandırma yapar. İkinci aşamada öğrencilere aynı görselle ilişkili ek ifadeler sunulur. Öğrenciler bu ifadeleri inceleyerek aynı ürün veya araç gereçle bağlantılı cümleleri gruplandırır. "Kjo është bukë. (Bu ekmektir.), Unë blej bukë. (Ben ekmek alıyorum.), Bukë kushton dy leke. (Ekmek iki lek tutar.), Kjo është lugë. (Bu kaşıktır.), Unë ha me lugë. (Ben kaşıkla yerim.)." Bu aşama öğrencilerin aynı bağlam içerisinde farklı cümle yapılarını fark etmelerini sağlar. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini üretmeleri istenir. "Unë blej mollë. (Ben elma alıyorum.), Më duhet djathë. (Bana peynir lazım.)." Etkinliğin sonunda yaptıkları eşleştirmeleri sınıfla paylaşır. Öğretmen, öğrencilere doğru-yanlış üzerinden kısa geri bildirim verir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere "Alışverişe Gidiyorum" teması kapsamında yarım bırakılmış cümleler sunulur. Bu cümleler alışveriş yapma, ihtiyaç belirtme, fiyat sorma ve yemek hazırlama süreçlerini kapsar. "Dua një kilogram ... (Bir kilogram ... istiyorum.), Sa kushton ... ? (... ne kadar?), Më duhet një ... (Bana bir ... lazım.), Së pari pres ... (Önce ... keserim.), Pastaj shtoj ... (Sonra ... eklerim.), Në fund ha (Sonunda ... yerim.)." İlk aşamada verilen yarım cümleleri uygun kelime ve ifadelerle tamamlar. Bu süreçte daha önce öğrendikleri ürün adlarını, mutfak araç gerecini ve yemek fiillerini hatırlayarak doğru kullanımı seçmeye çalışırlar. İkinci aşamada öğrenciler tamamladıkları cümleleri sınıf içinde okur.

Öğretmen doğru kullanımları pekiştirir ve gerekirse alternatif ifadeler sunar. Üçüncü aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa ve bütünlüklü bir metin oluşturmaları istenir. Örneğin kısa bir alışveriş planı ya da tarif oluşturur. "Unë blej domate dhe djathë. (Domates ve peynir alıyorum.), Më duhet bukë. (Bana ekmek lazım.), Së pari pres domatet. (Önce domatesleri keserim.), Në fund ha sanduiçin (Sonunda sandviçi yerim.)." Etkinliğin son aşamasında öğrenciler oluşturdıkları ifadeleri gruplar hâlinde paylaşır ve birbirlerine kısa geri bildirim verir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: MEDYA VE İLETİŞİM

Alt Temalar: Medya Araçları, Arkadaşlık, İletişim

"Medya ve İletişim" teması, öğrencilerin medya araçlarını ve farklı iletişim yollarını kullanarak kendilerini hedef dilde ifade etmelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin medya araçlarını tanımaları, arkadaşlarıyla etkili iletişim kurmaları, kısa yazılı ve sözlü iletişim türlerini kullanmaları ve günlük yaşamda karşılaştıkları iletişim durumlarında hedef dili işlevsel biçimde kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin medya araçları ve iletişim süreçlerine ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme,
E3.2. Odaklanma, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği,
SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar
Verme

Değerler D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D8. Mahremiyet, D12. Sabır, D14. Saygı
D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür
Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı,
OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen
Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama
KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme,
KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme

8. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- ARN.8.3.D. "Medya ve İletişim" temasındaki iletişim durumlarında, medya araçları aracılığıyla gerçekleşen etkileşimlerde kullanılan temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve anlamlandırabilme
- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.*
 - b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
 - c) *Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.*
 - ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*
- ARN.8.3.O. "Medya ve İletişim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme
- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.*
 - b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
 - c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
 - ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*
- ARN.8.3.K. "Medya ve İletişim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme
- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.*
 - b) *Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.*
 - c) *Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.*
 - ç) *Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
 - d) *Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
 - e) *Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*
- ARN.8.3.Y. "Medya ve İletişim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme
- a) *Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.*
 - b) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.*
 - c) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.*
 - ç) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
 - d) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
 - e) *Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*
- ARN.8.3.DBS. "Medya ve İletişim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.*
- ARN.8.3.SÖS. "Medya ve İletişim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.*
- ARN.8.3.SES. "Medya ve İletişim" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sesletimi seçebilme ve kullanabilme
- Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Medya ve İletişim**Alt Temalar**

Medya Araçları

Arkadaşlık

İletişim

İşlevsel Cümle Yapıları

- İletişim Başlatma ve Kendini İfade Etme: "Unë jam... (Ben...), Si je? (Nasılsın?), Gëzohem. (Memnun oldum.), Më vjen mirë. (Memnun oldum.)."
- Mesajlaşma ve Dijital İletişim İfadeleri: "Po të shkruaj... (Sana yazıyorum...), Po të dërgoj një mesazh... (Sana bir mesaj gönderiyorum...), A je online? (Çevrim içi misin?), Shihemi më vonë. (Sonra görüşürüz.)."
- Günlük İletişim Kalıpları (selamlaşma, vedalaşma, özür): "Përsëndetje. (Merhaba.), Mirupafshim. (Hoşça kalın. / Güle güle.), Më fal. (Affedersin. / Özür dilerim.), Faleminderit. (Teşekkür ederim.), Tungjatjeta. (Merhaba.)."
- Bilgi sorma ve Bilgi Verme (iletişim bağlamında): "Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?), Ku je? (Neredesin?), Me kë po flet? (Kiminle konuşuyorsun?), Unë jam në shtëpi... (Ben evdeyim...), Po flas me shokun. (Arkadaşımla konuşuyorum.)."
- Davet Etme ve Öneride Bulunma: "A vjen? (Geliyor musun?), Hajde të flasim. (Haydi konuşalım.), Le të takohemi... (Buluşalım...), A do të vish? (Gelecek misin?)."
- Sıralama ve Süreç İfade Etme (mesaj / anlatım): "Në fillim... (Başta / İlk olarak...), pastaj... (sonra...), më vonë... (daha sonra...), në fund... (sonunda...)."
- Duygu ve Düşünce İfade Etme: "Jam lumtur... (Mutluyum...), Jam i mërzitur... (Üzgünüm...), Më pëlqen... (Hoşuma gidiyor / Seviyorum...), Nuk më pëlqen... (Hoşuma gitmiyor / Sevmiyorum...)"

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Şimdiki Zaman: "Unë shkruaj... (Ben yazıyorum...), Flas... (Konuşuyorum...), Dërgoj... (Gönderiyorum...), Lexoj mesazh... (Mesaj okuyorum...)."
- Temel Fiiller: "shkruaj (yazmak / yazırım), flas (konuşmak / konuşurum), dërgoj (göndermek / gönderirim), lexoj (okumak / okurum), dëgjoj (dinlemek / dinlerim)."
- Yardımcı Fiil: "jam (-im / olmak)", "kam (sahibim / var)."
- Soru Yapıları: "Çfarë? (Ne?), Ku? (Nerede?), Me kë? (Kiminle?), Si? (Nasıl?)."
- Bağlaçlar: "dhe (ve), pastaj (sonra...), sepse (çünkü)."

Sesletim

- İletişim Türüne Göre Tonlama Kullanımı: "Si je? (Nasılsın?), Ku je? (Neredesin?), A vjen? (Geliyor musun?), Hajde të flasim! (Haydi konuşalım!)."
- Duyguya Dayalı Vurgu ve İfade: "Jam shumë i lumtur. (Çok mutluyum.), Vërtet? (Gerçekten mi?), Mirë. (İyi / Tamam.)."

Hedef sözcükler: "celular (cep telefonu), telefon (telefon), kompjuter (bilgisayar), tablet (tablet), internet (internet), mesazh (mesaj), email (e-posta), shkruaj (yazmak), flas (konuşmak), dërgoj (göndermek), lexoj (okumak), dëgjoj (dinlemek), shoh (bakmak, görmek), përsëndetje (selam), tung (merhaba), mirë (iyi), faleminderit (teşekkürler), më fal (affedersin), dakord (tamam), shok (erkek arkadaş), shoqe (kız arkadaş), mik (dost), bisedë (konuşma / sohbet), i lumtur (mutlu), i mërzitur (üzgün), i kënaqur (memnun), tani (şimdi), më vonë (daha sonra), sot (bugün), nesër (yarın)"

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin farklı iletişim ortamlarında duygu, düşünce ve bilgilerini gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan iletişimsel öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin farklı iletişim biçimlerini kullanmaları, karşılıklı etkileşim kurmaları ve dijital iletişim süreçlerinde uygun dil kullanmaları desteklenir.

Anahtar Kavramlar bilgi alışverişi, bilgisayar, diyalog, e-posta, etkileşim, geri bildirim, gönderici-alıcı, ifade etme, iletişim, internet, mesaj, mesajlaşma uygulamaları, sosyal medya, tablet, telefon, televizyon

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Destekleme Etkinliği: Mesazhi im (Mesajım)

Öğrenciler, günlük iletişim bağlamında mesajlar oluşturur ve kendilerini yazılı olarak ifade eden bir iletişim ürünü hazırlar. Bu süreçte selamlaşma, bilgi verme ve kısa iletişim kurma amacıyla temel kalıp ifadeleri kullanır. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde "Përshëndetje. (Merhaba.), Si je? (Nasılsın?), Unë jam... (Ben ...), Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?)" gibi temel iletişim kalıplarını tekrar eder ve örnek mesajlaşma içeriklerini inceler. Kısa mesaj, not ve dijital yazışma örnekleri üzerinden iletişim yapısını fark eder.

Ürün aşamasında öğrenciler, bir arkadaşına gönderilecek kısa bir mesaj, dijital sohbet ekranı (chat taslağı) veya mesaj kartı hazırlar. Bu ürünlerde selamlaşma, kendini ifade etme ve bilgi alışverişi yer alır. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir mesaj oluşturmaları beklenir. Sözlü aşamada hazırladıkları mesajları sınıf içinde canlandırır. İkili çalışmalarla bir öğrenci mesajı gönderir, diğeri cevap verir. Çalışmalar "Si je? (Nasılsın?), Ku je? (Neredesin?), Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?)" gibi sorularla sürdürülür. Bu görev, öğrencilerin yazılı ve sözlü iletişim kurma, dijital iletişim dilini kullanma ve mesaj yoluyla kendini ifade etme becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

2. Destekleme Etkinliği: Bisedë me mikun tim (Arkadaşımla konuşma)

Öğrenciler, arkadaşlık ve iletişim teması kapsamında kısa diyaloglar oluşturur ve iletişim kurma becerilerini sözlü olarak geliştirir. Hazırlık aşamasında, öğretmen rehberliğinde temel iletişim kalıplarını gözden geçirir. "Përshëndetje. (Selam.), Si je? (Nasılsın?), A vjen? (Gelir misin?), Flasim më vonë (Daha sonra konuşuruz.), Mirupafshim (Hoşça kal)." Ayrıca kısa telefon konuşması veya mesajlaşma şeklindeki diyalog örnekleri incelenir. Ürün aşamasında öğrenciler, bir arkadaşla iletişim kurma durumunu içeren kısa bir diyalog hazırlar. Bu diyalog; selamlaşma, bir bilgi paylaşma (nerede olduğu, ne yaptığı vb.), davet etme, plan yapma gibi unsurları içerir. Öğrencilerden en az 3-4 karşılıklı konuşma içeren yapı oluşturmaları beklenir. Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları diyalogları sınıf içinde rol yapma yoluyla sunar. İsteyenler iletişimi telefon görüşmesi, sesli mesaj veya dijital sohbet şeklinde canlandırabilir. Bu görev, arkadaşlık ilişkileri içinde iletişim kurma, karşılıklı konuşma başlatma ve sürdürme, uygun dil yapılarını bağlam içinde kullanma becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi, hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin günlük yaşamda medya araçlarını kullanarak iletişim kurmaya ilişkin deneyimlere aşina oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler; mesajlaşma, telefon görüşmesi, dijital platformlarda etkileşim kurma, arkadaşlarıyla iletişim sürdürme gibi durumları doğal olarak deneyimlemiş olsalar da bu deneyimleri Arnavutçada daha ayrıntılı, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada iletişim kurma biçimlerinin, kullanılan medya araçlarının ve sosyal etkileşim süreçlerinin ifade edilmesini sağlayan işlevsel bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kişisel iletişim deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, günlük iletişim pratikleri ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri hedeflenir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden "Si je? (Nasılsın), Ku je? (Neredesin?), Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?), A po më shkruan? (Bana yazıyor musun?), Me kë po flet? (Kiminle konuşuyorsun?)" gibi iletişim ve medya kullanımına yönelik yönlendirici sorular aracılığıyla kısa ve anlamlı ifadeler üretmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin temel zaman yapılarıyla iletişim kurma düzeyleri, mesaj iletme ve anlama becerileri, iletişim durumuna uygun ifadeleri seçebilme ve bunları düzenli bir biçimde sunabilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Medya ve İletişim" teması kapsamında mesajlaşma, dijital iletişim, arkadaşlarla etkileşim kurma, medya araçlarını kullanma gibi bileşenleri sahip oldukları deneyimlerle ilişkilendirerek doğrudan çeviri yapmadan mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.8.3.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E1.1, E3.2, SDB1.1, SDB1.2**). Öğretmen bir mesajlaşma ekranı, telefon görüşmesi sahnesi veya sosyal medya etkileşimini gösteren görseller sunar; öğrenciler bu görseller hakkında konuşarak mesajlaşma, arkadaşlarıyla iletişim kurma ve medya araçlarını kullanma ile ilgili deneyimlerini paylaşır (**OB1, OB4, KB2.6**). Bu süreçte öğrendikleri selamlaşma, mesajlaşma ve temel iletişim ifadelerini hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar.

Ardından öğrenciler, görseller ve kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, E3.5, OB2, OB4**). Öğretmenin yönlendirdiği sorular aracılığıyla dinleme metinlerine yönelik ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgi geliştirir (**E3.8, SDB2.3, KB2.2, KB2.7**).

Öğrenciler "Kush po flet?, Çfarë po bëjnë?, Çfarë po shkruajnë?" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur. Bir mesajlaşmanın içeriğini, konuşan kişilerin ne hakkında iletişim kurduğunu veya hangi iletişim aracının kullanıldığını düşünür (**E3.1, E3.5, SDB3.3, KB2.16**).

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam

oluşturmaya çalışır (**E3.2, SDB1.2, OB2**). İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadelerine, kullandıkları kelimelere, ses tonuna ve iletişim biçimine dikkat ederek içerik hakkında tahminlerini sürdürür. Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu iletişim kurma ve mesajlaşma olarak ifade eder. Metindeki iletişim ifadelerini, mesaj kalıplarını ve konuşma örüntülerini fark ederek tanır (**OB4, KB2.2, KB2.13, KB2.14**).

Dinleme sonrasında öğrenciler, önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırır ve tahminlerinin doğru ya da yanlış olduğunu belirtir (**E3.1, E3.7**). Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmenin oluşturduğu tablo veya şema aracılığıyla iletişim türü, kullanılan ifadeler ve mesaj içeriklerini sınıflandırır (**OB1, OB7, KB2.5**). Öğrenciler selamlaşma ifadeleri, mesaj içerikleri ve iletişim araçları gibi unsurları kategorilere ayırır; farklı unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder ve sözlü iletişim ile yazılı iletişim arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar (**SDB2.1, SDB3.3, KB2.7**). Kişi ile mesaj, kişi ile iletişim aracı arasındaki bağlantıyı ifade eder. Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirerek "Unë shkruaj..., Unë flas..." ifadeleriyle kendi deneyimlerinden örnekler verir (**D5.2, D6.2, D16.1, KB2.17**).

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir (**E1.4, E1.5, D4.2, D12.1**). "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap vererek öğrendiklerini ifade eder. Grup çalışması yaparak birbirlerine iletişim ifadeleri hakkında geri bildirim verir (**E2.3, E2.4, SDB2.2, SDB3.1**). Dinleme / izleme-anlamlandırma sürecinde edindikleri bilgi, deneyim, düşünce ve duyguları arkadaşlarıyla etkileşimli biçimde paylaşır (**OB2, D14.1, D15.1, KB2.18**).

ARN. 8.3.0

Öğretmen, öğrencilere öğretim sürecinin başından itibaren "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına yönelik okuma-anlama sürecine hazırlanmaları için alt temalarla ilişkili görseller, başlıklar ve anahtar kelimeler sunar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili bildiklerini ifade eder (**E1.1, E3.2, SDB1.1, SDB1.2**). Bu süreçte öncelikle görseller, anahtar kelimeler ve başlıklar gibi ipuçlarından yararlanarak mesajlaşma, iletişim araçları ve sosyal etkileşimlere ilişkin ön bilgilerini harekete geçirir (**OB1, OB4, KB2.2, KB2.6**).

Ardından öğrenciler, kendi deneyimleri ile metinler arasında ilişki kurarak yeni metinlere yönelik anlamlı bir bağ oluşturur (**E3.5, SDB3.1**). Öğretmen "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarıyla ilgili yönlendirici sorular sorar. Öğrenciler kendi deneyimleri ile metin içeriği arasında ilişki kurar, metnin içeriğine ilişkin ilk tahminlerini ifade eder ve okuma sürecine yönelik beklentiler geliştirir (**E3.8, SDB3.2**). Başlık ve görselleri inceleyerek metnin konusu hakkında tahminde bulunur (**KB2.10, KB2.16**).

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu iletişim kurma, mesajlaşma ve medya araçlarının kullanımı olarak ifade eder (**SDB1.2, OB1, KB2.10, KB2.17**).

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (mesaj içerikleri, iletişim ifadeleri, kullanılan medya araçları vb.) bulmak amacıyla tarama yapar. Metinde geçen "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler (**E3.2, SDB3.3, OB7, KB2.5**). Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir ve bu bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirerek değerlendirir (**E2.4, OB1, KB2.6, KB2.7**).

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (mesajlaşma diyalogları, kısa e-postalar, sosyal medya paylaşımları veya arkadaşlar arası yazışmalar) anlamını çözümlmeye odaklanır. Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup

içinde paylaşılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**E2.1, SDB2.3, D14.1, KB2.4**).

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır, metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur ve başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırarak ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder (**E2.3, SDB2.2, D6.2, KB2.17**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve iletişim türleri, kullanılan sözcükler ve mesaj içerikleri gibi unsurları sınıflandırır (**E3.5, E3.1**). Alt temalardaki unsurları mesajlaşma ifadeleri, iletişim araçları ve arkadaşlık ilişkileri biçiminde kategorilere ayırır (**SDB3.3, OB5**). Alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirtir ve ilişkileri açıklar. Metne dayanarak iletişim kurma biçimleri, mesajlaşma alışkanlıkları ve sosyal etkileşimler ile ilgili temel çıkarımlarda bulunarak okuduklarını daha düzenli şekilde anlamlandırır (**OB6, KB2.5, KB2.7**). Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**KB2.10, KB2.16**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa mesajlar, e-posta örnekleri veya diyaloglar) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E1.4, E1.5, SDB2.1, SDB3.1**). "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**D20.3, OB2, KB2.15**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirim verir (**D4.2, D8.1, D15.1, KB2.20**).

ARN.8.3.K

Bu süreçte "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar (mesajlaşma, telefon konuşması, sosyal medya etkileşimi vb.) ve yönlendirici sorular sunar (**E2.1, SDB2.1, OB1, OB2**). Öğrenciler arkadaşlarıyla iletişim kurma, mesaj yazma ve medya araçlarını kullanma ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef sözcük bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar (mesajlaşma, telefon konuşması, sosyal medya etkileşimi vb.) ve yönlendirici sorular sunar (**E1.5, OB1, OB2**). Öğrenciler arkadaşlarıyla iletişim kurma, mesaj yazma ve medya araçlarını kullanma ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef sözcük bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (**E2.3, E2.4, SDB3.1, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, SDB1.1**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinlemelerini ve tekrar ederek aşına olmalarını sağlar (**OB4, KB2.2**). Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, SDB1.2**). Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**SDB2.1, KB2.6, KB2.10**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır (**E3.1**). Diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar, uygun telaffuza dikkat eder ve soru-cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar (**E3.5, SDB3.3**). Alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder. Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı bir şekilde sunar (**KB2.13, KB2.16, KB2.17**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; mesajlaşma canlandırmaları, rol yapma etkinlikleri (telefon görüşmesi, arkadaşına mesaj yazma vb.), video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar (**E1.1, E3.8, SDB3.2, OB2**). Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur; mesaj oluşturma, soru sorma, cevap verme ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**SDB2.2, SDB2.3, KB2.7, KB2.10**). Alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal

şekilde sunar ve iletişim süreçlerine ilişkin mesajlarını açık ve anlaşılır biçimde ifade eder. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak iletişim senaryolarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir **(D4.2, D8.1, OB5, KB2.18)**.

Performans görevi kapsamında öğrencilerden arkadaşlık ve iletişim teması kapsamında kısa diyaloglar oluşturmaları ve iletişim kurma becerilerini sözlü olarak sergilemeleri istenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Përshëndetje!" (Selam!), "Si je?" (Nasılsın?), "A vjen?" (Gelir misin?), "Flasim më vonë." (Daha sonra konuşuruz.), "Mirupafshim." (Hoşça kal.) gibi temel iletişim kalıplarını gözden geçirebilir. Ayrıca kısa telefon konuşmaları veya mesajlaşma biçimindeki diyalog örneklerini inceleyebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden bir arkadaşla iletişim kurma durumunu içeren kısa bir diyalog hazırlamaları istenebilir. Bu diyalogda selamlaşma, bilgi paylaşma (nerede olduğu, ne yaptığı), davet etme ve plan yapma gibi iletişim unsurlarına yer verilebilir. Öğrencilerden en az 3-4 karşılıklı konuşmadan oluşan bir diyalog oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları diyalogları sınıf içinde rol yapma yoluyla sunmaları istenebilir. İsteyen öğrenciler iletişimi telefon görüşmesi, sesli mesaj veya dijital sohbet biçiminde de canlandırabilir.

ARN.8.3.Y

Öğretim süreci işareti silelim öğrencilerin "Medya ve İletişim" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Medya ve İletişim" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmesi amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar (mesajlaşma örnekleri, sosyal medya paylaşımları, kısa yazışmalar vb.) ve temel sözcükler sunar **(E1.1, E3.2, SDB1.1)**. Öğrenciler "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır **(SDB1.2, OB1, OB2)**. Öğretmen yazma görevini "Bir arkadaşına kısa bir mesaj, bir e-posta veya iletişim diyalogu yaz." şeklinde açıklar. Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır **(KB2.6)**.

Örnek mesajlar, kısa e-posta metinleri ve yazışma modelleri aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar **(E3.2, OB4)**. Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar **(E1.4, SDB1.2, KB2.2)**. Ardından kendi mesajlarını veya kısa iletişim metinlerini yazar ve iletişim içeriklerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır **(E3.7, OB7, KB2.5, KB2.13)**. Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur.

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef sözcük bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder **(E1.5)**. Mesaj yazma, bilgi verme veya iletişim kurma türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır **(E3.1, KB2.10)**. Bu aşamada alt temalara uygun dil yapılarını kullanır, uygun sözcük ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve iletişimsel bir mesajı yazılı olarak ifade eder **(SDB2.1, SDB3.3, KB2.16, KB2.17)**.

"Medya ve İletişim" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır **(E2.1, E2.3)**. Yazma sürecinde kendileri, aile bireyleri ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanırlar. Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir **(E2.4, SDB2.1)**. Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır **(SDB2.2, SDB2.3, D14.1)**. Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar, birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur **(D4.2, D8.1, D16.1, KB2.17)**. Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra dijital iletişimde saygı, uygun ifade kullanımı ve mahremiyet farkındalığını da artırır **(OB2, OB6)**.

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, E3.8**). Bu aşamada öğrenciler alt temalara ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir; iletişim kurma, mesaj yazma ve medya araçlarını kullanma süreçlerine ilişkin farkındalık geliştirir (**SDB3.2, SDB3.3, D6.2, D12.1**). Grup çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**KB2.15, KB2.20**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden günlük iletişim bağlamında mesajlar oluşturmaları ve kendilerini yazılı olarak ifade eden bir iletişim ürünü hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden selamlaşma, bilgi verme ve kısa iletişim kurma amacıyla temel kalıp ifadeleri kullanmaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde "Përshëndetje..." (Merhaba!), "Si je?" (Nasılsın?), "Unë jam..." (Ben...), "Çfarë po bën?" (Ne yapıyorsun?) gibi temel iletişim kalıplarını gözden geçirebilir ve örnek mesajlaşma içeriklerini inceleyebilir. Kısa mesaj, not ve dijital yazışma örnekleri üzerinden iletişim yapısını fark edebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden bir arkadaşına gönderilecek kısa bir mesaj, dijital sohbet ekranı (chat taslağı) veya mesaj kartı hazırlamaları istenebilir. Bu ürünlerde selamlaşma, kendini ifade etme ve bilgi alışverişine yer verilebilir. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir mesaj oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları mesajları sınıf içinde canlandırmaları istenebilir. İkili çalışmalarda bir öğrenci mesajı gönderebilir, diğeri cevap verebilir. Çalışmalar "Si je?" (Nasılsın?), "Ku je?" (Neredesin?), "Çfarë po bën?" (Ne yapıyorsun?) gibi sorularla sürdürülebilir.

ARN. 8.3.DBS

Öğretmen "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, mesajlaşma örnekleri, e-posta metinleri veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, SDB1.1, OB2**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan selamlaşma, mesaj başlatma ve sürdürme "Përshëndetje. (Merhaba.), Si je? (Nasılsın?), Po të shkruaj... (Sana yazıyorum...); istek ve yönlendirme "Më dërgo... (Bana ... gönder), Shkruaj... (Yazarım...), Hajde flasim... (Hadi konuşalım...) gibi dil yapılarını vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**E3.5, E3.1, SDB2.3**). Aynı zamanda öğretmen, beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşina olur (**OB4, OB5, KB2.2**). Benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**KB2.7, KB2.16**).

Öğrenciler model mesajlar, kısa diyaloglar ve günlük dijital iletişim örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E1.1, E3.2, E3.8**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder, kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları algılar (**SDB1.2, KB2.6**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri canlandırır (mesaj yazma, telefonla konuşma veya arkadaşına bilgi verme) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**SDB1.3, OB1, OB2**). Böylece mesaj oluşturma, bilgi verme ve iletişim kurma yapıları doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır (**KB2.10**). Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil yapılarını keşfeder.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.4, D16.1, OB8, KB2.15**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E1.5, E2.3, SDB2.1**). Alt temalardaki yapıları kullanarak mesaj yazar, kısa e-posta oluşturur, arkadaşına bilgi verir ve dijital ortamlarda iletişim kurar (**SDB3.3, OB2, OB7, KB2.13**). Böylece dil bilgisi, soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**KB2.16, KB2.17, KB2.20**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde

kullanmaları desteklenir **(E2.2, E2.4, SDB3.2)**. Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar **(D6.2, D8.1, OB2, OB6)**. Alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir **(SDB2.3, D14.1, KB2.17)**.

ARN. 8.3.SÖS

Öğretmen "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, mesajlaşma örnekleri, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar **(E1.1, E3.2, SDB1.1, OB5)**. İletişim araçları, dijital etkileşimler ve arkadaşlık ilişkilerine ilişkin temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir. "Mesazh (mesaj), telefon (telefon), internet (internet), shok / shoqe (arkadaş), Flas (Konuşurum.), Shkruaj (Yazarım.), Dërgoj. (Gönderirim.)" **(SDB2.3, OB2, KB2.6, KB2.16)**.

Öğrenciler görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar **(E3.2, E3.5, E3.1)**. Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupta veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar **(SDB1.2, OB1, OB4)**. Öğrenciler iletişim türleri (yazılı-sözlü), medya araçları ve mesaj içerikleri arasında ilişki kurar **(OB2, KB2.2)**. Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür **(KB2.5, KB2.10, KB2.14)**.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak mesajlaşma, arkadaşlarıyla iletişim kurma ve medya araçlarını kullanma süreçleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur **(E1.4, E1.5, E2.3, KB2.7)**. Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, dijital içerikler veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir **(SDB2.1, SDB3.3, OB2, KB2.16)**. Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar; mesaj yazabilir, bilgi verebilir ve iletişim durumlarını ifade edebilir **(OB7, KB2.13, KB2.17, KB2.20)**.

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir. Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar **(E2.1, E2.2, E2.4, OB6)**. Alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir **(D4.2, D6.2, SDB3.2, SDB2.3)**. Böylece sözcük bilgisi, iletişimsel yeterliğin temel bileşenlerinden biri olarak gelişir. Aynı zamanda öğrenciler dijital iletişimde saygı, mahremiyet ve sorumluluk gibi konularda farkındalık geliştirir **(D8.1, D16.1, OB8, KB2.17)**.

ARN. 8.3.SES

Öğretmen, öğrencilere "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, mesajlaşma örnekleri, ses kayıtları veya video içerikleri dinletir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek dinler **(E3.2, SDB1.1, OB2, OB4)**. Öğrenciler; mesajlaşma, telefon görüşmesi ve dijital iletişim sırasında kullanılan temel ifadeleri "Përshëndetje. (Selam.), Si je? (Nasılın?), Po të shkruaj. (Sana yazıyorum.), Më dërgo një mesazh. (Bana bir mesaj gönder.) doğru vurgu, tonlama ve sesletim özellikleriyle fark eder **(E3.5, E3.1, SDB2.3)**. Bu ifadeleri tekrar ederek doğru sesletim özelliklerini pekiştirir **(KB2.2, KB2.16)**.

Öğrenciler, model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır **(E3.2, SDB1.2)**. Bu süreçte alt temalara ilişkin sözcükleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde veya bireysel olarak tekrar eder **(E1.4, E1.5)**. Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı sözcük ve

ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**OB4, KB2.2**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, dijital iletişimde sık kullanılan kelimelerdeki vurgu düzeni ve mesaj ifadelerinin doğru telaffuzu üzerinde durulur (**KB2.6**). Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir.

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük iletişim ifadeleri içerisinde kullanarak pekiştirir (**E3.2, SDB2.1, OB2, KB2.7**). Bu süreçte alt temalara ait sözcükleri farklı iletişim durumlarında (mesaj yazma, telefonla konuşma, arkadaşına bilgi verme vb.) doğru ve doğal şekilde kullanır (**E2.3, SDB3.1, KB2.10, KB2.16**).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar (**E2.1, E2.2, E2.4**). Sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**SDB2.3, SDB3.2, D6.2**). Öğrenciler iletişim süreçlerinde uygun ifade kullanımı, karşılıklı etkileşim ve sorumlu iletişim davranışları geliştirir (**D4.2, D12.1, D14.1, OB6**). Sesletim becerilerini gerçek iletişim durumlarına aktararak daha etkili sözlü üretimler gerçekleştirir (**OB2, KB2.15, KB2.17**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Dijital Mesaj Tasarlama ve Sunma

Öğrenciler, "Medya Araçları" ve "İletişim" alt temaları kapsamında bir arkadaşına gönderecekleri dijital mesaj ekranı (telefon mesajlaşması, WhatsApp benzeri konuşma, kısae-posta vb.) tasarlar ve bunu sınıfta sunar. Bu etkinlikte yalnızca mesaj yazmakla kalmaz, aynı zamanda mesajın amacını, tonunu ve içeriğini de belirler. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde temel mesajlaşma kalıplarını gözden geçirir. "Përshëndetje. (Selam.), Si je? (Nasılsın?), Po të shkruaj për... (Sana ... hakkında yazıyorum.), A mund të...? (... yapabilir miyim? / yapabilir misin?), Mirupafshim. (Hoşça kalın. / Güle güle.)." Ürün aşamasında, 3-5 mesajdan oluşan kısa bir yazışma oluşturur. Bu yazışmada selamlaşma, bilgi verme, soru sorma, kapanış ifadeleri yer alır. Sunum aşamasında, hazırladıkları mesajlaşmayı iki kişi arasında canlandırarak sınıfta sunar. Öğrenciler mesajları yalnızca okumaz; aynı zamanda uygun tonlama, vurgu ve iletişim bağlamı ile ifade eder. İsteyen öğrenciler etkinliği emoji kullanımı, sesli mesaj canlandırması, kısa rol yapma gibi unsurlarla zenginleştirebilir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Röportaj yapma

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak iletişim alışkanlıkları üzerine mini röportaj gerçekleştirir. Bu etkinlikte yalnızca soru-cevap yapmaz, aynı zamanda elde ettikleri bilgileri yorumlayarak yeniden yapılandırır. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde soru kalıplarını oluşturur. "Çfarë përdor më shumë: telefon apo internet? (En çok ne kullanıyorsun, telefon mu internet mi?), Me kë komunikon më shpesh? (En sık kiminle iletişim kuruyorsun?), A shkruan mesazhe apo flet në telefon? (Mesaj mı yazıyorsun yoksa telefonda mı konuşuyorsun?), Sa shpesh përdor rrjetet sociale? (Sosyal ağları ne sıklıkla kullanıyorsun?)." Uygulama aşamasında öğrenciler, birbirlerine sorular sorar ve cevapları dikkatle dinler; kısa notlar alır. İkinci aşamada birbirlerinden edindikleri bilgileri kullanarak kısa bir sözlü sunum hazırlar. Bu aşamada öğrencilerden yalnızca tekrar etmeleri değil bilgileri düzenleyerek ve dönüştürerek aktarmaları beklenir. "Ai / ajo përdor telefonin çdo ditë... (O her gün telefonu kullanır...), Ai / ajo shkruan më shumë mesazhe... (O daha çok mesaj yazar...), Ai / ajo komunikon me shokët në internet... (O arkadaşlarıyla internette iletişim kurar...)." Son aşamada röportaj yaptıkları kişiyi sınıfa tanıtır. Sunumlar kısa diyalog, haber sunumu, rol yapma formatında gerçekleştirilebilir.

Destekleme 1. Destekleme Etkinliği: Mesaj ve Görsel Eşleştirme

Öğrencilere dijital iletişim durumlarını yansıtan kısa mesajlar ile bu mesajlara ait görseller (telefon ekranı, mesajlaşma sahnesi, sosyal medya paylaşımı vb.) karışık olarak verilir. Mesajlar; selamlaşma, hâl hatır sorma, bilgi verme ve yönlendirme ifadelerini içerecek şekildedir. "Përshëndetje. (Merhaba.), Si je? (Nasılsın?), Potëshkruaj përdetyrën. (Sana ödev için yazıyorum.), A mund të flasim? (Konuşabilir miyiz?), Më dërgo një mesazh. (Bana bir mesaj gönder.)." İlk aşamada öğrenciler verilen mesajları uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte mesajlardaki anahtar kelimeleri (selamlaşma, iletişim eylemleri vb.) fark ederek anlamlandırma yapar. İkinci aşamada eşleştirilen görsellere ilişkin ek mesajlar da öğrencilere sunulur. Öğrenciler bu mesajları inceleyerek aynı görselle bağlantılı ifadeleri gruplandırır. "Përshëndetje. (Selam.), Si je? (Nasılsın?), Çfarë po bën? (Ne yapıyorsun?)." Bu aşama öğrencilerin aynı iletişim bağlamında kullanılan farklı ifadeleri fark etmelerini sağlar. Üçüncü aşamada öğrencilerden seçtikleri bir görsele yönelik kendi kısa mesajlarını üretmeleri istenir. Böylece yalnızca tanıma değil üretim sürecine de geçer. Etkinliğin sonunda yaptıkları eşleştirmeleri ve oluşturdukları mesajları sınıfla paylaşır, öğretmen tarafından öğrencilere kısa geri bildirim verilir.

2. Destekleme Etkinliği: Mesaj Tamamlama ve Diyalog Oluşturma

Öğrencilere "Medya Araçları", "Arkadaşlık" ve "İletişim" teması kapsamında yarım bırakılmış mesajlar ve kısa diyaloglar sunulur. Bu cümleler; mesaj yazma, iletişim başlatma, bilgi verme, cevaplama gibi temel durumları kapsar. "Përshëndetje, unë jam ... (Merhaba, ben ...), Si je, ...? (Nasılsın, ...?), Po të shkruaj për ... (Sana ... hakkında yazıyorum.), A mund të ...? (...ebilir mi? / abilir mi?) Mirupafshim. (Hoşça kal.)." İlk aşamada öğrenciler, verilen yarım mesajları uygun kelime ve ifadelerle tamamlar. Bu süreçte öğrenciler, daha önce öğrendikleri kelime ve yapıların anlamlarını hatırlayarak doğru kullanımı seçmeye çalışır. İkinci aşamada öğrenciler tamamladıkları mesajları okuyarak sınıf içinde paylaşır. Öğretmen doğru ve anlamlı kullanımları pekiştirir ve gerekirse alternatif ifadeler sunar. Üçüncü aşamada öğrencilerden tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa bir mesajlaşma diyalogu oluşturmaları istenir. "A: Përshëndetje. (Selam.), Si je? (Nasılsın?)." "B: Jam mirë. (İyiyim.) Po ti? (Ya sen?)." "A: Po të shkruaj për detyrën. (Sana ödev için yazıyorum.)." Son aşamada öğrenciler, oluşturdukları diyalogları küçük grup hâlinde canlandırır. Birbirlerinin ifadelerini dinleyerek kısa geri bildirimde bulunur.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: GELECEK PLANLARIM

Alt Temalar: Meslek Hayalim, Geleceğimi Planlıyorum

"Gelecek Planlarım" teması, öğrencilerin geleceğe yönelik hedeflerini, meslek tercihlerini ve planlarını hedef dilde ifade etmelerine yönelik temel iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tema; "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temaları etrafında yapılandırılmış olup öğrencilerin meslek tercihlerini ve ilgi alanlarını ifade etmeleri, geleceğe yönelik planlarını paylaşmaları ve hedeflerini gerekçeleriyle birlikte açıklamaları yoluyla hedef dili günlük yaşam bağlamında kullanmalarına odaklanmaktadır. Günlük yaşamla doğrudan ilişkili iletişim durumları esas alınarak yapılandırılan tema, öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir yaklaşımla geliştirmelerini desteklemektedir. Böylece öğrencilerin geleceğe yönelik hedefleri, meslek tercihleri ve planlarına ilişkin temel bilgileri hedef dilde doğru, anlamlı ve işlevsel bir biçimde ifade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma, YDAB4. Yazma-Anlatma, YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma, YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik
E2.2. Sorumluluk, E2.3. Girişkenlik, E2.4. Güven, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma,
E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.1. Uyum,
SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D5. Duyarlılık, D10. Mütevazılık, D11. Özgürlük, D12. Sabır
D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür
Okuryazarlığı, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB7. Veri Okuryazarlığı,
OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Fen
Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Spor, İngilizce

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemlleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama,
KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme,
KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme,
KB2.17. Değerlendirme

8. sınıf öğretim programı bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ARN.8.4.D. "Gelecek Planlarım" teması kapsamındaki sosyal etkileşim durumlarında meslek tercihleri, bireysel hedefler ve geleceğe yönelik planlama süreçlerine ilişkin temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme ve bu ifadeleri anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izleme-anlamlandırmaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı, temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.4.O. "Gelecek Planlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.4.K. "Gelecek Planlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.4.Y. "Gelecek Planlarım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ARN.8.4.DBS. "Gelecek Planlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun dil bilgisi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.8.4.SÖS. "Gelecek Planlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sözcük seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ARN.8.4.SES. "Gelecek Planlarım" temasında sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle uygun sesletimi seçebilme ve kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ**Tema:** Gelecek Planlarım**Alt Temalar**

Meslek Hayalim

Geleceğimi Planlıyorum

İşlevsel Cümle Yapıları

- Geleceğe Yönelik Plan ve Niyet İfade Etme: "Unë do të bëhem mjek. (Ben doktor olacağım.), Unë do të studioj në universitet. (Ben üniversitede okuyacağım.), Në të ardhmen do të punoj si mësues. (Gelecekte öğretmen olarak çalışacağım.)."
- Meslek Tercihlerini İfade Etme: "Unë dua të bëhem ... (Ben ... olmak istiyorum.), Më pëlqen profesioni i ... (... mesleği hoşuma gidiyor.), Dua të punoj si ... (... olarak çalışmak istiyorum.)."
- Hedef ve Amaç Belirtme: "Qëllimi im është ... (Benim hedefim ...), Unë dua të arrij ... (Ben ... başarmak / ulaşmak istiyorum.), Ëndrra ime është ... (Benim hayalim ...)."
- Gerekçe ve Neden Belirtme: "Sepse më pëlqen ... (Çünkü ... hoşuma gidiyor.), Sepse është një punë e mirë ... (Çünkü bu iyi bir iştir.), Sepse dua të ndihmoj njerëzit. (Çünkü insanlara yardım etmek istiyorum.)."
- Planlama ve Sıralama İfadeleri: "Në fillim... (Başta...), pastaj... (sonra...), më vonë... (daha sonra), në fund... (sonunda...), Së pari do të mësoj... (Önce öğreneceğim), pastaj do të punoj... (sonra çalışacağım.)."
- Soru-Cevap Kalıplarıyla İletişim Kurma: "Çfarë do të bëhesh? (Ne olacaksın?), Cili është profesioni yt i ëndrrave? (Hayalindeki meslek nedir?), Pse e zgjedh këtë profesion? (Bu mesleği neden seçiyorsun?), Ku do të punosh në të ardhmen? (Gelecekte nerede çalışacaksın?)."

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

- Gelecek Zaman: "Do të bëhem. (Olacağım.), Do të punoj. (Çalışacağım.), Do të studioj. (Okuyacağım. / Öğrenim göreceğim.)."
- İstek / Niyet Yapıları: "dua të ... (... istiyorum.), dëshiroj të ... (... arzu ediyorum. / istiyorum.)."
- Gerekçe Yapısı: "sepse ... (çünkü ...)"
- Bağlaçlar: "dhe (ve), por (ama), sepse (çünkü)."
- Olumsuzluk: "nuk dua të ... (istemiyorum), nuk do të ... (... yapmayacağım / ... olmayacağım.)."
- Temel Sıfatlar (meslek ve nitelik): "i mirë/e mirë (iyi), i rëndësishëm / e rëndësishme (önemli), i dobishëm / e dobishme (faydalı)."

Sesletim

- Gelecek Zaman Vurgusu ve Akıcılık Çalışmaları: "Do të bëhem. (Olacağım.), Do të punoj (Çalışacağım.), Do të mësoj. (Öğreneceğim.)."
- Dinleme-Taklit Çalışmaları: "Unë do të bëhem mjek. (Ben doktor olacağım.), Dua të punoj si mësues. (Öğretmen olarak çalışmak istiyorum.), Në të ardhmen do të studioj. (Gelecekte öğrenim göreceğim.)."

Hedef sözcükler: "e ardhme (gelecek), plan (plan), ëndërr (hayal), qëllim (amaç / hedef), profesion (meslek), punë (iş), mjek (doktor), mësues (öğretmen), inxhinier (mühendis), student (öğrenci), universitet (üniversite), shkollë (okul), studioj (okuyorum / öğrenim görüyorum), mësoj (öğreniyorum), punoj (çalışıyorum), arrij (başarıyorum / ulaşıyorum), zgjedh (seçiyorum), dua (istiyorum), dëshiroj (arzu ediyorum / istiyorum), bëhem (oluyorum), i suksesshëm (başarılı), i mirë (iyi), i rëndësishëm (önemli), i dobishëm (faydalı), sepse (çünkü), pastaj (sonra), më vonë (daha sonra), në fund sonunda)."

İlkeler Öğretim sürecinde öğrencilerin gelecek hedeflerini, meslek tercihlerini ve bireysel planlarını gerçek yaşam bağlamlarında hedef dilde ifade etmelerine olanak sağlayan öğrenme yaşantıları oluşturulur. Öğrencilerin ilgi alanlarından hareketle hedef belirlemeleri, tercihlerini gerekçelendirmeleri ve planlarını anlamlı biçimde ifade etmeleri desteklenir.

Anahtar Kavramlar gelecek, plan, hedef, meslek, kariyer, hayal, amaç, tercih, karar verme, sorumluluk, çalışma, başarı, eğitim, üniversite, beceri, ilgi alanı, yetenek, deneyim, gelişim, araştırma, seçim, alternatif, değerlendirme, motivasyon, çaba, disiplin, zaman yönetimi, planlama, ilerleme

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, öğrenme günlüğü, yansıtıcı günlükler, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, zihin haritaları, öz / akran / grup değerlendirme formları, dijital üretimler (poster, video, ses kaydı vb.), performans görevleri, öğrenme duvarı veya bülten panosu çalışmaları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Ęndrra ime (Benim hayalim)

Öğrenciler, gelecekte yapmak istedikleri mesleği belirleyerek bu mesleği tanıtan görsel destekli bir çalışma hazırlar. Bu süreçte yalnızca meslek ismini ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda bu mesleği neden seçtiklerini anlamlı cümlelerle açıklar. Hazırlık aşamasında, öğretmen rehberliğinde mesleklere ve gelecek planlarına ilişkin temel sözcük ve kalıpları "profesion (meslek), dua të bëhem... (... olmak istiyorum), do të punoj... (... çalışacağım), sepse... (çünkü...), më pëlqen... (... hoşuma gidiyor)." gözden geçirir. Farklı meslekler hakkında konuşur ve kendi ilgi alanlarını ifade eder. Ürün aşamasında, seçtikleri mesleği tanıtan bir poster veya kart hazırlar. Bu çalışmada mesleğin adı, ne yaptıkları ve neden bu mesleği seçtikleri yer alır. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir ifade oluşturmaları beklenir. Sözlü aşamada öğrenciler hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunar. Sunum sırasında "Çfarë do të bëhesh? (Ne olacaksın?), Pse e zgjedh këtë profesion? (Bu mesleği neden seçiyorsun?)." gibi sorulara cevap verir. Bu görev, öğrencilerin gelecek planlarını ifade etme, tercih belirtme ve gerekçelendirme yapma becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

2. Performans Görevi: Plani im për të ardhmen (Geleceğe yönelik planım)

Öğrenciler, geleceğe yönelik kısa bir plan oluşturarak bu planı yazılı ve sözlü olarak ifade eder. Bu süreçte yalnızca ne yapmak istediklerini söylemekle kalmaz; aynı zamanda bu hedefe nasıl ulaşacaklarını açıklar. Hazırlık aşamasında öğretmen rehberliğinde gelecek zaman ve planlama ifadelerini "do të... (... yapacağım), dua të... (... istiyorum), në fillim... (başta...), pastaj... (sonra), më vonë... (daha sonra)." tekrar eder ve örnek plan metinlerini inceler. Bir hedefe ulaşmak için gerekli adımlar üzerine düşünür. Ürün aşamasında öğrenciler "Në të ardhmen... (Gelecekte...)" başlığı altında 3-5 cümlelik kısa bir metin oluşturur. Bu metinde hedeflerini ve bu hedefe ulaşmak için yapacaklarını sıralı şekilde ifade eder. Örneğin "Unë do të bëhem mjek. (Ben doktor olacağım.), Në fillim do të mësoj shumë. (Başta çok öğreneceğim.), Pastaj do të shkoj në universitet. (Sonra üniversiteye gideceğim.)." Sözlü aşamada öğrenciler, hazırladıkları planı sınıfta paylaşır. Ayrıca "Çfarë do të bësh në të ardhmen? (Gelecekte ne yapacaksın?), Si do ta arrish këtë? (Bunu nasıl başaracaksın?)." gibi sorularla etkileşim kurar. Bu görev, öğrencilerin planlama yapma, sıralama ifadelerini kullanma ve hedef odaklı düşünme becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

İçeriğe uygun olarak seçilecek performans görevi hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama

anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha etkin katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Bu temada öğrencilerin gelecek planları, meslek hayalleri ve bireysel hedeflerine ilişkin yaşam deneyimlerine ve gözlemlerine belirli ölçüde aşına oldukları kabul edilmektedir. Öğrenciler bu konular hakkında fikir sahibi olsalar da bu düşüncelerini Arnavutçada daha düzenli, sıralı ve bağlantılı bir biçimde ifade etme konusunda sınırlı dil yeterliğine sahiptir. Dil, bu temada öğrencilerin gelecek planlarını, meslek tercihlerini ve hedeflerini ifade etmelerini sağlayan bir iletişim aracı olarak ele alınır. Öğrencilerin kendi ilgi alanları ve deneyimlerinden hareketle anlamlandırma oluşturmaları, gelecek planları ile Arnavutça arasında bağlantı kurmaları, sözlü ve yazılı iletişimde öz güven geliştirmeleri temel dayanak olarak kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden "Çfarë do të bëhesh në të ardhmen? (Gelecekte ne olacaksın?), Cili është profesioni yt i ëndrrave? (Hayalindeki meslek nedir?), Pse e zgjedh këtë profesion? (Bu mesleği neden seçiyorsun?), Çfarë do të bësh për ta arritur këtë? (Bunu başarmak için ne yapacaksın?), Si e planifikon të ardhmen tënde? (Geleceğini nasıl planlıyorsun?)" gibi yönlendirici sorular yoluyla gelecek planları ve meslek tercihleri hakkında kısa açıklamalar yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerin gelecek zaman ve hedef ifade eden yapıları kullanma düzeyi, meslek tercihlerini gerekçelendirme becerisi ve düşüncelerini düzenli ve bağlantılı bir biçimde ifade edebilme / yapabilme hazır bulunuşluk düzeyleri gözlemlenebilir.

Gözlem sonucunda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesini dikkate alarak etkinliklerin kapsamını, içerik yoğunluğunu ve ilerleme hızını düzenleyebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler "Gelecek Planlarım" teması ile meslekler, geleceğe yönelik hedefler ve bireysel planlama süreçleri ile ilgili sahip oldukları bilgileri etkinleştirilerek doğrudan çeviri yapmadan, mevcut öğrenme etkinlikleriyle öğretim sürecine dâhil edebilir.

Öğrencilerin önceki öğrenmeleri yeni bağlamlarda işlevsel hâle gelebilir ve öğrenciler, ana dillerinde sahip oldukları etkinliklerle ilgili bilgileri dikkate alınarak Arnavutçadaki temel ifadelerle bağlantılar kurmaları ve tanıtımları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ARN.8.4.D

Öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma etkinliklerine başlamadan önce "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına ilişkin ön bilgilerini günlük yaşam deneyimleri üzerinden harekete geçirir (**E3.2, SDB1.1, SDB1.2**). Öğretmen farklı meslekleri, çalışma ortamlarını ve bireylerin gelecek planlarını gösteren görseller, kısa video kesitleri veya meslek tanıtım fotoğrafları sunar ve öğrencilerden bu görseller hakkında konuşmalarını ister (**E1.4, OB1, OB4, KB2.6**). Öğrenciler gelecekte ne olmak istedikleri, hangi meslekleri tanıdıkları ve kendi planları ile ilgili deneyimlerini paylaşır. Bu süreçte öğrenciler, öğrendikleri meslek adlarını, gelecek ifade kalıplarını ve planlama ile ilgili sözcükleri hatırlayarak yaklaşan dinleme / izleme etkinliklerine yönelik zihinsel hazırlık yapar (**D16.1**).

Ardından öğrenciler, görseller, kısa video kesitleri gibi görsel ipuçlarını inceleyerek bunları ilgili temalarla ilişkilendirir (**E3.2, E3.5, E3.8, OB4**). Öğretmen "Çfarë shikon? (Ne görüyorsun?), Çfarë profesioni është ky? (Bu hangi meslektir?), Çfarë do të bëhet ai / ajo? (O ne olacak?), Cili është plani i tij / saj? (Onun planı nedir?)" gibi sorular sorarak

dinleme metinlerine yönelik öğrencilerin ilk beklentilerini oluşturur ve konuya ilişkin ön bilgi geliştirir **(SDB2.3, OB2, KB2.2, KB2.14)**.

Öğrenciler "Çfarë do të bëjë? (Ne yapacak?), Cilin profesion zgjedh? (Hangi mesleği seçiyor?), Çfarë plani ka për të ardhmen? (Gelecek için nasıl bir planı var?)" gibi sorular üzerinden tahminlerde bulunur **(E3.1, E3.5)**. Öğrenciler, metin veya görsellerden hareketle bir kişinin hangi mesleği seçeceğini ya da gelecekte ne yapmak istediğini düşünerek olası sonuçlara ilişkin çıkarımlarda bulunur **(SDB3.3, KB2.10, KB2.16)**. Öğrenciler kendi düşüncelerini ve gelecek hedeflerine ilişkin değerlendirmelerini ifade ederek tahmin sürecine aktif katılım sağlar **(E1.6)**.

Dinleme sürecine geçildiğinde öğrenciler, dinleme sırasında görsel ve işitsel ipuçlarına dikkat ederek anlam oluşturmaya çalışır. İzlerken / dinlerken konuşmacıların ifadeleri, jest ve mimikleri, kullanılan sözcükler ve ses tonuna dikkat ederek içerik hakkında tahminlerini sürdürür **(E3.1, E3.5)**. Öğretmen dinleme metnini kesintisiz olarak sunar ve öğrenciler metnin genel konusunu belirlemeye çalışır. Öğrenciler içeriğin genel konusunu "meslekler ve gelecek planları" olarak ifade eder. Bu süreçte metindeki temel unsurları fark eder. Öğretmen metindeki meslek ifadelerini, gelecek zaman kalıplarını ve plan bildiren yapıları öne çıkarır. Öğrenciler bu unsurları tanır ve gösterir **(SDB3.3, KB2.10, KB2.16, E1.6)**.

Dinleme sonrasında öğrenciler, önceki tahminlerini dinleme metni ile karşılaştırarak doğru ya da yanlış olduğunu belirtir **(E3.1)**. Ardından metindeki bilgileri yapılandırılmış bir biçimde düzenler. Öğretmen tahtada bir tablo veya şema oluşturur. Öğrenciler meslekler, gelecek planları ve hedef ifadelerini bu şema içine yerleştirir **(E3.7, SDB3.3, D3.1, KB2.5)**. Alt temalara ait unsurları meslekler, gelecek planları ve hedefler gibi kategorilere ayırarak elde ettikleri bilgileri sınıflandırır ve anlamlandırır **(KB2.7, KB2.10)**. Bunun yanında farklı unsurlar arasında karşılaştırma yaparak farklı meslekler ve planlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler. Öğrenciler ayrıca metindeki unsurlar arasındaki ilişkileri fark eder, hedef ile plan arasındaki bağlantıyı ifade eder **(KB2.13, KB2.16, KB2.17)**. Bu süreçte öğrendiklerini kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir. Öğrenciler "Në të ardhmen unë dua të... (Gelecekte ben ... istiyorum)" şeklinde başlayarak kendi yaşamlarından örnek verir **(E3.1, SDB2.1, D16.1, OB6)**.

Son olarak öğrenciler, hazırlık aşamasında dinledikleri veya izledikleri materyallerde fark ettiklerini ifade eder ve bunları kendi ön bilgileriyle ilişkilendirir **(E1.5, D20.3, KB2.15)**. "Çfarë mësova sot? (Bugün ne öğrendim?)" sorusuna cevap verir ve öğrendiklerini ifade eder. Grup çalışması yaparak birbirlerine meslekler ve gelecek planları hakkında geri bildirim verir **(E2.3, SDB2.1, SDB2.2)**. Mevcut içerik ve dinleme / izleme-anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirdiği bilgi, deneyim, düşünce ve duygulara yönelik arkadaşlarına etkileşimli olarak aktarım yapar **(SDB3.1, D12.1, D15.1, KB2.17)**.

ARN.8.4.0

Okuma sürecinde öğrenciler, kısa metinlerin ana teması ve temel bilgileri hakkında tahminlerde bulunur **(E3.2)**. Öğretmen ilgili alt temaları kapsayan metni sunar ve öğrenciler okuma sürecinde metnin içeriğini anlamlandırmaya yönelik dikkatlerini metnin temel unsurlarına yönlendirir **(SDB1.2)**. Okuma türü olarak sessiz okuma ve / veya koro okuma kullanılır **(OB1)**. Öğrenciler ilgili metnin genel konusunu "meslekler ve gelecek planları" olarak ifade eder ve metnin temel anlamını belirler **(KB2.14, KB2.17)**.

Bir sonraki aşamada öğrenciler, metinlerde belirli bilgileri (meslekler, gelecek hedefleri, plan adımları vb.) bulmak amacıyla tarama yapar **(E3.2, E3.7)**. Öğrenciler metinde geçen "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına ilişkin temel ayrıntıları belirler. Bu sayede önemli bilgileri hızlı ve hedefe yönelik şekilde belirlemeyi öğrenir **(OB1, KB2.5, KB2.6, KB2.7)** ve elde ettikleri bilgileri anlamlandırarak değerlendirir **(SDB3.3)**.

Okuma sürecinin devamında öğrenciler, günlük yaşamla ilişkili metinlerin (meslek tanıtım

yazıları, gelecek planı metinleri, hedef listeleri, kısa diyaloglar vb.) anlamını çözümlemeye odaklanır (**E3.2, E3.7, KB2.4, KB2.5**). Bu süreçte yapboz okuma etkinliği ile metinler grup içinde paylaşılır ve öğrenciler metin bölümlerini iş birliği içinde okur (**SDB3.3, OB1, KB2.6, KB2.7**).

Daha sonra öğrenciler, metne ilişkin anladıklarını birbirleriyle paylaşır ve metnin bütün anlamını birlikte yeniden oluşturur (**SDB2.1, SDB2.2, D12.1, KB2.7**). Öğrenciler başlangıçtaki tahminlerini metnin içeriği ile karşılaştırarak ilk tahminlerinin doğruluğunu kontrol eder (**D12.1, KB2.7, KB2.15, KB2.17**).

Bu aşamada öğrenciler, farklı metinlerdeki ifadeleri karşılaştırır ve ifadeleri meslekler, hedefler, gelecek planları gibi kategorilere ayırır (**E3.1, E3.5**). Alt temalardaki unsurları meslekler, hedefler ve gelecek planları şeklinde sınıflandırır; alt temalarda geçen unsurlar arasındaki farkları belirterek ilişkileri açıklar (**KB2.5, KB2.7**). Temel çıkarımlar yaparak okuduklarını daha düzenli bir şekilde anlamlandırır (**KB2.10, KB2.13**). Kapalı, açık ve iletişimsel sorular aracılığıyla metni daha derinlemesine kavrar (**SDB3.3, D1.1, KB2.16**). Öğrenciler metne dayanarak geleceğe yönelik planlama ve hedef belirleme ile ilgili çıkarımlarda bulunur (**SDB3.3, D11.1, D16.1, OB6**).

Süreç sonunda öğrenciler kendi metinlerini oluşturur (kısa gelecek planı yazıları, meslek tanıtım metinleri veya diyaloglar) ve bu metinleri sınıf içinde paylaşarak iletişimsel etkileşimi geliştirir (**E1.5, E2.2, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrenciler "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına ilişkin düşüncelerini ifade eder ve metinleri kendi yaşamlarıyla ilişkilendirir (**SDB3.1, D3.1, D15.1, D20.3**). Öğrenciler ilgili metinler üzerine grup çalışması yapar ve birbirlerine metinler hakkında geri bildirimlerde bulunur (**OB2, KB2.15, KB2.17**).

ARN.8.4.K

Bu süreçte "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temaları merkeze alınır. Öğretmen bu alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve yönlendirici sorular sunar. Öğrenciler gelecekte yapmak istedikleri meslekler, bireysel hedefleri ve planları ile ilgili deneyimlerini paylaşarak iletişim durumuna uygun hedef kelime bilgisi, dil bilgisi yapıları ve sosyal dil ifadelerini kullanır (**E1.4, E1.5, E2.3, E3.2**). Öğrenciler meslek tercihlerini ve gelecek hedeflerini ifade ederken uygun iletişim ortamına katılır (**SDB1.1, SDB2.1, SDB2.3**). Geleceğe yönelik hedeflerini ve planlarını ifade ederek kişisel gelişim ve sorumluluk bilinci oluşturur (**D1.1, D3.1, D11.1**). Bu süreçte görseller ve öğrenme materyallerinden yararlanarak hedef ifadeleri ve temel kelime bilgilerini kullanır (**OB1, OB4, KB2.6, KB2.16**).

Başlangıç aşamasında öğrenciler, dinleme / izleme-anlamlandırma ve okuma etkinlikleri aracılığıyla dilsel yapıların bağlam içinde nasıl kullanıldığını fark eder (**E3.2, E3.5, OB4, D12**). Öğretmen bu alt temalara uygun kısa diyalog veya videoyu öğrencilere sunarak "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarındaki ilgili ifadeleri dinler, tekrar eder ve ifadelere aşına olur (**SDB1.2, OB2, KB2.2, KB2.6**).

Öğrenciler, yönlendirilmiş uygulama aşamasında duydukları içerikleri tekrar ederek kendi ifadeleriyle yeniden anlatır veya temel cümlelerle açıklar (**E1.4, E3.7, D16.1, KB2.10**). Alt temalardaki modeli taklit ederek yeni ifadeler üretir, alt tema ifadelerini düzenleyerek konuşmalarını geliştirir (**SDB1.2, SDB2.1, KB2.13, KB2.16**).

Ardından öğrenciler, sık kullanılan cümle kalıplarını ve kalıp ifadeleri öğrenerek tipik iletişim durumlarına hazırlanır (**E3.2, E3.5, D16.1, KB2.11**). Diyaloglarda hangi bilgileri aktaracaklarını planlar, uygun telaffuza dikkat eder ve soru-cevap yapılarıyla konuşma pratiği yapar (**E3.7, E3.8, SDB3.3**). Alt temalardaki içeriklerin doğru biçimini kullanarak uygun telaffuz eder ve konuşmalarını doğal, gerçekçi ve akıcı biçimde sunar (**D14.1, KB2.14, KB2.16, KB2.17**).

İlerleyen aşamalarda öğretmen; resimli hikâyeler, rol yapma etkinlikleri, gelecek planı senaryoları, video içerikleri ve diyalog çalışmaları gibi yeni konuşma fırsatları sunar.

Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler öğrendiklerini bağlama uygun ve doğal bir şekilde kullanma imkânı bulur (**E1.5, E3.8, SDB3.3, KB2.7**). Öğrenciler meslek seçimini açıklama, hedeflerini ifade etme, planlarını paylaşma, soru sorma ve çıkarımlarda bulunma gibi becerilerini geliştirir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1, KB2.10**). Öğrenciler alt temalara ilişkin konuşmalarını doğal şekilde sunar ve geleceğe yönelik düşüncelerini açık ve anlaşılır biçimde ifade eder. Süreç sonunda öğrenciler grup çalışması yaparak gelecek planlarını paylaşır ve birbirlerine geri bildirim verir (**D5.2, D15.1, OB6, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden geleceğe yönelik kısa bir plan oluşturmaları ve bu planı yazılı ve sözlü olarak ifade etmeleri istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca gelecekte ne yapmak istediklerini söylemeleri değil aynı zamanda bu hedefe nasıl ulaşacaklarını da açıklamaları beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde gelecek zaman ve planlama ifadelerini "do të ..." (... yapacağım), "dua të ..." (... istiyorum), "në fillim ..." (başta ...), "pastaj ..." (sonra ...), "më vonë ..." (daha sonra ...) gözden geçirebilir ve örnek plan metinlerini inceleyebilir. Ayrıca bir hedefe ulaşmak için gerekli adımlar üzerine düşünebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden "Në të ardhmen ..." (Gelecekte ...) başlığı altında 3-5 cümlelik kısa bir metin oluşturmaları istenebilir. Bu metinde hedeflerini ve bu hedefe ulaşmak için yapacaklarını sıralı bir biçimde ifade etmeleri beklenebilir. Örneğin "Unë do të bëhem mjek." (Ben doktor olacağım.), "Në fillim do të mësoj shumë." (Başta çok çalışacağım.), "Pastaj do të shkoj në universitet." (Sonra üniversiteye gideceğim.) gibi ifadeler yer verilebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları planı sınıfta paylaşmaları istenebilir. Ayrıca "Çfarë do të bësh në të ardhmen?" (Gelecekte ne yapacaksın?), "Si do ta arrish këtë?" (Bunu nasıl başaracaksın?) gibi sorulara cevap vererek etkileşim kurmaları beklenebilir.

ARN.8.4.Y

Öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin "Gelecek Planlarım" teması doğrultusunda yazılı ifadeler oluşturabilmelerini sağlamak amacıyla yazma etkinliklerine yer verilir. Bu süreçte "Gelecek Planlarım" temasına ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmeleri amacıyla öğretmen, alt temalara uygun görseller, kısa diyaloglar ve temel sözcükler sunar (**E1.4, E3.2, SDB1.1, SDB1.2**). Öğrenciler "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temaları ile ilgili bilgilerini hatırlar ve paylaşır. Öğretmen "Gelecekte ne olmak istediğin ve bunun için neler yapmayı planladığın hakkında kısa bir metin yaz." şeklinde yazma görevini açıklar (**D3.1, D11.1**). Öğrenciler bu alt temalar ile ilgili neler yazacaklarını ifade ederek yazma sürecine hazırlanır (**OB1, OB4, KB2.6**).

Örnek cümleler, meslek tanıtım metinleri, hedef listeleri veya plan şemaları aracılığıyla öğrenciler, yazma görevinden ne beklediğini ve hangi dilsel araçları kullanabileceklerini kavrar (**E3.2, E3.7**). Bu aşamada öğretmen, alt temalara uygun örnek metinler ve cümleler sunar; öğrenciler bu metinleri inceleyerek benzer yapıdaki ifadeleri yazar (**SDB1.2, KB2.2, KB2.5**). Ardından öğrenciler kendi meslek hedeflerine ve gelecek planlarına ilişkin kısa metinler yazar ve düşüncelerini açık ve doğru bir şekilde yapılandırır (**E1.4, D3.1**). Bu süreçte modelden hareketle kendi içeriklerini oluşturur (**OB4, KB2.13, KB2.14**).

Yazma sürecinde öğrenciler, cümle kalıplarını ve derste edinilen hedef sözcük bilgisini bilinçli şekilde kullanarak kendilerini ifade eder (**E1.5, E1.6**). Meslek seçimi, gelecek planı oluşturma ve hedef belirleme türüne uygun olarak giriş ve gelişme bölümleri olacak şekilde kısa ve düzenli bir metin yapısı kullanır (**E3.1, SDB2.1**). Bu aşamada alt temalara uygun dil yapılarını kullanır; uygun sözcük ve ifadeleri seçerek yazılarını oluşturur ve geleceğe ilişkin anlamlı mesajları yazılı olarak ifade eder (**SDB3.3, D16.1, OB6**). Bu süreçte uygun ifade seçimi yapar ve yazdıklarını anlamlı bir bütün hâline getirmek için akıl yürütme becerilerini kullanır (**KB2.10, KB2.13, KB2.16, KB2.17**).

"Gelecek Planlarım" temasında öğrenciler, hazırlıklı veya hazırlıksız yazma etkinliklerinde verilen yazma türlerine (kendini tanıtmak, kısa betimleme vb.) uygun olarak Arnavutçanın

temel dil özellikleri, söylem biçimleri ve noktalama işaretlerini kullanır (**E2.3, E2.2**). Yazma sürecinde kendileri, aile bireyleri ve yakın çevrelerini tanıtmak amacıyla uygun sözcükleri ve temel dil parçalarını seçerek kullanır. Ayrıca anlaşılır ifadelerle temel mesajlarını aktararak yazılı iletişim kurma becerilerini geliştirir (**SDB2.1, KB2.17**). Sonrasında yazdıkları metinleri gözden geçirerek içeriklerini yeniden düzenler ve arkadaşlarıyla paylaşır (**SDB2.2, KB2.7**). Bu süreçte alt temalara ilişkin yazılarını paylaşarak yazılı iletişim kurar; birbirlerinin çalışmalarını okur ve karşılıklı geri bildirimde bulunur (**SDB2.3, D5.2, D14.1, D20.3**). Bu etkileşim, yazılı iletişim becerilerini geliştirmenin yanı sıra farklı hedef ve planlara saygı duyma ve sosyal farkındalık geliştirmeyi de destekler (**SDB2.3, D5.2, D14.1**).

Süreç, öğrencilerin yazma deneyimlerine ilişkin düşüncelerini ifade ettikleri ve akranlarıyla geri bildirim alışverişinde bulundukları bir değerlendirme ve yansıtma aşamasıyla tamamlanır (**E3.5, SDB3.2**). Bu aşamada öğrenciler, meslek hayalleri ve gelecek planlarına ilişkin sorulara cevap vererek kendi öğrenmelerini değerlendirir (**SDB3.3, D12.1**). Grp çalışmaları yaparak birbirlerine yazdıkları metinler hakkında geri bildirim verir (**D14.1, KB2.15, KB2.17**).

Performans görevi kapsamında öğrencilerden gelecekte yapmak istedikleri mesleği belirleyerek bu mesleği tanıtan görsel destekli bir çalışma hazırlamaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden yalnızca mesleğin adını ifade etmeleri değil aynı zamanda bu mesleği neden seçtiklerini anlamlı cümlelerle açıklamaları da beklenebilir. Hazırlık aşamasında öğrenciler, öğretmen rehberliğinde mesleklerle ve gelecek planlarına ilişkin "profesyon" (meslek), "dua të bëhem..." (... olmak istiyorum), "do të punoj ..." (... çalışacağım), "sepse ..." (çünkü ...), "më pëlqen ..." (... hoşuma gidiyor) gibi temel sözcük ve kalıpları gözden geçirebilir. Ayrıca farklı meslekler hakkında konuşabilir ve kendi ilgi alanlarını ifade edebilir. Ürün aşamasında öğrencilerden seçtikleri mesleği tanıtan bir poster veya kart hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmada mesleğin adı, yaptığı işler ve bu mesleği seçme nedenlerine yer verilebilir. Öğrencilerden en az 3-4 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturmaları beklenebilir. Sözlü aşamada öğrencilerden hazırladıkları çalışmayı sınıfa sunmaları istenebilir. Sunum sırasında "Çfarë do të bëhesh?" (Ne olacaksın?), "Pse e zgjedh këtë profesion?" (Bu mesleği neden seçiyorsun?) gibi sorulara cevap vererek etkileşim kurmaları beklenebilir.

ARN.8.4.DBS

Öğretmen, öğrencilere "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, gelecek planı anlatımları veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içerikleri dinler / izler ve genel anlam hakkında fikir edinir (**E3.2, E3.5**). Öğretmen bu içeriklerde yer alan gelecek zaman yapıları "do të... (... yapacağım / ... olacak)", istek ve niyet bildiren ifadeler ("dua të bëhem... (... olmak istiyorum), kam dëshirë të... (arzum var / ... istiyorum)." ve planlama kalıplarını ("planifikoj të... (... planlıyorum), në të ardhmen... (gelecekte...)." vurgular; öğrenciler alt temalardaki bu yapıları fark ederek aşinalıklarını pekiştirir (**SDB1.1, SDB3.1**). Aynı zamanda öğretmen beden dili, görseller ve tekrar yoluyla bu yapıları model olarak sunar; öğrenciler bu yapıları dinler, tekrar eder ve kullanımına aşına olur (**OB4, OB5**). Benzer yapıları karşılaştırarak dil bilgisi unsurlarını fark eder ve birçok kez tekrarlayarak anlamlandırır (**D1.1, D11.1, KB2.7, KB2.16**).

Öğrenciler model cümleler, kısa diyaloglar ve günlük yaşamdan alınmış gelecek planı örnekleri aracılığıyla dil bilgisi yapılarını sezgisel olarak edinir (**E1.4, E3.2**). Bu süreçte alt temalardaki yapıları bağlam içinde tekrar eder; kısa ve anlamlı tekrarlar yaparak bu yapıları pekiştirir (**E3.7, SDB1.2**). Öğretmenin yönlendirmesiyle bazı ifadeleri canlandırır (gelecekteki mesleğini tanıtmak, hedeflerini ifade etme, planlarını açıklama vb.) ve eş zamanlı olarak söyleyerek öğrenmeyi destekler (**D3.1**). Böylece gelecek zaman, niyet ve plan bildiren temel yapılar doğrudan kural açıklaması yapılmadan kullanım içinde anlamlandırılır. Öğrenciler bu süreçte gözlem yaparak ve örneklerden hareketle dil

yapılarını keşfeder (**OB1, KB2.2, KB2.6, KB2.14**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri hedef dil parçalarını farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**E1.5, E1.6**). Kendi ifadelerini oluştururken uygun dil bilgisi yapılarını seçer ve bu yapıları iletişim amacına uygun şekilde kullanır (**E3.1, SDB2.1**). Öğrenciler alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim durumlarında kendilerini ifade eder; gelecekte ne olmak istediklerini açıklar, hedeflerini belirtir ve planlarını ifade eder (**SDB3.3, D16.1**). Böylece dil bilgisi, öğrenciler için soyut bir bilgi alanı olmaktan çıkarak işlevsel bir iletişim aracına dönüşür (**OB6, KB2.10, KB2.13, KB2.17**).

Bu süreçte öğrencilerin dil bilgisi yapılarını doğru, anlaşılır ve bağlama uygun şekilde kullanmaları desteklenir (**E2.2, E2.4**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı üretimlerinde dil bilgisi unsurlarını giderek daha otomatik, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**SDB1.2, KB2.15**). Alt temalardaki yapıları kullanarak iletişim kurar ve bu yapıları doğal bir şekilde kullanmaya yönelir (**SDB3.2, KB2.17**). Böylece dil bilgisi becerisi, iletişimsel yeterliğin ayrılmaz bir parçası olarak gelişir (**SDB3.3**). Aynı zamanda öğrenciler, gelecek planlarını ifade ederken sorumluluk alma, hedef belirleme ve bilinçli karar verme konusunda farkındalık geliştirir (**D3.1, D16.1**).

ARN.8.4.SÖS

Öğretmen, öğrencilere "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına ilişkin kısa diyaloglar, metinler veya video içerikleri sunar; öğrenciler bu içeriklerde yer alan sözcükleri bütünsel olarak duyar, görür ve tekrarlar (**E1.4, E3.2**). Meslekler, gelecek planları, hedefler ve bireysel tercihlerle ilgili temel kavramları ifade eden sözcükleri iletişimsel ihtiyaçlarına göre seçmeyi ve kullanmayı öğrenir (**SDB1.1, D1.1, D11.1**). Öğrenciler hedef sözcük bilgisini geliştirmek amacıyla görsel ve öğrenme materyallerinden yararlanır (**OB1, OB5**). Bu süreçte sözcükleri anlamlandırır, ilişkilendirir ve farklı iletişim durumlarında kullanmaya hazırlanır (**KB2.6, KB2.16**).

Öğrenciler, görseller, kısa metinler, diyaloglar ve etkileşimli etkinlikler aracılığıyla hedef sözcüklerle karşılaşır; bu sözcüklerin anlamlarını bağlam içinde kavrar ve farklı durumlarda nasıl kullanıldığını algılar (**E3.2, E3.5**). Bu süreçte alt temalarda geçen sözcükleri koro hâlinde, grupla veya bireysel olarak tekrar eder; öğretmen, bu sözcüklerin geçtiği örnek kullanımları sunarak öğrencilerin sözcüklerin hangi bağlamda kullanıldığını fark etmelerini sağlar (**E3.7, SDB1.2, OB4, KB2.2**). Öğrenciler meslekler, hedefler ve gelecek planları arasında ilişki kurar (**D3.1**). Böylece sözcük bilgisi, ezbere dayalı bir süreçten çıkarak anlam temelli ve işlevsel bir yapıya dönüşür (**OB1, KB2.5, KB2.10, KB2.14**). İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sözcükleri kullanarak meslek tercihleri, gelecek planları ve bireysel hedefleri hakkında anlamlı ifadeler oluşturur (**E1.4, E1.6, E2.3, E2.2**). Bu süreçte alt temalardaki sözcükleri kavramsal olarak ilişkilendirir; görseller, senaryolar veya sınıf içi etkinlikler aracılığıyla bu sözcüklerin anlamlarını pekiştirir (**SDB2.1, SDB3.3, OB6, KB2.7**). Uygun sözcük seçimi yaparak iletişim amacına hizmet eden cümleler kurar ve bu sözcükleri farklı bağlamlarda kullanarak pekiştirir (**D16.1, KB2.13, KB2.16, KB2.17**).

Bu süreçte öğrencilerin sözcükleri doğru, yerinde ve anlamlı biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.5**). Öğrenciler, sözlü ve yazılı anlatımlarında sözcükleri giderek daha akıcı, doğal ve otomatik bir şekilde kullanmaya başlar (**SDB1.2, SDB3.1**). Alt temalardaki sözcükleri uygun bağlamlarda kullanarak iletişim kurar ve bu sözcükleri gerçek iletişim durumlarında işlevsel hâle getirir (**D12.1, D16.1, KB2.15, KB2.17**).

ARN.8.4.SES

Öğrencilere "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temalarına uygun kısa diyaloglar, gelecek planı anlatımları, şarkılar veya ses kayıtları dinletilir; öğrenciler özellikle Arnavutçaya özgü seslere, vurgu ve tonlama özelliklerine dikkat ederek bunları dinler (**E3.2, E3.5**). Bu içeriklerde yer alan gelecek zaman, niyet ve plan bildiren

temel ifadeleri kullanırken doğru vurgu, tonlama ve sesletim özelliklerini fark eder ve tekrarlayarak pekiştirir (**E3.8, SDB1.1**). Öğrenciler meslek tercihleri ve gelecek hedefleri ile ilgili ifadeleri doğru sesletim özellikleriyle kullanırken kişisel hedeflerini ifade etmeye yönelik dil farkındalığı geliştirir (**D1.1, D11.1**). Bu süreçte ses kayıtları, görsel ve işitsel materyaller aracılığıyla hedef sesleri fark eder ve doğru kullanıma yönelik çalışmalar yapar (**OB1, OB5, KB2.16**).

Öğrenciler model dinleme etkinlikleri, tekrar çalışmaları ve öğretmen rehberliğinde yapılan sözlü alıştırmalar aracılığıyla hedef sesleri ve sesletim özelliklerini tanır (**E1.4, E1.5**). Bu süreçte alt temalara ilişkin kelimeleri ve ifadeleri öğretmen veya ses kaydı eşliğinde sınıfça, grup hâlinde veya bireysel olarak tekrar eder (**SDB1.2, OB4**). Öğretmen, farklı bağlamlarda kullanılan örnekleri sunarak öğrencilerin belirli sesleri farklı kelime ve ifadelerde fark etmelerini sağlar; öğrenciler duydukları sesleri tanır ve işaret eder (**OB7, OB8, KB2.2**). Özellikle Arnavutçaya özgü sesler, gelecek zaman yapılarındaki vurgu düzeni ve meslek adlarının doğru telaffuzu üzerinde durulur. Öğrenciler, duyduklarını taklit ederek doğru sesletimi üretmeye yönelik farkındalık geliştirir (**D3.1, KB2.6, KB2.14**).

İlerleyen aşamada öğrenciler, öğrendikleri sesletim özelliklerini kısa cümleler, diyaloglar ve günlük iletişim ifadeleri içerisinde kullanarak pekiştirir (**E2.3, E2.2**). Bu süreçte alt temalara ait kelimeleri farklı iletişim durumlarında (gelecek planlarını ifade etme, meslek seçimini açıklama, hedeflerini paylaşma vb.) doğru ve doğal şekilde kullanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Gelecekte ne olmak istediklerini ifade ederken doğru telaffuz kullanır ve telaffuz özelliklerini iletişim amacına uygun biçimde uygular (**D16.1, KB2.7, KB2.10, KB2.16**).

Öğrenciler, sözlü üretimlerinde alt temalardaki ifadeleri kullanarak iletişim kurar ve sesletim özelliklerini giderek daha doğru, akıcı ve doğal bir biçimde kullanmaya başlar (**D5.2, D12.1, D14.1**). Bu süreçte doğru sesletim kullanımı, öğrencilerin iletişimsel yeterliklerini geliştiren temel unsurlardan biri hâline gelir (**SDB3.3, KB2.15, KB2.17**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Zenginleştirme Etkinliği: Gelecek Planı Poster

Öğrenciler, "Meslek Hayalim" ve "Geleceğimi Planlıyorum" alt temaları kapsamında kendi gelecek planlarını yansıtan görsel destekli bir poster veya sunum hazırlar. Bu süreçte yalnızca bir meslek adı belirtmekle kalmaz; aynı zamanda bu mesleği neden seçtiklerini, gelecekte hangi adımları atmayı planladıklarını ve hedeflerine nasıl ulaşacaklarını ifade eder. Hazırlık aşamasında öğretmen, meslekler ve gelecek planlarına ilişkin temel kalıp ifadeleri "Unë dua të bëhem... (Ben ... olmak istiyorum.), Në të ardhmen do të... (Gelecekte ... yapacağım.), Kam një plan për të... (... için bir planım var.)." tekrar eder ve örnek cümleler sunar. Öğrenciler farklı meslekleri ve hedefleri karşılaştırarak kendi tercihlerini belirler. Ürün aşamasında, seçtikleri meslek ve gelecek planlarını içeren bir poster hazırlar. Bu posterde meslek adı "mjek (doktor), mësues (öğretmen), inxhinier (mühendis); gelecek planı "do të studioj (öğrenim göreceğim), do të punoj (çalışacağım); hedef ve gerekçe "sepse dua të ndihmoj njerëzit (çünkü insanlara yardım etmek istiyorum)" yer alır. Öğrencilerden en az 4-5 cümlelik bütünlüklü bir anlatım oluşturmaları beklenir. Sunum aşamasında, posterlerini sınıfa sunar "Çfarë do të bëhesh në të ardhmen? (Gelecekte ne olacaksın?), Pse e zgjodhe këtë profesion? (Bu mesleği neden seçtin?), Çfarë planesh ke për të ardhmen? (Gelecek için hangi planların var?)" gibi sorulara cevap verir. İsteyen öğrenciler sunumlarını daha ileri düzeye taşıyarak kısa rol oynama, gelecek senaryosu canlandırma veya soru-cevap bölümleri ekleyebilir (Bir öğrenci "gelecekteki kendisini" canlandırabilir, vb.). Bu etkinlik sayesinde öğrenciler yalnızca hedef dil yapılarını kullanmakla kalmaz, aynı zamanda hedef belirleme, neden-sonuç ilişkisi kurma ve bireysel planlarını yapılandırma becerilerini geliştirir.

2. Zenginleştirme Etkinliği: Gelecek Röportajı yapma

Öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak meslek hayalleri ve gelecek planları hakkında mini bir röportaj gerçekleştirir. Bu süreçte yalnızca soru-cevap yapmakla kalmaz, aynı zamanda elde ettikleri bilgileri analiz ederek yeniden ifade eder. Etkinliğin ilk aşamasında, öğretmen rehberliğinde temel soru kalıplarını gözden geçirir ve kendi sorularını oluşturur. "Çfarë do të bëhesh në të ardhmen?(Gelecekte ne olacaksın?), Cilin profesion zgjedh?(Hangi mesleği seçiyorsun?), Pse dëshiron këtë profesion?(Bu mesleği neden istiyorsun?), Çfarë do të bësh për ta arritur këtë qëllim?(Bu hedefe ulaşmak için ne yapacaksın?), Kudotë punosh në të ardhmen?(Gelecekte nerede çalışacaksın?)." Ardından birbirleriyle röportaj yapar, sorular sorar, cevapları dikkatle dinler ve kısa notlar alır. Bu aşamada öğrenciler, gerektiğinde ek sorular sorarak karşı tarafın planlarını daha ayrıntılı anlamaya çalışır. İkinci aşamada birbirlerinden edindikleri bilgileri kullanarak kısa bir sözlü anlatım hazırlar. Bu aşamada yalnızca tekrar etmez, bilgileri düzenleyerek yeniden ifade eder. "Ai / ajo do të bëhet mjek. (O, doktor olacak), Ai / ajo dëshiron të ndihmojë njerëzit. (O insanlara yardım etmek istiyor.), Ai / ajo planifikon të studiojë shumë. (O çok öğrenim görmeyi planlıyor.)." Son aşamada öğrenciler birbirlerini sınıfa tanıtır ve farklı meslekler ile gelecek planları hakkında kısa değerlendirmeler yapar. İsteyenler sunumlarını rol yapma (gelecekteki meslek sahnesi), diyalog veya problem çözme senaryoları ile zenginleştirebilir. Bu etkinlik sayesinde, yalnızca dil yapılarını kullanmaz; aynı zamanda dinleme, not alma, bilgiyi yeniden yapılandırma, karşılaştırma ve sosyal farkındalık geliştirme becerilerini de güçlendirir.

Destekleme

1. Destekleme Etkinliği: Meslek ve İfade Eşleştirme

Öğrencilere farklı meslekleri ve gelecek planlarını yansıtan görseller ile bu görsellere ait kısa cümleler karışık olarak verilir. Cümleler meslek adları, gelecek planları ve temel ifade kalıplarını içerecek şekilde seçilir. "Unë dua të bëhem mjek. (Ben doktor olmak istiyorum.), Ai do të punojë si mësues. (O öğretmen olarak çalışacak.), Ajo do të studiojë në universitet. (O üniversitede okuyacak.), Kam një plan për të mësuar shumë. (Çok öğrenmek için bir planım var.)." İlk aşamada öğrenciler, verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştirir. Bu süreçte meslek adlarını, gelecek zaman ifadelerini "do të... (...yapacak / ... olacak)" ve plan bildiren yapıları fark ederek anlamlandırır. İkinci aşamada, eşleştirilen görsellere ilişkin ek cümleler öğrencilere sunulur. Öğrenciler bu cümleleri inceleyerek aynı görselle bağlantılı ifadeleri gruplandırır "Ai është mjek. (O doktordur.), Ai do të punojë në spital. (O hastanede çalışacak.), Ai dëshiron të ndihmojë njerëzit. (O insanlara yardım etmek istiyor.)." Bu aşama öğrencilerin aynı bağlam içinde farklı dil yapılarını ilişkilendirmelerini sağlar. Üçüncü aşamada seçtikleri bir görsele yönelik kendi cümlelerini "Unë dua të bëhem mësues. (Ben öğretmen olmak istiyorum.), Në të ardhmen do të punoj shumë. (Gelecekte çok çalışacağım.)." Etkinliğin sonunda öğrenciler yaptıkları eşleştirmeleri sınıfla paylaşır. Öğretmen kısa geri bildirim verir.

2. Destekleme Etkinliği: Cümle Tamamlama

Öğrencilere "Gelecek Planlarım" teması kapsamında yarım bırakılmış cümleler sunulur. Bu cümleler meslek seçimi, gelecek planı, hedef belirleme gibi temel iletişim durumlarını kapsar. "Unë dua të bëhem ... (Ben ... olmak istiyorum.), Në të ardhmen do të ... (Gelecekte ... yapacağım. / olacağım.) Unë planifikoj të ... (Ben ... planlıyorum.), Dua të punoj si ... (... olarak çalışmak istiyorum.)." İlk aşamada öğrenciler verilen yarım cümleleri uygun kelime ve ifadelerle tamamlar. Bu süreçte daha önce öğrendikleri meslek adlarını ve gelecek zaman yapılarını hatırlayarak doğru kullanımı seçmeye çalışır. İkinci aşamada öğrenciler tamamladıkları cümleleri sınıf içinde okur. Öğretmen doğru ve anlamlı kullanımları pekiştirir, gerektiğinde alternatif doğru ifadeler sunar. Üçüncü aşamada tamamladıkları cümleleri kullanarak kısa ve bütünlüklü bir ifade oluşturur.

"Unë dua të bëhem mjek. (Ben doktor olmak istiyorum.), Në të ardhmen do të studioj shumë. (Gelecekte çok okuyacağım.), Kam një plan për të ndihmuar njerëzit. (İnsanlara yardım etmek için bir planım var.)." Etkinliğin son aşamasında, oluşturdukları ifadeleri küçük grup hâlinde paylaşır ve birbirlerinin cümlelerini dinleyerek kısa geri bildirimde bulunur.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

